

top 2024 100

A 100 legjelentősebb
Borsod-Abaúj-Zemplén
vármegyei székhelyű vállalkozás

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

BOKIK

ÉSZAK
MAGYARORSZÁG

13,5 HAVI JÖVEDELEM | TELJESÍTMÉNY BÓNUSZ | PÁLYAKEZDÉSI TÁMOGATÁS

MŰKÖDIK A KÉMIA!

WWW.BORSODCHEM.COM

Hopp vagy kopp

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye gazdasága az elmúlt években a vármegyéék „versenyében” a középmezőnybe tornásztta fel magát, egyes mutatókban, mint például az egy főre jutó ipari termelésben pedig az élmezőnyben lubickol. Történt mindez a rendszerváltás utáni gazdaság átalakulása – a bányászat és ipar eltűnése és átstrukturálódása után – okozta sokk, az elmúlt években pedig a pandémia, majd az energiaválság, most pedig az orosz-ukrán háború, illetve az Európai Unió gazdaságának hanyatlása dacára. Ez pedig nem kis teljesítmény. E produktum leginkább a gazdasági környezet – állami szerepvállalás, szabályozók – és a vállalatvezetők, cégtulajdonosok, illetve az értékeket előállító szürkeállomány, szakmunkások és betanított munkások teljesítményének köszönhető. A vármegyei gazdaság súlyát jól mutatja, hogy a TOP 100-ban ma már az első közel hatvan hely valamelyikének eléréséhez legalább tízmilliárd forintos éves árbevételre van szükség. A TOP 100 között

döntően ipari cégeket találunk, tehát mind-
amellet, hogy vármegyénk más ágazatokban
is jól teljesít – kereskedelem, turizmus –, azért
az ipar dominál.

Nagy kérdés: mit hoz a jövő? A világban
számos kockázati tényező van, amelyek a
globális és közvetve a helyi gazdaságra is
meghatározó szereppel bírnak. Éppen ezért
is fontos, hogy a cégek fejlesszenek, növel-
jék a hatékonyságukat, innováljanak, és új
piacokat hódítsanak meg, valamint alkalmaz-
kodjanak az új kihívásokhoz, hiszen új gaz-
dasági világrend van kialakulóban, amelynek
hatása országonként hopp vagy kopp lehet.
Azt kívánom, kívánjuk vármegyénk és minden
magyar vállalkozónak, vállalkozásnak, hogy a
hopp időszak a jöjjön el!

Csáki Attila főszerkesztő

Kovácsné Fecz Csilla
igazgató,
NAV Borsod-Abaúj-Zemplén
Vármegyei
Adó- és
Vámigazgatósága

Bihall Tamás elnök,
Borsod-Abaúj-Zemplén
Vármegyei
Kereskedelmi
és Iparkamara

Csáki Attila
főszerkesztő,
Észak-Magyarország
és boon.hu

Nem csak a járásokat tesszük versenyképesé

Hisszük, hogy a munka nemesít. Hiszünk a munkaalapú társadalomban, és elkötelezték vagyunk a magyar gazdaság fejlesztése mellett. Valljuk, hogy a magyar nemzet jóléte az értékteremtő munkán alapszik. Ez a kiadvány pedig a bizonyítéka annak, hogy ezzel a küldetéstudattal nem vagyunk egyedül Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében.

A térség gazdasága hosszú múltra tekint vissza: a nehézipar hagyományaitól kezdve az innovatív technológiai megoldásokig. Azok a vállalkozások, a TOP 100, akik helyet kaptak e kiadvány hasábjain, nemcsak a múlt örökségét viszik tovább, hanem a jövő formálásában is kulcsszerepet játszanak. Kitartásukkal, innovatív gondolkodásukkal és folyamatos megújulási képességükkel példát mutatnak a gazdasági élet minden szereplőjének.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal számos módon veszi ki részét a térség gazdasági fejlődésének előmozdításából: feladatunk van a helyi gazdasági folyamatok koordinálásában, a vállalkozások támogatásában, valamint a munkaerőpiac és az infrastruktúra fejlesztésében. Mi vagyunk továbbá az elsődleges találkozási pont az állam és az állampolgárok között, így biztos vagyok benne, hogy Önök is, kedves Olvasók jártak már nálunk, legyen szó dolgozó emberekről, kisvállalkozókról vagy a vármegye hírét és gazdasági életét öregbítő nagyvállalatok munkatársairól, vezetőiről. A kapcsolatunkat leginkább a jogszabályi megfelelés, a támogatási lehetőségek kihasználási formáinak ismertetése, a tanácsadás és az adminisztratív ügyintézés jellemzi.

Elsődleges célunk, hogy a vármegyében mindenki megtalálja a számára legmegfelelőbb munkahelyet, hiszen a munkavállalók elsődleges munkaerőpiacon történő tartós elhelyezkedésével megerősödik a családok anyagi helyzete, amely a vármegye, az ország gazdaságának fellendülésére is hatással van. A Kormány gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési célkitűzéseinek vármegyei megvalósítását szem előtt tartva – a jogszabályi keretek között – kiemelten segítjük azokat a tevékenységeket, amelyek a beruházások számára vonzóbbá tehetik vármegyénket, továbbá a hatósági eszköztárunk teljes repertoárjával

támogatjuk az álláskeresőket esélyeinek növelését, elhelyezkedését és a foglalkoztatók bővítési elképzeléseit. Tesszük mindezt a munkanélküliség mértékének további csökkentése, a foglalkoztatottsági és a gazdasági, termelési mutatók további emelkedése érdekében.

A Miniszterelnök úgy fogalmazott: „A világ a járvány és a háború kitörése óta gyökeresen megváltozott. Ha hazánk sikeres akar lenni, akkor gazdaságilag semlegesnek kell lennie.” Éppen ezért a Kormány Új Gazdaságpolitikai Akciótervről döntött, hogy 2025-ben elérhető legyen a 3–6 százalék közötti gazdasági növekedés. A gazdaság újbóli lendületbe hozása mellett a Kormány célul tűzi ki, hogy a konjunktúra helyreállítása bevonó jellegű legyen, a társadalom és gazdaság lehető leg szélesebb köre részesüljön belőle, különösen a magyar családok és a magyar mikro-, kis- és középvállalkozások. Mindezek érdekében a Kormány megkezdi az Új Gazdaságpolitikai Akcióterv kidolgozását, amely a következő három alappilléren nyugszik: a jövedelmek vásárlóerejének növelése, a megfizethető lakhatás biztosítása, valamint a Demján Sándor Program, melynek célja a vállalkozások méretének megduplázódása.

Továbbá 2025 januárjától minden magyarországi járás garantált éves fejlesztési forráshoz jut a Versenyképes Járások Program keretéből. A program elindulásával a jövőben szisztematikusabb fejlesztéspolitika valósulhat meg az uniós források és a Magyar Falu Program forrásai mellett a területfejlesztési alap bekapcsolásával. Az iparüzési adó 2025. évi többlete kerülne be a területfejlesztési alapba, és válna visszapályázhatóvá a járások által. Ez a forrás, a Pénzügyminisztérium számításai szerint, 65 milliárd forint lesz.

Ez a kiadvány nemcsak elismeri a 100 legjobb vállalkozás eddigi eredményeit, hanem rávilágít arra is, milyen fontos szerepet játszanak ezek a cégek Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye gazdasági fejlődésében. A helyi gazdasági szereplők hozzájárulása nem csupán a foglalkoztatás növelésében, hanem a régió innovációs képességének erősítésében és az életminőség javításában is megnyilvánul.

Dr. Alakszai Zoltán
főispán,
Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei
Kormányhivatal

1490742

Továbbra is Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye sikeréért dolgozunk

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye felzárkózott. Sőt, hazánk más térségei számára jelent példát arra, hogyan lehet és kell egy sikeres, erős közösséget és vele erősebb gazdaságot építeni. Olyan közösséget, amely másokat is erre a vidékre vonz, és amely segíti a további gazdasági fejlődést.

Eseménydús év vége felé közeledünk úgy, hogy június 9-én fontos kérdésekben döntött az ország. A helyhatósági választások a vármegyei közgyűlés összetétele és a közgyűlés elnöke révén érintett minket, személy szerint engem is. Azt talán mondanom sem kell, hogy egy politikus életének fontos vizsgálja a választás. Ezen Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye lakossága úgy ítélte meg, hogy az út, amelyen elindultunk, folytatást érdemel. Megmérettettünk, és a vármegye lakossága bizalmat szavazott nekünk. Ez azonban nem a választást megelőző kampányidőszaknak köszönhető. Ott van benne az elmúlt 5 év eredményessége, az elmúlt 5 év sikerei, az előző önkormányzati időszak munkája.

Aki ismer, tudja, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye a szívügyem. A vármegye országgyűlési képviselőivel, közgyűlési képviselőtársaimmal, a települések polgármestereivel és önkormányzatunk munkatársaival az elmúlt években azért dolgoztunk, hogy az itt élő családok kiegyensúlyozott, boldog, békés életet élhessenek, ennek tudatában pedig jövőt tervezhessenek – itt, nálunk. Ehhez két dologra van szükség: családbarát fejlesztésekre és a gazdaság további erősítésére. Ez a mi politikánk, és június 9-én ismételt felhatalmazást kaptunk a folytatásra: a következő 5 évben is dolgozhatunk Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyéért.

Ez év elején Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter a Vármegyházán tett látogatása alkalmával azt nyilatkozta: „Az iparfejlesztési politikában olyan időszak kezdetén állunk, ami sok jót hozhat Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyének, amelynek felzárkózása rendkívül sikeres volt, és az itt megszerzett tapasztalatok jó példaként szolgálnak más vármegyék felzárkóztatásában.”

2023-ban az ország ipari termelésének 44%-át Pest, Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom vármegyei, illetve fővárosi telephelyeken állították elő. Az egy lakosra jutó termelési érték országos átlaga 5,7 millió forint volt, ez Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében 7,3 millió forint,

ezzel pedig a 19 vármegye közül a 7. helyen állunk. Mindezt úgy, hogy 2023-ban az ipari termelés volumene 5,5%-kal csökkent a 2022-es évhez viszonyítva (igaz, akkor 6,1%-kal nőtt). Ahogy igaz az is, hogy 2013 óta visszaesést ezen kívül csak 2020-ban mért a Központi Statisztikai Hivatal.

Innen nézve (is) hatalmas teljesítmény, amit vármegyénk, Borsod-Abaúj-Zemplén hozzáad az ország ipari termeléséhez, ami azt is jelenti, hogy a családbarát fejlesztések és a gazdaság további erősítése eredményes.

Ugyanakkor nem dőlhetünk hátra, hiszen a felzárkózás csak a kezdet. A sikerhez vezető úton tovább kell mennünk. Az utat – ahogy azt már megszokhattuk – kihívások, változások, veszélyek szegélyezik: világvármény, háború és a nyomukban járó gazdasági recesszió, infláció. Végül az lesz sikeres, aki hamarabb alkalmazkodik. Ehhez viszont tudnunk kell célokat kijelölni, fel kell mérni a lehetőségeket és a valós veszélyeket, azok tudatában tervezni, cselekedni. Mi tudjuk, mi a célunk, tudjuk, hogyan érjük el azt. Már csak meg kell tennünk a következő lépéseket. A vármegye önkormányzata által menedzselt Területi és Településfejlesztési Operatív Program előző fejlesztési időszaka (2014–2020) már lezárult, de a TOP Plusz – a jelenlegi időszak – újabb lehetőségeket ajtáját nyitotta

meg előttünk. Persze gondos tervezéssel és a célok reális meghatározásával, valamint együttműködéssel.

A TOP Pluszban is nagy hangsúlyt helyezünk az orvosi rendelők, bölcsődék, óvodák felújítására, a lakossági szolgáltatások korszerűsítésére, a csapadékvíz-elvezető rendszerek kiépítésére – íme, néhány a családbarát fejlesztéseink közül, amelyek aztán a vármegye településein élőket szolgálják.

Ahogy nagy hangsúlyt helyezünk a természeti adottságokra épülő turisztikai-gazdasági beruházásokra, a megújulóenergia-termelés és -felhasználás növelésére, valamint a foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztésre, amiről az új Paktum szól a maga 6,539 milliárd forintos európai uniós támogatásával.

Továbbra is megmutatjuk értékeinket, építjük közösségeinket, együttműködünk a településekkel, a térség országgyűlési képviselőivel, a polgármesterekkel és mindazokkal, akik elkötelezték Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye fejlődéséért, akik elkötelezték a családbarát fejlesztések és a gazdaság további erősítése mellett. Haladunk tovább, és a felzárkózás után utunk most már a legjobbakká közé vezet.

Bánné dr. Gál Boglárka,
a vármegyei közgyűlés elnöke

Beszélgetés Patrick Lu Hongjie úrral, az Igazgatóság elnökével

A térség vezető gazdasági erejévé vált a Wanhua BorsodChem

Az anyacég által megfogalmazott küldetés szellemében a Wanhua BorsodChem-et olyan vállalattá akarják formálni, amelyre a munkavállalóik büszkeséggel néznek fel, a környezetükben élő közösség pedig elismer és tisztel.

A Wanhua 2011 februárjától vált a BorsodChem meghatározó többségi tulajdonosává. A mögöttük hagyott 13,5 év közös erőfeszítéseinek tapasztalatai elégséges alapot adnak egy visszatekintő értékelésre.

A felvásárlási folyamat kezdetén kritikus pénzügyi helyzetben lévő vállalat a tulajdonos által biztosított finanszírozási források, továbbá technológia és tudástranszfer, valamint a kínai és magyar munkatársak elhivatott csapatmunkája eredményeként a kezdeti jelentős veszteséget négy év alatt fokozatosan nyereségre változtatta. Ezt követően a társaság történetének legnagyobb fejlesztési programját indították el, amely a termelőkapacitások bővítésére, a termékminőség és az ellátásbiztonság javítására, továbbá egy barnamezős beruházás révén egy új, vegyipari termelésre alkalmas telephely teljes infrastruktúrájának létrehozására irányult. Mindezek megteremtették az alapot arra, hogy 2017, 2018 és 2021 években a BorsodChem, fennállásának három, egyre növekvő mértékű, rekord pénzügyi eredményét érte el.

Folytatódtak a megkezdett fejlesztések

Az európai gazdaság, azon belül különösen a vegyipar rendkívül nehéz időszakát élte 2023-ban. A korábban extrém magasságokba emelkedett energiaárak okozta feszültség enyhülése ellenére a magas infláció és piaci hitelkamatok visszafogták a fogyasztást és a beruházásokat, ami egyértelműen megmutatkozott a termékeik iránti erősen visszafogott keresletben is. Ebből fakadóan 2023-ban az előző évinél 25 százalékkal alacsonyabb árbevétel tud-

tak elérni. A gazdasági lassulás azonban újfent felerősítette elsődleges fejlesztési prioritásként a versenyképesség növelésének fontosságát. Ezért a vállalat hatékony működésének és piaci pozíciójának erősítése érdekében a korábban megkezdett beruházásait és fejlesztéseiket az elmúlt mostoha időszakban is tovább folytatták.

Helyben előállított alapanyag

A 2023. év kiemelt eredménye, hogy az új IV-es telepükön termelésbe vették az Anilin üzemét, amely fő termékük, az MDI legfontosabb alapanyagát helyben állítja elő. A létesítmény az ellátásbiztonság, és a telephely vertikális integráltságának növelése mellett a korábbi kínai behozattal szemben a szállítási költségek és a karbonlábnyomuk csökkentésére is lehetőséget teremt.

Az anilin alapanyagának nitrálásához újabb salétromsav üzemét építettek és megkezdte működését az új, földgáztüzelésű, kapcsoltan hő- és villamos energiát termelő erőművük is. Ez a fejlesztéseikből adódó megnövekedett gőzigények ellátásához elengedhetetlen, ugyanakkor általa a villamos energia szükségletük immár több mint harmadát biztosítják kiemelkedően magas hatásfokú saját előállítással.

A hatékonyság javítása

A folyamatos bővítések, új üzeim miatt elengedhetetlenné vált a Szennyvíztisztító Telepük fejlesztése is, annak érdekében, hogy az új összetételű, megnövekedett szennyvízáramokat is tudják megfelelően kezelni. A beruházást 2023-ban befejezték és a próbaüzemét megkezdtek.

Fontos mérföldkőnek tekintik, hogy az éves nagyjavítás során mintegy 15 százalékkal növelték az MDI üzem kapacitását, amely a háromnapos paraméter kimérés alatt a névleges maximális termelést meghaladó szinten, kiváló minőségű terméket előállítva koronázta meg a ráfordított erőfeszítéseket.

Kiemelkedő sikerként könyvelik el az integrált vállalatirányítási szoftver rendszer megújítását is. Az S/4 HANA projekt megvalósításával a BorsodChem lett az első olyan nagyvállalat Magyarországon, amely egyidejűleg sikeresen migrálta és frissítette az SAP rendszerben 25 év alatt összegyűlt történeti adatokat.

Biológiai sokféleség

A 2020-ban elindított EU támogatott LIFE klímaalkalmazkodási projektjük során az Aggteleki Nemzeti Parkkal együttműködve a biológiai sokféleség jegyében

a korábban sósvíz tározásra használt medencéiket átalakítva vizes élőhelyet hoztak létre a védett madarak és növények számára, jó példát szolgáltatva arra, hogy a fenntarthatóságot építve a gazdasági fejlődés célja összeegyeztethető a természetvédelemmel. A nagyközönség számára egy madármegfigyelő tornyot, sőt egy tanösvényt is létrehozta az itt előforduló madárvilág bemutatására.

A fenntarthatósági és vállalati társadalmi felelősségvállalási elkötelezettségüket hűen tükrözi, hogy a társaság harmadik egymást követő alkalommal nyerte el a Platina minősítést az EcoVadis által végzett nemzetközi, független fenntarthatósági értékelésen.

Szerethető munkahely

A munkavállalók iránt tanúsított felelősségük elismeréseként 2023-ban a DreamJo.bs versenyén ismét elnyerték a „Szerethető Munkahely” címet és a cégük vonzerejét támogató kezdeményezéseik és megtartóerő növelő elemeik alapján a „Leginnovatívabb Cég” különdíjat.

A beneFit Prize pályázat keretében a Z generáció kategóriában a fiataloknak nyújtott képzések, kiszámítható karrierpályák és az elkötelezettségüket erősítő juttatásaik elismerésül szakmai különdíjban részesültek.

Háromnegyed évszázad

A BorsodChem idén fennállásának egy nevezetes mérföldkövéhez érkezett, hiszen jogelődjük megalapításának 75.

évfordulóját ünneplik. Az elmúlt háromnegyed évszázad alatt a vállalat az európai vegyipar egyik meghatározó szereplőjévé vált a műanyag-alapanyagok és szerves vegyi anyagok gyártása terén. A tulajdonos és társaság szándéka egyezik abban, hogy az akvizíció óta megvalósított beruházási programot, amely során eddig 1,8 milliárd euró (mai árfolyamon 720 milliárd forint) összeget fektettek be a telephelyi fejlesztésekre, a jövőben hasonló, vagy lehetőség esetén még fokozottabb ütemben folytatják.

Ennek keretében a stratégiai céljaik, hogy a Wanhua legnagyobb tengerentúli integrált termelőbázisává, és az anyacég európai érdekeltségeinek működését irányító operatív központtá váljanak, valamint Európa legversenyképesebb poliuretán gyártóbázisává, és a tulajdonos által kifejlesztett innovatív új vegyi anyagok európai gyártóközpontjává fejlődjenek.

Lokálpatrióta szemlélet

A célkitűzésük az, hogy a fenti lépésekkel az évtized végére az árbevételüket megduplázzák, és a munkaerő hatékonyságát célzó folyamatos fejlesztések mellett is a jelenlegi létszámuk mintegy felével egyenlő számú új munkahelyet teremtsenek. Ehhez várják az egész megyéből azokat a vegyészmérnököket, a jelenlegi szakmájukban jól képzett, de újat tanulni kész és képes középfokú végzettségű és mérnök jelölteket, akik a BorsodChem sikertörténetének nemcsak szemlélői, hanem alkotó részesei kívánnak lenni.

A régió egyik legnagyobb vállalataként és egyben felelős munkáltatóként több mint 3300 munkatársuk családjai számára nyújtanak biztos megélhetést, növekedésük mindazonáltal nagy felelősséget is ró rájuk, mivel működésükkel hatást gyakorolnak a környezetükre és a helyi közösségekre is.

Így, mióta Wanhua BorsodChem-ről beszélhetünk, a társadalmi felelősségvállalásukat lokálpatriótaként gyakorolják. Ezért pénzügyi erőforrásaikkal és egyéb támogatásaikkal elsősorban Kazincbarcika, a Sajó-völgyi települések, a Miskolci Egyetem és a megyeszékhely intézményeit és egyesületeit segítik. Elvétve előfordult kivételektől eltekintve megyehatáron kívülre nem nyújtottak támogatást.

A fenntarthatóság biztosítása

A fent említett beruházási programmal alapvető céluk, hogy az a 75 éves BorsodChem hatékonyságának javítását, a működésük következő legalább háromnegyed évszázad alatti fenntarthatóságának biztosítását eredményezze. Mindezt versenyképes gazdálkodás mellett, és ahogy eddig is tették, a természeti és társadalmi környezetünkkel már kialakított harmóniát tovább fokozva, teljes szimbiózisban kívánják megvalósítani.

Az anyacégük által megfogalmazott küldetés szellemében azon dolgoznak, hogy a Wanhua BorsodChem-et olyan vállalatná formálják, amelyre a munkavállalók büszkeséggel néznek fel, a környezetükben élő közösség elismer és tisztel.

Innovációszinkronizáció és koordináció | Kutatás-fejlesztés eredményeinek
népszerűsítése | Partnerkapcsolatok fejlesztése |
Szellemi tulajdon gondozása | Tudástérkép és üzleti hasznosítás |
Innovációs és kutatómenedzsment képzések | K+F pályázatok információs pontja

Ablak az innovációra

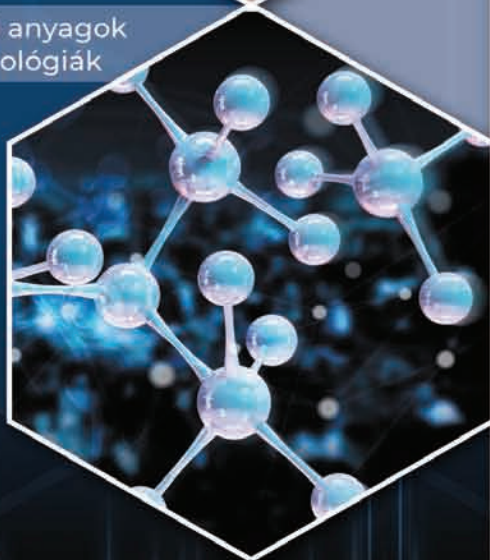
Egy helyen elérhető szolgáltatások – K+F+I menedzsment

125+ tudományos terület
350+ szolgáltatás

fenntartható természeti
erőforrás-gazdálkodás

korszerű anyagok
és technológiák

logisztika

**4 kutatás-fejlesztési
fókuszterület**

innovatív gépészet

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

szintet lépni

Van Önnel közös nevezőnk az üzletben.
beruházási hitel • faktoring • üzletfinanszírozás • lízing

mbhbank.hu/vallalatok

A vármegyei TOP 100 – az értékesítés árbevétele alapján

Sorszám	Név	Székhely, település	Főtevékenység	2023. évi adatok			
				Nettó árbevétel (millió Ft)	Export árbevétel (millió Ft)	Tárgyévi beruházási érték (millió Ft)	Átlagos állományi létszám (fő)
1	BORSODCHEM ZRT.	KAZINCBARCIKA	MŰANYAG-ALAPANYAG GYÁRTÁSA	860 181	N.A.	N.A.	3 230
2	ROBERT BOSCH ENERGY AND BODY SYSTEMS KFT.	MISKOLC	JÁRMŰVILLAMOSSÁGI-, ELEKTRONIKAI KÉSZÜLÉKEK GYÁRTÁSA	630 683	590 671	42 370	2 971
3	MOL PETROLKÉMIA ZRT.	TISZAÚJVÁROS	MŰANYAG-ALAPANYAG GYÁRTÁSA	498 708	255 048	75 805	1 154
4	JABIL CIRCUIT MAGYARORSZÁG KFT.	TISZAÚJVÁROS	ELEKTRONIKAI ALKATRÉSZ GYÁRTÁSA	456 609	N.A.	N.A.	3 790
5	ROBERT BOSCH POWER TOOL KFT.	MISKOLC	GÉPI MEGHAJTÁSÚ, HORDOZHATÓ KÉZI SZERSZÁMGÉP GYÁRTÁSA	386 366	219 538	35 772	3 987
6	JOYSON SAFETY SYSTEMS HUNGARY KFT.	MISKOLC	KÖZÚTI JÁRMŰ, JÁRMŰMOTOR ALKATRÉSZEINEK GYÁRTÁSA	165 111	149 703	2 357	1 600
7	BC-ENERGIAKERESKEDŐ KFT.	KAZINCBARCIKA	VILLAMOSENERGIA-KERESKEDELEM	150 908	1 074	N.A.	13
8	MVM ÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT.	MISKOLC	VILLAMOENERGIA-ELOSZTÁS	145 174	0	22 738	874
9	STARTERS E-COMPONENTS GENERATORS AUTOMOTIVE HUNGARY KFT.	SZIRMABESENŐ	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
10	B + N REFERENCIA ZRT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
11	JABIL HUNGARY LP KFT.	TISZAÚJVÁROS	ELEKTRONIKAI ALKATRÉSZ GYÁRTÁSA	98 880	98 232	33	77
12	BIRLA CARBON HUNGARY KFT.	TISZAÚJVÁROS	SZERVETLEN VEGYI ALAPANYAG GYÁRTÁSA	84 403	46 269	917	97
13	CONTINENTAL DOHÁNYIPARI ZRT.	SÁTORALJAJÚJHELY	DOHÁNYTERMÉKEK GYÁRTÁSA	77 161	22 150	909	555
14	WSZL KFT.	MISKOLC	RAKTÁROZÁS, TÁROLÁS	74 470	N.A.	1 087	1 880
15	MODINE HUNGÁRIA KFT.	MEZŐKÖVESD	MÁSHOVÁ NEM SOROLT EGYÉB FÉMFELDOLGOZÁSI TERMÉKEK GYÁRTÁSA	N.A.	N.A.	N.A.	751
16	ÓAM ÓZDI ACÉLMŰVEK KFT.	ÓZD	VAS-, ACÉL-, VASÖTVÖZET-ALAPANYAG GYÁRTÁSA	54 068	27 115	4 953	616
17	UNIÓ-COOP ZRT.	MISKOLC	ÉLELMISZER JELLEGŰ BOLTI VEGYES KISKERESKEDELEM	51 673	5	1 688	1 750
18	ÉSZAK-KELET PRO-COOP ZRT.	MISKOLC	ÉLELMISZER, ITAL, DOHÁNYÁRU VEGYES NAGYKERESKEDELME	48 562	N.A.	N.A.	259
19	BORSODI SÖRGYÁR KFT.	BŐCS	SÖRGYÁRTÁS	48 517	2 032	2 136	472
20	PEKA BAU 2000 KFT.	MISKOLC	LAKÓ- ÉS NEM LAKÓ ÉPÜLET ÉPÍTÉSE	44 579	0	2 922	66
21	TAGHLEEF INDUSTRIES KFT.	TISZAÚJVÁROS	MŰANYAG CSOMAGOLÓESZKÖZ GYÁRTÁSA	39 144	36 153	N.A.	215
22	RANDLI AGRÁR KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
23	PREC-CAST ÖNTŐDEI KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
24	TVK-ERŐMŰ KFT.	TISZAÚJVÁROS	GŐZELLÁTÁS, LÉGKONDITIONÁLÁS	35 354	N.A.	N.A.	N.A.
25	KALDERA KFT.	MISKOLC	N.A.	32 947	N.A.	N.A.	N.A.
26	FUX ZRT.	MISKOLC	EGYÉB ELEKTRONIKUS, VILLAMOS VEZETÉK, KÁBEL GYÁRTÁSA	29 876	20 160	184	186
27	"D&D" DRÓTÁRU ZRT.	MISKOLC	HUZALTERMÉKEK GYÁRTÁSA	28 051	25 218	214	167
28	ÖKOIL KFT.	SAJÓBÁBONY	OLAJ GYÁRTÁSA	27 970	18 985	N.A.	63
29	NEXT UNIO MAGYARORSZÁG KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
30	ONGROPACK KFT.	SZIRMABESENŐ	MŰANYAG LAP, LEMEZ, FÓLIA CSŐ, PROFIL GYÁRTÁSA	26 513	24 218	1 203	279
31	WEINBERG '93 ÉPÍTŐ KFT.	SÁROSPATAK	LAKÓ- ÉS NEM LAKÓ ÉPÜLET ÉPÍTÉSE	25 059	345	0	191
32	INNO-COMP KFT.	TISZAÚJVÁROS	EGYÉB MŰANYAG TERMÉKEK GYÁRTÁSA	21 962	17 108	5 127	113
33	"VIRIDIS-PHARMA" KFT.	BEKECS	GYÓGYSZER, GYÓGYÁSZATI TERMÉK NAGYKERESKEDELME	20 807	N.A.	92	83
34	KOVÁCS VEGYESIPARI KFT.	MEZŐKÖVESD	FÉMMEGMUNKÁLÁS	18 975	6 539	1 997	455

n.a. - A társaság nem járult hozzá az adatok közléséhez

A 2023. évben elért nettó árbevétel alapján a 100 legnagyobb társaság Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében

A vármegyei TOP 100 – az értékesítés árbevétele alapján

Sorszám	Név	Székhely, település	Főtevékenység	2023. évi adatok			
				Nettó árbevétel (millió Ft)	Export árbevétel (millió Ft)	Tárgyévi beruházási érték (millió Ft)	Átlagos állományi létszám (fő)
35	MDA HUNGARY AUTÓIPARI KFT.	MEZŐKÖVESD	MÁSHOVÁ NEM SOROLT EGYÉB FÉMFELDOLGOZÁSI TERMÉK GYÁRTÁSA	N.A.	N.A.	N.A.	329
36	FRAMOCHÉM KFT.	KAZINCBARCIKA	SZERVES VEGYI ALAPANYAG GYÁRTÁSA	18 169	17 532	713	132
37	MBM AUTO KFT.	SZIRMABESENŐ	SZEMÉLYGÉPJÁRMŰ-, KÖNNYŰGÉPJÁRMŰ KERESKEDELEM	16 530	6 015	1 346	66
38	NEVEON HUNGARY KFT.	N.A.	N.A.	16 009	N.A.	N.A.	245
39	KISPATAK-2000 KERESKEDELM KFT.	SÁROSPATAK	EGYÉB ÉLELMISZER-KISKERESKEDELEM	15 677	925	55	226
40	AD-VESZ KERESKEDELM KFT.	MISKOLC	VEGYI ÁRU NAGYKERESKEDELME	14 669	2 116	57	48
41	SUPERNOVA INTERTRANS KFT.	FÜZÉR	KÖZÜTI ÁRUSZÁLLÍTÁS	14 376	10 385	3 064	337
42	SPL EUROPE KFT.	SAJÓBÁBONY	MEZŐGAZDASÁGI VEGYI TERMÉK GYÁRTÁSA	14 256	13 770	1 579	174
43	GREEN PLAN ENERGY KFT.	KAZINCBARCIKA	VILLANYSZERELÉS	14 089	0	1 401	108
44	SIAD HUNGARY KFT.	MISKOLC	IPARI GÁZ GYÁRTÁSA	13 622	N.A.	N.A.	54
45	ÉRV. ÉSZAKMAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZRT.	KAZINCBARCIKA	VÍZTERMELÉS, -KEZELÉS, -ELLÁTÁS	13 598	0	17 385	1 410
46	BORSOD AGROKOR ZRT.	MÁLYI	GABONA, DOHÁNY, VETŐMAG, TAKARMÁNY NAGYKERESKEDELME	13 507	N.A.	N.A.	54
47	FK-RASZTER ÉPÍTŐ ZRT.	MISKOLC	LAKÓ- ÉS NEM LAKÓ ÉPÜLET ÉPÍTÉSE	13 182	0	295	156
48	COLAS ÉSZAKKŐ BÁNYÁSZATI KFT.	TARCAL	KŐFEJTÉS, GIPSZ, KRÉTA BÁNYÁSZATA	12 749	27	306	161
49	MISKOLC AUTÓHÁZ KFT.	MISKOLC	SZEMÉLYGÉPJÁRMŰ-, KÖNNYŰGÉPJÁRMŰ KERESKEDELEM	12 176	1 364	162	64
50	EMOGÁ KFT.	N.A.	N.A.	11 874	N.A.	N.A.	14
51	ABAÚJ COOP ZRT.	ENCS	ÉLELMISZER JELLEGŰ BOLTI VEGYES KISKERESKEDELEM	11 570	0	1 276	408
52	TS HUNGÁRIA KFT.	MISKOLC	VASÚTI KÖTÖTPÁLYÁS JÁRMŰ GYÁRTÁSA	11 408	N.A.	N.A.	390
53	TAKTATRANS KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
54	"ITALKERESKEDŐ-HÁZ" ZRT.	MISKOLC	ÉLELMISZER, ITAL, DOHÁNYÁRU VEGYES NAGYKERESKEDELME	11 233	0	0	167
55	FIREPLACE KFT.	KISTOKAJ	NEM VILLAMOS HÁZTARTÁSI KÉSZÜLÉK GYÁRTÁSA	10 923	10 178	256	245
56	MENTO KÖRNYEZETKULTÚRA KFT.	MISKOLC	EGYÉB MÁSHOVA NEM SOROLT ÉPÍTÉS	10 864	0	155	74
57	GS YUASA MAGYARORSZÁG KFT.	MISKOLC	JÁRMŰVILLAMOSSÁGI, -ELEKTRONIKAI KÉSZÜLÉKEK GYÁRTÁSA	10 191	10 085	N.A.	N.A.
58	ILKOTRADE KFT.	MISKOLC	ÉLŐÁLLAT NAGYKERESKEDELME	9 829	1 477	0	2
59	RWI TEXTILSERVICE ZRT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
60	FRAISA HUNGÁRIA KFT.	SÁROSPATAK	SZERSZÁMGYÁRTÁS	9 462	7 832	709	161
61	BONTEXGEO KFT.	TISZAÚJVÁROS	NEM SZÓTT TEXTILIA ÉS TERMÉK GYÁRTÁSA (KIVÉVE: RUHÁZAT)	9 460	7 912	N.A.	101
62	MVM MIFŰ KFT.	MISKOLC	VILLAMOSENERGIA-TERMELÉS	9 448	0	206	0
63	D-GESZTOR KFT.	MISKOLC	FÉMSZERKEZET GYÁRTÁSA	9 431	0	1 531	94
64	SZERENCSI MEZŐGAZDASÁGI ZRT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
65	SZINVA NET INFORMATIKAI ZRT.	MISKOLC	N.A.	9 051	N.A.	N.A.	25
66	KURILLA-GABONA KFT.	MÉRA	GABONA, DOHÁNY, VETŐMAG, TAKARMÁNY NAGYKERESKEDELME	8 973	0	728	5
67	MIGÉP KFT.	MISKOLC	FÉMÁRU, SZERELVÉNY, FŰTÉSI BERENDEZÉS NAGYKERESKEDELME	8 906	3	343	56

n.a. – A társaság nem járult hozzá az adatok közléséhez

A 2023. évben elért nettó árbevétel alapján a 100 legnagyobb társaság Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében

A vármegyei TOP 100 – az értékesítés árbevétele alapján

Sorszám	Név	Székhely, település	Főtevékenység	2023. évi adatok			
				Nettó árbevétel (millió Ft)	Export árbevétel (millió Ft)	Tárgyévi beruházási érték (millió Ft)	Átlagos állományi létszám (fő)
68	BC-KC FORMALIN KFT.	KAZINCBARCIKA	SZERVES VEGYI ALAPANYAG GYÁRTÁSA	8 796	0	182	20
69	DHJ ÉPÍTŐ KFT.	MISKOLC	LAKÓ- ÉS NEM LAKÓ ÉPÜLET ÉPÍTÉSE	8 550	0	0	97
70	LEAX HUNGARY ZRT.	MEZŐKÖVESD	FÉMMEGMUNKÁLÁS	8 233	7 025	285	207
71	SHINWA MAGYARORSZÁG PRECÍZIÓS KFT.	MISKOLC	HÍRADÁSTECHNIKAI-BERENDEZÉS GYÁRTÁSA	N.A.	N.A.	N.A.	362
72	ÉSZAKERDŐ ZRT.	MISKOLC	ERDÉSZETI, EGYÉB ERDŐGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG	7 975	568	422	319
73	PV NAPENERGIA KFT.	MISKOLC	EGYÉB ÉPÜLETGÉPÉSZETI SZERELÉS	7 906	67	29	56
74	PROFIL-COPY 2002 KFT.	MISKOLC	EGYÉB IRODAGÉP, -BERENDEZÉS NAGYKERESKEDELME	7 883	114	0	49
75	KARÁD AGRÁR KFT.	SÁROSPATAK	GABONA, DOHÁNY, VETŐMAG, TAKARMÁNY NAGYKERESKEDELME	7 764	4 180	0	9
76	MIHÓ MISKOLCI HŐSZOLGÁLTATÓ KFT.	MISKOLC	GŐZELLÁTÁS, LÉGKONDITIONÁLÁS	7 492	N.A.	553	187
77	KISS & TARSA VAS- ÉS FÉMIPARI KFT.	MEZŐKÖVESD	FÉMSZERKEZET GYÁRTÁSA	7 466	6 605	1 485	180
78	ALBIS PLASTIC KFT.	TISZAÚJVÁROS	EGYÉB TERMELÉSI CÉLÚ TERMÉKEK NAGYKERESKEDELME	7 371	155	0	13
79	CERTA KFT.	SÁTORALJAJÚHELY	KÖNNYŰFÉMÖNTÉS	7 351	1 755	1 463	359
80	FRANK-HUNGÁRIA KFT.	ÓZD	MEZŐGAZDASÁGI, ERDÉSZETI GÉP GYÁRTÁSA	7 339	7 066	N.A.	190
81	SZALLAS.HU ZRT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
82	VINYL KFT.	MISKOLC	VEGYI ÁRU NAGYKERESKEDELME	7 127	1 674	251	28
83	SZEMEREY-PLUSZ ZRT.	MISKOLC	KÖZÚTI ÁRUSZÁLLÍTÁS	7 103	516	1 989	178
84	ABAÚJTEJ KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
85	AD PLASZTIK TISZA KFT.	TISZAÚJVÁROS	KÖZÚTI JÁRMŰ, JÁRMŰMOTOR ALKATRÉSZEINEK GYÁRTÁSA	6 658	2 665	82	293
86	ZENIT-AUTO RENT KFT.	MISKOLC	SEMÉLYGÉPJÁRMŰ KÖLCSONZÉSE	6 501	N.A.	2 422	26
87	MISKOLC MOTORS KFT.	MISKOLC	SEMÉLYGÉPJÁRMŰ, KÖNNYŰGÉPJÁRMŰ KERESKEDELEM	6 459	917	15	14
88	HÁMOR ZRT.	MISKOLC	FÉMALAKÍTÁS, PORKOHÁSZAT	6 258	4 701	102	152
89	HUNPETROL 2018 KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
90	MIREHU KFT.	MISKOLC	NEM VESZÉLYES HULLADÉK KEZELÉSE, ÁRTALMATLANÍTÁSA	6 149	0	155	320
91	CNI KFT.	TISZAÚJVÁROS	FESTÉK, BEVONÓANYAG GYÁRTÁSA	6 078	2 762	0	33
92	MICOREX TH KFT.	MISKOLC	VASÁRU-, FESTÉK-, ÜVEG-KISKERESKEDELEM	6 031	9	437	39
93	CARL ZEISS DIGITAL INNOVATION HUNGARY KFT.	MISKOLC	SZÁMÍTÓGÉP PROGRAMOZÁS	6 011	6 011	207	207
94	SENTISTVÁNI TAKARMÁNY KFT.	SENTISTVÁN	HASZONÁLLAT-ELEDEL GYÁRTÁSA	5 933	537	0	2
95	FLAIR-PLASTIC KFT.	MISKOLC	EGYÉB MŰANYAG TERMÉKEK GYÁRTÁSA	5 908	N.A.	N.A.	N.A.
96	DUNA ITALKERESKEDŐHÁZ KFT.	MISKOLC	ITAL NAGYKERESKEDELME	5 903	1	16	61
97	DYNEA HUNGARY KFT.	KAZINCBARCIKA	MÁSHOVÁ NEM SOROLT EGYÉB VEGYI TERMÉK GYÁRTÁSA	5 689	4 582	23	18
98	OMCO HUNGARY KFT.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
99	JURA-PLUSZ KFT.	BORSODIVÁNKA	FÉMMEGMUNKÁLÁS	5 547	N.A.	N.A.	N.A.
100	ROCK OIL KFT.	MISKOLC	GÉPJÁRMŰÜZEMANYAG-KISKERESKEDELEM	5 444	0	0	77

n.a. - A társaság nem járult hozzá az adatok közléséhez

A 2023. évben elért nettó árbevétel alapján a 100 legnagyobb társaság Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében

Mercedes-Benz
Miskolc

STÍLUST TEREMTÜNK

1487730

mercedesbenzmiskolc

mbmauto.hu

Lu Hongjie

AZ IGAZGATÓSÁG ELNÖKE

BorsodChem Zrt.

A BorsodChem számára 2023-ban a vegyipart sújtó gazdasági nehézségek, az infláció, a magas hitelkamatok és a termékeink iránti alacsony kereslet egyaránt jelentős kihívást jelentettek. Az előző évhez képest az árbevételünk 25 százalékkal csökkent, de ennek ellenére is folytattuk beruházási programunkat. Az MDI kapacitásunkat jelentősen bővítettük, az új IV-es telepünkön termelésbe vettük az Anilin üzemét, csökkentve ezzel az importfüggőséget, a szállítási költségeket és a karbonlábnymunkát egyaránt. Működésbe lépett a legújabb salétromsav üzemünk az anilin alapanyagának nitrálásához és egy földgáztüzelésű kapcsolt erőmű is, amellyel a fejlesztéseinkből fakadó többlet gőzigényt és a villamos energiafogyasztásunk már több mint harmadát tudjuk saját termelésből fedezni. Átütő eredményt értünk el az S/4 HANA projekt keretében a vállalatirányítási rendszerünk teljes megújításával is, amely Magyarországon egyedülálló módon egyszerre migrálta és frissítette az SAP rendszerben 25 év alatt összegyűlt adatokat. A fenntarthatósági és társadalmi felelősségvállalási elkötelezettségünket az ECOVADIS nemzetközi minősítő társaság az egymást követő harmadik évben ismerte el a legmagasabb, Platina medállal. Társaságunk alapításának 75 éves évfordulóját ünnepeljük idén, és stratégiai célkitűzésünk, hogy az anyacég által kitűzött fejlesztési programmal jelentős számú új munkahelyet is teremtsen 2030-ra az általuk kifejlesztett innovatív új vegyi anyagok európai gyártóközpontjává válva megduplázzuk árbevételünket. A Wanhua Csoport küldetésének szellemében azon dolgozunk, hogy olyan vállalatot építsünk, amelyre a munkavállalóink büszkeséggel néznek fel, a környezetünkben élő közösség pedig elismer és tisztel.

Kis-Szölgvényi Ferenc

VEZÉRIGAZGATÓ

B+N Referencia Zrt.

Büszkék vagyunk rá, hogy a cégünk 30 év után is meg tudta őrizni lendületét, és továbbra is iránymutató, innovatív megoldásokat vagyunk képesek nyújtani ügyfeleinknek és partnereinknek. Az elmúlt években a közép-kelet-európai piac vezető létesítményüzemeltetőjévé váltunk, így külön felelősségünk, hogy a piac számára is jó példával járjunk elő.

Ennek részeként – a hazai iparági szereplők közül –, egyedül mi rendelkezünk saját kutatás-fejlesztési részleggel, amely a létesítményüzemeltetéshez kapcsolódó automatizációval és robotikával foglalkozik. Már több mint száz saját fejlesztésű, illetve partnereink által fejlesztett és a cégünk igényeire szabott, modernizált, autonóm takarítórobot áll szolgálatban olyan nagy forgalmú helyszíneken, mint például kórházak, repterek és sportlétesítmények.

A B+N Referencia Zrt. tevékenységi köre a létesítmények műszaki üzemeltetésétől és felújításától a takarítási és higiéniai feladatokig számos területre kiterjed. Higiénikus kollégáink folyamatosan azon dolgoznak, hogy minél hatékonyabban, fenntarthatóbban és biztonságosabban tudják munkatársaink végezni a feladataikat, legyen szó akár a műtők takarításáról, akár irodaházak tisztán tartásáról. Mosodai szolgáltatásainkat is folyamatosan fejlesztjük, célunk, hogy bértextília-üzletágunk megoldásait minél több ember számára tegyük elérhetővé, ezzel is a környezettudatos és fenntartható irányt mutatva az iparágnak. Az észak-magyarországi régió egyik topmunkáltatójaként hiszünk abban, hogy a nálunk dolgozók értékes és hasznos munkát végeznek. Piacvezető céként küldetésünk, hogy a kétkezi munkások számára is kivívjuk a megfelelő társadalmi megbecsülést.

Mykhaylo Duran

GYÁRIGAZGATÓ

Jabil Circuit Magyarország Kft.

A Jabil egy globális mérnöki, gyártási és ellátásilánc-megoldásokat kínáló vállalat, amely Tiszaújvárosban közel 25 éve szolgálja ki ügyfeleit. A világ számos legnagyobb márkájának vagyunk megbízható partnere az iparágak széles skáláján: autóipar, egészségügy, kiskereskedelem, ipari termelés, adattárolás és telekommunikáció. Különösen büszkék vagyunk arra, hogy hozzájárulhatunk ezen szektorok fejlődéséhez, és támogatjuk partnereinket a versenyelőny megszerzésében.

Gyárunk folyamatos bővítése és fejlesztése során arra törekszünk, hogy technológiai újításainkkal az ipar átalakításának élvonalában legyünk. Automatizált gyártási folyamatok és adaptív tanulási rendszereink növelik a hatékonyságot, és segítik a kiszámítható működés kialakítását. Az iparág jövőjét mi alakítjuk, lehetővé téve partnereink számára, hogy előnyre tegyenek szert a piaci versenyben. A Jabil tiszaújvárosi gyárában nemcsak a termelésre összpontosítunk, hanem munkatársaink jóllétére és közösségi szerepvállalására is. Tavaly a Jabil tiszaújvárosi munkatársai több mint háromezer órát önkénteskedtek a környékbeli szervezeteknél. Világszerte minden telephelyünkön legalább két programot hoztunk létre kollégáink egészségének és mentális jóllétének támogatására, ösztönözve a munkavállalók személyes és szakmai fejlődését.

A Jabil nemcsak megbízható munkaadó, hanem vezető szerepet játszik a régió ipari fejlődésében is. Hiszünk abban, hogy az innováció és a közösségi elkötelezettség együttesen segít abban, hogy továbbra is a jövőt építsük és a térség egyik legmegbízhatóbb vállalata maradjunk.

Vér Szilveszter

GYÁRIGAZGATÓ

Joyson Safety Systems Hungary Kft.

A közlekedésbiztonság egyik globális piacvezetőjeként biztonságkritikus alkatrészeket, rendszermegoldásokat és technológiát kínálunk az autóipari és nem autóipari piacon. Vállalunk huszonöt országban 43 ezer alkalmazottat foglalkoztat, ebből közel kétezer főt a miskolci gyárban, ahol legnagyobb mértékben légszákmodulokat állítunk elő.

Gyárunk idén 10 éves, a teljes cégcsoport egyik legfiatalabb gyáregysége; a legkorszerűbb eszközökkel, modern munkakörnyezetben és egy szakmailag felkészült, fiatalos csapattal dolgozunk együtt. 2014. október 14-én készült el az első termék a miskolci székhelyünkön, s azóta több mint 96 millió darab légszákot állítottunk elő. Innovációink által aktív és passzív módon is hozzájárulunk az emberéletek védelméhez. A változó piaci és munkaerőpiaci környezet elvárásainak követése és a technológiai fejlődés elvárásainak való megfelelés érdekében vállalunk globális és telephelyi szinten is kiemelt figyelmet fordít a munkatársai fejlesztésére. Fontosnak tartjuk, hogy kollégáinknak lehetőséget biztosítsunk a személyes fejlődésre és az autóipari életpályában rejlő karrierlehetőségek megvalósítására. Nagy hangsúlyt fektetünk a szakmai utánpótlás nevelésére is: vállalati gyakorlóhelyet biztosítunk, duális képzőhelyként közép- és felsőfokú tanulmányaikat végző hallgatókat fogadunk. Fontosnak tartjuk, hogy minden tehetséget támogassunk. A folyamatosan változó gazdasági és technológiai környezet kihívásaira rugalmasan és felkészülten reagálunk és ezt tesszük a jövőben is. Ezzel a hozzáállással értük el az elmúlt 10 év sikereit és készülünk a jövőbeli újakra. Büszkék vagyunk arra, hogy idén júliusban átvehettük a Volvo Kiválóság Díjat, amely a tökéletes minőségű termékeink és kollégáink professzionális munkájának méltó elismerése.

Császár Péter

MOL PETROLKÉMIA ZRT., VEZÉRIGAZGATÓ

MOL Petrolkémia Zrt.

Idén tavasszal jelentős mérföldkőhöz érkezett a MOL Petrolkémia. Májusban felavatták a poliolkomplexumot, ahol az ipari termelés várhatóan 2025 első negyedévében el is kezdődik. Az üzemcsoport indulásával a régió egyetlen olyan vegyipari vállalatává vált a MOL-csoport, mely a kőolaj-kitermeléstől kezdve egészen a poliol előállításáig kézben tartja a gyártás teljes értékláncát.

„Fontos lépéseket tettünk a körforgásos gazdaság előmozdításának irányába is. Ennek részeként a műanyagok kémiai újrahasznosítása területén jelentett be együttműködést a MOL-csoport a globális folyamattechnológiával és értékorientált energetikai megoldásokkal foglalkozó Lummus Technologyval. A partnerség részeként megkezdődött az első Lummus Advanced Waste Plastic Recycling üzem tervezési szakasza. Az üzem a MOL Petrolkémia területén épül majd. A 40 ezer tonna kapacitású pirolízisüzemben a műanyag hulladékot nagy értékű vegyi anyagokká és nyersanyagokká alakítjuk át, ezzel visszaforgatva az anyagot a körforgásos gazdaságba. Ez technológiai megoldás a globális műanyag hulladék-probléma kezelésére, amely további környezetvédelmi előnyöket kínál, így alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátást szilárd kokszt termelése nélkül. Az új üzem fontos szerepet kap majd a körforgásos gazdaság beindításában és az okosátmenet felgyorsításában. A Lummus az olefin gyártás, a katalitikus krakkolás és a maradékfeldolgozási technológiák terén szerzett tapasztalatával és szakértelmével is támogatni fogja a MOL-csoportot a technológiai integráció érdekében. A műanyagok kémiai újrahasznosítása a körforgásos gazdaság egyik leggyorsabban fejlődő területe, büszkék vagyunk, hogy a folyamat aktív szereplői lehetünk.”

Roland Ahl

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

Robert Bosch Energy and Body Systems Kft., Miskolc

A Bosch miskolci járműipari vállalata az elektromotoroktól kezdve a menetstabilizátoron át az eBike-hajtásig fejleszt és gyárt alkatrészeket hagyományos, hibrid- és elektromos autókba, valamint kerékpárokba. A Robert Bosch Energy and Body Systems Kft. termékeit jelentős autóiipari vállalatok számára szállítja világszerte. A vállalatnál az automatizálás és a digitalizálás központi szerepet játszik, hiszen ezek révén folyamatosan fejlesztik a gyártási folyamatokat, így a termékek nemcsak a jelen, hanem a jövő járműipari elvárásainak is megfelelnek. Emellett a kutatás-fejlesztési és a tesztelési tevékenységek is jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a cég a legmodernebb technológiákat alkalmazva biztosítsa a versenyképességet. A Bosch kiemelt figyelmet fordít a munkavállalókra, vallja, hogy a munkatársak jelentik sikereik alapját. A miskolci autóiipari cég az elmúlt években számos alkalommal elnyerte a Családbarát munkahely védjegyét. Közel 2900 munkavállalójával az északkelet-magyarországi régió egyik legnagyobb foglalkoztatója, sőt a beszállítói láncon keresztül közel száz helyi vállalkozásnak ad munkát és az ott dolgozóknak megélhetést. A vállalat elkötelezett a helyi közösségek fejlesztése mellett is, hatékony együttműködést alakított ki Miskolc városával és térségével, oktatási, nevelési, valamint szociális területen is segítik a régióban élőket, kiemelten a fiatalok helyben maradását. A Miskolci Egyetemmel az oktatás, a tehetséggondozás és a kutatás-fejlesztés terén is szoros partnerségben dolgoznak. Az együttműködés célja a képzések közös fejlesztése, a szakember-utánpótlás támogatása, hogy a Miskolci Egyetemről kikerülő fiatalok aktuális iparági tudással és megfelelő gyakorlattal rendelkezzenek. A Robert Bosch Energy and Body Systems Kft. számára megtisztelő, hogy idén „A Miskolci Egyetem Kiemelt Támogatója” kitüntetést is megkapta.

Fűkő László

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

Robert Bosch Power Tool Kft., Miskolc

A Bosch több mint 3700 munkavállalót foglalkoztató miskolci kéziszerszámgyára több mint 20 évvel ezelőtt alakult, és mostanra nemcsak a régió egyik meghatározó vállalata, hanem a Bosch csoport világszinten legnagyobb kéziszerszámgyára, ahol évente több mint 14 millió darab terméket gyártanak. A Robert Bosch Power Tool Kft. elektromos kéziszerszámok és kerti gépek fejlesztése mellett famegmunkáló professzionális elektromos szerszámok gyártásával, valamint az ezekhez tartozó akkumulátorok és eBike-akkumulátorok összeszerelésével foglalkozik. A kiemelkedő színvonalú technológiai infrastruktúráknak, a munkavállalók szaktudásának és elkötelezettségének köszönhetően a vállalat folyamatosan fejlődik. Ennek jelentős mérföldköve a cég tavaly bejelentett nagyszabású beruházása is, mely szerint a folyamatosan növekvő raktározási és elosztási igények miatt több mint 54 milliárd forintból logisztikai és disztribúciós központot hoz létre Miskolcon. A beruházás célja egy magas digitalizáltságú raktári struktúra kialakítása a Miskolci Ipari Park területén. A közel 100 ezer négyzetméteres komplexum két kiemelten fontos logisztikai funkciót lát el. Egyrészt a vállalatcsoport elektromos kéziszerszám üzletágának egyik meghatározó késztermékelosztó raktára, másrészt késztermék- és alapanyagraktárként is működik. A világ 26 országába szállítanak innen cikket és komponenseket. A miskolci logisztikai központ a Bosch mintegy 780 raktárból álló nemzetközi ellátási lánc-hálózatának része. A Bosch 37 ezer munkatársa foglalkozik beszerzéssel és logisztikával világszerte, naponta mintegy 230 gyárat látnak el alkatrészekkel és nyersanyagokkal. Meghatározó feladatuk, hogy fenntartható és rugalmas ellátási láncot működtessenek.

Dr. Dobos Péter

GYÁRIGAZGATÓ

Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft.

A S.E.G.A. Hungary már több mint 20 éve látja el a legnagyobb autógyárakat megbízható autóiipari termékekkel. K & F központja nemcsak a hagyományos termékek (indítómotorok és generátorok) fejlesztésében vesz részt, hanem a mobilitás fenntartható jövőjének megoldásaihoz is hozzájárul. Ide tartoznak a 48 V-os hibridizációhoz, a városi mikromobilitáshoz és a nagyfeszültségű villamos gépjárműhajtásokhoz szükséges elektromos gépek. A személygépkocsik és haszongépjárművek nagyfeszültségű villamosításához az SEG Automotive olyan rugalmas platformot fejlesztett ki és állított sorozatgyártásba, amely az elektromos gépjármű platformok széles skáláját képes lefedni, egészen 800 V-ig és 150 kW folyamatos teljesítményig. Az ügyfél igényeitől függően képesek vagyunk egyedi alkatrészek (például állórész és forgórész) vagy teljes rendszermegoldás nyújtására – beleértve a házban belül gyártott elektronikát és szoftvert is. Cégcsoportunk a LEM, azaz elektromos városi mikromobilitás kategóriában a kipróbált fejlesztési és iparosítási szakértelmét kihasználva különböző, piacra szabott megoldásokat kínál - a „klasszikus” elektromos meghajtásoktól a kerékgymotorokig, amelyek Európában motorkerékpárokat is meghajtanak, sőt egy nagy globális autómárka mini elektromos autóját is. Sikeresen beléptünk a pedelec és a nagy teherbírású/áruszállító e-kerékpárok piacára is. A piac igényeit követve cégünk a hagyományos termékek piacán is jelen van, azonban a CO₂-kibocsátás csökkentése kulcsszerepet játszik vállalati stratégiánkban. A hagyományos termékekkel összehasonlítva indítómotorjaink, generátoraink és 48V-os BRM-eink több mint 16 millió tonna CO₂-t takarítanak meg a ma forgalomban lévő személy- és tehergépkocsikban.

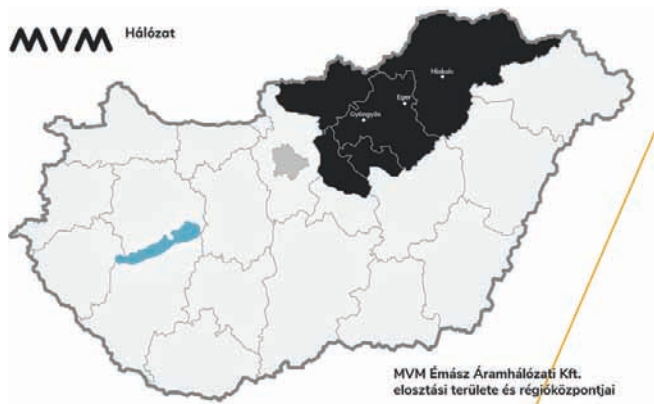
Antal József

Az MVM Émász Áramhálózati Kft.
ÜGYVEZŐ IGAZGATÓJA

MVM Émász Áramhálózati Kft.

Az MVM Émász Áramhálózati Kft. biztosítja a 22 ezer kilométer hosszú villamosenergia-elosztó hálózat üzemeltetését Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, illetve Pest és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye egyes részein, több mint 400 település és 740 ezer ügyfél részére. A 2021. szeptember 1-je óta az MVM Csoport tagjaként működő cég hálózatfejlesztési stratégiája kiemelt figyelmet fordít a szabad vezetékek földkábelekkel való kiváltására, főként Magyarország egyes hegyvidéki területein. Az elmúlt időszakban számos fejlesztés történt az MVM Émász hálózatán: több kilométeres kábelesítés történt a Bükkben és a Mátrában, a Jászberény és Jászapáti között húzódó távvezeték rekonstrukciója valósult meg a meghibásodások csökkentése és a madárvilág védelme érdekében, Lőrinciben megújult az állomás, valamint új tanpálya is létesült. Több tízmilliárd forint értékben zajlik jelenleg is a társaság hálózatfejlesztése, ezzel is biztosítva a lakosság, valamint jelentős ipari üzemek számára is hosszú távra az üzembiztos ellátást. Az Európai Unió és a kormány Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközének támogatásával megvalósuló beruházások keretében az MVM Émász 132/22 kv-os állomásokat fejleszt és létesít Jászfényszaru, Gyöngyöshalász, Hatvan, Jászberény, Mezőkövesd területén és Miskolcon több helyszínen, továbbá nagyfeszültségű hálózatfejlesztések történnek a szolgáltatási területén. Az elmúlt évben az MVM Émász több mint 41 ezer darab okos fogyasztásmérőt szerelt fel, amellyel megnőhet a hálózatba fogadható új napelemes erőművek száma. Az MVM Émász széles körű madárvédelmi tevékenységet folytat és komoly erőfeszítéseket tesz a hálózat működtetésének és a természet megóvásának összehangolása érdekében.

Az MVM Émász munkatársai az év minden napján, akár viszonytagságos időjárási körülmények között is azért dolgoznak, hogy biztosítsák az áramhálózat biztonságos és zavartalan működését.

A BontexGeo-csoport

A BontexGeo-csoport több mint 30 éve az egyik vezető gyártója a magasépítésben és mélyépítésben alkalmazott nemszőtt, tűnemezt geotextiliáknak. Több telephellyel rendelkezik Európa-szerte: Magyarország (Tiszaújváros), Belgium, Franciaország, Spanyolország, Svájc és az Egyesült Királyság. A cégcsoport több mint 60 országban értékesíti termékeit.

A tiszaujvárosi telephely gyártóberendezései a legmodernebb technológiával vannak felszerelve, ami lehetővé teszi 85-1500 g/m² területi sűrűségű anyagok gyártását akár 6,5 m szélességben. A Tipptex® márkanéven futó ter-

mékeket széleskörűen alkalmazák az építőipari projekteknél, így többek között út- és vasútépítésnél, partfalak erózióvédelmének, hulladéklerakók építésénél membránvédelemre, vízelvezetésnél és egyéb vízépitési munkálatok során.

Cégcsoportunk tagjai még a további cégek: a brit ABG, a francia Teragéos, a spanyol Geotexan és a svájci Stratex. Ezekkel a cégekkel kiegészülve cégcsoportunk a geotechnikai műszaki megoldások széles skáláját tudja Önöknek felkínálni, mint például geotextiliák, georácsok, geocellák, geomembránok stb.

Bontexgeo Kft.

Huszár Andor utca 5. T: +36 49 886 222
3580 Tiszaújváros, Hungary www.bontexgeo.com - info@bontexgeo.com

ABAÚJ COOP ZRT.

A 100%-ban magyar tulajdonú ABAÚJ COOP Zrt. 70 településen várja vásárlóit a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően megújuló üzleteiben. A COOP üzletlánc nagy hangsúlyt helyez a hazánkban előállított minőségi magyar élelmiszerek forgalmazására, amelyek aránya üzleteinkben 85% feletti.

ABAÚJ COOP Zrt. cím: 3860 Encs, Petőfi út 71-73.

Telefon: +36 46 385 855

E-mail-cím: titkarsag@abajcoop.hu

Stabilitás és Innováció

az Autóipar Kihívásai Közepette

Modine Hungária Kft. egy jelentős szereplő az autóiparban, különösen a hűtőrendszerek és hőcserélők gyártásában. A vállalat jelenleg komoly kihívásokkal néz szembe a gazdasági helyzet és az autóipart érintő nehézségek miatt. A fogyasztói igények változásai is jelentős hatással vannak a szektorra. Ennek ellenére a Modine Hungária Kft. továbbra is biztos pont kíván maradni a piacon.

„Minket is folyamatos kihívások elé állítanak az elmúlt időszak problémái, van, amikor szinte havonta kell korrigálnunk, de szerencsére olyan összeszokott, profi kollégákkal dolgozunk, akikkel eddig minden akadályt sikeresen vettünk. Munkatársaink folyamatosan azon dolgoznak, hogy növeljék a versenyképességünket, és javítsuk működési hatékonyságunkat. Ezek az intézkedések segítenek abban, hogy a cég pozitívan tekintsen a jövőre, és továbbra is megbízható partnere legyen ügyfeleinek.

A cég amerikai központja pedig támogatja döntéseinket, hiszen a célunk közös: túljutni a nehézségeken és folytatni a megkezdett munkát. Mivel már három telephelyen folyik a termelés Gyöngyösön, és itt Mezőkövesden közel ezer munkavállalónak és természetesen a családjuknak kell kiszámítható jövőt biztosítanunk. A legfontosabb célunk, hogy stabil pont legyünk a dolgozóink életében, mi számítunk a munkájukra, ők pedig számíthatnak a Modine-ra.

A Modine Hungária Kft. elkötelezett amellett, hogy alkalmazkodjon a változó piaci körülményekhez, és folyamatosan fejlessze technológiáit és szolgáltatásait, hogy megfeleljen az új kihívásoknak és lehetőségeknek” – tette hozzá Nyári Zsolt.

Az amerikai tulajdonú Modine 33 éve van jelen Magyarországon, világszinten azonban már több mint 100 éve gyárt hőcserélőket és hűtőket az autóipar és a nehézgépgyártás számára. Fejlesztési projektjeinkben pedig már megjelentek az akkumulátoros, üzemanyagcellás és hibrid-teherautók számára tervezett hűtési rendszerek. Vevőink közt olyan neves gyártók szerepelnek, mint a VW, a PSA, a DAIMLER, az MAN, a SCANIA, az IVECO, a CATERPILLAR, a DEUTZ, a ZF, a VOLVO, a VOITH.

Az Inno-Comp Kft.: Innováció és fenntarthatóság a műanyagiparban

Az Inno-Comp Kft. 25 éve a magyar műanyagipar egyik meghatározó szereplője, amely a polipropilén-alapú kompozitok gyártására és fejlesztésére specializálódott. A vállalat 1999-ben kezdte meg működését, és azóta is elkötelezett az innováció, a minőség és a fenntarthatóság mellett. Vállalatunk Tiszaújvárosban található, ahonnan kiváló minőségű termékekkel látjuk el a hazai és nemzetközi piacokat.

gokkal szemben. Az innovatív kompozitok nemcsak könnyebbek és erősebbek, de környezetbarátabbak is, mivel újrahasznosíthatók, és csökkentik a CO₂-kibocsátást. Az Inno-Comp Kft. egyik legnagyobb erőssége a kutatás-

fejlesztési tevékenysége. A vállalatunk jelentős forrásokat fordít az új technológiák és anyagok fejlesztésére, hogy lépést tartson a piac változó igényeivel. Saját fejlesztőlaboratóriummal rendelkezünk, ahol tapasztalt mérnökök dolgoznak az új megoldások kifejlesztésén. A vállalatunk szoros együttműködést ápol különböző egyetemekkel és kutatóintézetekkel, hogy a legújabb tudományos eredményeket és technológiákat alkalmazhassuk termékeinkben. Célunk, hogy olyan innovatív

megoldásokat kínáljunk, amelyek hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez és a környezeti terhelés csökkentéséhez.

Elkötelezettek vagyunk a fenntarthatóság mellett, és számos intézkedést hoztunk annak érdekében, hogy minimalizáljuk termékeink környezeti lábnyomát. Folyamatosan dolgozunk azon, hogy csökkentsük energiafelhasználásunkat és hulladéktermelését, valamint növeljük az újrahasznosított anyagok arányát termékeinkben. A vállalat hisz abban, hogy a fenntartható fejlődés és az üzleti siker kéz a kézben járnak, és elkötelezett amellett, hogy példát mutasson az iparág számára. További stratégiai célunk a fenntarthatósági törekvések erősítése, az új technológiák bevezetése és a nemzetközi piacokon való terjeszkedés.

Az innováció és a minőség iránti elkötelezettségünk biztosítja, hogy továbbra is a műanyagipar élvonalában maradjunk, és hozzájáruljunk egy fenntarthatóbb jövő kialakításához.

KENYERES TAMÁS

Társaságunk fő termékei a polipropilén-alapú kompozitok, amelyeket számos iparágban használnak, beleértve az autóipart, az elektronikai szektort, az építőipart és a csomagolóipart. Különös figyelmet fordítunk a vevői igényekre, és egyedi megoldásokat kínálunk a különböző alkalmazásokhoz. Az általunk kínált termékek közé tartoznak a nagy szilárdságú, ütésálló és hőálló műanyagok, amelyek kiváló alternatívát nyújtanak a hagyományos anya-

Javult a foglalkoztatás vármegyénkben

Az éves bruttó átlagbér 14,5 százalékkal, 5,6 millió forint/főre nőtt

I. A vármegye gazdasági szereplői

A gazdasági környezet az adóalanyok számának alakulására is kihatással volt, és az utóbbi három-négy évben sorra olyan körülményekkel kellett megküzdeniük a vállalkozásoknak, amelyek egyenként is kihívást jelentettek, egymást követve pedig még fokozottabban hatottak. A 2020-ban berobbant koronavírus-járvány két éven keresztül korlátozta a vállalkozások működését, ezt követően az orosz-ukrán háború generált energia- és nyersanyagválságot, melynek nyomán kibontakozó

nagyfokú infláció hozta nehéz helyzetbe a vállalkozásokat, különösen a mikro- és kisvállalkozásokat, ide értve az egyéni vállalkozókat is.

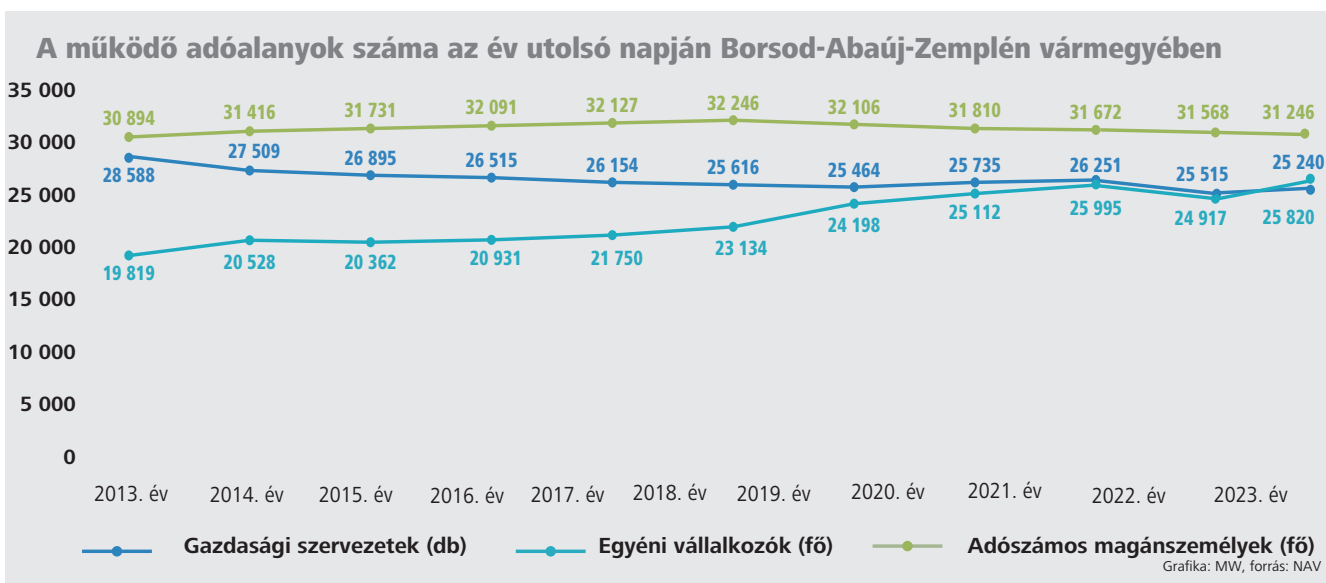
A gazdasági környezethez hasonlóan az adózási környezet is befolyásolja a vállalkozások döntéseit. Legutóbb (2022-ben) a kisadózó vállalkozások tételes adójának, népszerű rövidítéssel a katának az újraszabályozása gyakorolta a legnagyobb hatást az egyéni vállalkozókra és a betéti társaságokra. A szigorítás célja a jogi „kiskapuk” bezárásán keresztül a gazdaság további fehéritése volt, így a vállalkozások

e két szegmensében bekövetkezett csökkenés a jogszabályváltozás „tisztító hatásának” minősíthető. Ezzel párhuzamosan az egyéni vállalkozók átalányadózásának szabályait kedvezőbbé tették, melynek legfontosabb eleme, hogy adómentessé vált az éves szinten a minimálbér felét meg nem haladó átalányban elszámolt jövedelem.

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a NAV nyilvántartása szerint – gazdasági tevékenység végzéséhez szükséges – adószámmal 2023. év végén 82,3 ezer működő státuszú adóalany rendelkezett. Az adóalanyok száma összességében 0,3 ezerrel növekedett az

1. GRAFIKA

előző év végi állapothoz képest, és ez 0,4 százalékos mértékű növekedésnek felel meg. Ezt a növekedést az egyéni vállalkozók vállalkozási hajlandósága biztosította, hiszen az adóalanyok három nagy csoportja közül egyedül itt haladta meg az újonnan tevékenységet kezdők száma a megszűnőket. A másik két nagy csoportban – a gazdasági szervezetek és az adószámas magánszemélyek körében – enyhe fokú (egy-egy százaléknál) csökkenés következett be.

(lásd: 1. grafika)

Az egyéni vállalkozók száma a – gazdasági és adózási környezet változásából

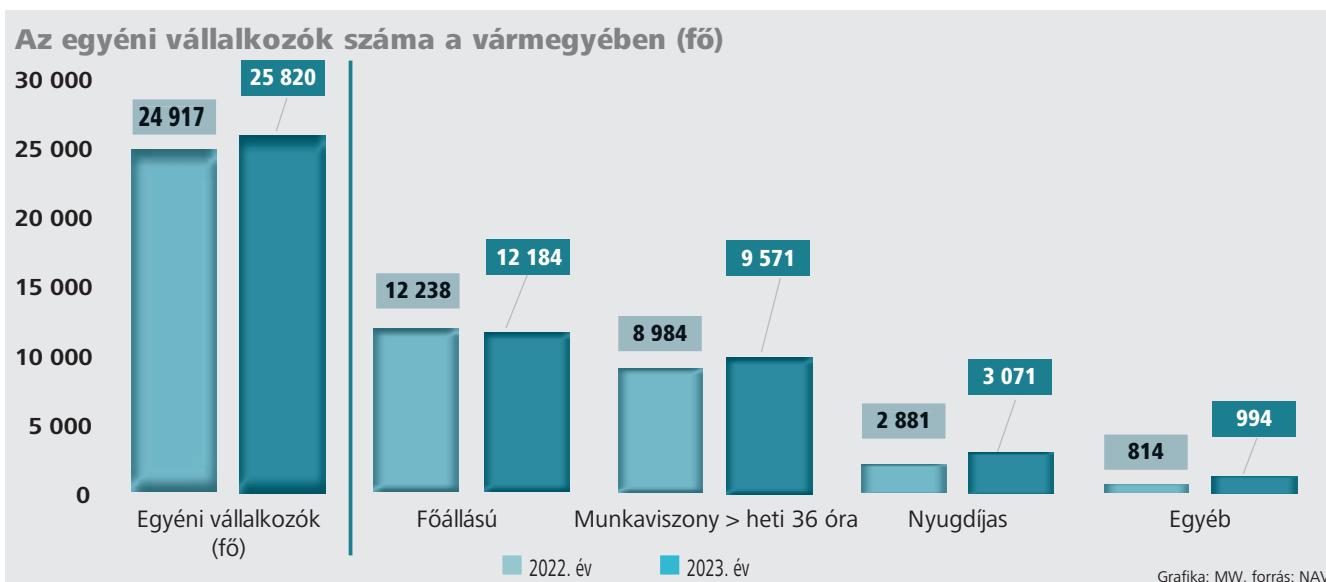
eredő – 2022. évi kisebb fogyást követően 2023-ban újra emelkedett. Egy év alatt létszámuk 900 fővel gyarapodott, így 2023. év végén elérte a 25,8 ezret. Az újak közül legtöbbször a meglévő teljes állású munkaviszonyuk mellett kezdtek bele a vállalkozási tevékenységbe, és gyarapodott a nyugdíjasként, illetve nappali tagozatos hallgatóként vállalkozásba kezdők száma is. A főállású egyéni vállalkozók száma ugyan nem nőtt, ennek ellenére továbbra is ők alkották a legnagyobb szegmenst, 47 százalékos részaránnyal. Utánuk következnek a munkaviszony mellett vállalkozók 37 százalékkal, a nyugdíjasok pedig 12 százalékkal. A fennmara-

dó 4 százaléknál csoportba sorolhatók a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói jogviszonya mellett, illetve társas vállalkozási tagság mellett egyéni vállalkozói tevékenységet folytatók.

(lásd: 2. grafika)

Az egyéni vállalkozók által választott adózási módok az utóbbi két évben teljesen átrendeződtek. Azok, akik 2022 őszén az új kátát nem választották vagy nem választhatták, azoknak az átalányadózás szabályai kínálták az adózás egyszerűbb lehetőségét. Ezzel a lehetőséggel sokan éltek is, hiszen az átalányadózás vált a legtöbbek által

2. GRAFIKA

3. GRAFIKA

Egyéni vállalkozók adózási módok szerinti megoszlása 2023. év végén

Grafika: MW, forrás: NAV

alkalmazott módszerre, a kata szerepe pedig jelentősen visszaesett. Számokkal kifejezve az átalanadózók 5 százalékos szűk rétege két év alatt 50 százalékra bővült, a katások részaránya viszont 61 százalékról 20 százalékra zuhant. A vállalkozói személyi jövedelemadózási módszerrel élők (a klasszikus tételes költségelszámoló) sokaságon belüli aránya csak kismértékben, 33-ról 30 százalékra módosult.

(lásd: 3. grafika)

A gazdasági szervezetek száma a 2022. évinél enyhébb ütemben, de 2023-ban is tovább fogyott, ami mögött a betéti társaságok darabszámának csökkenése állt. A megközelítőleg 300 darabos csökkenést követően, melynek kéthar-

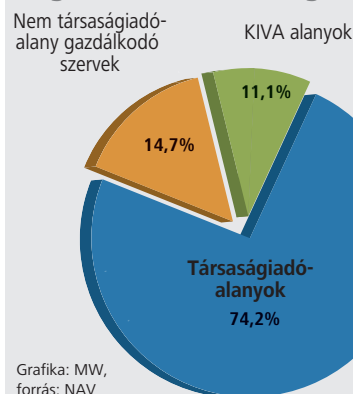
mada betéti társaságokat érintett, az állomány 25,2 ezer gazdálkodó szervezetet számlált. Kétharmaduk jövedelem- és vagyonszerzés érdekében létrehozott társas vállalkozás (melyből 12,9 ezer db korlátolt felelősségű társaság, 3,3 ezer db betéti társaság és 192 db részvénytársaság), egynegyedük tevékenységét nem a profitszerzés motiválja, hanem valamilyen egyéb társadalmi hasznosság vezérli (alapítványok, sport- és egyéb egyesületek, társasházak, nonprofit társaságok), és kis részük (5 százalék) tartozik a költségvetési szervek és egyéb gazdálkodók sorába.

(lásd: 4. grafika)

A gazdálkodó szervezeteknek alapvetően a társaságiadó-törvény rendelkezései szerint kell elszámolniuk a gazdálkodási tevékenységükről, kivéve, ha nem alanyai a társasági adónak, illetve ha a kisvállalati adót (kiva) alkalmazzák. A kata választási lehetősége a társaságok számára 2022 szeptemberében megszűnt. Ezek alapján a gazdálkodó szervezetek egy kisebb része (15 százaléka) nem tartozott a társaságiadó-törvény hatálya alá, mint például a költségvetési szervek. A kivát választók száma 2023-ban tovább bővült, összefüggésben a kata megszűnésével, így arányuk egy kicsivel tovább erősödött, a gazdálkodó szervezeteken belül már 11 százalékot tesznek ki. Ezzel együtt továbbra is a

5. GRAFIKA

Gazdálkodó szervezetek adózási módok szerinti megoszlása 2023. év végén

Grafika: MW, forrás: NAV

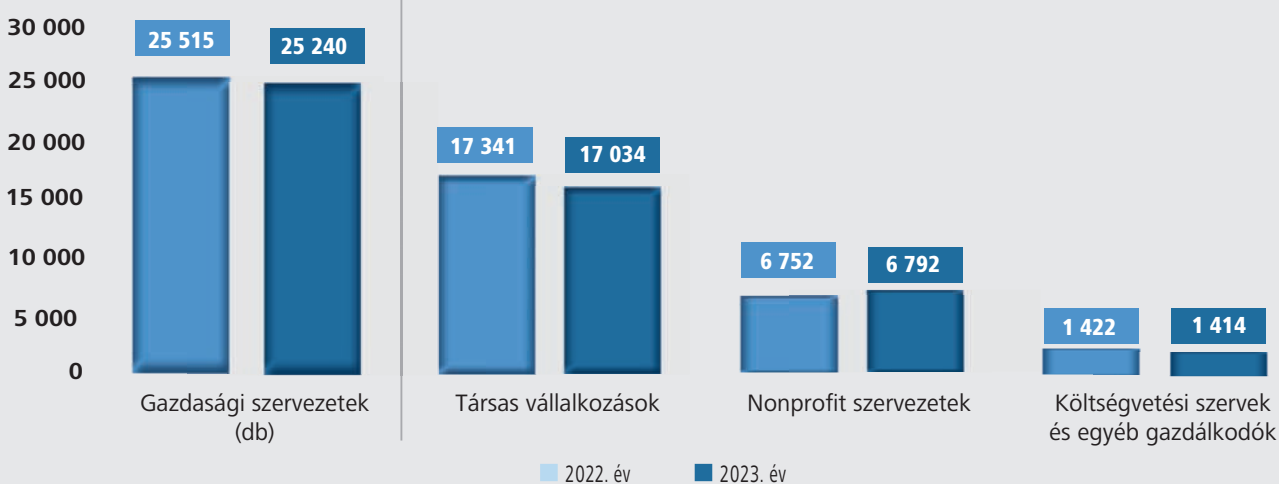
társasági adó szabályait alkalmazók köre a legnépesebb, arányuk 2023-ban 74 százalék volt.

(lásd: 5. grafika)

Az adóalanyok harmadik szegmensét alkotó adószámos magánszemélyek száma egy százalékkal 2023-ban is minimálisan (1,1 százalékkal) lefelé mozdult. A mintegy 31,2 ezer fő klasszikus értelemben nem tekinthető vállalkozónak, mivel azonban olyan tevékenységet végeznek, ami adószám kiváltásához kötött, ezért őket is az adóalanyok közé soroljuk. Ide tartoznak többek között a mezőgazdasági őstermelők, ingatlan bérbeadók, fizető vendéglátók, szellemi szabadfoglalkozásúak.

4. GRAFIKA

A gazdasági szervezetek száma a vármegyében (db)

Grafika: MW, forrás: NAV

II. A társaságiadó-bevallásokból nyerhető legfontosabb információk

II. 1.) Az adatgyűjtés módszertana

A vármegye gazdaságát ezúttal is a társaságiadó-bevallások adataira támaszkodva mutatjuk be, hiszen azok tükrözik a gazdasági teljesítmény szempontjából meghatározó vállalkozások tevékenységét, eredményét. A vármegyei székhelyű társaságiadó-alanyokhoz köthető a 2023-ban elért adóköteles bevétel 91,6 százaléka. A kivás társaságok, valamint a vállalkozói szja és a kata szabályait alkalmazó egyéni vállalkozók együttes teljesítménye is csak a fennmaradó 8,4 százalékot tette ki.

(lásd: 6. grafika)

A társaságiadó-bevallás az adókötelezettség levezetése mellett tartalmazza az éves beszámoló kiemelt gazdálkodási adatait is. Ezért alkalmas a vármegye gazdasági teljesítményének, a vállalkozások jövedelmezőségének, eredményességének és a foglalkoztatás alakulásának a szemléltetésére is. Elemzésünkhöz összesítettük a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhelyű

kettős könyvvitelt vezető, naptári évvel azonosan működő társas vállalkozások 2023. évről benyújtott társaságiadó-bevallásait, valamint az eltérő üzleti évet választók egy évvel korábbi bevallásait, mivel az ő esetükben ez áll teljes körben rendelkezésre. Ebből következően egységesen minden eltérő üzleti évesnek a tárgyidőszaki ada-

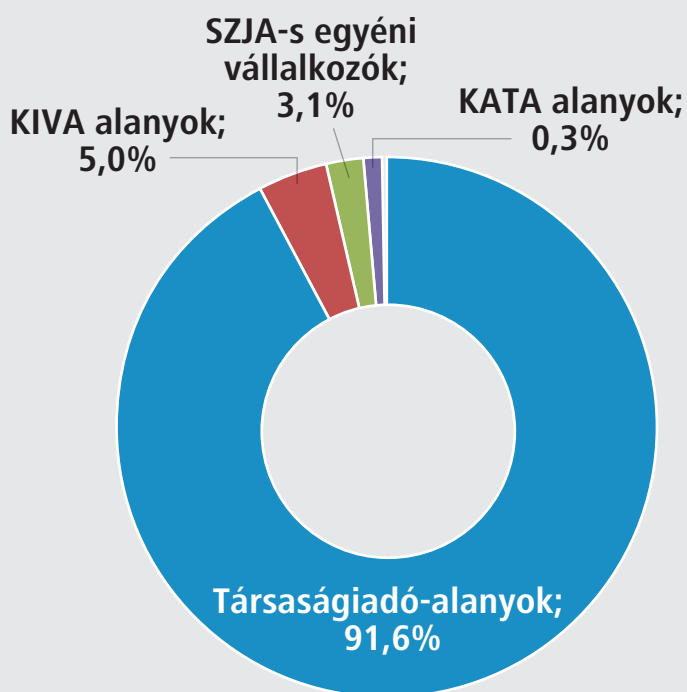
tok között a 2022-es bevallásait vettük figyelembe, és ezt az elvet követtük a TOP lista készítésénél is.

A magyar számviteli törvény szabályai mellett 2016-tól a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (továbbiakban: IFRS-ek) szerint is vezethetik üzleti könyveiket a vállalkozások. Tekintettel arra, hogy az IFRS-ek által alkalmazott jövedelem-, és pénzügyi helyzet kimutatás kategóriái nem minden esetben feleltethetők meg a magyar számviteli szabályokban foglalt eredmény-kimutatás és mérleg adataival, ezért csak az azonos, vagy nagy közelítéssel azonos bevallási adatokat összegeztük annak érdekében, hogy a vármegye gazdaságának egészéről képet kaphassunk. Az IFRS-t alkalmazó vármegyei székhelyű vállalkozások száma 2023-ban kettővel bővült, így már 7 társaság alkalmazza ezt a módszert. Gazdasági teljesítményük viszont számarányuknál lényegesen magasabb, az árbevételük 11 százalékot, a foglalkoztatottaik száma 11,9 százalékot, az összes eszközértékük pedig 17,7 százalékot képvisel a vármegyei értékből.

Az adózók 2019-től csoportos társaságiadó-alanyiságot is választhatnak a törvényben meghatározott feltételek esetén. A csoport tagjai az üzleti könyveiket azonos szabályok szerint vezetik (egységesen vagy a Számviteli törvény III. fejezete vagy az IFRS-ek szerint) és csoportként egy közös bevallást nyújtanak be a csoportképvisező székhely-

6. GRAFIKA

A 2023. évi árbevétel megoszlása a vállalkozás típusa szerint Borsod-Abaúj-Zemplén

Grafika: MW, forrás: NAV

1. TÁBLÁZAT

A más vármegyei csoportképviselő Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei csoporttagjainak adatai

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén összesen		Más vármegyei csoportos adóalany borsodi tagjai		Arány a vármegyei összesenhez	
	2022. év	2023. év	2022. év	2023. év	2022. év	2023. év
	1	2	3	4	5=3/1	6=4/2
Adózók száma (db)	13 231	13 082	12	12	0,1%	0,1%
Nettó árbevétel (millió Ft)	7 561 381	6 569 731	926 105	768 739	12,2%	11,7%
Ebből: Export árbevétel (millió Ft)	3 834 199	3 282 934	344 121	268 553	9,0%	8,2%
Belföldi értékesítés árbevétele (millió Ft)	3 727 182	3 286 798	581 985	500 186	15,6%	15,2%
Foglalkoztatott létszám (fő)	95 667	97 556	4 414	4 412	4,6%	4,5%
Személyi jellegű ráfordítás (millió Ft)	592 312	690 389	45 741	51 518	7,7%	7,5%
Ebből: Bérköltség (millió Ft)	466 759	544 852	33 772	38 515	7,2%	7,1%
Amortizáció (millió Ft)	219 067	233 075	40 734	45 556	18,6%	19,5%
Hozam (millió Ft)	605 390	442 375	69 009	15 444	11,4%	3,5%
Mérlegfőösszeg (millió Ft)	7 191 526	7 210 949	1 172 396	1 151 886	16,3%	16,0%
Ebből: Saját tőke (millió Ft)	3 717 377	3 692 120	803 863	766 537	21,6%	20,8%
Jegyzett tőke (millió Ft)	391 310	392 246	122 304	122 974	31,3%	31,4%

lyének megfelelően, függetlenül attól, hogy a csoporttagok székhelyük alapján különböző vármegyékhez tartozhatnak. Az ágazati besorolás is a csoportképviselő főtevékenysége (TEÁOR kódja) alapján történik. Évről-évre bővül a csoportba tömörülő társaságok száma, bár előfordul, hogy egy-egy tag kilép a csoportból. Vármegyei székhellyel kezdetben (2019-ben) 7 csoportos adóalany alakult 33 csoporttaggal, 2023-ban pedig már a 12 csoportképviselő 48 tagot számlált.

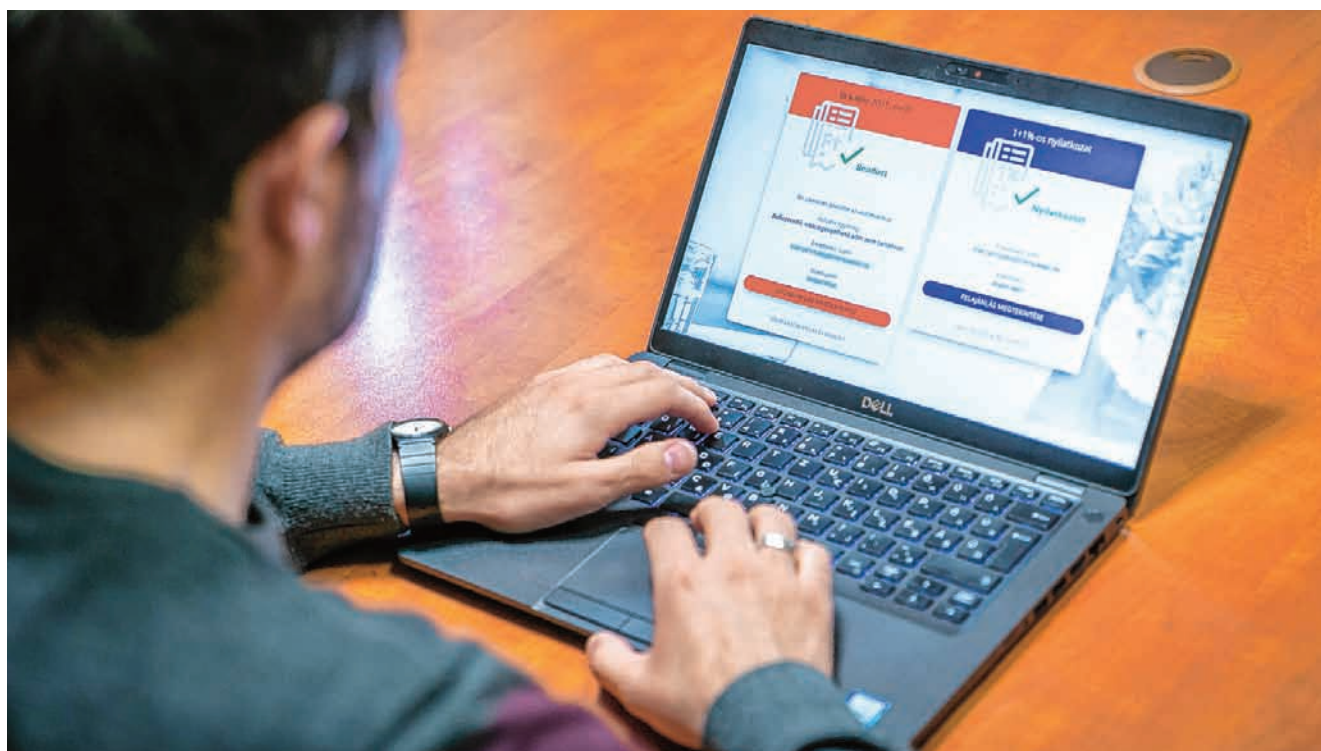
Emellett 12 helyi székhelyű társaság más vármegyei székhelyű csoport

tagként számol el gazdasági tevékenységével. Ezek a vállalkozások továbbra is a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében működnek, döntően a helyi lakosság számára jelentenek munkalehetőséget, a társasági adó szempontjából azonban máshol jelennek meg az eredménykimutatás- és mérleg adatai és az ahhoz kapcsolódó társaságiadó-kötelezettségük is. Ahhoz, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye gazdaságáról valós képet alkothassunk, ezeknek a társaságoknak az adatait is számba vettük az elemzésnél. Ez a néhány cég érte el a 2023. évi vár-

megyei összesítésű nettó árbevétel 11,7 százalékát, náluk állt alkalmazásban a foglalkoztatottak 4,5 százaléka, azaz 4400 fő, és hozzájuk tartozott a vállalkozások összesített vagyonának (mérlegfőösszeg) 16 százaléka.

(lásd: 1. táblázat)

A fenti két kategória – az IFRS és a csoportos adóalanyok – között átfedés van, mivel vannak olyan IFRS-t alkalmazó társaságok, amelyek csoportos adóalanyok tagjai is egyben, ráadásul esetükben a csoportképviselő nem is Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei.

Természetesen minden adózót csak egyszer vettünk számításba az össze-sítésnél.

Fontos megemlítenünk azt is, hogy amikor a helyi adatokat az országoshoz viszonyítjuk, akkor, az összehasonlíthatóság érdekében a pénzügyi szektor nélkül számított nemzetgazdasági adatokat tekintjük vetítési alpnak, mivel a vármegyénkben banki szereplő nem rendelkezik illetékességgel.

A vállalkozások méret nagyságát a kis- és középvállalkozásokról (kkv) szóló törvény kritériumai alapján határoztuk meg. A mikro-, kis- és középvállalkozás kategóriába sorolásnál a foglalkoztatott létszámra vonatkozó korlátok mellett az árbevétel és a mérlegfőösszeg értékét vettük figyelembe, valamint azt, hogy a jegyzett tőkén belül az állami, önkormányzati tulajdon aránya nem haladhatja meg a 25 százalékot. Az elemzéshez négy egymástól elkülönült csoportba rendeztük az adózókat – mikro, kis, közép, egyéb –, amiben a mikro kategória nem részhalmazza a kisvállalkozások csoportjának, hanem külön egységet alkot. Az egyéb kategóriába kerültek egyrészt a nagyvállalkozások (2023-ban 64 társaság), melyeknek egy vagy több gazdasági mutatója meghaladta a kkv besorolás kritériumait, másrészt azok a nonprofit szervezetek (2023-ban 510 gazdálkodó), amelyeknek nem kellett kitölteniük a társaságiadó-bevallások jegyzett tőkére vonatkozó adatait, így a tulajdonosi kör esetükben nem határozható meg egyértelműen. Az egyéb elnevezésű kategóriában tehát ez utóbbi csoport képviseli a legnagyobb tömeget a darabszámból, viszont a nagyvállalkozásokhoz köthetők az árbevételre, a létszámra, az elért jövedelemre stb. vonatkozó értékek.

II.2.) Bevallások száma

Elemzésünkhöz a 2024. július 31-ig beérkezett, 13,1 ezer hibátlan társaságiadó-bevallás adatait használtuk fel, 1,1 százalékkal kevesebbet, mint az előző évben. A csökkenés oka javarészt a kisvállalati adózásra való áttérésben keresendő, illetve részben az évek óta tartó válság hatásaként is értelmezhető.

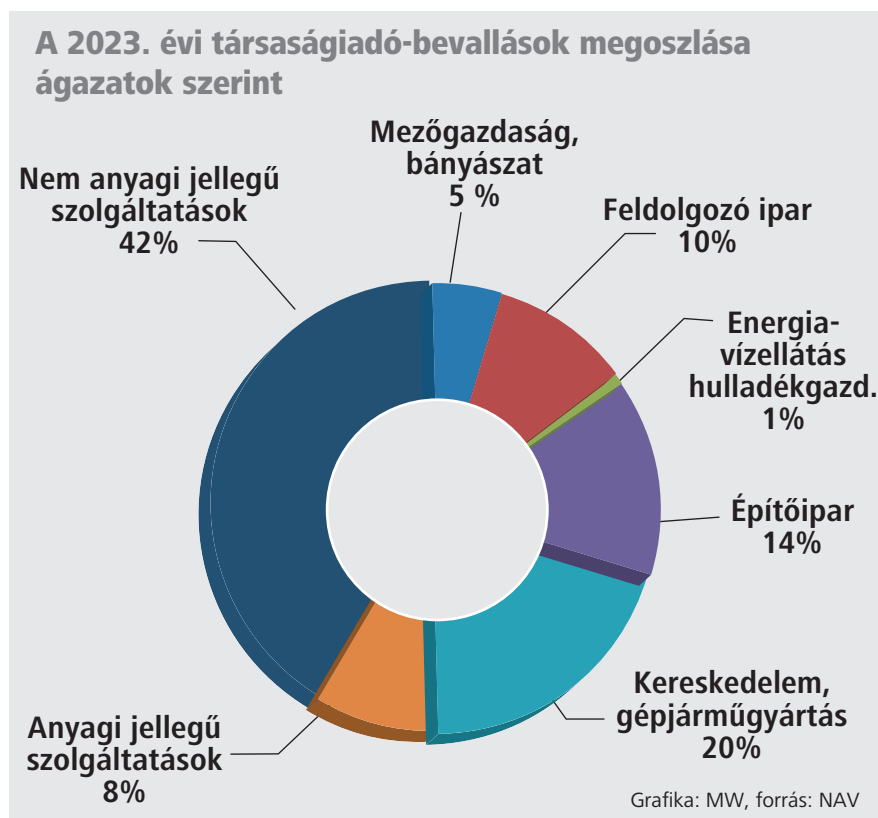
(lásd: 7. grafika)

7. GRAFIKA

A bevallások közül idén 7 darab készült az IFRS szabályai szerint, a többit a magyar Számviteli törvény előírásai alapján állították össze a vállalkozások. Társaságiadó-bevallás helyett 3,9 ezer adózó (jellemzően alapítvány, közalapítvány, egyesület, egyházi jogi személy) nyilatkozat benyújtásával tett eleget társaságiadó-kötelezettségének, amire azért volt lehetősége, mert az év során vállalkozási tevékenységből nem szerzett bevételt. Ezeknek a gazdálkodóknak az adatait elemzésünk során nem vettük figyelembe (a darabszámban sem).

8. GRAFIKA

A vállalkozások fő tevékenysége alapján nemzetgazdasági ágakba sorolva a bevallásokat, számottevő változás nem rajzolódik ki az előző évhez képest.

(lásd: 8. grafika)

Továbbra is a bevallások 20 százaléka a kereskedelem-gépjárműjavítás, 14 százaléka az építőipar, 10 százaléka a feldolgozóipar, 8 százaléka az anyagi jellegű szolgáltatások (szállítás, raktározás, és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás), 5 százaléka a mezőgazdaság és bányászat kategóriájába tartozott. A villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, valamint a vízellátás, szennyvízgyűjtés, hulladékgazdálkodás ágazatokat egybevonva mutatjuk ki, melyek így is csupán a bevallások 1 százalékát képviselték. Egyéb jellemzőik (árbevétel, beruházási érték, a vállalkozások vagyona stb.) viszont jelentősek, ezért érdemesnek tartottuk az ágazati grafikonon a külön való kiemelését. A többi fel nem sorolt ágazat a nem anyagi jellegű szolgáltatásokat takarja, melyek együtt 42 százalékos részarányt képviseltek. Ez utóbbi gyűjtőkategóriába tíz nemzet-

2. TÁBLÁZAT

A társaságiadó-bevallások száma a nemzetgazdasági ágazatok szerint

Borsod-Abaúj-Zemplén	Társaságiadó-bevallások száma				
	2022. év		2023. év		Index 2023/2022 %
	db	Megoszlás %	db	Megoszlás %	
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	666	5,0%	644	4,9%	96,7%
Bányászat	32	0,2%	29	0,2%	90,6%
Élelmiszeripar	275	2,1%	267	2,0%	97,1%
Textilipar	57	0,4%	54	0,4%	94,7%
Fa-papír-nyomdaipar	206	1,6%	194	1,5%	94,2%
Vegyipar	86	0,6%	83	0,6%	96,5%
Nemfém ásványi term.gyártás	71	0,5%	67	0,5%	94,4%
Fémfeldolgozás	332	2,5%	328	2,5%	98,8%
Gépipar	143	1,1%	140	1,1%	97,9%
Egyéb feldolgozó ipar	126	1,0%	119	0,9%	94,4%
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	182	1,4%	177	1,4%	97,3%
Építőipar	1 797	13,6%	1 770	13,5%	98,5%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	2 619	19,8%	2 624	20,1%	100,2%
Szállítás, raktározás	428	3,2%	417	3,2%	97,4%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	713	5,4%	669	5,1%	93,8%
Információ, kommunikáció	417	3,2%	407	3,1%	97,6%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	302	2,3%	293	2,2%	97,0%
Ingatlanügyletek	698	5,3%	700	5,4%	100,3%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1 681	12,7%	1 708	13,1%	101,6%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	563	4,3%	584	4,5%	103,7%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	777	5,9%	773	5,9%	99,5%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	1 060	8,0%	1 035	7,9%	97,6%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZESEN	13 231	100,0%	13 082	100,0%	98,9%

gazdasági ág tartozik, melyek közül a legnagyobb gyakorisággal a szakmai-, tudományos-, műszaki tevékenység, a humán-egészségügyi- és szociális ellátás, valamint az ingatlanügyletek rendelkezett.

(lásd: 2. táblázat)

II.3.) Az értékesítés árbevétele

A társaságok 2023. évi 6569,7 milliárd forint értékesítési árbevétele vármegyei összesítésben nem érte el a 2022. évi szintet, attól jelentősen elmaradt. Ez összegében 991,6 milliárd forintot, arányában 13,1 százalékot jelent. Mindkét értékesítési relációban visszaesés figyelhető meg, a külföldre írá-

nyúlónál még egy kissé erőteljesebb is, mint a belföldinél. A hazai piacokon létrejött ügyletekből képződött 3286,8 milliárd forint árbevétel 440,4 milliárd forinttal, 11,8 százalékkal csökkent. Az országhatáron túlra irányuló ügyletekből származó 3282,9 milliárd forint árbevétel 551,2 milliárd forinttal, 14,4 százalékkal esett vissza.

A csökkenésnek csak egy elenyésző hányada köthető a mikro- és kisvállalkozások kisvállalati adózásra történő áttéréséhez. Ettől markánsabban hatott közre a magas infláció okozta kereslet visszaesés. A fogyasztói árak drasztikus emelkedése nemcsak a 2022-es évet

jellemezte, hanem az még 2023. első felében is bőven 20 százalék felett alakult, és nagyon lassan mérséklődött, csak októbertől sülyedt 10 százalék alá, de decemberben sem volt kevesebb 5 százaléknál az előző év azonos hónapjához mért inflációs ráta. Az éves átlagos infláció mértéke 17,6 százalékos volt, ami 3,1 százalékponttal még magasabb is, mint a 2022. évi 14,5 százalékos átlagos árszínvonal emelkedés.

Az értékesítési adatok negatív irányú változásához hozzájárult a forint árfolyamának erősödése az euroval szemben. Ez ugyanis azt eredményezte, hogy az export után euroban megkapott ellenértékek alacsonyabb forint összeggel kerültek kimutatásra az üzleti könyvekben.

(lásd: 3. táblázat)

Az értékesítésből származó bevétel visszaesése nem tekinthető általános jelenségnek. A szolgáltató szektorok többségében továbbra is növekedés figyelhető meg. Az információ, kommunikáció ágazatba tartozó vállalkozások közel 20 százalékkal, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban 15 százalékkal érték el több bevételt, de az ingatlanügyletek 10 százalékos, és a szakmai-, tudományos-, műszaki tevékenység 6,8 százalékos növekedése sem lebecsülendő. A szolgáltató szektor súlya azonban korántsem akkora, hogy számottevően befolyásolná a vármegyei számokat. Az ide tartozó tíz ágazat együtt is csak 6 százalékát adta az összes árbevételnek.

Ami igazán lefelé húzta a vármegyei összesített értéket, az a három húzóágazat által elkönyvelt bevétel-visszaesés. A vegyipar 30 százalékkal ért el kevesebb bevételt és ez 766 milliárd forint mínuszt jelentett egy év alatt. A gépipar árbevétele enyhébben, meg-

3. TÁBLÁZAT

A társaságiadó-alanyok 2022-2023. évi értékesítési bevétele

Sorszám	Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén			Vármegye/Nemzetgazdaság	
		2022. év	2023. év	Index 2023/2022.	2022. év	2023. év
1	Bevallások száma (db)	13 231	13 082	98,9%	4,1%	4,1%
2=3+4	Értékesítés árbevétele (millió Ft)	7 561 381	6 569 731	86,9%	4,5%	3,9%
3	Ebből: Export (millió Ft)	3 834 199	3 282 934	85,6%	6,3%	5,7%
4	Belföldi értékesítés (millió Ft)	3 727 182	3 286 798	88,2%	3,5%	3,0%
5=3/2	Export/Nettó árbevétel (%)	50,7%	50,0%			

közelítőleg 10 százalékkal csökkent, amely 188 milliárd forint elmaradást okozott az előző évhez képest, és hasonlóképpen 10 százalékkal esett vissza a fémfeldolgozás értékesítési forgalma is, 44 milliárd forint bevételcsökkenést eredményezve. Függetlenül attól, hogy a 2023-as év ennek a három ágazatnak nem eredményezett csúcbevételt, azért továbbra is ezek jelentik a vármegye meghatározó gazdasági potenciálját. A vegyipar és a gépipar 30-30 százalék körüli részarányát megtartva minden más ágazatot megelőz, a fémfeldolgozás pedig a 6 százalékos részesedésével a negyedik legnagyobb a vármegyében. Ide kívánczik a kereskedelem, gépjárműjavítás ágazat említése is, hiszen ez az ágazat a belföldi értékesítést tekintve a legelső az ágazatok rangsorában, és ha az exportot is figyelembe vesszük, akkor is „dobogós helyen áll” a vegyipar és a gépipar mögött. A magas infláció miatti kereslet-viszsaesést ez az ágazat is megérezte, növekedést nem tudott produkálni, árbevétele az előző évi szinten maradt. Országos összesítésben is megtorpanás látszik az értékesítéseknél – a 2023-

ban realizált érték 1,1 százalékkal elmaradt a 2022. évitől – amely egyértelműen az export árbevétele 5,4 százalékos visszaeséséhez köthető, mivel a belföldi értékesítés 1,4 százalékkal még növekedett is.

Abból következően, hogy a vármegye értékesítési árbevétele az országosnál jóval erőteljesebben esett vissza, a vármegyei teljesítmény országoshoz viszonyított aránya is csökkent, a 2022. évi 4,5 százalékról 2023-ban 3,9 százalékra.

(lásd: 4. táblázat)

Borsod-Abaúj-Zemplénben az értékesítés árbevétele hosszú évek óta közel fele-fele arányban származott a belföldi és az országhatáron túli piacokról, 2023-ban az exporthányad mutatója pontosan 50 százalék volt. Országos összesítésben ez az arány sok évre visszatekintve 35 százalék körül alakult. A vármegyei magasabb arány azt jelzi, hogy több olyan vállalkozás is működik a térségben, amelyek országos szinten is meghatározó és kiemelkedő nemzetközi piaci részesedéssel bír.

(lásd: 9. grafika)

A nemzetközi piacra történő értékesítés 2023-ban több vállalkozásnak sikerült, mint korábban. Az exportáló vállalkozások száma 720-ról 789-re emelkedett, a bevallást beadókhoz viszonyított arányuk pedig 5,4-ről 6 százalékra nőtt.

Az ágazati koncentráció magas foka továbbra is jellemző ezen a területen, olyannyira, hogy három ágazatnál összpontosult az összes kivitel kilenczede. A vármegyében a legnagyobb exportőr a gépipar, 2023-as teljesítménye 1649 milliárd forint bevételt termelt, ezzel egymaga a vármegyei összesített érték 50 százalékát hozta létre. A vegyipar – annak ellenére, hogy a legnagyobb visszaesés itt következett be – 1174 milliárd forintos árbevételével továbbra is a második legnagyobb, részaránya így is megközelíti a 36 százalékot. A fémfeldolgozás produktuma 239 milliárd forint export árbevételt eredményezett, a vármegyei teljesítményhez való hozzájárulása ezáltal elérte a 7 százalékot.

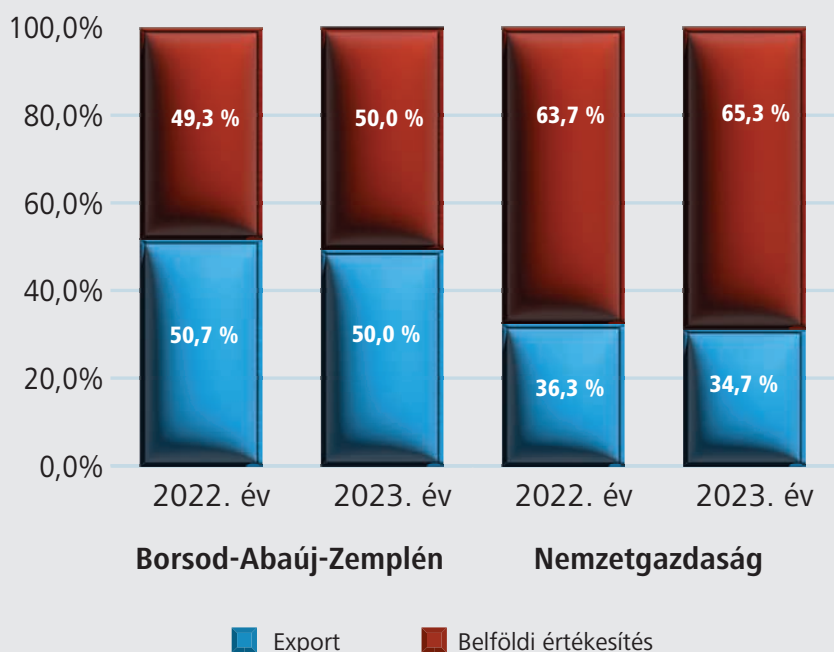
Ezekben az ágazatokban kiugróan magasabb az exporthányad mutatójának értéke, a gépiparban 83, a vegyiparban 64, a fémfeldolgozásban 62 százalék, vagyis az előállított termék-

4. TÁBLÁZAT

Az értékesítési bevételek ágazatonkénti alakulása 2022–2023. évben

Borsod-Abaúj-Zemplén	Értékesítés árbevétele			Export árbevétel			Exporthányad	
	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év
	Millió Ft	Millió Ft		Millió Ft	Millió Ft		%	%
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	101 917	99 084	97,2%	5 327	3 190	59,9%	5,2%	3,2%
Bányászat	24 181	21 433	88,6%	7 540	4 440	58,9%	31,2%	20,7%
Élelmiszeripar	198 966	199 283	100,2%	28 387	49 936	175,9%	14,3%	25,1%
Textilipar	19 303	15 421	79,9%	15 119	11 629	76,9%	78,3%	75,4%
Fa-papír-nyomdaipar	20 147	19 042	94,5%	2 755	2 849	103,4%	13,7%	15,0%
Vegyipar	2 577 535	1 810 821	70,3%	1 579 124	1 174 038	74,3%	61,3%	64,8%
Nemfém ásványi term.gyártás	15 696	16 353	104,2%	2 048	2 152	105,1%	13,0%	13,2%
Fémfeldolgozás	431 845	387 950	89,8%	262 320	239 155	91,2%	60,7%	61,6%
Gépipar	2 174 638	1 986 484	91,3%	1 782 907	1 649 026	92,5%	82,0%	83,0%
Egyéb feldolgozó ipar	13 813	12 329	89,3%	1 165	1 307	112,2%	8,4%	10,6%
Energia- vízellátás, hulladékqazd.	290 329	281 404	96,9%	3 401	1 270	37,3%	1,2%	0,5%
Építőipar	328 037	335 716	102,3%	6 628	7 577	114,3%	2,0%	2,3%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	764 439	761 700	99,6%	87 811	73 182	83,3%	11,5%	9,6%
Szállítás, raktározás	171 940	175 065	101,8%	31 055	38 661	124,5%	18,1%	22,1%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	41 069	47 277	115,1%	1 340	19	1,4%	3,3%	0,0%
Információ, kommunikáció	30 258	36 165	119,5%	4 449	8 779	197,3%	14,7%	24,3%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	28 583	24 612	86,1%	46	254	546,9%	0,2%	1,0%
Ingatlanügyletek	43 902	48 294	110,0%	400	643	160,6%	0,9%	1,3%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	51 403	54 905	106,8%	4 322	7 105	164,4%	8,4%	12,9%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	179 895	172 792	96,1%	7 552	7 106	94,1%	4,2%	4,1%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	23 858	24 951	104,6%	37	72	194,7%	0,2%	0,3%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	29 626	38 650	130,5%	466	544	116,7%	1,6%	1,4%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZESEN	7 561 381	6 569 731	86,9%	3 834 199	3 282 934	85,6%	50,7%	50,0%

9. GRAFIKA

A belföldi értékesítés és az export aránya a nettó árbevételben

Grafika: MW, forrás: NAV

kek javarészt külföldi piacon találnak gazdára.

(lásd: 10. grafika)

A kisebb, de legalább 1 milliárd forint árbevételt elérő ágazatok közül érdemes kiemelni a textilipart, ahol – a

korábbi évekhez hasonlóan – rendkívül magas a kiviteli arány. Az ágazatban realizált összes árbevétel háromnegyede, 11,6 milliárd forint származott a nemzetközi piacokról.

A többi ágazatban ugyan jóval szelvényebb az exporthányad mutató, de éppen ennek a mutatónak a szokatlanul számító, 10 százalékpont körüli javulása indokolja, hogy külön megemlítsünk néhányat közülük. Az élelmiszeriparban az egyik vállalkozás nemzetközi piacokon való megjelenésével az ágazat export-bevétele 75 százalékkal növekedve megközelítette az 50 milliárd forintot, az exporthányad mutatója pedig elérte a 25 százalékot. Az információ, kommunikáció ágazatban pedig az egyik vállalkozás külföldi piaci részesedésének növeléséhez köthető az ágazat látványos növekedése. Az export árbevétel a duplája, 8,8 milliárd forint, az exporthányad mutatója pedig 24 százalékos lett.

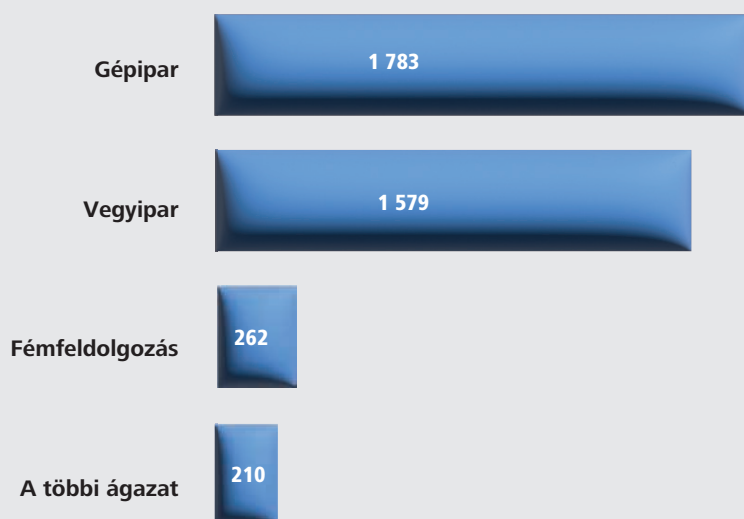
A belföldi értékesítés ágazati megoszlása természetesen más „képet fest”, mint az exporté, hiszen ezt a bevált beadók majd mindegyike „rajzolja”, míg az exportét a vállalkozások szűk rétege.

A belföldi forgalomból – ahogy fentebb már említettük – a kereskedelem birtokolta a legnagyobb szeletet 688,5 milliárd forinttal, 21 százalékos részaránnyal. Mögötte szorosan a nyomában a vegyipar következett 636,8 milliárd forinttal, 19 százalékos részesedéssel. Tőlük kissé leszakadva 300 milliárd forintos nagyságrenddel sorakozott a gépipar, az építőipar és az energiaipar, melyek a százalékos megoszlást tekintve a 8-10 százalékos közötti sávba tartoztak. A 4-5 százalékos részesedésnek megfelelő 135-165 milliárd forintos tartományban négy ágazat kapott helyet, a fémfeldolgozás, az adminisztratív és szolgáltatást támogató ágazat, az élelmiszeripar, és a szállítás, raktározás.

(lásd: 11. grafika)

Az exportot és a belföldi értékesítést bemutató grafikonokon egyaránt azokat az ágazatokat jelenítettük meg külön-külön, amelyek a vármegyei összesített értékből elérték legalább a négy százalékot.

10. GRAFIKA

Export értékesítés ágazati megoszlása 2023-ban (milliárd Ft)

Grafika: MW, forrás: NAV

11. GRAFIKA

Belföldi értékesítés ágazati megoszlása 2023-ban (milliárd Ft)

Grafika: MW, forrás: NAV

II.4.) A foglalkoztatás és annak költségei

A társaságok a 2022. évi 1,8 százalékos átlagos állományi létszám bővülése után 2023-ban is növekvő foglalkoztatásról számoltak be a társaságiadó-bevallásokban. Az összesített adat 2023-ban 97 556 főt jelentett a vármegyében, ez 1889 fővel, 2 százalékkal több a megelőző évinél. A foglalkoztatás javulása tehát folytatódott a vármegyei székhelyű vállalkozásoknál, és az irány egyezik az országos tendenciával is.

A bevételekben a Központi Statisztikai Hivatal munkaügyi-statisztikai adatszolgáltatásával egyező metodikával kell az adatokat feltüntetni, azzal a kitételrel,

hogy itt a havi átlagok egyszerű statisztikai átlagát kell éves átlagként megadni. Mivel a statisztikai adatszolgáltatás a működő gazdasági szervezetek tevékenységében folyamatosan, öt munkanapot meghaladóan részt vevőkre terjed ki, ezért a fenti számadat nem a teljes foglalkoztatott létszámot takarja. Abban – leegyszerűsítve – a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban állók, azaz a törzsállományba tartozók, tartósan az adott munkahelyen dolgozók szerepelnek, így ezekben a számadatokban nem jelennek meg például az eseti megbízási szerződéssel vagy az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazottak.

(lásd: 5. táblázat)

A bérekre, a személyi jellegű egyéb juttatásokra és azok járulékaire összesen 690,4 milliárd forintot fordítottak a munkáltatók, ezáltal a személyi jellegű ráfordítások 16,6 százalékkal növekedtek. Ennek legnagyobb részét – közel nyolctizedét – a bérek tették ki, ami magában foglalta a havi rendszeres munkadíjon kívül a munkavállalók részére kifizetett prémiumok, jutalmak összegét is. A személyi jellegű egyéb kifizetésekre 60,3 milliárd forintot számoltak el a munkaadók, melybe beletartoztak többek között a Széchenyi Pihenőkártyára teljesített kifizetések, a reprezentációra, üzleti ajándékokra, a hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezésre fordított kiadások és az üzemanyag-megtakarítás alapján a dolgozónak járó juttatás is. A bérjárulékok címén pedig 85,2 milliárd forint kiadásuk keletkezett a vállalkozásoknak.

Érdekességgé megjegyezzük, hogy a szállítás, raktározás ágazatban a bérköltség aránya az átlagnál alacsonyabb, 65 százalék körül alakul, viszont a személyi jellegű egyéb ráfordítások súlya az átlagos 9 százaléknál jóval magasabb, eléri a 25 százalékot. Az arányeltolódást az üzemanyag-megtakarítás címén kifizetett juttatás – ágazati sajátosságból eredő jelentős volumene – idézheti elő, és ez hatással lehet az ágazatban kimutatott átlagbérekre is.

Az átlagos állományi létszám és a bérköltség hányadosa alapján számított éves bruttó átlagbér 14,5 százalékkal 5,6 millió forint/főre nőtt. Országos összesítésben az éves bruttó átlagbér még ennél is kissé intenzívebben, 15,6 százalékkal emelkedett, ebből pedig az következik, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhelyű

5. TÁBLÁZAT

A foglalkoztatás és annak költségei 2022–2023. évben

Sorszám	Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén			Vármegye/Nemzetgazdaság	
		2022. év	2023. év	Index 2023/2022.	2022. év	2023. év
1	Összes átlagos állományi létszám (fő)	95 667	97 556	102,0%	4,3%	4,3%
2=3+4+5	Személyi jellegű ráfordítások összesen (millió Ft)	592 312	690 389	116,6%	3,7%	3,7%
3	Ebből: Bérköltség (millió Ft)	466 759	544 852	116,7%	3,7%	3,7%
4	Személyi jellegű egyéb költség (millió Ft)	52 194	60 336	115,6%	3,8%	3,6%
5	Bérjárulékok (millió Ft)	73 360	85 201	116,1%	3,7%	3,7%
6=3/1	Átlagbér (ezer Ft/fő)	4 879	5 585	114,5%	-14,0%	-14,9%
7=2/1	Átlagos személyi jellegű ráfordítás (ezer Ft/fő)	6 191	7 077	114,3%	-13,7%	-14,9%

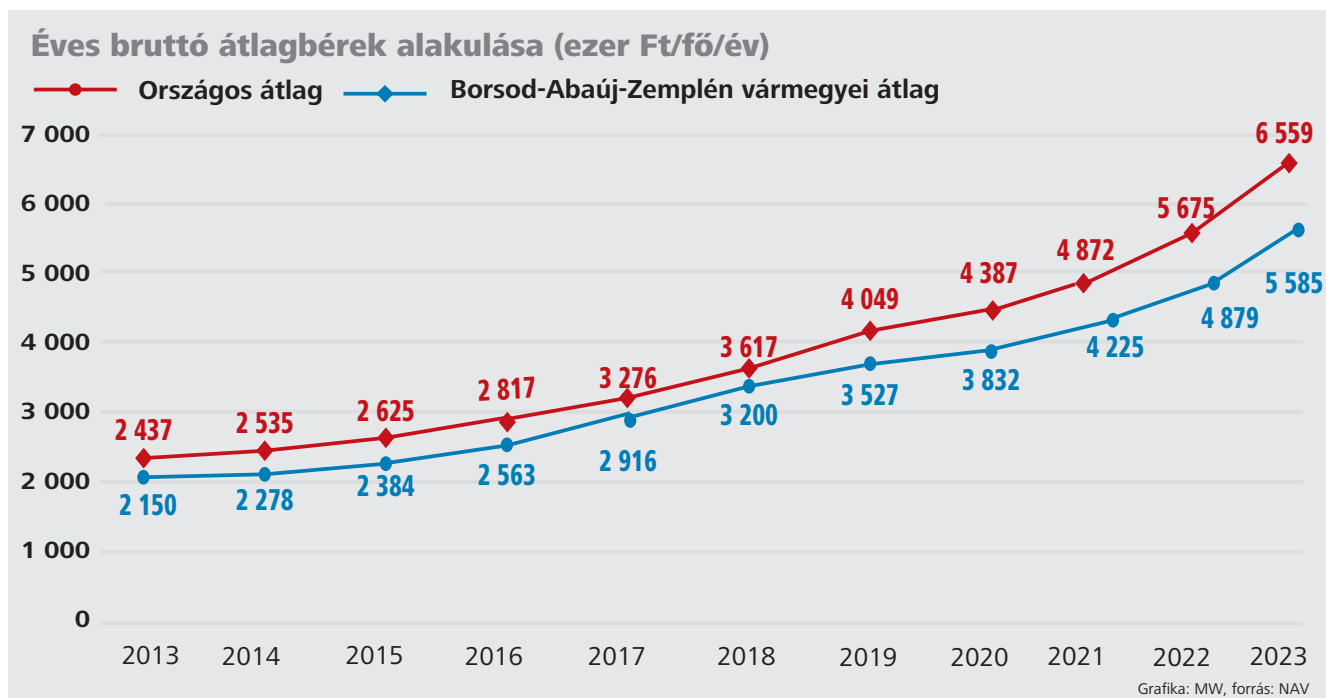
vállalkozásoknál munkában állók az országos átlagnál kevesebbet kerestek, és a lemaradás az elmúlt két év távlatában is növekvő tendenciát mutat, 2022-ben a lemaradás 14 százalékos volt, 2023-ban viszont már 14,9 százalékos.

(lásd: 12. grafika)

A munkáltatók oldaláról való megközelítésben azt vizsgáltuk, hogy mekkora kiadást jelent átlagosan egy munkavállaló alkalmazása. Ehhez nemcsak a bérköltséget, hanem a foglalkoztatással kapcsolatos egyéb kifizetéseket, adókat és járulékokat is figyelembe vettük. A fajlagos élőmunka ráfordí-

tás mutatójának számításánál a teljes személyi jellegű ráfordítások összegét viszonyítottuk az átlagos állományi létszámhoz. A mutató értéke vármegyei összesítésben 6,2 millió forint/főről 7,1 millió forint/főre, 14,3 százalékkal, lényegében az éves bruttó átlagbér növekedési ütemével megegyezően

12. GRAFIKA

6. TÁBLÁZAT

A foglalkoztatott létszám és a kapcsolódó költségek ágazati szerkezete 2022–2023. évben

Borsod-Abaúj-Zemplén	Átlagos állományi létszám			Személyi jellegű ráfordítások			Előzőből: bérköltség		
	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év	Index %
	fő	fő		Millió Ft	Millió Ft		Millió Ft	Millió Ft	
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	3 090	2 993	96,9%	16 444	18 750	114,0%	13 337	15 050	112,8%
Bányászat	366	395	107,9%	3 016	3 739	123,9%	2 441	3 074	125,9%
Élelmiszeripar	3 049	2 920	95,8%	17 409	19 611	112,7%	13 962	15 423	110,5%
Textilipar	662	607	91,7%	2 969	3 115	104,9%	2 439	2 570	105,4%
Fa-papír-nyomdaipar	1 039	952	91,6%	4 749	4 987	105,0%	3 835	4 020	104,8%
Vegyipar	7 428	7 353	99,0%	75 919	85 105	112,1%	57 853	66 983	115,8%
Nemfém ásványi term.gyártás	629	720	114,5%	2 984	3 683	123,4%	2 466	3 093	125,4%
Fémfeldolgozás	8 862	8 818	99,5%	59 593	67 490	113,3%	47 263	52 537	111,2%
Gépipar	16 283	16 550	101,6%	127 458	143 595	112,7%	102 628	113 786	110,9%
Egyéb feldolgozó ipar	687	580	84,4%	4 048	3 711	91,7%	3 261	2 941	90,2%
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	4 075	4 512	110,7%	31 067	39 954	128,6%	24 920	31 632	126,9%
Építőipar	8 621	8 124	94,2%	41 258	46 380	112,4%	31 957	36 617	114,6%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	10 975	10 994	100,2%	46 779	54 836	117,2%	36 808	43 829	119,1%
Szállítás, raktározás	4 567	4 545	99,5%	31 365	35 785	114,1%	20 361	23 095	113,4%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 964	3 004	101,3%	11 674	13 034	111,7%	9 004	9 989	110,9%
Információ, kommunikáció	1 216	1 386	114,0%	8 552	12 782	149,5%	6 839	10 216	149,4%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	2 268	1 816	80,1%	11 851	11 670	98,5%	9 459	9 356	98,9%
Ingatlanügyletek	1 161	1 161	100,0%	5 303	6 122	115,4%	4 314	4 792	111,1%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 096	3 011	97,3%	14 616	16 173	110,7%	11 699	12 327	105,4%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	9 649	11 911	123,4%	44 024	63 649	144,6%	36 365	53 731	147,8%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 956	2 023	103,4%	15 176	16 852	111,0%	12 018	13 185	109,7%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	3 024	3 181	105,2%	16 059	19 366	120,6%	13 530	16 604	122,7%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZESEN	95 667	97 556	102,0%	592 312	690 389	116,6%	466 759	544 852	116,7%

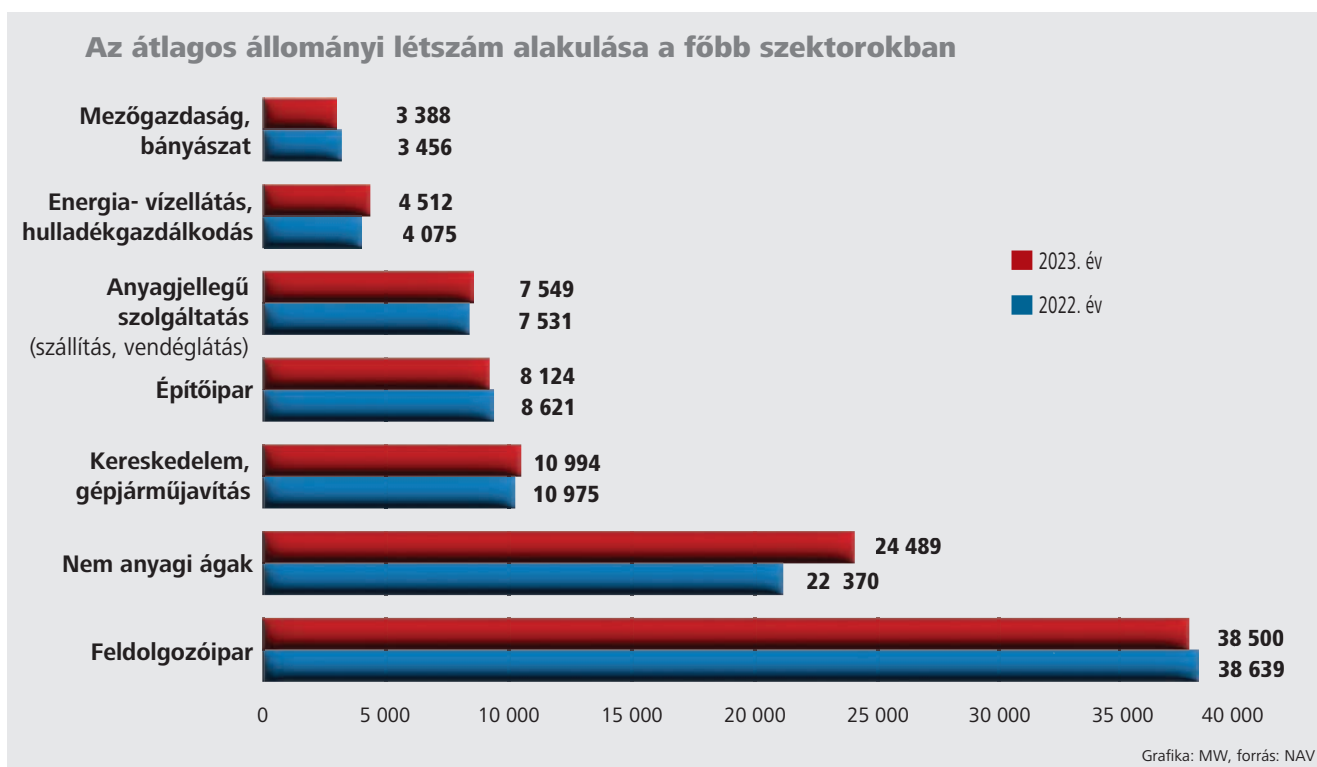
emelkedett. Az országos átlag ugyanilyen irányban 16,6 százalékkal változott, és 8,3 millió forintot jelentett. Tehát a vármegyei növekedés üteme – hacsak kevéssel is, de – országos átlag alatti, és ez azt jelenti, hogy a székhellyel itt rendelkező társaságok kisebb élömunka ráfordítással tudták működtetni a vállalkozásukat, mint az ország más területein.

(lásd: 6. táblázat)

A létszámváltozások ágazati mélységű értelmezését befolyásolja a csoportos adóalanyok tagjainak csoportból való kilépése vagy az oda belépése. Ez az ágazatok közötti belső átrendeződést okozhat, mint ahogy ez most az energia-, vízellátás-, hulladékgazdálkodás ágazategyüttes és a pénzügy, biztosítás ágazat között történt. Ez utóbbi ágazatban szereplő csoportos adóalany egyik tagja kivált a csoportból és a 2023. évről már önállóan nyújtotta be a bevallását, mely az összesítésben ezúttal már az előbbi ágazatcsoportba került át. Tehát a 400 fő körüli változás nagy része technikai jellegűnek tekinthető.

13. GRAFIKA

Az állományi létszám vármegyei szintű valódi növekedésében az adminisztratív és szolgáltatást támogató ágazat játszotta a kulcsszerepet, a 2262 fős növekmény jelentős része az ágazat meghatározó társaságának újabb humán-erő-kapacitás bővítéséhez köthető.

A vármegye gazdaságának ipari jellegéből adódóan – szokás szerint – a feldolgozóipar foglalkoztatta a legtöbb munkavállalót (38 500 főt), az alkalmazásban állók mintegy 40 százalékát. Ezen belül is a gépipar, vegyipar, fémfeldolgozás biztosította a legtöbb munkalehetőséget. A nem anyagi ágak megnevezéssel a szolgáltató szektort foglaltuk össze az információ, kommunikációtól az egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatásokig bezárólag. A tevékenységek széles palettája a munkaerőtömeg egynegyedének (24 489 főnek) biztosított megélhetést. Közülük a legnagyobb felszívó erőt az adminisztratív-, és szolgáltatást támogató ágazat képviselte, ahol 2023-ban már közel 12 ezren dolgoztak. Nagyszámú munkaerőt alkalmazott még a kereskedelem, gépjárműjavítás (10 994 fő), az építőipar (8124 fő), és az energia-, vízellátás, hulladékgazdálkodás (4512

fő). Az építőipar felfutása 2022-vel véget ért, 2023-ban mintegy 500 fővel csökkent az állandó munkahelyek száma. Az anyagjellegű szolgáltatásokkal (szállítás, vendéglátás) foglalkozó vállalkozások alkalmazták a munkaerő 8 százalékát (7549 főt). A két-három éve még meglehetősen nagy létszámvesztést megelő vendéglátásban 2022-ben megállt a fogyás, és 2023-ban kismértékű növekedés indult, bár az állományi létszám még nem érte el a járvány előtti szintet. A két termelő szektor – a mezőgazdaság és a bányászat – jelenti a legkisebb munkaerő-feltevő piacot, habár a bányászatban a szénkitermelés újra előtérbe kerülésével az itt dolgozók száma is emelkedett, ezzel az ágazati létszám elérte a 395 főt. A mezőgazdaságban viszont évről évre kevesebben állnak alkalmazásban, az itteni munkahelyek száma ezáltal 3000 alá esett. (A mezőgazdasági idénymunkát végzők nem csekély száma az állományi létszámban nem jelenik meg.)

(lásd: 13. grafika)

A vállalkozások személyi jellegű ráfordítása és az átlagos állományi létszám hányadosaként képzett mutató – a

fajlagos élők munkára fordítása – alapján továbbra is a vegyipar fordítja a legtöbbet a foglalkoztatottak juttatásaira, azoknak adóval és járulékkal együtt számított átlagos értéke átlépte a 11,5 millió forint/fő értéket. Dobogós helyen áll a bányászat és az információ, kommunikáció 9 millió forint/fő feletti éves átlaggal. Továbbá vármegyei átlag felett találunk még öt ágazatot, ezekben évente átlagosan 7-8 millió forintot költenek egy állományi létszámmra, ide tartozik az energiaszektor, a gépipar, a humán-egészségügyi ellátás, a szállítás-raktározás, valamint a fémfeldolgozás. A többi ágazatban a növekvő bérek és egyéb juttatások ellenére vármegyei átlag alatti az átlagos személyi jellegű ráfordítás, legalacsonyabb a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás tevékenységcsoportban, ahol a mutató értéke mindössze 4,3 millió forint/fő volt.

A legmagasabb és legalacsonyabb ágazati fajlagos élők munkára fordítása közötti különbség két és félszeres, a két véglet az utóbbi években valamivel közelebb került egymáshoz, hiszen 2021-ben még háromszorosa volt a különbség a vegyipar és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazat között.

Ahogy a fejezet elején kifejtettük, a személyi jellegű ráfordítások közel 80 százalékát a bérköltség teszi ki, ezért az élőlomunka költsége és az átlagbér alakulása egymással szorosan összefügg. Ezért figyelhetünk meg a fentiekhez hasonló tendenciát az ágazati éves bruttó átlagbéreknél is. Az élen álló vegyiparban 9,1 millió forint volt az egy fő állományi létszámra jutó éves bruttó bér, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban viszont csupán 3,3 millió forint.

(lásd: 7. táblázat)

II.5.) A vállalkozások eredménye

Az adózás előtti eredmény alapján a vállalkozások többsége, 60,8 százaléka nyereséggel zárta az évet, 34,1 százaléka veszteséget mutatott ki és 5,1 százaléka a nullás kategóriába tartozott. A három kategória aránya az előző évekhez képest csak kismértékben módosult, a változás iránya romló eredményességről árulkodik. A veszteségesek aránya 1,6 százalékponttal nőtt, a nyereségeseké 1,0 százalékponttal csökkent, mindez kevesebb számú társaságiadó-bevallás mellett.

Az elért eredmény volumenében viszont jelentős visszaesés következett be. Ahogyan azt az előző években láthattuk, a legnagyobb amplitúdójú változást – a vármegye gazdaságában betöltött meghatározó súlya miatt – a vegyipar tudta előidézni. Ez két évvel

7. TÁBLÁZAT

Az éves bruttó átlagbér és az átlagos élőlomunka ráfordítás ágazati részletezésben

Borsod-Abaúj-Zemplén	Éves bruttó átlagbér			Átlagos élőlomunka ráfordítás		
	2022. év	2023. év	Index 2023/2022. %	2022. év	2023. év	Index 2023/2022. %
	ezer Ft/fő	ezer Ft/fő		ezer Ft/fő	ezer Ft/fő	
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	4 316	5 029	116,5%	5 322	6 265	117,7%
Bányászat	6 670	7 782	116,7%	8 242	9 465	114,8%
Élelmiszeripar	4 579	5 282	115,3%	5 710	6 716	117,6%
Textilipar	3 685	4 234	114,9%	4 484	5 132	114,4%
Fa-papír-nyomdaipar	3 691	4 223	114,4%	4 571	5 239	114,6%
Vegyipar	7 789	9 110	117,0%	10 221	11 574	113,2%
Nemfém ásványi term.gyártás	3 921	4 296	109,6%	4 743	5 115	107,8%
Fémfeldolgozás	5 333	5 958	111,7%	6 725	7 654	113,8%
Gépipar	6 303	6 875	109,1%	7 828	8 676	110,8%
Egyéb feldolgozó ipar	4 747	5 070	106,8%	5 892	6 398	108,6%
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	6 115	7 011	114,6%	7 624	8 855	116,1%
Építőipar	3 707	4 507	121,6%	4 786	5 709	119,3%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	3 354	3 987	118,9%	4 262	4 988	117,0%
Szállítás, raktározás	4 458	5 082	114,0%	6 868	7 873	114,6%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3 038	3 325	109,5%	3 939	4 339	110,2%
Információ, kommunikáció	5 624	7 371	131,1%	7 033	9 222	131,1%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4 171	5 152	123,5%	5 225	6 426	123,0%
Ingatlanügyletek	3 715	4 127	111,1%	4 568	5 273	115,4%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 779	4 094	108,3%	4 721	5 371	113,8%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	3 769	4 511	119,7%	4 563	5 344	117,1%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	6 144	6 518	106,1%	7 759	8 330	107,4%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	4 474	5 220	116,7%	5 311	6 088	114,6%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZESEN	4 879	5 585	114,5%	6 191	7 077	114,3%

ezelőtt hatalmas, kiugró nyereséget jelentett, az egy évvel ezelőtti számadatok már visszafogottabb eredményről tanuskodtak, 2023-ban pedig nagyon alacsony szintre zuhant az ágazat adózás előtti eredménye, mely összességében még a nyereséges tartományban maradt, bár az ágazat több

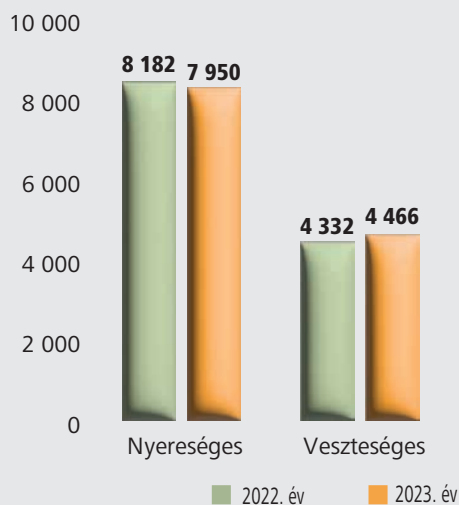
meghatározó társasága tetemes veszteséget produkált.

(lásd: 14 a, 14 b. grafika)

A vármegyei vállalkozások összesítve 357,5 milliárd forint nyereséget és 130,3 milliárd forint veszteséget értek el. A nyereség-tömeg 113,4 milliárd

14 a. GRAFIKA

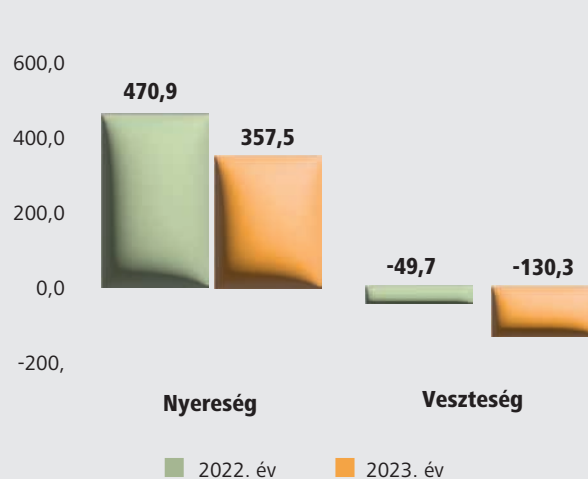
Vállalkozások száma a jövedelempozíciók szerint (darab)

Grafika: MW, forrás: NAV

14 b. GRAFIKA

Vállalkozások eredménye a jövedelempozíciók szerint (milliárd Ft)

Grafika: MW, forrás: NAV

8. TÁBLÁZAT

Az adózás előtti eredmény ágazati szerkezete

Borsod-Abaúj-Zemplén összesen	Adózás előtti eredmény			Adózás előtti nyereség			Adózás előtti veszteség		
	2022. év	2023. év	Változás	2022. év	2023. év	Változás	2022. év	2023. év	Változás
	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023-2022. Millió Ft	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023-2022. Millió Ft	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023-2022. Millió Ft
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	17 917	11 733	-6 184	19 506	15 225	-4 281	-1 588	-3 492	-1 904
Bányászat	6 089	2 613	-3 476	6 298	3 262	-3 036	-209	-649	-440
Élelmiszeripar	5 069	10 909	5 841	12 258	15 734	3 476	-7 189	-4 825	2 364
Textilipar	-510	-702	-192	242	212	-30	-752	-914	-162
Fa-papír-nyomdaipar	127	1 436	1 309	1 385	1 690	305	-1 258	-254	1 005
Vegyipar	161 924	11 295	-150 628	162 312	57 930	-104 382	-388	-46 634	-46 246
Nemfém ásványi term.gyártás	1 670	2 542	872	2 628	2 612	-16	-958	-69	888
Fémfeldolgozás	23 608	-8 710	-32 318	33 240	21 034	-12 206	-9 632	-29 744	-20 112
Gépipar	20 175	37 824	17 649	27 587	51 162	23 575	-7 412	-13 337	-5 926
Egyéb feldolgozó ipar	2 054	1 847	-207	2 402	2 370	-32	-348	-523	-176
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	10 695	9 107	-1 587	13 301	11 797	-1 504	-2 607	-2 690	-83
Építőipar	49 744	37 262	-12 482	51 887	41 531	-10 356	-2 144	-4 269	-2 126
Kereskedelem, gépjárműjavítás	41 498	29 728	-11 769	44 194	39 419	-4 775	-2 696	-9 691	-6 994
Szállítás, raktározás	12 436	11 924	-512	12 835	13 668	833	-398	-1 743	-1 345
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 473	3 633	1 159	4 253	4 858	605	-1 780	-1 226	554
Információ, kommunikáció	4 372	3 764	-608	4 835	4 619	-216	-463	-855	-392
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	2 969	4 325	1 356	5 687	5 351	-336	-2 717	-1 026	1 692
Ingatlanügyletek	21 710	15 747	-5 962	23 700	17 762	-5 938	-1 990	-2 014	-24
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	10 213	12 907	2 694	11 657	14 494	2 837	-1 444	-1 586	-143
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	18 296	17 902	-394	20 318	20 041	-278	-2 022	-2 138	-116
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	4 012	4 306	294	4 482	5 069	587	-470	-763	-293
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	4 612	5 760	1 148	5 855	7 658	1 803	-1 243	-1 898	-655
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZ.	421 153	227 155	-193 999	470 861	357 496	-113 365	-49 708	-130 341	-80 634

forinttal, 24 százalékkal csökkent, a veszteség-tömeg pedig 80,6 milliárd forinttal, két és félszeresére nőtt. A kettő egyenlegeként kimutatható összevont eredmény alig több, mint a fele a 2022. évinek, azaz 227,2 milliárd forint.

Ha a vegyipar nélkül vizsgáljuk meg az eredményeket, akkor is összességében romló helyzetet mutatnak a számok, csak a visszaesés mértéke enyhébb fokú, a 2022. évi 259,2 milliárd forint után 2023-ban 15 százalékkal kevesebb, összesen 215,9 milliárd forint adózás előtti eredményt mutattak ki a vállalkozások.

(lásd: 8. táblázat)

A vegyipar mellett még jó néhány ágazat eredménye elmaradt a 2022. évitől. A fémfeldolgozás ágazatban az árbevétel csökkenése mellett az anyagjellegű- és a személyi jellegű ráfordítások növekedése következtében az adózás előtti eredmény visszaesett, olyannyira, hogy az ágazatba tartozók összevont eredménye a pozitív tartományból átbillent a negatívba, összege a plusz 23,6 milliárról mínusz

8,7 milliárd forintra változott. Ez mindenképpen összefügg a háborús helyzet következtében problémássá váló alapanyagbeszerzésekkel.

A 2022. évi kiugróan eredményes év után visszafogottabb sikereket ért el az építőipar, a kereskedelem, az ingatlanügyletek, a mezőgazdaság és a bányászat is. Ezekben a tevékenységi körökben a bevételek visszaesése determinálta az eredmények előző évinél alacsonyabb szintjét. Az öt ágazatban a nyereségek és veszteségek egyenlegeként képződött 97,1 milliárd forint adózás előtti eredmény 40 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbtól.

Más ágazatokban viszont javuló eredményekről lehet beszámolni, és ebben a gépipari vállalkozások állnak az élen. A nyereségek értéke közel duplájára ugrott, és bár a veszteségtömeg is emelkedett, de jóval kisebb mértékben, így az ágazat összevont eredménye közel duplája, 37,8 milliárd forint lett, és ez vármegyei viszonylatban a legmagasabb ágazati érték 2023-ban. Jótékony hatással bírt az ágazati ered-

ményre a veszteségtömeg arányának mérséklődése. Voltak olyan ágazatok, ahol 2022-ben a veszteségek össze-sített értéke a nyereségekhez viszonyítva elérte a 40-90 százalékot is, és azáltal, hogy 2023-ban ez az arány 15-30 százalék közé mérséklődött, számottevő eredményjavulást eredményezett. Ez lendített nagyot az élelmiszeripar, a fa-papír-, nyomdaipar, a nem fém ásványi termékek gyártása, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás és a pénzügy, biztosítás ágazatok adózás előtti eredményén is.

II.6. A vagyoni helyzet, és a jövedelmezőség

A társaságiadó-bevallásokban mérleg-főösszeg néven szereplő összes eszközérték, mely a vállalkozások vagyonát fejezi ki, 2023-ban 7210,9 milliárd forintot tett ki. Ennek az előző évhez viszonyított növekedése ugyan minimális, 0,3 százalék, de ebben az esetben nem is az egyik évről a másikra történő elmozdulás a leglényegesebb, sokkal inkább a mutató hosszú távú változása bír jelzés értékkel.

(lásd: 9. táblázat)

9. TÁBLÁZAT

A vállalkozások vagyoni helyzete és jövedelmezősége 2022–2023. évben

Sorszám	Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén			Vármegye/Nemzetgazdaság	
		2022. év	2023. év	Index 2023/2022.	2022. év	2023. év
1	Adózott eredmény (millió Ft)	386 324	209 300	54,2%	3,8%	2,2%
2	Saját tőke (millió Ft)	3 717 377	3 692 120	99,3%	4,0%	3,8%
3	Összes eszköz (millió Ft)	7 191 526	7 210 949	100,3%	2,6%	2,6%
4	Értékesítés nettó árbevétele (millió Ft)	7 561 381	6 569 731	86,9%	4,5%	3,9%
5=1/2	Saját tőke arányos jövedelmezőség (%)	10,4%	5,7%			
6=1/3	Eszközarányos jövedelmezőség (%)	5,4%	2,9%			
7=2/3	Tőkeerősség (%)	51,7%	51,2%			
8=1/4	Árbevétel arányos jövedelmezőség (%)	5,1%	3,2%			

Az utóbbi tíz évre visszatekintve a beruházások és fejlesztések eredményeként a vállalkozások megduplázták tőkeerejüket, melyek különböző vagyonelemekben öltenek testet. A vagyonelemek mintegy hattizede befektetett eszközök formájában állt a vállalkozások rendelkezésére. Ezek közös jellemzője, hogy hosszabb időn keresztül szolgálják a vállalkozás működését. Ezek zömében tárgyi eszközökben testesültek meg (ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések). Kisebb hányaduk pedig befektetett pénzügyi eszközökben (tulajdonviszonyt jelentő részese-

dések, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok), illetve immateriális javakban (mint például vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, szabadalmak, know-how) nyilvánult meg.

A vagyonelemek fennmaradó 40 százalékát a forgóeszközök alkották. Ezen belül magas arányt képviseltek a követelések, a készletek és a pénzeszközök. A vállalkozások vagyonának forrásoldali megközelítéséből az látható, hogy a finanszírozásához felhasznált saját és idegen források aránya 2023-ban is nagyjából fele-fele arányban oszlott meg, csupán minimális (0,5 százalék-

pontos) eltolódás figyelhető meg az idegen források javára. A saját források 3741 milliárd forintos összesített értéke (és ezen belül a saját tőke is) gyakorlatilag stagnált az előző évhez képest, belső összetétele két elemnél mutatott jelentősebb, egymással ellentétes irányú változást. A nyereséges vállalkozások visszaforgatott vagyona révén az eredménytartalék növekedett, a tárgyévi veszteségek meglódlult összege viszont a mérleg szerinti eredményelemet számottevően csökkentette. Az idegen források értéke összességében szintén csak kismértékben módo-

10. TÁBLÁZAT

A vállalkozások vagyonának kiemelt elemei ágazati bontásban

Borsod-Abaúj-Zemplén	Saját tőke			Külföldi tőke			Mérlegfőösszeg		
	2022. év	2023. év	Index	2022. év	2023. év	Index	2022. év	2023. év	Index
	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023/2022 %	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023/2022 %	összeg Millió Ft	összeg Millió Ft	2023/2022 %
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	153 055	165 447	108,1%	2 896	2 894	99,9%	221 285	240 088	108,5%
Bányászat	16 407	15 888	96,8%	12	27	225,8%	25 928	25 970	100,2%
Élelmiszeripar	72 781	83 498	114,7%	6 023	6 015	99,9%	171 568	177 065	103,2%
Textilipar	3 102	2 834	91,4%	451	460	102,1%	16 189	14 582	90,1%
Fa-papír-nyomdaipar	13 710	15 326	111,8%	122	119	97,5%	26 580	25 382	95,5%
Vegyipar	1 955 683	1 785 457	91,3%	45 818	44 143	96,3%	2 903 854	2 649 584	91,2%
Nemfém ásványi term.gyártás	110 410	116 943	105,9%	971	2 785	286,8%	126 460	131 867	104,3%
Fémfeldolgozás	267 410	247 960	92,7%	23 941	15 309	63,9%	462 991	450 833	97,4%
Gépipar	251 994	287 075	113,9%	15 961	19 396	121,5%	1 121 274	1 137 727	101,5%
Egyéb feldolgozó ipar	8 431	7 654	90,8%	112	112	99,8%	13 548	12 559	92,7%
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	163 205	171 665	105,2%	606	602	99,3%	483 013	555 402	115,0%
Építőipar	153 873	169 628	110,2%	38	49	131,2%	292 697	311 057	106,3%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	163 879	193 868	118,3%	1 686	1 646	97,6%	336 402	415 393	123,5%
Szállítás, raktározás	41 032	45 645	111,2%	726	698	96,1%	138 828	148 080	106,7%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	23 741	31 485	132,6%	231	231	99,9%	69 458	78 727	113,3%
Információ, kommunikáció	27 275	28 419	104,2%	45	51	113,1%	40 624	46 125	113,5%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	43 485	46 668	107,3%	7	4	55,8%	166 340	143 887	86,5%
Ingatlanügyletek	113 315	121 682	107,4%	910	860	94,5%	236 617	250 434	105,8%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	43 750	49 064	112,1%	108	94	87,6%	77 988	82 889	106,3%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	57 971	67 290	116,1%	621	624	100,5%	161 295	198 361	123,0%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	17 375	18 336	105,5%	0	0	100,0%	27 102	29 927	110,4%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	15 492	20 288	131,0%	50	50	100,0%	71 486	85 012	118,9%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZ.	3 717 377	3 692 120	99,3%	101 333	96 168	94,9%	7 191 526	7 210 949	100,3%

sult. A 3469 milliárd forintos vagyonrész két meghatározó eleme között ártrendeződés figyelhető meg. A rövid lejáratú kötelezettségek mintegy 200 milliárd forinttal csökkentek, viszont hasonló nagyságrenddel megemelkedtek a hosszú lejáratú kötelezettségek. *(lásd: 10. táblázat)*

A saját tőke vármegyei szintű stagnálásában döntő szerepe volt a vegyipar 2023-as eredmény-visszaesésének, illetve kisebb mértékben közrehatott a fémfeldolgozás „gyengélkedése” is, érteve ez alatt, hogy az adózott eredménye ágazati összesítésben veszteségbe fordult át. Azokban az ágazatokban, ahol az adózott eredmény erőteljesen javult, ott a saját tőke állománya is bővült, hiszen

a hosszú távú működés érdekében a nyereséget (vagy annak nagy részét) visszaforgatták a vállalkozásokba. A volumenében legnagyobb eredményjavulást produkáló gépiparnál a saját tőke is számottevően, 35 milliárd forinttal (13,9 százalékkal) gyarapodott. A kisebb súlyú ágazatokban, arányaiban még a gépiparénál is látványosabb elmozdulás történt, így a saját tőke állománya a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásnál 32,6 százalékkal, az adminisztratív- és szolgáltatást támogató ágazatban 16,1 százalékkal, az élelmiszeriparban 14,7 százalékkal erősödött.

A bekövetkezett változásoktól függetlenül továbbra is a vegyipar rendelkezik a legnagyobb tőkével (a bevallásban mérlegfőösszeg megnevezés

alatt szerepel). A vármegyei székhelyű vállalkozások 7210,9 milliárd forintot kitevő vagyonának 36,7 százaléka a vegyiparban koncentrálódott. Jelentős súlyt képviselt még a gépipar, 15,8 százalékos részaránnyal. Ezekon kívül 10 százalék feletti hányaddal egyetlen ágazat sem rendelkezett, 5-8 százaléka közötti vagyonértékről három ágazat diszponált, az energia-, vízellátás-, hulladékgazdálkodás (7,7 százaléka) a fémfeldolgozás (6,8 százaléka) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (5,8 százaléka).

Egyedi vállalkozói döntések hatására a fémfeldolgozásnál a külföldi befektetők nagyobb volumenű, mintegy 9 milliárd forintnyi jegyzett tőke csökkentést hajtottak végre. ennek legnagyobb része egy olyan társasághoz köthető, amelyek

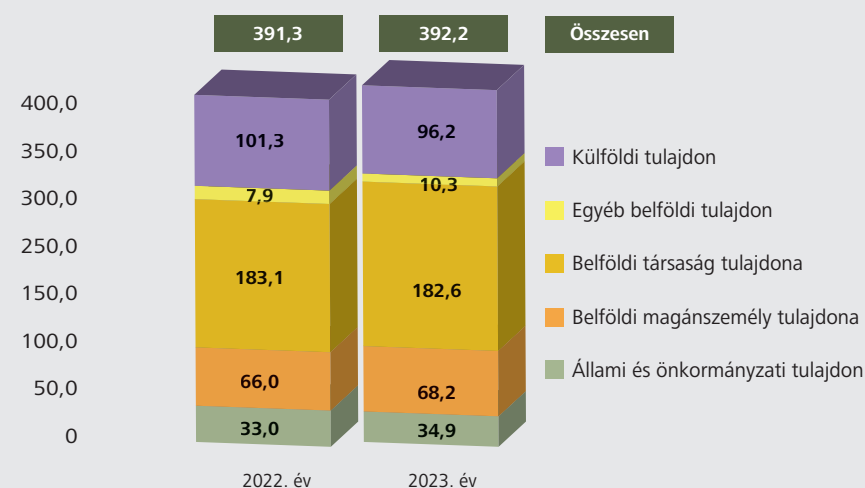
IMPRESSZUM • TOP100 MAGAZIN 2024. (AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁG KIADVÁNYA)

Kiadja a Mediaworks Hungary Zrt. • Szerkesztőség és kiadó: 3527 Miskolc, Zsolcai kapu 34. • Felelős kiadó: Kálmán Erika elnök-vezérigazgató • Értékesítési vezető: Tóth Judit • Főszerkesztő: Csáki Attila • Szerkesztő: Hajdu Mariann • Nyomda: Pharma Press Nyomdaipari Kft., 1037 Budapest, Szőlőkert u. 4/a • Felelős vezető: Varga Szilárd • A kiadvány készítésében közreműködtek: a NAV Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága, a BOKIK, valamint az Észak-Magyarország fotóirovata.

Az előfizetési példányok kézbesítését a Mediaworks Hungary Zrt. Borsod-Abaúj-Zemplén megyei irodájának terjesztéshálózata végzi, az árusítást a LAPKER Zrt.-n és a kiadó áruhelyein keresztül történik. Előfizethető minden naptári év végéig a kiadónál, valamint a területi ügynökségnél, és a kiadó kézbesítőinél közvetlenül, postautalvánnyal és átutalással az MKB Bank 10300002-20108698-49020047 pénzforgalmi jelzőszámra. • Adatvédelmi irányelveink a BOON.hu internetes oldalunkon olvashatók. • Az újság a MATEK által auditált. • ISSN 0133-0357. A kiadvány fizetett hirdetéseket tartalmaz. A hirdetések/fizetett tartalmak melletti sorszám (hirdetéseken) a hirdetési sorszámmal jelenti. A kiadó az elfogadott megrendelés alapján átadott hirdetéseket tartalmaz, azok valódiságáért, harmadik személyeknek okozott jogszérelmet felelősséget nem vállal, nem köteles olyan tényeket vagy körülményeket keresni, melyek jogellenes tevékenység folytatására utalnak, az ezzel kapcsolatos jogvitákból keletkező következményeket és hátrányokat a Megrendelőre hárítja. Ezenfelül a kiadó nem tehető felelőssé, és nem vállal felelősséget semmiféle kárért, közvetett, járulékos vagy másodlagos kárért, elmaradt nyereségért, jövedelem elmaradásából vagy használatkiesésből származó olyan kárért, amelyek a sajtótermékben megjelent hirdetésből fakadnak, ill. azzal kapcsolatosak, függetlenül attól, hogy az ilyen kárak szerződéssel, hanyagsággal, polgári peres eljárással, jogszabályokkal vagy egyéb ügyekkel kapcsolatosak. • Felhívjuk kedves olvasónk figyelmét, hogy a jelen kiadványban közlő fizetett tartalmak jelennek meg, melyek valódiságát a szerkesztőség nem vizsgálja és tartalmáért felelősséget nem vállal. Ennek okán kérjük, legyen figyelemmel arra, hogy az egyes cikkek kereskedelmi célzattal befolyásolhatják kedves olvasónk véleményét.

15. GRAFIKA

A jegyzett tőke tulajdonosi összetétele (milliárd)

Grafika: MW, forrás: NAV

befejezi magyarországi tevékenységét. Más ágazatokba viszont éppen ellenkezőleg, tőkeinvestálások érkeztek, például az energiaszektorba állami forrásból közel 1,5 milliárd forint, a nemfém ásványi termékek gyártásába 1,5-2,0 milliárd forintnyi belföldi társasági, illetve külföldi tulajdonostól. A gépipar is gazdagodott 3,5 milliárd forintnyi külföldi tulajdonú jegyzett tőkével, igaz ez utóbbi nem új befektetésként érkezett, hanem csak a cég székhelyének áthelyezésével jelent meg Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében (előző évben még nem ide tartozott).

Ezeknek a változásoknak az eredőjeként a jegyzett tőke ugyan összességében nem változott, a tulajdonosi szerkezete viszont kissé módosult. Az állami vagy önkormányzati kézben lévő állomány 0,5 százalékponttal 9 százalékra emelkedett, a belföldi magánszemélyek, társaságok és egyéb szervezetek tulajdonosi hányada 0,9 százalékponttal 66,6 százalékra nőtt. A külföldi tulajdonosi rész viszont 1,5 százalékponttal 24,5 százalékra csökkent. Azonban azt is meg kell jegyezni, hogy ha egy külföldi tulajdonban álló, Magyarországon bejegyzett társaság alapít egy újabb társaságot, vagy szerzi meg a tulajdonjogot más társaságban, akkor az a kimutatásokban már belföldi tulajdonként jelenik meg.

(lásd: 15. grafika)

Az állami és önkormányzati tulajdon részesedése két ágazatban a legerősebb, a pénzügy, biztosításban 47 százalék, a fa- papír-, nyomdaiparban pedig 80 százalék. Az energiaszektor, a mezőgazdaság és az ingatlanügyletek jegyzett tőke állományából az állam vagy önkormányzat 10-10 százalékban érdekelt.

A külföldi befektetők részesedése három ágazatban – a gépiparban, a fémfeldolgozásban, és a textiliparban – nagyon magas, 70 százalék feletti volt. Az 50-70 százalékos tartományba a vegyipar és a nem fém ásványi termékek gyártása tartozott. Kiemelésre érdemes még a mezőgazdaság, az élelmiszeripar

és a szállítás, raktározás ágazat, ahol a külföldiek tulajdonrésze 20-30 százalék közötti tartományba esett.

Annak ellenére, hogy a jegyzett tőkén belül a külföldi tőke aránya jelentős, a vállalkozások 96 százalékos túlnyomó többsége teljes egészében belföldi tulajdonban van. A külföldi tőke nagy része tehát viszonylag kevés számú, de jelentős jegyzett tőkével rendelkező vállalkozáshoz köthető.

A vállalkozások vagyoni helyzetének, jövedelmezőségének összehasonlítására többféle mutató alkalmazható. A vállalkozások tőkeerőssége szemlélteti a saját tőke arányát az összes forráson belül. Vármegyei összesítésben a mutató értéke 51,2 százalék, csupán 0,5 százalékponttal kisebb, mint a 2022. évi érték. A mutató értékelése szempontjából nem is az adott évi érték, hanem annak változása bír jelzőértékkel. A vegyipar tőkeerősségét rendkívül szemléletes mutatja az, hogy a már többször említett eredményromlás ellenére a mutató értéke meg sem mozdult, változatlanul magas, 67,4 százalékos értéken állt. Viszont a fémfeldolgozásnál bekövetkezett eredmény-visszaesés a mutató értékét 2,8 százalékponttal gyengítette. Ugyanígy nyomon követhető az eredmény-javulást produkáló ágazatoknál is az indikátor értékének emelkedése, mely a gépiparban plusz 2,8 százalékpontot mozdított felfelé a mutató értékén, a kisebb ágazatokban pedig még erőteljesebb növekedést okozott, például a pénzügy, biztosításnál 6,3 százalékpontot, a szálláshely-

11. TÁBLÁZAT

A jövedelmezőségi mutatók ágazati sajátosságai

Borsod-Abaúj-Zemplén	Tőkeerősség			Tőkearányos jövedelmezőség			Árbevétel arányos jövedelmezőség		
	2022. év	2023. év	Változás	2022. év	2023. év	Változás	2022. év	2023. év	Változás
	%	%	2023-2022. százalékpont	%	%	2023-2022. százalékpont	%	%	2023-2022. százalékpont
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	69,2%	68,9%	-0,3	11,1%	6,7%	-4,4	16,6%	11,1%	-5,5
Bányászat	63,3%	61,2%	-2,1	35,0%	15,8%	-19,2	23,7%	11,7%	-12,0
Élelmiszeripar	42,4%	47,2%	4,7	5,5%	11,9%	6,4	2,0%	5,0%	3,0
Textilipar	19,2%	19,4%	0,3	-17,1%	-25,3%	-8,2	-2,7%	-4,7%	-1,9
Fa-papír-nyomdaipar	51,6%	60,4%	8,8	0,4%	8,9%	8,5	0,3%	7,2%	6,9
Vegyipar	67,3%	67,4%	0,0	7,5%	0,4%	-7,2	5,7%	0,3%	-5,3
Nemfém ásványi term.gyártás	87,3%	88,7%	1,4	1,4%	2,1%	0,7	9,8%	14,8%	5,0
Fémfeldolgozás	57,8%	55,0%	-2,8	8,2%	-4,0%	-12,2	5,0%	-2,6%	-7,6
Gépipar	22,5%	25,2%	2,8	7,0%	13,9%	6,9	0,8%	2,0%	1,2
Egyéb feldolgozó ipar	62,2%	60,9%	-1,3	22,0%	21,9%	-0,1	13,5%	13,6%	0,2
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	33,8%	30,9%	-2,9	5,5%	4,8%	-0,8	3,1%	2,9%	-0,2
Építőipar	52,6%	54,5%	2,0	30,6%	20,6%	-10,0	14,3%	10,4%	-3,9
Kereskedelem, gépjárműjavítás	48,7%	46,7%	-2,0	23,7%	14,0%	-9,6	5,1%	3,6%	-1,5
Szállítás, raktározás	29,6%	30,8%	1,3	27,5%	23,3%	-4,2	6,6%	6,1%	-0,5
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	34,2%	40,0%	5,8	9,6%	10,7%	1,1	5,5%	7,1%	1,6
Információ, kommunikáció	67,1%	61,6%	-5,5	14,7%	12,0%	-2,8	13,3%	9,4%	-3,9
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	26,1%	32,4%	6,3	6,0%	8,6%	2,5	9,2%	16,2%	7,1
Ingyanügyletek	47,9%	48,6%	0,7	18,6%	12,4%	-6,2	48,1%	31,4%	-16,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	56,1%	59,2%	3,1	21,7%	24,6%	2,9	18,4%	22,0%	3,5
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	35,9%	33,9%	-2,0	28,6%	24,3%	-4,3	9,2%	9,5%	0,2
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	64,1%	61,3%	-2,8	21,0%	21,6%	0,6	15,3%	15,9%	0,6
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	21,7%	23,9%	2,2	28,4%	27,0%	-1,4	14,9%	14,2%	-0,7
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZ.	51,7%	51,2%	-0,5	10,4%	5,7%	-4,7	5,1%	3,2%	-1,9

szolgáltatás vendéglátásnál 5,8 százalékpontot, az élelmiszeriparnál 4,7 százalékpontot.

(lásd: 11. táblázat)

A tőkearányos jövedelmezőség mutatója a tulajdonosok szempontjából az egyik legfontosabb mérőszám, mely jelzi, hogy egységnyi saját tőkével milyen arányú adózott eredményt lehet elérni. Tehát ez a mutató is tükrözi az eredmények alakulását. Vármegyei összesített értéke 10,4 százalékról 5,7 százalékra esett vissza, főként a vegyipar 2023-as eredmény-zuhanása következtében, de az indikátor értéke a vegyipar nélkül is kissé csökkenő szintet jelez, hiszen az ágazatok kétharmadánál a változás iránya negatív.

Két ágazatnál – a fémfeldolgozásnál és a textiliparnál – azonban nemcsak a változás iránya, hanem magának a mutatónak az értéke is negatív volt 2023-ban, ami abból eredt, hogy az ágazatba tartozók vesztesége meghaladta a nyereségek összegét.

Az árbevétel arányos jövedelmezőség szempontjából továbbra is magasan

a legjobb értéket az ingatlanügyletek ágazata mutatta, 31,4 százalékos indikátor értékkel. Ez tekinthető ágazati sajátosságnak is, hiszen itt nagyobb arányban fordulnak elő olyan ügyletek, melyeknek az ellenértékét nem az értékesítés árbevételeként kell elszámolniuk a vállalkozásoknak, hanem az egyéb bevételek között, ami a mutató nevezőjében nem jelenik meg, de az adózott eredményt (számláló) növeli. Kedvező arányt jelez a mutató a szakmai-, tudományos-, műszaki tevékenység, a humán-egészségügyi ellátás és a pénzügy, biztosítás ágazatokban is, ahol az adózott eredmény nettó árbevételhez viszonyítva aránya meghaladta a 15 százalékot.

II.7. A vállalkozások fejlesztései, a beruházások

A vállalkozások a piaci pozíció megőrzése, illetve erősítése érdekében időről-időre új eszközök, technológiák beszerzésébe, a gyártóterület bővítésébe, különböző fejlesztésekbe invesztálnak. A 2023-ban beruházásra fordított összeg hasonlóan magas szintű volt, mint az előző évben. A folya-

matban lévő fejlesztések összértéke 460,9 milliárd forintot tett ki. Ezzel az országos fejlesztési érték 4,5 százalékát Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhelyű vállalkozások adták.

(lásd: 12. táblázat)

Minden harmadik vállalkozás fejlesztésbe kezdett, vagy folytatta a korábban megkezdett beruházásait. Szokás szerint két ágazatban koncentrált a vármegyei fejlesztési érték mintegy fele. A vegyiparban 162 milliárd forint összértékű beruházás zajlott, a vármegyei érték 35 százaléka. A gépipar 85 milliárd forintos fejlesztése pedig 18 százalékát képezte az egésznek. Ezen kívül még három ágazatban folyt összesített értékét tekintve 20 milliárd forint feletti beruházás: az energia-, víztermelés-, hulladékgazdálkodás ágazatban 52 milliárd forint, a kereskedelem, gépjárműjavítás ágazatban 33,5 milliárd forint, a fémfeldolgozás ágazatban pedig 23 milliárd forint. A kereskedelmet abból a szempontból is érdemes kiemelni, hogy az előző évhez képest a legtöbb új fejlesztésre itt került sor.

12. TÁBLÁZAT

A folyamatban lévő beruházások B.-A.-Z. vármegyében, 2022-2023. évben

Borsod-Abaúj-Zemplén	Tárgyévi beruházási érték				
	2022. év		2023. év		Index 2023/2022. %
	összeg Millió Ft	Megoszl. %	összeg Millió Ft	Megoszl. %	
Mezőgazdaság-erdőgazdaság	17 958	3,6%	15 549	3,4%	86,6%
Bányászat	947	0,2%	1 356	0,3%	143,2%
Élelmiszeripar	11 613	2,3%	7 186	1,6%	61,9%
Textilipar	1 205	0,2%	148	0,0%	12,3%
Fa-papír-nyomdaipar	1 145	0,2%	1 002	0,2%	87,5%
Vegyipar	188 787	37,7%	161 988	35,1%	85,8%
Nemfém ásványi term.gyártás	1 414	0,3%	2 580	0,6%	182,4%
Fémfeldolgozás	28 362	5,7%	22 539	4,9%	79,5%
Gépipar	105 512	21,0%	85 242	18,5%	80,8%
Egyéb feldolgozó ipar	449	0,1%	559	0,1%	124,4%
Energia- vízellátás, hulladékgazd.	42 682	8,5%	51 964	11,3%	121,7%
Építőipar	15 532	3,1%	15 611	3,4%	100,5%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	19 977	4,0%	33 524	7,3%	167,8%
Szállítás, raktározás	20 138	4,0%	14 345	3,1%	71,2%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	9 626	1,9%	11 165	2,4%	116,0%
Információ, kommunikáció	2 879	0,6%	1 806	0,4%	62,7%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	3 428	0,7%	2 907	0,6%	84,8%
Ingatlanügyletek	16 051	3,2%	13 148	2,9%	81,9%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 428	0,7%	3 770	0,8%	110,0%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	6 011	1,2%	6 730	1,5%	111,9%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 994	0,4%	3 176	0,7%	159,3%
Egyéb nem anyagi jellegű szolgáltatás	2 136	0,4%	4 665	1,0%	218,4%
GAZDASÁGI ÁGAK ÖSSZESEN	501 275	100,0%	460 962	100,0%	92,0%

III. Gazdasági teljesítmények a vállalkozások méretnagysága alapján

A kis- és középvállalkozásokról (kkv) szóló törvény előírásait figyelembe véve Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében

a társaságiadó-bevallást benyújtók nagyon nagy hányada, 88,3 százaléka a tíz főnél kevesebb alkalmazottnak munkát adó, mikrovállalkozás kategóriába tartozott. A 10-50 fő közötti munkavállalót foglalkoztató, és egyéb ismérveik alapján is a kisvállalkozások

csoportjába a sokaság 5,9 százaléka került. Az 50-250 fő közötti munkaerővel működő és az egyéb ismérveket tekintve közepes méretű vállalkozások aránya 1,4 százalékot tett ki. A fennmaradó 4,4 százaléknál, egyéb elnevezésű csoportba egyrészt a 250 fő feletti, vagy az egyéb szempontok alapján a kkv besorolás kritériumait meghaladó nagyvállalkozások tartoztak (alig több mint félszáz vállalkozás), másrészt azok a nonprofit- és civil szervezetek, amelyeknek jegyzett tőke adata nem ismert, és ezért nem lehetett a törvény szerinti három kategóriába besorolni. A négy kategória megoszlási arányai az előző évhez képest nem változtak.

(lásd: 16. grafika)

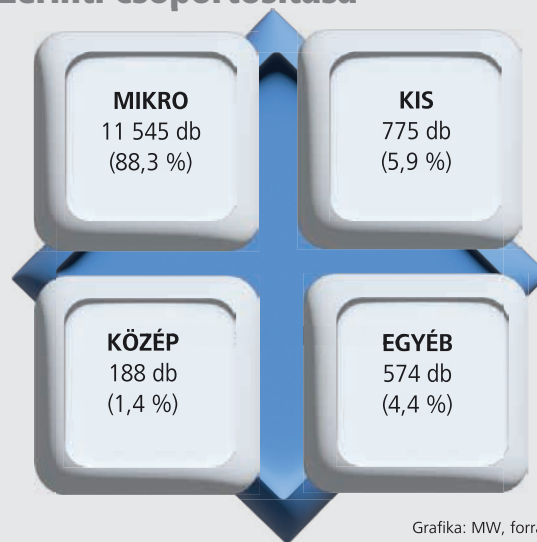
A vállalkozások számának enyhe fogyása a középvállalkozásokat nem érintette, a másik három csoportot viszont igen. A változás előidézője a kategóriák közötti mozgás, a kisvállalati adózásra való áttérés, vagy a tevékenység megszüntetése.

Ágazati besorolást illetően a mikro- és kisvállalkozások valamennyi ágazatban jelen voltak. Legnagyobb gyakorisággal a kereskedelem és az építőiparban koncentráltak, illetve nem anyagi jellegű szolgáltatásokat végeztek (pl. szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, humán-egészségügyi ellátás, ingatlanügyletek). A középvállalkozások elsődlegesen a feldolgozóipar terüle-

16. GRAFIKA

A bevallást beadók méretnagyság szerinti csoportosítása

Grafika: MW, forrás: NAV

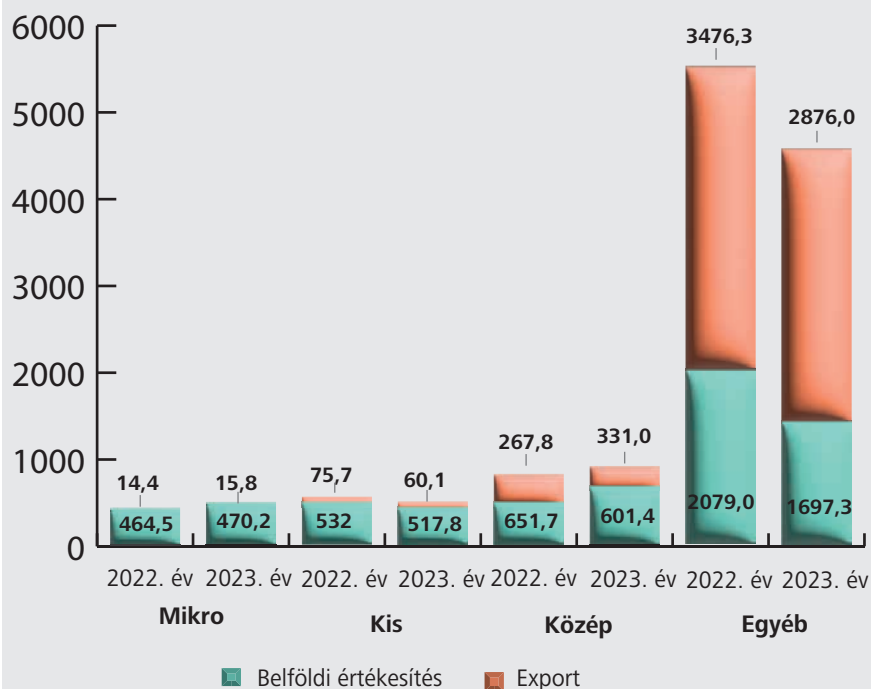
tén, ezen belül is legtöbbször a fémfeldolgozásban képviseltették magukat, de szép számmal találhatók az építőipar és kereskedelem ágazatokban is. Az egyéb elnevezésű csoportban a darabszámnál a szolgáltató szektor szereplői, a gazdasági teljesítményeknél a feldolgozóipar nagyvállalkozásai a meghatározóak.

A visszafogott fogyasztás következtében az értékesítés árbevétele a mikro-, kis-, közép kategóriában alig változott, az egyéb elnevezésű szegmensben viszont jelentősen, közel 14 százalékkal visszaesett. Ez utóbbi tényező volt a kiindulópontja a kategóriák közötti megoszlási arányok változásának is. Az egyéb csoport bevételi részesedése 74-ről 70 százalékra csökkent, a közép kategória 12-ről 14 százalékra, a kisvállalkozásoké 8-ról 9 százalékra, és a legkisebbeké 6,3-ról 7,4 százaléka nőtt.

A magasabb besorolás jellemzően együtt járt az export bevételek arányának növekedésével. A mikro- és kisvállalkozások tevékenysége döntő-

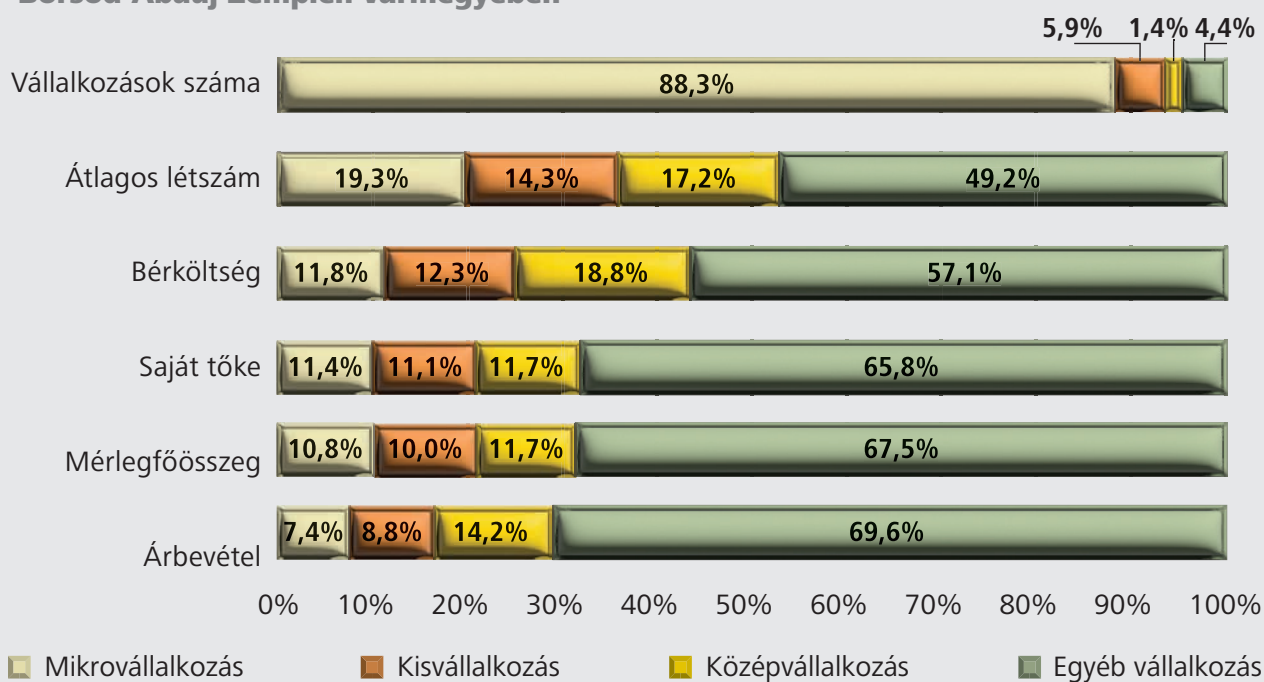
17. GRAFIKA

Az értékesítés árbevétele a vállalkozások méret nagysága szerint (milliárd Ft)

18. GRAFIKA

Gazdasági mutatók méretnagyság szerinti megoszlása 2023-ban, Borsod-Abaúj Zemplén vármegyében

en belföldre irányult, így ebben a két csoportban az árbevételnek csupán töredéke származott külföldi piacokról, az említés sorrendjében 3,2, illetve 10,4 százalék. A közép kategóriában már több mint az egyharmada, 35,5 százalék, az egyéb csoportnál pedig 62,9 százalék volt az export aránya az árbevételen belül.

(lásd: 17. grafika)

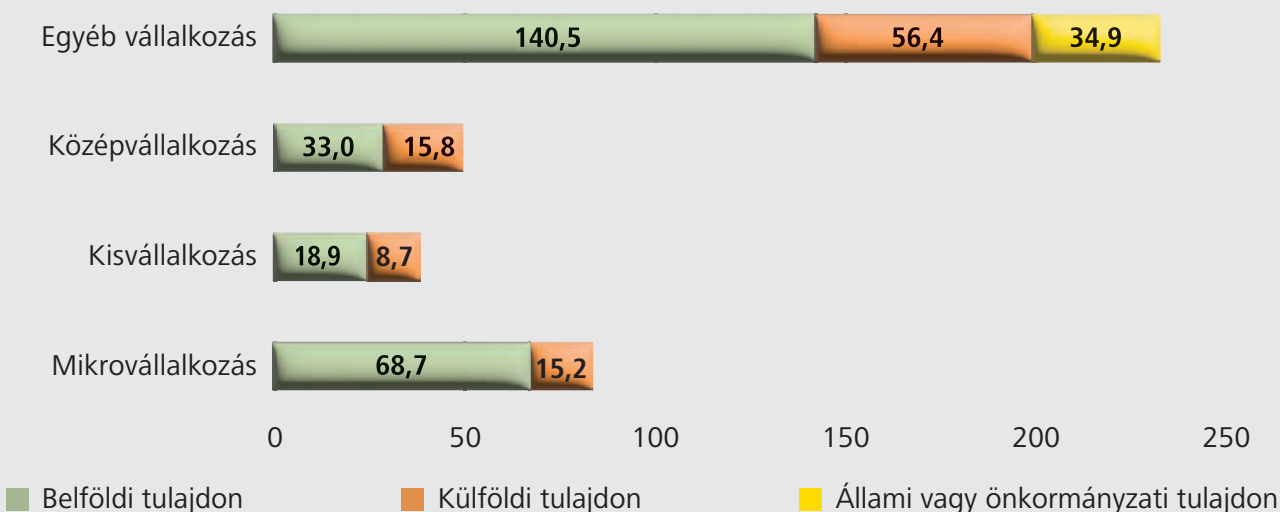
A gazdasági teljesítményeket alapvetően a befektetett tőke eloszlása határozza meg. Ezt jól érzékelteti, hogy az egyéb vállalkozások birtokolták az összes vagyon (mérlegfőösszeg) közel hét tizedét, a maradék három tizeden nagyjából egyenlően, egy-egy tized arányban osztoztak a mikro-, a kis- és a közepes méretűek.

(lásd: 18. grafika)

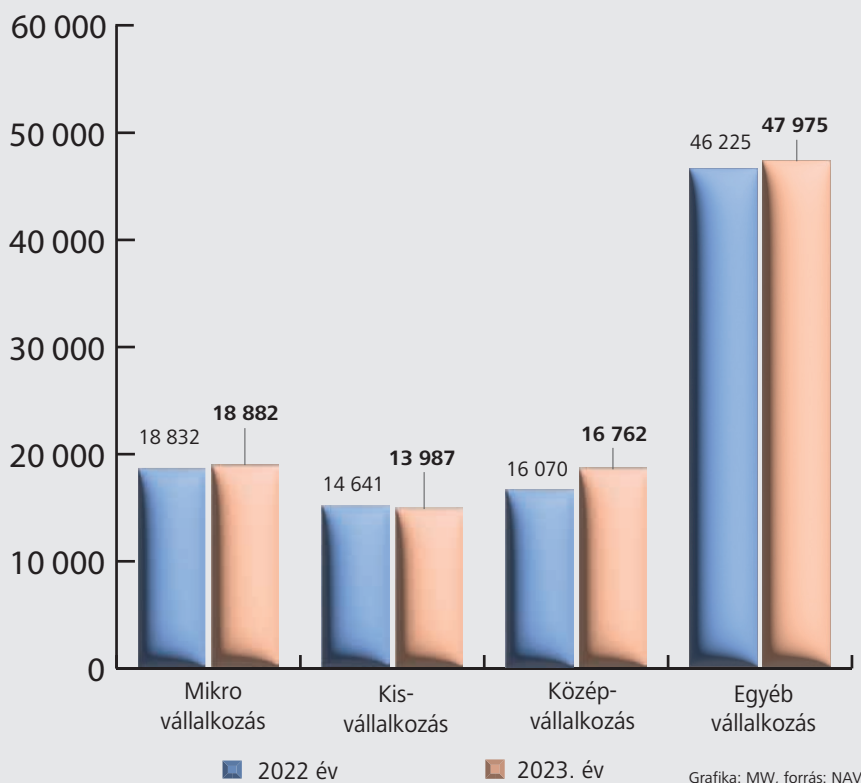
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a külföldi befektetések hattizede (56,4 milliárd forintnyi jegyzett tőke) az egyéb kategóriába sorolt vállalkozásokban, a fennmaradó négytizede (40 milliárd forint) pedig a kkv szektorban működött. A külföldi tőke jelenléte tehát leginkább az egyéb vállalkozásokat jellemezte, közel kétszer akkora befektetés volt ebben a szegmensben, mint a többi

19. GRAFIKA

A jegyzett tőke tulajdonosi szerkezete 2023-ban, a vállalkozások méretnagysága szerint (milliárd Ft-ban)

20. GRAFIKA

Az átlagos állományi létszám alakulása a vállalkozások méret nagysága szerint (fő)

méret nagyságban együttvéve. Mind-
ez azt is jelenti, hogy a jegyzett tőke
állományából a belföldi magánszemély
vagy belföldi társaság tulajdonában lévő
rész a méret nagyság emelkedésével
egyre csökken. A mikro kategóriában ez
még 82 százalékot, a kis- és közepes
méretűeknél 67-68 százalék körülit, az
egyebeknél pedig már csak 61 száza-
lékot jelentett, igaz, hogy ez utóbbiban
az állam vagy önkormányzat részesedé-
se is megjelenik, 15 százalékkal. Ilyen
módon a külföldi érdekltség a mikro
kategóriában a legkisebb 18 százalé-
nyi, a kis- és középvállalkozásoknál a
legnagyobb 31-32 százalék közötti, az
egyebeknél pedig 24 százaléknál volt.

(lásd: 19. grafika)

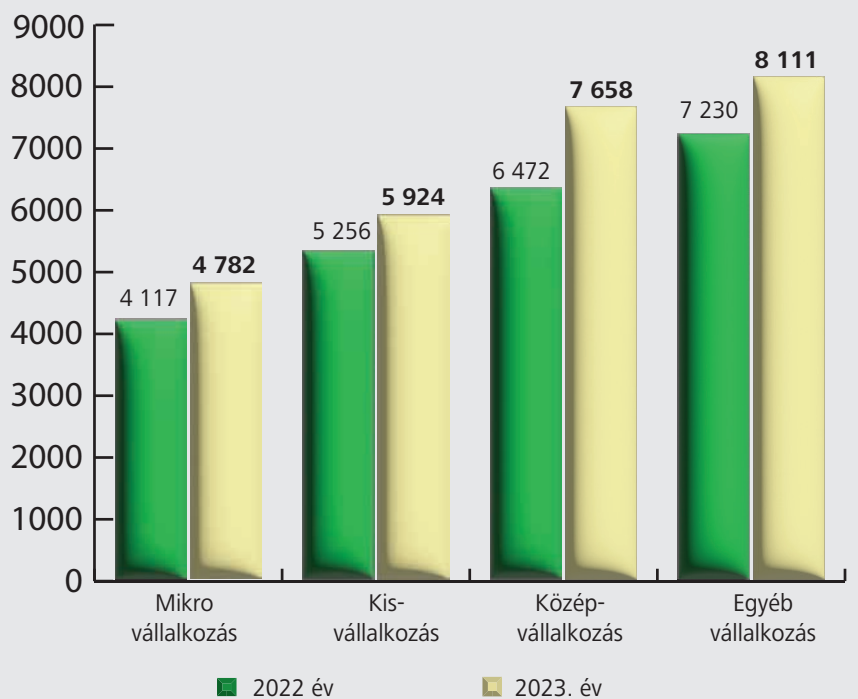
A társaságiadó-bevallások összesített
adata a legtöbb esetben az egyéb vál-
lalkozások magas, 55 százalék feletti
súlyarányát tükrözi, a foglalkoztatottak
számánál viszont kissé alacsonyabb, 49
százalékos részarány figyelhető meg.
Ez egyben azt is jelenti, hogy a másik
három kategóriánál, a mikro-, kis-, és
középvállalkozásoknál állt alkalmazás-
ban az állományi létszám több mint
fele, 51 százaléka. A munkalehetőség
szempontjából tehát minden második
munkahely a kkv szektorhoz köthető.
A vármegyei viszonylatban a közel
1900 fős állományi létszám-növekedés
javarészt az egyéb kategóriához köthet-
ő, a másik három csoportban ebből
mindössze 139 főnyi növekmény jelent
meg. A két középső csoportban pedig
leginkább belső átrendeződés zajlott.

(lásd: 20. grafika)

A személyi jellegű ráfordítások egy fog-
lalkoztatottra jutó éves átlaga továbbra is
a mikro kategóriában a legalacsonyabb,
4,8 millió forint/fő, annak ellenére, hogy
itt az előző évhez viszonyított változás
a vármegyei átlagnál magasabb, 16,1
százalékos volt. Az egyéb kategóriában
viszont a munkavállalókra fordított kiadá-
sok fajlagosa enyhébb ütemben, 11,2
százalékkal növekedett, ebből pedig arra
következtethetünk, hogy az itt létrejött
új álláshelyek az alacsonyabb bérkate-
góriába tartoznak. Az egyéb kategória
8,1 millió forint/fő éves átlaga azonban
továbbra is jóval magasabb, 1,7 szerese
a legkisebbeknek.

(lásd: 21. grafika)

21. GRAFIKA

A fajlagos élőmunka-ráfordítás a vállalkozások méret nagysága szerint (ezer Ft/fő/év)

A TOP100 szerepe és súlya a vármegye gazdaságában

A százas ranglistán nyolc új tag szerepel, az első 50 helyen nincs új szereplő

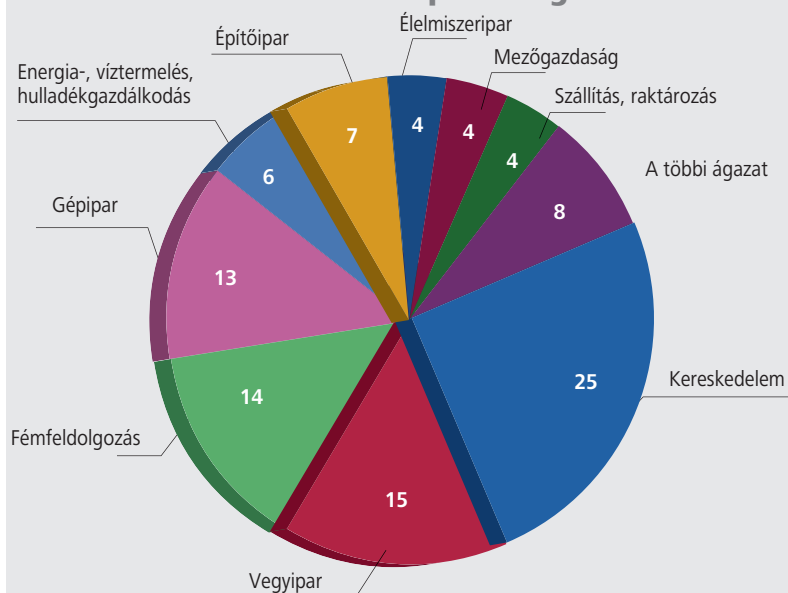
A vállalkozások rangsorát a legutóbbi társaságiadó-bevallás nettó árbevétele alapján állítottuk össze. A százas ranglistán nyolc új tag szerepel, a többiek viszont már „régiszerűségeket” üdvözölhetjük, olyannyira, hogy többségük évek óta rendszeres résztvevője a nagyok társaságának. A lista első öt helyén nem volt változás, sőt az első ötven helyen sincs új szereplő.

(lásd: 22. grafika)

A TOP100 ágazati összetételét szemlélve, az elemzésünk korábbi részében többször emlegetett húzóágazatok legmeghatározóbb szereplőit most név szerint is megismerhetjük. A vegyipar 15, a fémfeldolgozás 14, a gépipar 13, valamint a belföldi értékesítés szempontjából kulcsfontosságú kereskedelem 25 vállalkozása kapott helyet a rangsorban. Mellettük még

22. GRAFIKA

A 2023. évi TOP100 által képviselt ágazatok

Grafika: MW, forrás: NAV

13. TÁBLÁZAT

A 100 legnagyobb társaság gazdasági súlyát szemléltető adatok

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén			TOP 100			TOP 100 részaránya	
	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év	Index %	2022. év	2023. év
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=4/1	8=5/2
Adatszolgáltatók száma (db)	13 231	13 082	98,9%	100	100	100,0%	0,8%	0,8%
Értékesítés árbevétele (millió Ft)	7 561 381	6 569 731	86,9%	6 235 411	5 228 605	83,9%	82,5%	79,6%
Export árbevétel (millió Ft)	3 834 199	3 282 934	85,6%	3 696 935	3 149 595	85,2%	96,4%	95,9%
Export/Nettó árbevétel (%)	50,7%	50,0%		59,3%	60,2%			
Belföldi értékesítés (millió Ft)	3 727 182	3 286 798	88,2%	2 538 475	2 079 010	81,9%	68,1%	63,3%
Átlagos állományi létszám (fő)	95 667	97 556	102,0%	44 410	46 984	105,8%	46,4%	48,2%
Beruházási érték (millió Ft)	501 275	460 962	92,0%	373 544	331 091	88,6%	74,5%	71,8%

az energiaszektor, az építőipar, az élelmiszeripar, a mezőgazdaság és a szállítás, raktározás ágazat képviselti magát 3-nál több szereplővel, hat ágazat pedig összesen nyolc képviselővel színesítette a palettát.

(lásd: 13. táblázat)

A 100 legnagyobb vállalkozásnak a gazdasági életben betöltött szerepe rendkívül erőteljes. Függetlenül attól, hogy a legfrissebb TOP100 árbevétele nem érte el az előző TOP100 teljesítményét, a vármegyei értékesítéseknek így is közel 80 százaléka ehhez a felső réteghez köthető. S mivel a vármegye legnagyobb exportőrei is köztük vannak, ezért a külföldre történt értékesítésnek majdnem a teljes egészét, megközelítőleg 96 százalékát ők bonyolították. Ez a rendkívül magas arány annak tulajdonítható, hogy a

100-ból 82 társaság exportált, sőt 27 társaságnál az exporthányad a 80 százalékot is meghaladta, vagyis bevételeinek zöme a külföldi értékesítésekből származott. Továbbá a belföldi értékesítés árbevételének közel kétharmada is ehhez a szűk réteghez köthető.

(lásd: 23. grafika)

A vármegye többi vállalkozása zömében a hazai fogyasztást szolgálta, illetve beszállító partnerei voltak ezeknek az említett nagy exportőröknek, így bevételeiknek a 90 százaléka belföldi értékesítésből eredt.

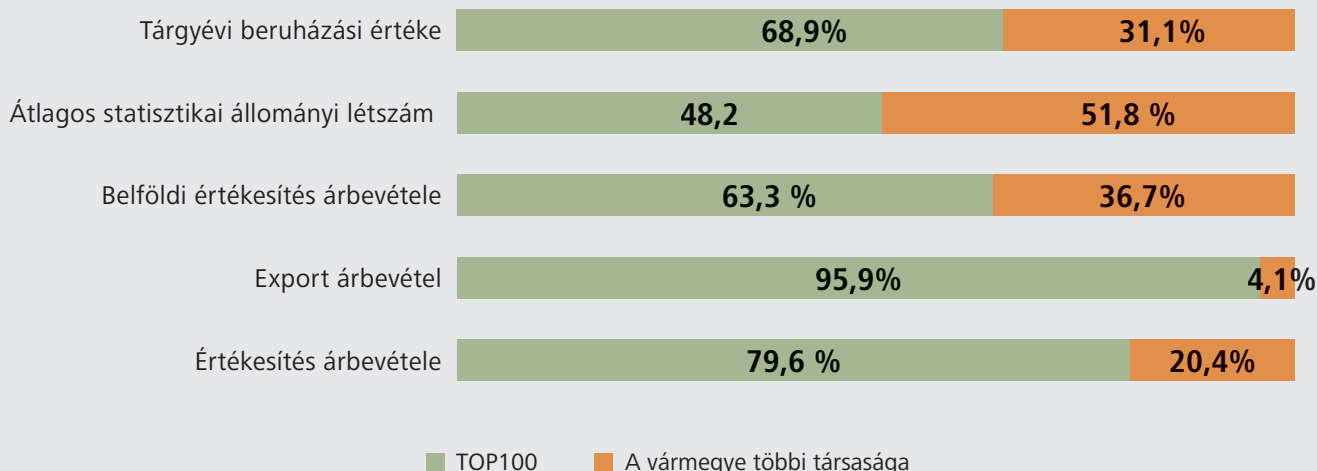
A 100 legnagyobb társaság a munkaerőpiacon is meghatározó szerepet töltött be azáltal, hogy 46 984 főnek adott munkát, ez a vármegyei székelyi vállalkozások átlagos állományi létszámának közel felét (48,2 százalékát) jelentette. Az, hogy a foglalkoztatottak

száma vármegyei összesítésben bővült, szintén döntően a ranglistások érdeme. Az egyik épületüzemeltetéssel foglalkozó társaság 1800 fővel növelte humánkapacitását, a TOP100 gépipari álláshelei 557-tel nőttek, a vegyiparé viszont 500-zal csökkent. Ezek a foglalkoztatási adatok tehát valóban tükrözik azt, hogy a munkaerőpiacon jelenleg egyszerre van jelen a munkanélküliség és a munkaerőhiány, és hogy a változó körülményekhez alkalmazkodni kell a munkaerőpiac mindkét oldali szereplőinek.

A fejlesztések érdekében az élvonalbeliek közül 86 társaságnál 2023-ban is volt folyamatban valamilyen beruházás, közülük 31-nél az 1 milliárd forintot is meghaladta a tárgyévi beruházási érték. Így a TOP100 fejlesztésekbe történt investálása elérte a vármegyei összes beruházási érték mintegy héttizedét, 331 milliárd forintot.

23. GRAFIKA

A 2023. évi TOP 100 súlyát kifejező néhány gazdasági mutató

Grafika: MW, forrás: NAV

Nálunk az út mindig folytatódik

Interjú Soós Tiborral, a Zenit-Auto Rent Kft. ügyvezetőjével az új beruházásról és jövőbeni terveiről.

A Zenit-Auto Rent Kft. több mint 27 éve működik a flottakezelés és autókölcsönzés területén. Mesélne kicsit arról, hogy milyen beruházást hajtottak végre az elmúlt időszakban?

Valóban, a Zenit-Auto Rent lassan három évtizede jelen van a piacon, és mindig is arra törekedtünk, hogy innovatív megoldásokkal álljunk ügyfeleink rendelkezésére. Az idei év egyik legnagyobb beruházása – Miskolcon a Zsigmondy utca 38/A alatt – az IVECO márkaképviselet és márkaszerviz felépítése volt. Az üzemeltető Truck n' Fleet Kft. ezt a 16 állásos, kamionok és személyautók szervizelésére alkalmas létesítményt a 21. századi technológiai elvárásoknak megfelelően a legmodernebb gépekkel és eszközökkel szerelte fel, hogy minél komplexebb szolgáltatást tudjon adni ügyfeleinknek. A szervizben többek között egy, mindenfajta gépjármű

műszaki vizsgáztatására alkalmas vizsgasor található, de emellett kamionmosó, gázüzemű és elektromos teherautók javítására kialakított szerviz, kellemes ügyfélváró, de például sofőrpihenő is kialakításra került.

Ez igazán jelentős fejlesztésnek hangzik. Mi volt a célja ennek a beruházásnak, és hogyan segíti ez a Zenit-Auto Rent további fejlődését?

A beruházás célja, hogy a Zenit-Auto Rent a flottakezelési piacon ne csak a személyautók, hanem a teherautók, nyerges vontatók és buszok terén is meghatározó szereplő legyen. A modern szervizközpont lehetővé teszi, hogy a saját flottánk járműveit is gyorsabban és hatékonyabban tudjuk karbantartani. A mai világban, főleg a teherautó-szegmensben a javítási idő óriási veszteségeket okoz az üzemeltető számára, ezért a kialakított munkaállomások, a fejlett géppark és a folyamatosan képzett kollégák mindent megtesznek azért, hogy ügyfeleink minél hamarabb visszakapják termelőeszközeiket.

A márkaképviselet és szervizközpont vezetését is Ön irányítja?

Nem. A Truck n' Fleet Kft. ügyvezetője Turóczy Attila, aki már korábban is új technológiák kutatásával foglalkozott az autópárházban, és nagyon gyorsan megtaláltuk a közös céljainkat. Attila elképzelései már a technológiai változások szellemében kerültek beépítésre a tevékenységi körünkbe, ami már a teherautó-szegmensben is megjelenő új hajtásokra is megoldásokat kínál.

Ha jól értem, akkor a már elektromos és gázüzemű járművek javítása is része a tevékenységüknek?

Igen, sőt ezt kiegészíteném azzal, hogy a rövidesen megjelenő hidrogénhajtású autók javítására is előre gondoltunk. Természetesen szervizünk nemcsak az IVECO márka, hanem márkafüggetlenül bármely teher- és személyautó javításában segítséget tud nyújtani. Ezért is volt szükségünk ilyen fejlett infrastruktúrára, amelyet teljes mértékben saját erőből és banki hiteltől finanszíroztunk. Bízunk benne, hogy ezzel a beruházással hosszú távon is stabilan és sikeresen tudunk jelen lenni a piacon, mint ahogy flottakezelésben is.

TOYOTA BALOGH
MISKOLC

1485057

toyotabalogh.hu
3516 Miskolc, Forrás u. 2.

A tájékoztatás nem teljes körű. Az akció a készlet erejéig érvényes. A pontos árakért és készletinformációkért kérjük, keresse Márkakereskedésünket. Toyota Camry átlagfogyasztás: Üzemanyag-fogyasztás*: 5,3–5,6 l/100 km CO₂-kibocsátás: 117–124 g/km

TOYOTA BALOGH
MISKOLC

toyotabalogh.hu
3516 Miskolc, Forrás u. 2.

1485051

A tájékoztatás nem teljes körű. Az akció a készlet erejéig érvényes. A pontos árakért és készletinformációkért kérjük, keresse Márkakereskedésünket. Toyota Proace Max átlagfogyasztás: Üzemanyag-fogyasztás*: 7.8 - 8.7 l/100 km CO₂-kibocsátás: 198 - 229 g/km

Egy régiós és egy országos innovációs díj a FUX Zrt. idei mérlege

A régióban és országos szinten is innovációs díjjal ismerték el idén a miskolci székhelyű FUX Zrt. új sikertermékét, a környezetbarát, karbonszál-erősítésű kompozitmagú, nagyfeszültségű úgynevezett ACCC vezetékét. A cég igazgatótanácsának elnökével, dr. Barkóczy Istvánnal a két rangos díjról és a díjnyertes termékről beszélgettünk.

Az Észak-Magyarországi Innovációs Díjat 2024. február 26-án vehette át Miskolcon, a MAB-székházban. Ez egy új alapítású díj, mit érdemes tudni róla?

A Magyar Tudományos Akadémia Területi Bizottsága és az Észak-magyarországi Kereskedelmi és Iparkamarák – a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei, a Heves vármegyei és a Nógrád vármegyei – 2023-ban állapodtak meg az Észak-Magyarországi Innovációs díj megalapításáról. A díjat első alkalommal adták át idén, és a beérkezett pályázatok közül a szakmai bírálók a mi vármegyénkből két vállalkozásnak ítélték oda, a Creativ-Energy Kft.-nek és a FUX Zrt.-nek. Megtiszteltetés volt számunkra, hogy az első között vehettük át ezt az elismerést.

A Magyar Innovációs Nagydíj pályázat viszont már több mint 30 éves múltra tekint

vissza, és ezen a megmérettetésen is sikerrel szerepelt a FUX Zrt.

Március végén az Országház Felsőházi Termében vehettem át az Energiaügyi Minisztérium támogatásával kiírt Energiaügyi Innovációs Díjat a környezetbarát, karbonszál-erősítésű kompozitmagú, nagyfeszültségű távvezeték gyártásáért. Mérnökeink és az egész kollektíva számára nagy szakmai elismerés volt ez, hiszen több év fejlesztőmunkáját koronázta meg.

Mindkét díj főszereplője a FUX ACCC távvezetéke volt. Miért különleges, miben tér el a „társaitól”? Mit tud ez az új termék?

A szénaszál erősítésű távvezetékcsodronyunk története több mint fél évtizeddel ezelőtt kezdődött. Szakembereink ekkor vették fel a kapcsolatot az amerikai CTC Global fejlesztő csapatával. A tengerentúli mérnökök felismerték, hogy ha a vezetékcsodrony acélerősítését karbonszál-erősítésű kompozitanyagra cserélik, egy közel azonos szilárdságú, de jóval könnyebb távvezeték készíthető, és ez versenyképes szerkezeti anyagnak bizonyulhat a piacon. További előnye a terméknek, hogy a hagyományosan használt vezetékekhez képest sokkal kisebb mértékben terheli a környezetet. A CTC Global azonban csak a karbonszál-erősítésű kompozitanyagot készíti, távvezeték nem gyárt, és itt jöttünk be mi a

képbe. Mostanra a FUX Zrt. az ACCC vezetékek hivatalos európai gyártója. A projekt amerikai–magyar együttműködés keretében valósul meg, ami azért is különleges, mert Közép- és Kelet-Európában egyedül mi rendelkezünk a szabadalommal védett termék gyártásához szükséges tanúsítvánnyal. Magyarországon elsőként 2019 augusztusában helyeztek üzembe ilyen általunk gyártott szénaszál, magasfeszültségű hálózatra tervezett vezetékét. A MAVIR üzemeltetésében működő hálózati szakasz Gödöt köti össze a szlovákiai Lévával. Ugyancsak a FUX szénaszál szabadvezetéke szállítja az áramot egy 21 kilométeres portugáliai szakaszon, amely az országban zajló hálózat-korszerűsítés részeként készült el 2020-ban.

A vezeték 2022-ben folytatta térhódítását itthon, a hazai hálózat-korszerűsítéseknek köszönhetően.

A FUX innovációs története mivel folytatódik? Mi a következő újítás?

A világ iparának egyre gyorsabb ütemű fejlődése – új berendezések, gyártósorok és üzemek megjelenése – jelentős villamosteljesítményigény növekedéssel jár, a hálózatok pedig sok helyen nincsenek felkészülve a növekvő szükséglet kielégítésére. Ezekre a kihívásokra mérnökeink természetesen kitartóan keresik a válaszokat. Egyik ilyen válaszuk az ACCC InfoCore rendszer gyártása. Ennek fontos előnye, hogy csökkenti a vezetéktelepítésnek azokat a fizikai kockázatait, amelyekkel a közművek, a szolgáltatók és vezetékellenőrök szerte a világon szembesülnek. Ezek a szakemberek tisztában vannak azzal, hogy még a legjobb eszközök és berendezések használata és a legkedvezőbb terepviszonyok esetén is előfordulhatnak balesetek. A FUX InfoCore okosvezeték az infravörös fény alkalmazásának, a vezetékmagot alkotó speciális kompozitszálaknak és egy rendkívül hatékony adatrögzítési módszernek köszönhetően képes a kábel felhúzását követően percekben belül megbízhatóan visszaigazolni a vezeték állapotát és működőképességét. A rendszer ezeknek a megbízható adatoknak a biztosításával egyedülállóan hasznos eszközként szolgál a közművek és szolgáltatók műszaki szakemberei számára. Az okosvezeték tesztelésének kísérleti szakasza hamarosan lezárul, és megkezdődhet a próbaszakaszok kiépítése a MAVIR valamelyik vonalán.

Észak-FERR – Újabb külpiacok meghódítása a cél

A miskolci cég felsővezetékét építik be Riga egyik legforgalmasabb trolibuszvonalaiba

Jelentős piacbővülést és árbevétel-növekedést hoztak az elmúlt évek a miskolci székhelyű Észak-FERR Kft. számára. Az elsősorban vasúti felsővezeték gyártására szakosodott társaság árbevételének egyre nagyobb hányada már külföldi értékesítésből származik. A vállalkozás terveiről a tulajdonossal, dr. Barkóczy Istvánnal beszélgettünk.

– Az elmúlt három évben jelentősen megnövekedett az Észak-FERR Kft. exportja, aminek köszönhetően ötszörösére növekedett a külpiacokról származó árbevételünk – kezdte a társaság gazdasági teljesítményének bemutatását dr. Barkóczy István. Elmondta, ebben az időszakban több európai ország vasúti hatóságától megkapták a termékeik forgalmazásához szükséges engedélyeket. Így minősített beszállítói lettek többek között a román vasútnak, a német Deutsche Bahn-nak, valamint a holland ProRail-nek. Bulgáriában jelenleg a szófiai Metro-projekt megvalósításában vesznek részt, amelynek célja a fővárost kiszolgáló földalatti hálózat kibővítése.

Terjeszkedés a Baltikumban

Az Észak-FERR Kft. másik jelentős megrendelése a Budapest–Belgrád-vasútvonal építési

és fejlesztési munkálataihoz kapcsolódik. A miskolci cég a magyar szakaszhoz szállít vasúti felsővezetékét. Mint megtudtuk, a projekt 152 kilométer hosszan – a kétvágányú pálya megépítésével –, összesen 339 vágánykilométeren valósul meg. Ezzel a beruházással a pályán az engedélyezett sebesség 160 kilométer per órára növekszik, és a tervek szerint a magyar szakasz 2026 elején készül el. Mindezek mellett további sikeres piacbővülést hozhat a Baltikumban való terjeszkedés megkezdése. Első lépésként idén a Rigai Tömegközlekedési Vállalat minősített beszállítója lett az Észak-FERR, és novemberben már meg is kezdődik a Miskolcon gyártott felsővezeték beépítése a város egyik legforgalmasabb trolibuszvonalaán.

A tervekről szólva a tulajdonos kiemelte, hogy előrehaladott tárgyalásokat folytatnak

több multinacionális céggel is, és ha az egyeztetéseket siker koronázza, akkor várhatóan más, Európán kívüli országokban is megvetheti lábát a miskolci vállalkozás.

Felületkezelt vezeték

Miután a vasúthálózatok fejlesztése, korszerűsítése világszerte a nagy sebességű szerelvények gyártását, üzembe helyezését részesíti előnyben, az Észak-FERR kutatás-fejlesztési tevékenysége is alkalmazkodik ehhez a tendenciához.

Dr. Barkóczy István szívesen osztotta meg velünk a társaság legújabb innovációját. A cég mérnökei a távvezeték-gyártásban jól ismert módszerből, a felületkezelésből indultak ki az új technológia kidolgozásánál. A távvezeték esetében a felületkezelésnek köszönhetően – többek között – csökken a koronasugárzás, mérséklődik a zajterhelés és a rádiófrekvenciás zavar, valamint növekszik a felület emissziója. A szakemberek arra voltak kíváncsiak, mi történik, ha – a távvezetékhez hasonlóan – a vasúti felsővezetéknek is elkezdik alkalmazni a felületkezelés módszerét. A kérdés az volt: hasonlóan viselkedik-e ez a termék, és hasonlóan kedvező hatások érhetők-e el a módszerrel? Mára az elvégzett kísérletek, és a gyakorlat is igazolta, hogy valamennyi kedvező hatás kimutatható a vasúti felsővezeték felületkezelésekor is. Ezek közül az egyik legfontosabb a vezeték jegekedésének csökkenése. A felsővezetéknek a jégpáncél kialakulása ugyanis a legveszélyesebb időjárási hatás, mert a zúzmarát az áramszedő még el tudja távolítani, de a tömör jeget már nem. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a felületkezelt vezeték esetén ez a típusú jegekedési forma ritkábban következik be. Emellett a terhelés alatt lévő vezetéknek a felületi emisszió megnövekedése a vezeték terhelhetőségét is megnöveli, az intenzívebb hőleadás miatt. Hasonló terhelés mellett pedig kisebb hőmérsékleten üzemel a vezetékrendszer, így a vesztesége kisebb. Dr. Barkóczy István úgy fogalmazott, hogy ez az Észak-FERR Kft. által kifejlesztett technológia választ ad korunk több fontos villamosközlekedési, környezeti és fenntarthatósági kérdésére, amit az igen élénk vevői érdeklődés is mutat.

Építkezés, eredmények, célok

Számvetés 30 év távlatában – alapításának évfordulóját ünnepli a BOKIK

A versenyképesség és a termelékenység növelése, a hatékonyság javítása áll a vezető helyen a kamara gazdaságfejlesztési céljainak sorában – hangsúlyozta interjúnkban Bihall Tamás. Az alapításának 30 éves évfordulóját ünneplő Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökével a három évtizedről és a jövő terveiről is beszélgettünk.

A 2024-es év több szempontból is különleges a kamara számára. Egyrészt ez a tisztújítás éve, másrészt a BOKIK alapításának 30. évfordulóját is idén ünneplik. Mindkét dátum alkalmat ad a számvetésre négy, illetve 30 éves távlatban. Visszatekintve milyennek látja az 1994-es alapítás időszakát?

Az Antall-kormány egyik történelmi érdeme, hogy kidolgozta a kereskedelmi és iparkamarákra vonatkozó új keret-szabályozást. 1994 márciusában hirdették ki a kamarai törvényt, a BOKIK 1994. november 29-én alakult meg. Szinte a nulláról indultunk, hiszen sem a személyi, sem a tárgyi, sem pedig a működési keretek nem voltak adottak. Fontos megemlíteni, hogy a területi kamarai választás előkészítésében már akkor több mint 50 gazdasági szervezet, köztük vállalkozások, egyesületek vettek részt, tehát egy nagyon széles bázison alakulhatott meg a köztestület, ami úgy vélem, komoly felhatalmazás. Az évek során felépítettünk egy európai színvonalú kamarai rendszert, és büszke vagyok arra, hogy ebben az építkezésben az előkészítéstől a megalkotásig részt vehettem, és megválasztott elnökként az elmúlt 30 év munkájában folyamatosan jelen lehetek. Nagy öröm az is, hogy ez alatt a több mint negyedszázad alatt sok-sok nagyszerű embert, vállalkozót ismerhettem meg.

Melyek voltak a harminc év legnagyobb kihívásai?

Ha a történelmi eseményeket vesszük számba, akkor egy fantasztikus, változatos 30 évről beszélünk. Ha a gazdaság működésének logikáját próbáljuk felfejteni, akkor egy nagyon nehéz, komoly kihívásokkal terhelt időszakot tudhatunk magunk mögött. Benne a '90-es évek privatizációs

Bihall Tamás, a BOKIK elnöke

korszakával, amikor szinte egyik percről a másikra váltak jelentős vagyon birtokosaivá emberek, ami persze magában hordozta az egész magánosítási rendszer átgondolatlanságát, szervezetlenségét is. A három évtized alatt válságos időszakok és kiegyensúlyozott fejlődési szakaszok váltogatták egymást, miközben 2004-ben az Európai Unió tagja lett Magyarország. Az utóbbi négy-öt év embert és gazdaságot próbáló viharait mindenki ismeri a pandémiától a háborúig. Ezek hatása mély nyomot hagyott és hagy a gazdaságon mikro- és makroszinten egyaránt.

Ha a BOKIK munkájának eredményeit tekintjük át, az első sikerek között meg kell említenem, hogy a kohászat és a bányászat összeomlása után a kamara jelentős nemzetközi kapcsolatrendszerének is köszönhető, hogy Európa és a világ térképén tudtuk tartani régióinkat. Mi fogadtunk először dél-koreai delegációt, valamint német és francia kamarai

szakértőket az itteni helyzet javítása, kezelése érdekében. Számos nagybefektető is érkezett a kamarai csatornákon keresztül, például Észak-Olaszországból, vagy az Egyesült Államokból. Ezek mind-mind segítették a térséget, a cégeket az üzleti kapcsolatok fejlesztésében. Több olyan, ma is működő vállalkozás van például vármegyénkben is, amelyek az ilyen találkozók eredményeként jöttek létre.

A személyes érintettség miatt kicsit miskolci sikerként tartom számon a szakképzés duális rendszerének megteremtését Magyarországon. Ez egy bonyolult rendszer, és bár lassabb lépésekkel haladtunk, mint gondoltuk, de mostanra egy európai szintű szakképzés működik hazánkban, így a mi vármegyénkben is. Fontos megemlítenem a Széchenyi Kártya Program, és az azt működtető Kavosz Zrt. létrehozását, amely a 2002-es indulás óta mára a magyar kkv-rendszer meghatározó finanszírozási eszközévé vált. A kamarai infrastruktúra-fejlesztés fontos állomása volt, hogy 2017 és 2019 között a miskolci székházunk teljes felújításon esett át. Ennek köszönhetően ma már egy korszerű, európai színvonalú tárgyaló- és konferenciatermekkel ellátott épületben várjuk vármegyénk vállalkozóit, és nem mellesleg a székházunk Miskolc város egyik emblemikus épülete is lett.

Mi az, amiben fejlődni, változni kell a kamarának?

Egy köztétel mindig olyan, amilyen a környezetében működő gazdaság. Ebből az alaptételből kiindulva három dolgot szeretnék kiemelni a kamara fejlődése kapcsán. Az első: a világ gyorsan változik, hogy csak a digitalizációt, a mesterséges intelligencia térhódítását említsem, és ezt a dinamikus mozgást, átalakulást, az új trendeket a kamarának is követnie kell. A változások új munkamódszereket követelnek tőlünk is. A második: a mi vármegyénk egy nagyon bonyolult gazdasági szerkezetű térség, ezért fontos feladatunk, hogy eljussunk azokra a településekre is, amelyek nem az úgynevezett gazdasági központok, mint Miskolc, Tiszaújváros vagy Kazincbarcika. Ezt a munkát kezdtük meg ebben az évben a „Szövetségben a vállalkozókkal” elnevezésű vállalkozásfejlesztési program keretében. A harmadik, amit ki szeretnék emelni: az a fiatalítás. Az előbb említett nagyszerű emberek mellé újabb és újabb nagyszerű embereket kell keresnünk. Meg kell találnunk azokat a tehetséges, elkötelezett vállalkozókat, akik képesek és készek plusz munkaórát áldozni a gazdasági közösség, a kamara további erősítésének oltárán.

Most, a kamarai választásokat követően aktuális a kérdés: milyen hosszú távú célokat tűzött ki a BOKIK a vármegye gazdasági fejlődésének előmozdítása érdekében?

A hosszú távú gazdasági célok kitűzésében az ország, a kormány által megjelölt pontok mentén tudunk együttműködni a döntéshozókkal és a vállalati szereplőkkel. Vezető helyen áll a versenyképesség és a termelékenység erősítése, a hatékonyság javítása, ebből vezethető le minden. Azok a kihívások, amelyek meg fognak jelenni valamennyi cég életében: a mesterséges intelligencia, az ESG (az Environmental (környezeti), Social (társadalmi) és Governance (irányítási)

angol szavak rövidítése), a zöld átállás, a digitalizáció. Fontos, hogy a kamara segítse a döntéshozókat a gazdaság számára fontos célok megvalósításában, így például az oktatás kiemelt fejlesztésében, a határmenti elmaradott térségek felzárkóztatásában, vagy Miskolc megyei jogú város megfelelő pozicionálásában. Kiemelten jónak tartjuk a kkv-k beruházásait és versenyképességét támogató állami tőkejuttatást. Miközben bővítjük a Széchenyi Kártya Program által kínált hitelek palettáját is. Ez naprakészen azt jelenti, hogy november 1-től a Széchenyi Kártya Program beruházási típusú hiteltermékei esetében az éves kamat 3,5 százalékra csökken. Az ipari fejlesztések mellett a turizmus az, amit vármegyénkben újra át kell gondolni, hiszen a mi környezetünk, természeti adottságaink kiemelkedő iparaggá formálhatják ezt a területet. Ebbe a munkába a kamarának is be kell kapcsolódni, lehetőleg még a döntés-előkészítés folyamatában, és segítenünk kell a döntéshozókat az optimális irányok meghatározásában. Ehhez természetesen nekünk is komoly szakértői bázisra van szükségünk, éppen ezért – minden területen – arra törekszünk, hogy minél nagyobb tudással bíró tanácsadói csapatot, „agytrösztöt” hozzunk létre a kamarai munka támogatása érdekében.

Milyen lépések szükségesek ahhoz, hogy a térség gazdasága ismét növekedésnek induljon?

A gazdaság mai állapotában az optimista előre tekintés lehet a fegyverünk. Komoly munka szükséges minden szereplő részéről, és a nap végén a kasszát a cégek készítik el. Bízom benne, a vállalkozói erő mindenkit segít abban, hogy a cége bővüljön, erősödjön, fejlődjön. Miután a vármegye ipara erős lábakon áll – elsősorban a vegyipar és gépipar területén – az ehhez kapcsolódó fejlesztések és a tőkevonzó képesség lehetőséget adnak arra, hogy a térség gazdaságilag stabil maradjon, amit a már említett turizmus lehetőségei bővíthetnek. Mindezek hozzájárulhatnak annak az alapfeltételnek a megteremtéséhez, hogy a képzett és tehetséges fiatalokat itthon tudjuk tartani. Ez egy fontos alapvetés a térség gazdasági stabilitásához, növekedéséhez. Ebben a kormányzati programokkal, a kormányhivatallal, az önkormányzatokkal, az egyetemmel és az oktatási intézményekkel kell együttműködnünk.

„A digitalizációt, a mesterséges intelligencia térhódítását a kamarának is követnie kell”

A cél a versenyképesség javítása

Kedvezően fogadták a vállalkozók a kamara 2024. évi vállalkozásfejlesztési programját

„Szövetségben a vállalkozókkal” – ezzel az elnevezéssel indult az év elején a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara (BOKIK) Vállalkozásfejlesztési Programja (VFP). Dudás Tiborné, a kamara titkára elmondta, a kezdeményezéssel – többek között – a vármegye hátrányos helyzetű régióiban működő vállalkozások versenyképességének javítása volt a céljuk, és jó hír, hogy a program 2025-ben folytatódik.

A program megvalósításának előkészítése már 2023-ban megkezdődött, és kiindulópontja az a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) és a kormány közötti együttműködés volt, amelynek keretében még 2022-ben írták alá a felek a „Szövetségben a vállalkozókkal” elnevezésű megállapodást. A megállapodásban rögzítettek szerint tavaly indult el a Nemzetgazdasági Minisztérium és az MKIK által támogatott országos Vállalkozásfejlesztési Program amelyhez a BOKIK is csatlakozott.

Fókuszban a felzárkózás

„A célunk a VFP keretében a vállalkozások versenyképességének javítása, a gyengébb gazdasági teljesítményű és kisebb adóerejű területek felzárkóztatásának támogatása” – mutatta be a program lényegét Dudás Tiborné. Hozzátette, esetünkben ebbe a kategóriába tartozik – a vármegyeszékhely, a Miskolci, valamint a Tiszaújvárosi járás kivételével – valamennyi kistérség.

Megtudtuk, a VFP-hez kapcsolódóan március és szeptember között 24 rendezvényt szerveztek a kamara munkatársai a vármegye különböző kistérségeiben. Ezek között voltak 15-20 fős létszámú workshopok, 100 főnél nagyobb közönséget megmozgató előadások, egész napos tanfolyamok, és 20-25 fő részvételével zajló külföldi kiállítás-látogatások.

„Összességében közel ezer résztvevő számára nyújtottunk friss ismereteket, jól hasznosítható szakmai tudást. Feltérképeztünk üzleti lehetőségeket, és hozzásegítettük a vállalkozókat kapcsolataik bővítéséhez, a szakmai tapasztalatcseréhez” – sorolta a titkár az eredményeket. Megjegyezte: a visszajelzések minden rendezvénytípusnál pozitívak voltak. Jó volt a fogadtatása az újonnan nyitott tanácsadási pontoknak, amelyeket Cigándon, Encsen, Edelényben, Göncön, Mezőcsáton, Pálháza, Putnokon és Tokajban működtettek. Ezekben a városokban meghatározott rendszerességgel tartottak fogadóórákat és különböző rendezvényeket.

Házhoz vitt szolgáltatások

„Tapasztalataink szerint a vállalkozók nagyon örültek annak, hogy házhoz vittük a szolgáltatásokat, és számukra kényelmes közelségben, a kistérségek központjaiban vehettek részt például Geszti Péter motivációs előadásán Tokajban, Balogh Péter – vagy, ahogy mindenki ismeri Petya – mesterséges intelligenciáról és nemzetközi piacra lépésről szóló tanfolyamain Mezőkövesden, Schiffer Miklós stílustanácsadásán Tarcalon. De meg kell említenem a neves marketinges szakember Mészáros Róbert egész napos kazincbarcikai workshopját is” – összegezte a nagyrendezvények sorát a kamara titkára.

Pozitív fogadtatás

A VFP fogadtatása kapcsán a vállalkozói visszajelzésekről is szót ejtettünk. Dudás Tiborné kiemelte, jó volt olvasni a résztvevők véleményét, például a következő sorokat: „Hasznosnak tartom, hogy a mikro, kis-és középvállalkozások a kamara által szervezett szakmai programokon vehetnek részt, hisz nem csak az előadóktól kaphatnak releváns, a saját üzletük számára hasznosítható tudást, hanem a többi résztvevővel folytatott informatív beszélgetések is előre mozdítják.” Egy kiállításon résztvevő vállalkozó írta a következőket: „A kamara szervezésében márciusban az ausztriai Welsben részt vehettünk a WEBUILD Energiesparmesse 2024 elnevezésű rendezvényen. Az utazás néhány napja alatt a 12 résztvevő vállalkozás képviselői között jó kapcsolat alakult ki, kicseréltük vállalkozói tapasztalatainkat, megvitattuk problémáinkat, tanulhattunk a jó gyakorlatokból. A kiállításon sok ismerettel gazdagodtunk, hiszen a standokon a legfrissebb technológiai megoldásokat láthattuk az energiahatékonyság témakörében.”

Lesz folytatás

„Mi a kamarában úgy értékeltük ezt a programsorozatot, hogy segítségével sikerült szorosabbra fűzni a kapcsolatunkat a vármegye vállalkozóival, segíteni tudtunk nekik a mindennapi munkájukban, és összességében pozitívan fogadták ezt a megújult szolgáltatási kínálatot. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarától kapott információk szerint 2025-ben folytatódik ez az országos Vállalkozásfejlesztési Program. Mi a BOKIK-ban ennek az első ciklusnak a tapasztalatait felhasználva azon dolgozunk majd, hogy a vállalkozókat támogató rendezvényeink minél sikeresebbek legyenek” – zárta a beszélgetést Dudás Tiborné.

Dudás Tiborné, a kamara titkára

A vállalkozások szolgálatában

A BOKIK 2024. június 12-én megtartott tisztújító küldöttgyűlését követően az elmúlt hónapokban az új elnökség összeállította a kamara következő négy évre vonatkozó céljait, és megalakultak a szakmai kollégiumok is. Összefoglalónkból megismerhetik a kamara vezető testületeinek megválasztott tagjait, és bemutatjuk a BOKIK 2024-2028-as ciklusának 10 pontját is.

A kamara 10 pontja

Az elnökség a következő négy év munkájának tervezésekor áttekintette a világgazdasági folyamatok várható alakulását, a hazai gazdaságstratégiai célokat, vármegyénk gazdaságának erősségeit és gyengeségeit, valamint a különböző ágazatokban várható trendeket. Erre az ismeretanyagra alapozva és a kamara tevékenységére, feladataira fókuszálva állt össze a 2024-2028-as ciklus kiemelt céljainak tíz pontja, amely a küldöttgyűlés jóváhagyását követően meghatározza a BOKIK következő négy évének munkáját.

- 1. A KKV-k versenyképességének növelése** – Kiemelten az innováció, a kutatás-fejlesztés, a digitalizáció, a kiberbiztonság, az Ipar 4.0 területén.
- 2. Szövetségben a vállalkozókkal** – A kamara és a vállalkozók közötti kapcsolat erősítése, az önkéntes tagok számának növelése.
- 3. BOKIK a gazdaság hangja** – Információ gyűjtés és köz-

vetítés a vállalkozások működéséről, és információszolgáltatás a vállalkozók részére, lobbitevékenység.

- 4. A gazdaság digitalizációja, a mesterséges intelligencia alkalmazása** – Válasz a piacok, az üzleti világ, a munkaerőpiac kihívásaira.
- 5. Energiagazdálkodás – Környezetvédelem – Körforgásos gazdaság – Klímaváltozás** – A cégek felelős fejlődésének támogatása.
- 6. A vármegyei cégek exportpiacainak bővítése** – A kamara kapcsolatai által kínált lehetőségek kiaknázása, témaspecifikus külföldi utak szervezése.
- 7. A szakképzett munkaerő biztosítása a vármegyei cégek számára** – A munkaerőpiac kihívásaira adott kamarai válaszok.
- 8. A kiegyensúlyozott kistérségi fejlődésért** – A vármegye hátrányos helyzetű térségeinek felzárkóztatása a kamara vállalkozásfejlesztési programjának támogatásával.
- 9. A kamara kommunikációs és marketing tevékenységének megújítása** – Megjelenés és aktivitás új online platformokon.
- 10. A kamarai testületek aktivitásának erősítése**

Ezeknek a stratégiai céloknak a megvalósítása a mintegy 1800 önkéntes kamarai tagvállalat és több mint 40 000 regisztrált vállalkozás működését szolgálja vármegyénkben.

AZ ELNÖKSÉG 2024-2028

A BOKIK elnöke	Bihall Tamás	Nord Tender Kft.
Általános alelnök	Dr. Barkóczy István	FUX Zrt.
Ipari Tagozat elnöke	Kiss László	"KIS" Szerelő és Kereskedő Kft.
Kereskedelmi Tagozat elnöke	Tóth László	Unió Coop Zrt.
Szolgáltatási Tagozat elnöke	Derczó István	Weinberg '93 Kft.
Kézműipari Tagozat elnöke	Kovács J. Attila	Ortopán Kft.
Nehézipari és Energiaipari Osztály	Antal József István	MVM Émsz Áramhálózati Kft.
Vegyipari Osztály	Dési Viktória	MOL Petrolkémia Zrt.
Gépipari Osztály	Bódi László	Halbo mce Tervező és Fővállalkozó Zrt.
Kőnyűipari Osztály	Dr. Persze László	Mezőkövesdi Bútoripari Kft.
Élelmiszeripari Osztály	Kisgergely Zsolt	Kisgergely Fagylaltgyártó és Kereskedelmi Kft.
Építőipari és Fővállalkozási Osztály	Kocsi László	ÉPSZER Zrt.
Nagykereskedelmi Osztály	Valler Zoltán	Kispatak 2000 Kft.
Élelmiszer Kiskereskedelmi Osztály	Zsiga Krisztián	Abaúj-Coop Zrt.
Ruha-iparikk Kereskedelmi Osztály	Szűcs Lajos	Florida Sport 26 Kft.
Gépjármű Kereskedelmi Osztály	Sándor Attila	Miskolc Autóház Kft.
Idegenforgalmi és Vendéglátóipari Osztály	Bágyi Péter	Zemplén Idegenforgalmi Kft.
Építési és Szakipari Osztály	Dakos János	Profession Consulting Kft.
Egészségügyi Szolgáltató Osztály	Madarász István	egyéni vállalkozó
Villamos és Járműszerelési Osztály	Tóth Lajos	egyéni vállalkozó
Fa-, Papír és Nyomdaipari Osztály	Stefán Sándor	egyéni vállalkozó
Élelmiszeripari, Ruhaipari és Iparművészeti Osztály	Vass László	egyéni vállalkozó
Épületgépészeti és Fémegymunkáló Osztály	Sedlák Gábor	CreativEnergy Kft.
Közlekedési és Szállítási Osztály	Ádám Imre György	Adampont Kft.
Közszolgáltató Osztály	Lőrinc Ákos	ÉRV Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.
Pénzügyi és Gazdasági Szolgáltató Osztály	Soós Attila	COOL WORK Kft.
Üzleti Szolgáltatási Osztály	Koleszár Péter	MED-PC Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Ingatlanügyi Osztály	Jánosik Lajos József	Jánosik és Társai Kft.
Lakossági és Közösségi Szolgáltatási Osztály	Bodáné Tajthy Krisztina	BNL START PARTNERS Kft.

A vezető cégek stabil alapot adnak

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara az Észak-Magyarország napilappal és a NAV Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságával együttműködve immár 18. alkalommal bocsátja ki a TOP 100 kiadványt és szervezi meg az ünnepélyes átadással egybekötött gazdasági fórumot. Milyen változások vannak a vármegyei TOP 100 élvonalában, hogyan alakul az újonnan belépő cégek aránya a százas rangsorban? Többek között ezt vizsgálták meg a BOKIK szakemberei.

Változások és status quo az élmezőnyben

Az idei – a 2023. évben elért nettó árbevétel alapján készített – TOP 100-as listát vizsgálva megállapítható, hogy a vezető cégek stabil alapot jelentenek a vármegye gazdasága számára. A 2024. évi kiadványban az első 10 helyet elfoglaló vállalkozás közül 9 cég ugyanis a 2023. évi kiadványban is az első 10 tagja volt, többségük helyezése gyakorlatilag közel azonos: a TOP 10-ben lévő cégek közül 7 cégnek a pozíciója megegyezik a tavalyi évben rögzített adattal. A kazincbarcikai vegyipari óriás, azaz a Borsodchem Zrt. mindkét évben jelentős árbevétel többlettel áll az élen.

Helyezés a 2024-es kiadványban		Helyezés a 2023-as kiadványban
1.	Borsodchem Zrt.	1.
2.	Robert Bosch Energy And Body Systems Kft.	2.
3.	Mol Petrolkémia Zrt.	3.
4.	Jabil Circuit Magyarország Kft.	4.
5.	Robert Bosch Power Tool Kft.	5.
6.	Joyson Safety Systems Hungary Kft.	8.
7.	Bc-Energiakereskedő Kft.	6.
8.	MVM Émász Áramhálózati Kft.	11.
9.	Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft.	9.
10.	B + N Referencia Zrt.	10.

A nettó árbevétel alapján készített listát tovább elemezve az is látható, hogy összesen 13 db olyan céget tartalmaz, amelyek változatlanul megtartották tavalyi pozíciójukat.

Megtartott pozíció	Cégnév
1.	Borsodchem Zrt.
2.	Robert Bosch Energy And Body Systems Kft.
3.	Mol Petrolkémia Zrt.
4.	Jabil Circuit Magyarország Kft.
5.	Robert Bosch Power Tool Kft.
9.	Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft.
10.	B + N Referencia Zrt.
14.	WSZL Kft.
30.	Ongropack Kft.
31.	Weinberg '93 Építő Kft.
66.	Kurilla-Gabona Kft.
76.	Mihó Miskolci Hőszolgáltató Kft.
79.	Certa Kft.

Új irodaházat avatott idén a sárospataki Weinberg Kft. A cég stabil tagja a TOP 100-nak

Újak a csapatban

Figyelemre méltó változás, hogy a mostani, 2024. évi kiadványban szereplő 100 legjelentősebb cég között 8 új név szerepel az egy évvel korábbihoz képest.

A következő táblázatban szereplők az elit klub új belépői. Megjegyzendő, hogy akad közöttük olyan is, amely a korábbi évben, vagy években már szerepelt ebben a rangos listában.

Helyezés	Cégnév	Település	Főtevékenység
57.	Gs Yuasa Magyarország Kft.	Miskolc	járművillamossági, -elektronikai készülékek gyártása
73.	Pv Napenergia Kft.	Miskolc	egyéb épületgépészeti szerelés
85.	Ad Plastik Tisza Kft.	Tiszaújváros	közüti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
89.	Hunpetrol 2018 Kft.	n.a.	n.a.
90.	Mirehu Kft.	Miskolc	nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
93.	Carl Zeiss Digital Innovation Hungary Kft.	Miskolc	számítógép programozás
94.	Szentistváni Takarmány Kft.	Szentistván	haszonállat-eledel gyártása
96.	Duna Italkereskedőház Kft.	Miskolc	ital nagykereskedelme

Átrendeződött helyezések

Érdemes megfigyelni azt is, hogy a 2023. évi kiadvány listájában is szereplő cégek közül idénre többen előrébb léptek a TOP 100-as rangsorban. Összesen 43 db olyan céget látunk a listában, amelyek a tavalyi évhez képest javítottak pozíciójukon. A TOP 100-as rangsor eredményeit vizsgálva azt is érdemes megnézni, hogy mely cégek ugrottak előre a legtöbb pozíciót, kik azok, akik a legnagyobb dinamikát mutatták a fejlődésben. Az alábbi táblázatban azt láthatjuk, hogy mely cégek azok, amelyeknek a helyezése legalább 10 pozíciót javult. A cégek székhelyét tekintve ezeket jellemzően a vármegyeszékhelyen találhatjuk.

Jelenlegi pozíció	Cégnév	Előző évi pozíció	Javulás mértéke a pozíciókban
58.	Ilkotrade Kft.	90.	32
44.	Siad Hungary Kft.	67.	23
60.	Fraisa Hungária Kft.	80.	20
56.	Mento Környezetkultúra Kft.	73.	17
49.	Miskolc Autóház Kft.	65.	16
40.	Ad-Vesz Kereskedelmi Zrt.	55.	15
47.	Fk-Raszter Építő Zrt.	62.	15
35.	Mda Hungary Autóipari Kft.	46.	11
84.	Abaújtej Kft.	95.	11
64.	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.	74.	10
87.	Miskolc Motors Kft.	97.	10

Figyelmet érdemel az a tény is, hogy mindössze 4 cég rontott korábbi helyezését, de ezek a vállalkozások is megtartották „százastagságukat”

TOP 100 a járási adatok tükrében

JÁRÁSOK	cég db szám
Miskolci	54
Tiszaújvárosi	11
Mezőkövesdi	7
Kazincbarcikai	8
Sárospataki	4
Sátoraljaújhelyi	4
Encsi	3
Ózdi	3
Szerencsi	3
Gönci	2
Tokaji	1
Cigándi	0
Edelényi	0
Mezőcsáti	0
Putnoki	0
Sziksói	0
ÖSSZESEN	100

A 100 legjelentősebb cég járásonkénti megoszlását vizsgálva kiderül, hogy a cigándi, az edelényi, a putnoki, sziksói és a mezőcsáti járásokban – az előző évi listához hasonlóan – sajnos most sem található a százastagságban nyilvántartott cég.

Az encsi, gönci, ózdi, sárospataki, sátoraljaújhelyi, szerencsi és tokaji járásokban található TOP 100-as cégek száma a 2024. évi listában megegyezik az előző évvel.

A kazincbarcikai és tiszaujvárosi járásban kettővel-kettővel csökkent a TOP 100-as cégek száma, míg a mezőkövesdi járásban eggyel, a miskolci járásban pedig hárommal növekedett ez a szám. Ennek alapján látható, hogy ez utóbbi változás tovább erősíti a térség gazdasági dominanciáját.

A tiszaujvárosi vegyipari óriás tartja dobogós helyezését

Továbbra is Miskolc a vármegye gazdasági centruma

Számos kihívással szembesültek a vállalkozások 2024 első nyolc hónapjában is

A kihívásokkal teli inflációs időszak után 2024-ben a magyar gazdaságot a feldolgozóipari termékek iránti keresletcsökkenés, illetve a német gazdaság gyengélkedése érinti hátrányosan. Kedvező munkaerőpiaci adatok és emelkedő reálbérek mellett a lakossági fogyasztás még mindig nem érte el a két évvel ezelőtti szintet, valamint fiskális szempontok miatt számos állami beruházást elhalasztottak. Mindezek a folyamatok Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében is jelentkeztek. A TOP 100 kiadványok hagyományaihoz híven – a BOKIK kérésére – a Központi Statisztikai Hivatal idén is elkészítette a 2024. év első feléig rendelkezésre álló adatok alapján a vármegye gazdasági folyamatainak elemzését.

A vármegye beruházási teljesítménye csak mérsékelten nőtt, az iparon belül a feldolgozóipar, ezen belül is a járműgyártás és a vegyipar mérséklődő teljesítménye emelhető ki. Az építőipar az első negyedévi eredménye tartja pozitív tartományban, de a rendelésállomány lényegesen alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A vármegye turizmusa ugyanakkor jól teljesített az év első nyolc hónapjában.

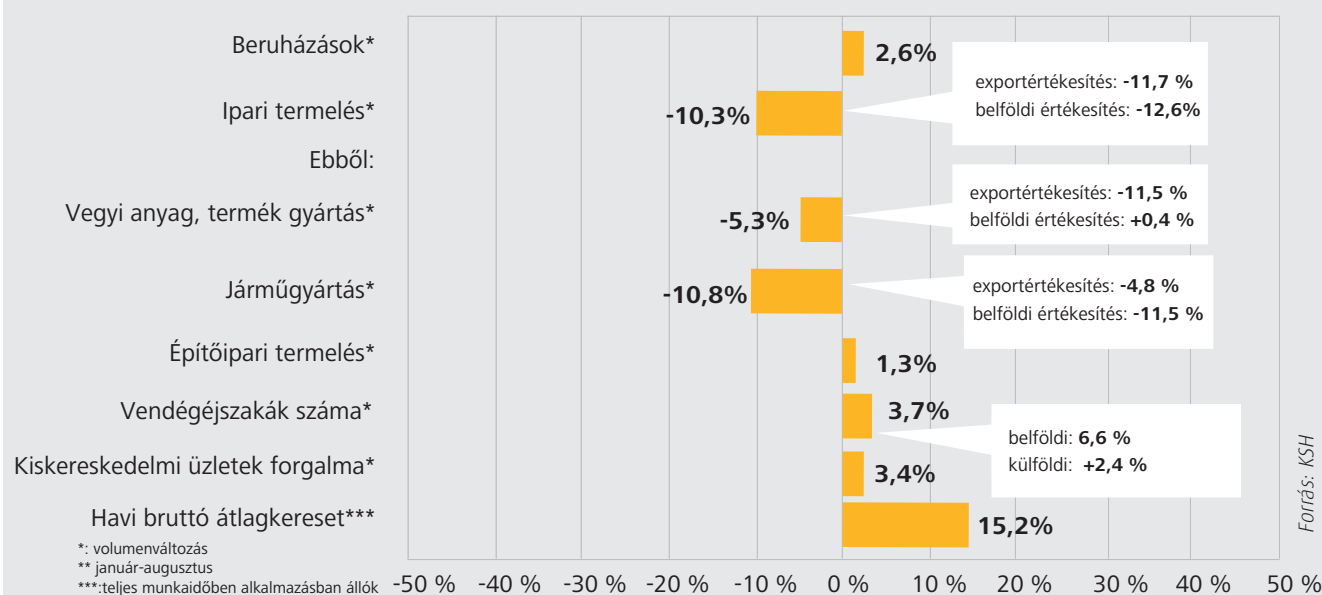
nagyobb súlyt képviselő mezőgazdasági vállalkozások számának visszaesésében érzékelhető.

A vármegyében 2024 augusztusában 76 ezer vállalkozást tartottak nyilván, mintegy 600-zal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Ezen belül a több mint 58 ezer önálló vállalkozó száma stagnált, míg a közel 18 ezer társas vállalkozásé egy év alatt 3,0%-kal csökkent. A regisztrált vállalkozások száma – hasonlóan az országos tendenciához – 2022 közepe óta lassú csökkenést mutat, és az eltelt idő alatt közel 3000-rel lett kevesebb.

A legtöbb vállalkozást a mezőgazdaságban (30%) tartották nyilván, emellett jelentősebb, de egyenként 10%-ot el nem érő arányt képviseltek még a kereskedelemmel, az ingatlanügyletekkel, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységgel (mint pl. a szakértői, tanácsadói vagy mérnöki szolgáltatás), valamint az építőiparral foglalkozó szervezetek. Leginkább a mezőgazdasági vállalkozások száma csökkent (-3,6%), mivel egy év alatt, elsősorban adminisztratív okok miatt közel 900, többségében adószámmal rendelkező magánszemély (pl. őstermelő) került ki a nyilvántartásból. A jelentősebb nemzetgazdasági ágakban

A főbb gazdasági mutatók alakulása Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében, 2024. I. félév (változás az előző év azonos időszakához képest)

1. ábra

Vállalkozási környezet

A vállalkozásoknak 2024 első nyolc hónapjában is számos kihívással kellett szembenézni. A gazdasági bizonytalanságok eltérő mértékben érintették az egyes ágazatokat, ami Borsod-Abaúj-Zemplénben elsősorban a társas, és az országos átlagnál

a vállalkozások száma vagy kissé mérséklődött (ingatlanügyletek, építőipar), vagy lényegében nem változott (kereskedelem, szakmai, tudományos, műszaki tevékenység). Számottevő létszámnövekedés a szállítást, raktározást (+7,5%), illetve az egyéb szolgáltatást végzők (+5,3%) körében történt.

Az újonnan alakuló és a megszűnő szervezetek számának alakulása a vállalkozói kedv visszaesését jelzi: 2024 első nyolc hónapjában 7,8%-kal kevesebb új vállalkozást jegyeztek be, mint az előző év azonos időszakában, ezzel párhuzamosan ugyanezen időszak alatt 7,0%-kal több vállalkozást szüntettek meg.

Az ország ötszáz legnagyobb árbevétellel rendelkező vállalkozása között Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhellyel 6 részvénytársaság és 14 korlátolt felelősségű társaság szerepel. Ezen 20 vállalkozás a TOP 500 árbevételéből 5,6, létszámából 5,9%-kal részesedett, mellyel mind az árbevétel, mind a létszám alapján az előkelő 4. helyen szerepel a főváros és a vármegyék sorrendjében.

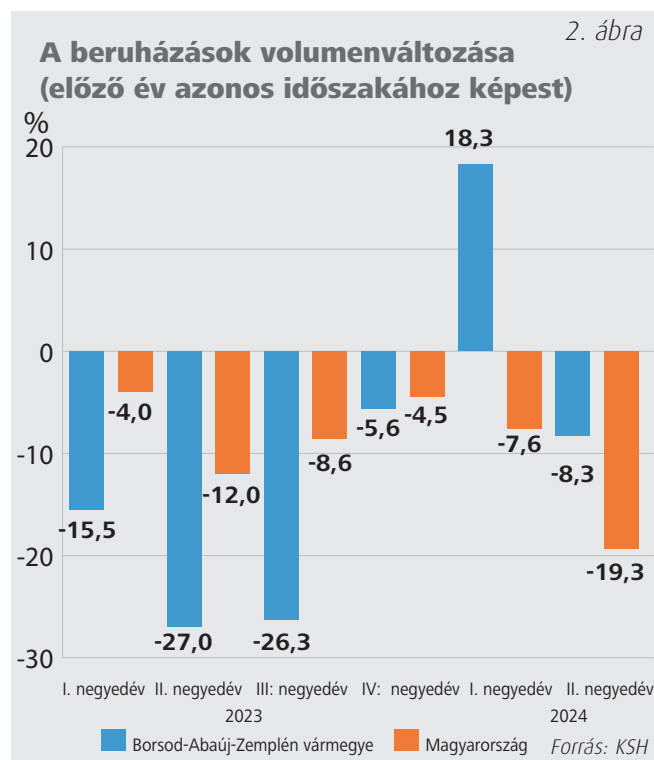
A vármegyén belül az árbevétel szempontjából kiemelt vállalkozások Miskolcra koncentrálódnak. A száz legnagyobb vállalkozásból 40 itt található, és e szervezetek tették ki a TOP 100 vállalkozások árbevételének 30, létszámának 39%-át. A vármegyeszékhelyen kívül még további 23 település érintett, közülük Tiszaújvárosban (13 db) és Kazincbarcikán (9 db) fordult elő jelentősebb számú kiemelt szervezet. A legnagyobb vármegyei vállalkozások közül főtevékenységük alapján 46 a feldolgozóiparban, 24 a kereskedelemben tevékenykedett.

Beruházások (1.)

2023-ban a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhelyű gazdasági szervezetek fejlesztési tevékenysége az előző évihez képest 18%-kal visszaesett. Ebben meghatározó szerepe volt annak, hogy a feldolgozóipar fejlesztéseinek volumene hasonló mértékben csökkent. A nemzetgazdasági ágak többségében ugyancsak mérséklődött a beruházási teljesítmény. A vármegyében megvalósított 505 milliárd forint értékű fejlesztés az országos teljesítménytérték 4,0%-át tette ki.

A tavalyi visszaesést követően 2024 első hat hónapjában javult a beruházási hajlandóság Borsod-Abaúj-Zemplénben: a megfigyelt vármegyei székhelyű gazdasági szervezetek 225 milliárd forintnyi fejlesztést hajtottak végre, összehasonlítva áron 2,6%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. Ezzel Borsod-Abaúj-Zemplén egyike volt azon három vármegyének, ahol nőni tudott a teljesítmény. A vármegyében az investálásokra fordított összeg az országos 4,4%-ára nőtt. Az egy lakosra jutó beruházások összege 364 ezer forintot tett ki, ami a hazai átlag közel héttizede. E mutató alapján a főváros és a vármegyék rangsorában Borsod-Abaúj-Zemplén a 6. helyet foglalta el.

A termelő ágak közül az iparban (víz- és hulladékgazdálkodás nélkül) és a mezőgazdaságban növekedtek (9,6 és 4,2%), az építőiparban visszaestek (38%) az investálások. A szolgáltatások közül csak a kereskedelem (14%), az ingatlanügyleteknél (56%) és a vendéglátásban (15%) figyelhetünk meg emelkedést, a többi ágban csökkent az investálások volumene, legnagyobb arányban (71%) az információ és kommunikáció területén. A beruházások 73%-a az iparban valósult meg, ezen

belül a korszerűsítésekre szánt összegek legnagyobb része a feldolgozóiparba került. A nemzetgazdasági ágon belül a vegyiparban és a gépiparban fordították a legtöbb pénzt fejlesztésekre. Az ipart a kereskedelem (3,8%) és a mezőgazdaság (3,7%) követte. Külön-külön a többi ág egyikének részesedése sem haladta meg a 3,0%-ot.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 2024 I. félévében a fejlesztések kétötödét az épületek és egyéb építmények építése tette ki, további 31%-a belföldről, 28%-a importból származó gépek, berendezések, járművek beszerzésére irányult. A vármegyében a belföldi beszerzésű gépekre, berendezésekre, járművekre 29, az épületekre, egyéb építményekre pedig összehasonlítva áron 23%-kal nagyobb összeget fordítottak az előző év azonos időszakához képest. Ugyanakkor a külföldi gyártású gépek, berendezések és járművek teljesítményének volumene háromtizeddel visszaesett.

Ipar

A vármegye iparát jelentős visszaesés jellemezte a 2023-as évben, a négy főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei telephelyein 16%-kal maradt el a kibocsátás volumene az egy évvel korábbtól, amely Fejért követően a 2. legnagyobb visszaesés volt a vármegyék között. A csökkenő tendencia 2024 I. félévében is folytatódott az exportpiacokra termelő iparágak bezuhanó termelése miatt.

2024 I. félévében a vármegye 2258 milliárd forint értékű kibocsátása az országos ipari termelés 8,3%-át adta. A termelés

(1. Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, a szervezetek beruházásait székhely szerint tartalmazzák, függetlenül a beruházás helyétől, és a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásokra, létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési szervekre és a kijelölt nonprofit szervezetekre vonatkoznak. Előzetes adatok.)

volumene 7,9%-kal mérséklődött, amely a 3,6%-kal csökkenő országos teljesítménytől is elmaradt. A borsod-abaúj-zempléni visszaesést csak a veszprémi haladta meg a vármegyék közül. A kibocsátás minden hónapban elmaradt az előző évitől, a legnagyobb mértékű csökkenés a márciusban tapasztalt 14%-os volt.

Az egy lakosra jutó ipari termelés 2024. január-júniusban 3,7 millió forintot tett ki a vármegyében, amely 29%-kal haladta meg az országos átlagot. A vármegyék és a főváros rangsorában ez az érték – az egy évvel korábbival megegyező – 6. helyet jelentette.

A 49 főnél többet foglalkoztató vármegyei székhelyű ipari vállalkozások ipari termelési volumene (víz- és hulladékgazdálkodás nélkül) 10%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától 2024. I. félévében. Az értékesítések 12%-os mérséklődésében meghatározó szerepe volt a nagyobb súlyú külpiaci eladások 12%-os csökkenésének, míg a belföldi értékesítés volumene 13%-kal lett alacsonyabb.

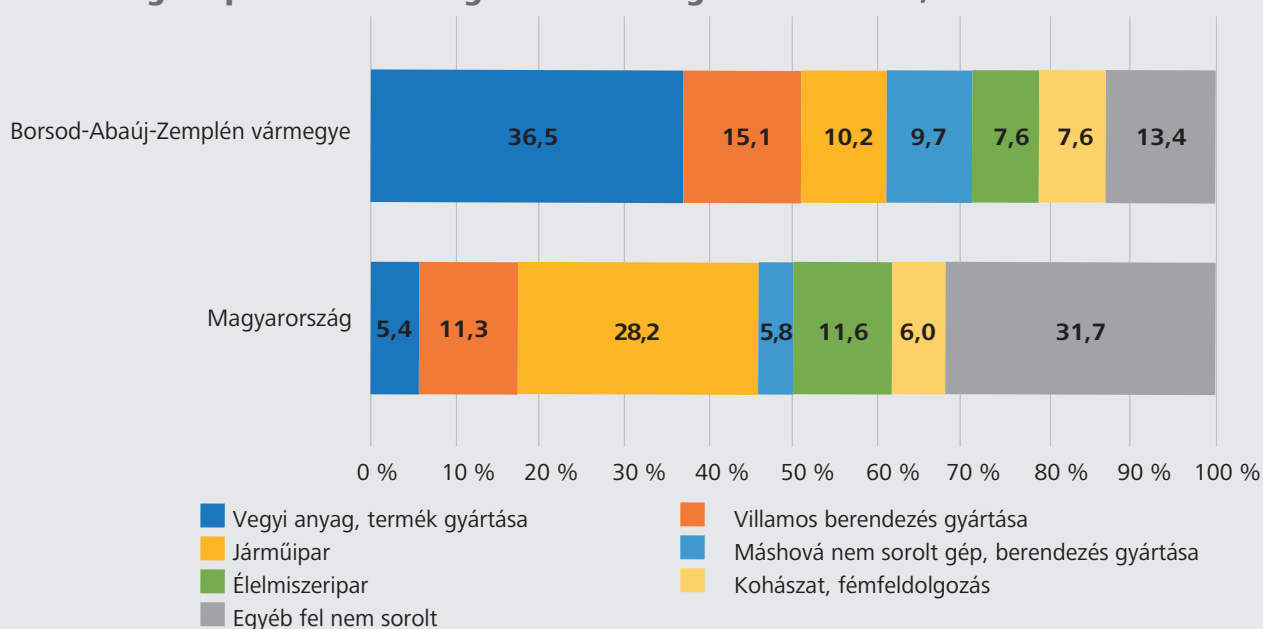
A szintén jelentős, a vármegyei feldolgozóipari termelés 36%-át kitevő vegyi anyag, termék gyártása ágazatcsoport termelése a gépiparnál kisebb, 2,1%-os mértékben csökkent. Az értékesítés 3,5%-os csökkenését a hazai eladások 12%-os visszaesése okozta, míg a nagyobb súlyú exportértékesítések stagnáltak. Az ágazatcsoporton belül döntő jelentőségű műanyag-alapanyag gyártásában 3,0%-kal mérséklődött a termelés volumene.

A termelés a feldolgozóiparon belül egyaránt 7,6%-os részarányú élelmiszeripar esetében 7,9%, a kohászat, fémfeldolgozás ágazatcsoportban 5,3%-kal emelkedett. Az élelmiszeripari értékesítés 10%-kal nőtt az ötödével bővülő belföldi eladások eredményeként.

A vármegyei ipar víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számolt exportértéke (1382 milliárd forint) az összes értékesítés 72%-át adta, meghaladva a hazai átlagot (69%). Ezen belül az energiaipar kizárólag a hazai piacon folytatott értékesítést, 70 milliárdos érték mellett a víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számolt ipar belföldi eladásainak 13%-át tette ki. Az energiaipart és bányá-

A feldolgozóipari termelés megoszlása főbb ágazatok szerint*, 2024. I. félév

3. ábra

* A 49 főnél többet foglalkoztató vármegyei székhelyű ipari vállalkozások adatai alapján.

Forrás: KSH

A vármegyei ipari termelés csökkenése szinte teljes egészében a feldolgozóipari kibocsátás 44%-át adó gépipar teljesítményének 22%-os esésével magyarázható. A gépiparon belül legnagyobb súlyú villamos berendezés gyártása 12, a feldolgozóiparon belül egyaránt egytizednyi részarányú járműipar és máshová nem sorolt gép, berendezés gyártása 11, illetve 24%-kal esett vissza. A gépipari termelés visszaesése jórészt a nemzetközi értékláncokba betagozódó iparági termékek alábbhagyó keresletére vezethető vissza. A közel kilenctizednyi arányban exportra termelő ágazat értékesítése 23%-kal csökkent, ezen belül a külpiaci eladások 21%-kal estek vissza, a kisebb jelentőségű belföldi értékesítések 40%-kal zuhantak.

szatot magában nem foglaló feldolgozóiparban az értékesítés bevételeinek háromnegyede származott a külpiacokról, amely némileg az ágazat országos átlaga (77%) alatt maradt.

A vármegyei feldolgozóipari export 52%-a a gépipar külpiaci értékesítéséből származott, amely jelentős exportorientáltságát a hanyatló értékesítési adatok mellett is megtartotta. A villamos berendezés gyártása ágazatcsoport eladásainak 95%-a a külpiacokon valósult meg, a máshová nem sorolt gép, berendezés gyártása ágazatcsoportnak ennél alacsonyabb, 74%-os volt az exportpiaci részaránya. A vegyi anyag, termék gyártása ágazatcsoport értékesítéseinek 70%-a származott a külpiacokról.

Az emelkedő értékesítési eredményekkel jellemezhető élelmiszeripar és kohászat, fémfeldolgozás a nagyobb súlyú ágazatcsoportoknál alacsonyabb, 49, illetve 53%-os arányú exportértékesítéssel rendelkezett.

Építőipar

A Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei székhelyű építőipari vállalkozások 2023. évi termelési értéke 200 milliárd forint volt. A termelés volumene az országos 2,5%-os csökkenésnél nagyobb mértékben, 7,1%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. A visszaesés mértékét tekintve Borsod-Abaúj-Zemplén a főváros és a vármegyék között a középmezőnyben helyezkedett el. Építőipari cégek szerint a termelés csökkenését a kibocsátás 53%-át adó épületépítések volumenének 17%-os visszaesése eredményezte, miközben az egyéb építmények építése 6,8%-kal bővült. Éven belül mindössze júniusban, júliusban és októberben nőtt a termelés.

2024 I. félévében a vármegye építőipari vállalkozásainak termelési értéke 85,6 milliárd forint volt, ami összehasonlítva az előző év első félévével – az országos 3,6%-os növekedésnél kisebb mértékben – 1,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. Hat vármegye és Budapest építőipara tudott bővülni, ezek között Borsod-Abaúj-Zemplén növekedése volt a legalacsonyabb. A vármegyei építőipari szervezetek kibocsátása az országos 3,6%-át adta. Az egy lakosra jutó termelési érték (139 ezer forint) – ami a hazai átlag csupán 56%-át érte el – alapján Borsod-Abaúj-Zemplén a főváros és a vármegyék rangsorában a 11. helyet foglalta el.

2024 I. félévében mind az új szerződések, mind az időszak végi szerződésállomány volumene jelentősen csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A június végi 12,6 milliárd forintnyi rendelésállomány összehasonlítva az előző év júniusához 73%-kal volt kevesebb, ami területi összehasonlításban a legrosszabb adat. Az évnél ebben a szakaszában utoljára 2018 I. félévében volt ennél is alacsonyabb

a szerződésállomány értéke. A visszaesés elsősorban az épületek építésére vonatkozó szerződések csökkenésével magyarázható.

Turizmus

Kedvezően alakultak a turizmus főbb mutatói 2024 első nyolc hónapjában, amelyhez az alacsony infláció és a reálkeresetek növekedése is hozzájárult. A vármegyét a korábbinál többen keresték fel, de míg a kereskedelmi szálláshelyek jellemzően a külföldi, addig a magánszállásadók mindkét, a hazai és a határon túlról érkező vendégek körét is tudták szélesíteni.

Az ország legészakibb vármegyéjében ez év augusztusában 194 kereskedelmi szálláshely üzemelt, melyből 58 volt szálloda és 72 panzió. Mind a kiadható szobák, mind a férőhelyek száma kis mértékben (0,7, illetve 1,9%-kal) csökkent, így összesen 5,2 ezer szobával és 13 ezer férőhellyel várták az ideérkezőket. A magánszálláshelyeken további 17 ezer, az előző évinél 6,6%-kal több férőhely állt rendelkezésre.

A kereskedelmi szállásférőhelyek több mint felét a magasabb minőséget képviselő hotelek és a panziók jegyezték. A szállodák kínálta férőhelyek száma kissé bővült, 1,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, míg panziók 8,6%-kal kisebb kapacitással működtek.

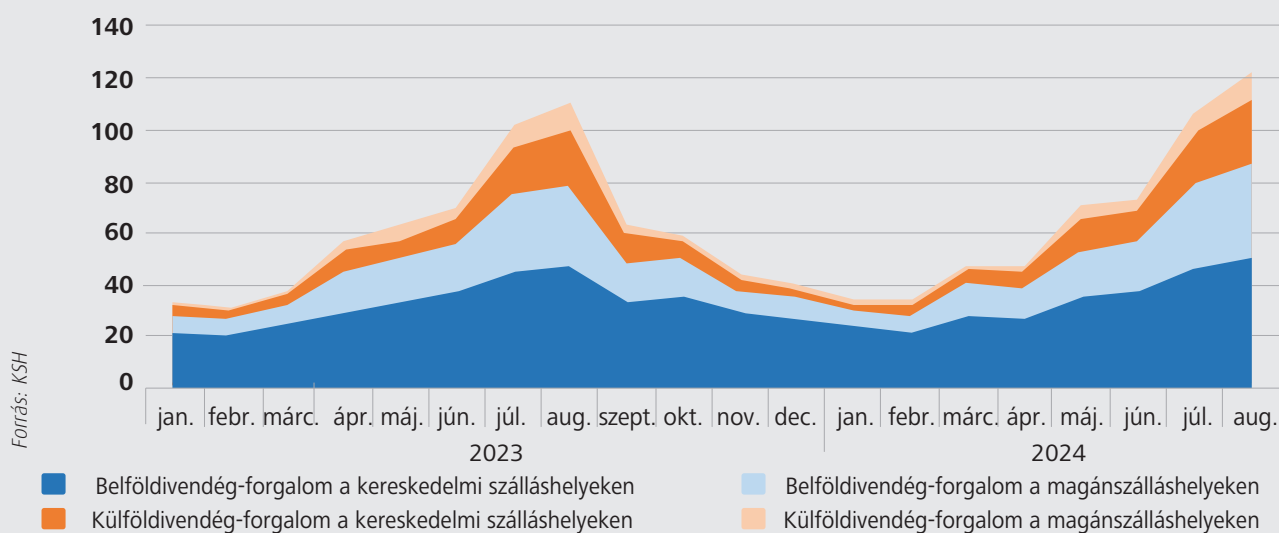
A szállodák férőhelykapacitás-kihasználtsága 2024 szinte valamennyi hónapjában kedvezőbben alakult, mint egy évvel korábban, augusztusban a férőhelyek 61%-a volt foglalt, szemben a 2023. augusztusi 56%-kal.

A kedvező kihasználtsági mutató mögött a megélénkült vendégforgalom áll, ugyanakkor a vármegyébe érkezőkre is jellemző, hogy átlagosan egyre rövidebb ideig maradnak. 2024. augusztus végéig a vármegye kereskedelmi és magánszálláshelyeit 520 ezer vendég kereste fel, akik együttesen 1,2 millió vendégéjszakát töltek el. A vendégek száma 7,1, a vendég-

A vendégéjszakák száma Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében

4. ábra

Ezer vendégéjszaka

éjszakáké 3,7%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában, a növekedés mértéke ennek ellenére nem érte el az országos átlagot.

A szálláshelyeken 2024 első nyolc hónapjában a legtöbb vendégéjszakát a lengyel (124 ezer), a szlovák (57 ezer) és a román (22 ezer) vendégek töltötték el, de számottevő volt a németek és a csehek jelenléte is (19, illetve 14 ezer). Ezen öt országból érkezők vették igénybe az összes külföldi vendégéjszaka háromnegyedét, 6,6%-kal többet, mint egy évvel korábban. A jelentősebb országok közül egyedül a cseh vendégéjszakák száma csökkent (-9,1%), ezzel szemben számottevően nőtt a Kínából érkezőké (+42%).

A vármegye turizmusát a természeti tényezők mellett a térség gyógy- és termálfürdői határozzák meg. Az összes vendégéjszaka egyharmadát a Miskolci, további 24%-át a Mezőkövesd járásban regisztrálták. A vendégéjszakák száma a vármegyeszékhelyen (351 ezer) nem változott számottevően, míg a forgalom szempontjából második helyen álló Bogácson (137 ezer) kissé csökkent, de mindkét helyet a belföldi vendégforgalom visszaesése jellemezte. A harmadik legjelentősebb település Mezőkövesd, ahol a turisztikai szálláshelyek vendégéjszakában mért forgalma (139 ezer) 13%-kal emelkedett.

2024 januárjától augusztusig a kereskedelmi szálláshelyeken 19 milliárd, a magán szálláshelyeken további 4,3 milliárd forint bruttó árbevétel képződött, ami folyó áron 16, illetve 13%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Nőtt a Széchenyi Pihenőkártya forgalma is, folyó áron számolva a kereskedelmi szálláshelyeken az egy évvel korábbinál 5,6%-kal többet, 1,8 milliárd forintot, a magán szállásokon 2,6%-kal többet, további 0,3 milliárd forintot fizettek ki a kártyatulajdonosok.

Kiskereskedelem

2023-ban jellemző felpörgő infláció, a reálbér-csökkenés és az ezzel együtt járó fogyasztás-csökkenés hatalmas veszteségeket okozott a kiskereskedelmi szektorban. A fogyasztás jelentősen elmaradt az egy évvel korábbitól. Az inflációs sokk elmúltával és a reálértéken ismét emelkedő bérekkel a fogyasztás mértéke bár növekedett, de még mindig nem érte el az inflációs időszak előttiét. Ennek az az oka, hogy a lakosság számára a fogyasztás helyett az infláció által megtépzott megtakarítások visszaépítése, a hitelek törlesztése lett a prioritás.

A Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei kiskereskedelmi üzlethálózat 2024 I. félévében 438 milliárd forint értékű forgalmat ért el. Az éves alapon számolt volumenindex szerint az országos trenddel (102,8%) összhangban és hasonló mértékben nőtt az üzletek forgalma az I. félévben (103,4%). A havi adatok szerint januárban még szinte stagnált a forgalom, majd júliusig 5,4-2,0% közötti bővülést tapasztalhattunk.

2023. év végén mintegy 5,9 ezer kiskereskedelmi üzlet (gépjármű- és járműalkatrész-üzletekkel együtt) várta a vásárlókat Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében, 526-tal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az üzletek 36%-át üzemeltették egyéni vállalkozók.

Munkaerőpiac

A munkanélküliségi ráta 2024. II. negyedévében 7,9%-ot tett ki, ami az előző év azonos időszaki 6,8%-ot meghaladva a 3. legmagasabb volt a vármegyék és a főváros rangsorában. A foglalkoztatási ráta 59%-os szintje nem mutatott érdemi csökkenést az előző év azonos időszakához képest annak ellenére sem, hogy a foglalkoztatottak száma közel 5 ezer fővel csökkent 2024 II. negyedévében. A foglalkoztatásban megjelenő mérséklődést a 15-74 éves népesség hasonló mértékű csökkenése fedte el. A gazdaságilag aktívák száma gyakorlatilag stagnált, az aktivitási arány 2022 III. negyedéve óta 64% körüli értéken tartózkodik.

2024. április-júniusban 172 ezer fő állt alkalmazásban a vonatkozó körbe tartozó vármegyei szervezeteknél, amely meg egyezett az előző év azonos időszaki értékkel. Elsősorban a nemzetgazdasági ágak szintjén történt változás.

Az alkalmazásban állók közel negyedét foglalkoztató feldolgozóiparban 6,3%-kal csökkent a létszám 2024 II. negyedévében, így a nemzetgazdasági ágban foglalkoztatottak száma 40 ezer alá került. A gépgyártás létszáma 2 ezer főt meghaladón csökkent, amelyet elsősorban a máshová nem sorolt gép, berendezés gyártása ágazatcsoporthoz ezer fő feletti megfogyatkozása magyarázott. A vármegye munkaerőpiaci szempontból legjelentősebb feldolgozóipari ágazatcsoporthoz, a kohászat, fémfeldolgozás létszáma közel 300 fővel csökkent. A mérséklődést részben az élelmiszeripar több mint 200 fős létszámnövekedése ellensúlyozta.

Az adminisztratív szolgáltatások létszáma 2000 fővel bővült és megközelítette a 15 ezer főt. A létszámnövekedést nemzetgazdasági ágon belüli szervezeti változások is kísérték, így az építményüzemeltetés szakágazat közel 11 ezer fővel bővült, míg az általános épülettakarítás valamivel 8 ezer fő alatti létszámcsökkenést könyvelt el. Az egészségügyi szolgáltatás nemzetgazdasági ág létszáma megközelítőleg 500 fővel emelkedett, amely mögött a szociális ellátás ágazatcsoporthoz bővülése állt.

2024 II. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 529 ezer forint volt, amely nominálisan 16%-kal múlta felül az előző év azonos időszaki értékét. Ez a növekedés meghaladta az országos átlagot, ennek ellenére a vármegyei átlagkeresetek az országostól való elmaradása 118 ezer forintot tett ki. Az átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 12, a szellemiekénél 18%-kal emelkedett, előbbieknél átlagosan bruttó 404 ezer, utóbbiak 688 ezer forintot kerestek.

A nyilvántartott álláskereső zárónapi száma 33 ezer főt tett ki 2024 júniusában, amely gyakorlatilag megegyezett az egy évvel korábbival. 2024 első hónapjait kivéve nem emelkedett meg jelentősen az álláskeresők száma, a 2024. márciusi 34,5 ezer fő volt a legmagasabb érték a júniust megelőző egy évben. Júniusban ugyanakkor a betöltetlen álláshelyek száma 10%-kal emelkedett a vármegyében az előző júniushoz képest, amivel a munkaerőpiac továbbra is laza maradt: tíz üres álláshelyre az előző évi 68 helyett 62 álláskereső jutott.

2024-ben is lendületben a Mr. Minden!

Sikerek, fejlődés, tervezés és felkészülés 2025-re

A Mr. Minden 2024-ben kiemelkedő fejlődésen ment keresztül, tovább erősítve pozícióját a piacon és mélyítve gyökereit a helyi közösségben. Az év során számos területen történt előrelépés, mely nem csupán a vállalat, de a vásárlók és partnerek számára is kézzelfogható előnyöket hozott.

2024 különösen mozgalmas év a Mr. Minden számára. Bár a gazdaság korántsem festett ideális képet, sokan bezártak, csökkentették a volumenét, ennek ellenére az arnóti vállalkozás tovább szárnyalt idén (is). Az üzlet kínálata számos minőségi termékkel bővült mind lakossági, mind beszállítói oldalán. Olyan termékek kerültek a polcokra, mint a **Viastein** és **Viablokk** termékcsaládok, amelyek új lehetőségeket nyitottak a kivitelezők számára.

A **tűzéprészleg** kiemelkedő teljesítményt nyújtott 2024-ben, ami jól mutatja a vállalat rugalmasságát és alkalmazkodóképességét a változó piaci igényekhez. Ez a siker nagyban hozzájárult a vásárlói kör bővüléséhez, valamint a Mr. Minden piaci részesedésének növekedéséhez az építőipari szektorban.

Bővülés és új lehetőségek

Az év egyik mérföldköve a miskolci **Flóra Festék- és Háztartási Bolt** csatlakozása volt a Mr. Minden családnak. Ez a stratégiai lépés nemcsak a földrajzi terjeszkedést jelenti, hanem a kínálat és a szakértelem további bővülését is.

Újítások és közösségépítés

„Az év folyamán elindított **Workshopsorozatunk** egyre nagyobb népszerűsége telt szert, amely számos lehetőséget nyújtott partnereink számára. Ez a kezdeményezés tovább erősítette kapcsolatunkat a közösséggel, és a visszajelzések alapján folytat-

juk a sorozatot jövőre is. Az interaktív platform lehetőséget biztosít a szakmai tudás megosztására. Az eddigi rendezvény témák között olyanok szerepeltek, mint a klímaseglegesség, a hatékony településfejlesztés vagy építőipari szakmai nap” – nyilatkozta Molnár Ádám, a Mr. Minden tulajdonosa.

„Az év során nagy figyelmet fordítottunk üzleti kapcsolataink és beruházási tevékenységünk bővítésére. **Kivitelezői partnereink száma növekedett**, és számos nagy volumenű beruházásban vállaltunk meghatározó szerepet. A **tűzéprészlegünk fejlődése is kiemelkedő volt**, amely jelentősen hozzájárult cégünk üzleti sikereihez. Ezeket felül tovább bővítettük a saját márkás termékeinket, így a vásárlóink Mr. Minden kötődobozokon kívül már ékes színterítőket is megtalálhatnak márkanevünk alatt.”

Partnerkapcsolatok és társadalmi szerepvállalás

A sikerek legfontosabb mozgatórugója, Molnár Ádám tulajdonos 2024-től átvette a **Rotary Club Miskolc elnöki tisztségét**. Ez jól tükrözi a Mr.

Minden elkötelezettségét a társadalmi felelősségvállalás és a közösségi értékek ápolása iránt. Az elnöksége lehetőséget teremt, hogy a vállalat még aktívabban részt vegyen a helyi közösség életében és támogassa a fontos társadalmi kezdeményezéseket, valamint a rászoruló közösségeket.

Tervek 2025-re, maradjunk mozgásban

„A Mr. Minden 2024-es sikereit alapul véve, optimizmussal és lendülettel tekintünk a jövőbe. A vállalat készen áll az új kihívások és lehetőségek megragadására, miközben továbbra is elsődleges céljaként tekint a vásárlói igények magas szintű kielégítésére és a közösségi értékek támogatására. A következő évben célunk, hogy tovább erősítsük a Mr. Minden márkanevet, és növeljük beszállítói kapcsolataink stabilitását.

2025 sok izgalmas lehetőséget tartogat, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy ügyfeleink és partnereink is részesüljenek fejlődésünkben. A következő évek várhatóan a fenntartható növekedés és az innováció jegyében telnek majd, megerősítve a Mr. Minden pozícióját mint a régió egyik legsikeresebb vállalkozása. Így továbbra is számíthatnak ránk, legyen szó minőségi termékekről, szakértői tanácsadásról vagy közösségi támogatásról!” – zárta a beszélgetést Molnár Ádám.

INFORMÁCIÓ

**Mr. Minden, Arnót,
Petőfi Sándor utca 116.
mrminden.hu
mrminden@mrminden.hu
+36 30/375-1925**

Életre tervezve

Csatlakozz Te is a Robert Bosch Energy and Body Systems Kft.-hez!

Az autóiipari elektromos hajtásokkal, eBike hajtás egységekkel és eBike rendszerekkel foglalkozó Robert Bosch Energy and Body Systems Kft.-nél a termelési tevékenység mellett kutatás-fejlesztéssel is foglalkoznak.

„Vállalatunk sikerét innovatív és elhivatott munkavállalóink jelentik. Nagyszerű ötleteiknek, kitartó munkájuknak köszönhetően folyamatosan biztosított, hogy Miskolc a jövőben is a világszínvonalú autóiipari fejlesztések nélkülözhetetlen helyszíne legyen.” – Roland Ahl, gyárigazgató.

www.bosch.hu/karrier

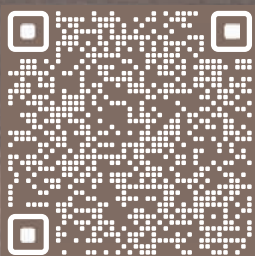
V O L V O

A TISZTÁN ELEKTROMOS EX30

Vállalkozásoknak akár 4 000 000 Ft
állami támogatással*

1491133

Tudjon meg többet: **volvocars.com**

*A pályázat feltételei és követelményei: „Közúti elektromos jármű beszerzés támogatása vállalkozásoknak (kódszám: RRF-REP-10.10.1-24)”. A képen szereplő gépjármű illusztráció. A Volvo EX30 vegyes áramfogyasztása 16,7-17,4 kWh/100km, CO₂-kibocsátása 0g/km (WLTP-értékek). A tájékoztatás nem teljes körű, további információkért kérjük, forduljon a Volvo márkakereskedésekhez.

Lukács Autó Kft.

3533 Miskolc,
Lorantffy Zsuzsanna utca 36/A.

lukacsautovolvocars.hu

ÖSSZEKÖT A KÉMIA

ÍGY TEREMTÜNK ÉRTÉKET
TISZAÚJVÁROSNAK

- ▶ A MOL Petrolkémia üzemei világ-színvonalú műanyagot és műanyag alapanyagot termelnek, amivel növelik a helyi és hazai gazdaságot, illetve nemzetközileg elismertté tesznek minket.

1494779

PETROLKÉMIA
MEMBER OF MOL GROUP

A gazdák szolgálatában: jubiláló falugazdász-hálózat

Harminc éve segítik a hazai gazdálkodókat a falugazdászok. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara hálózata országosan mintegy ezer ügyfélszolgálati ponton hétszáz szakemberrel működik. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében az idei évtől már 43 falugazdász áll rendelkezésre a mindennapi ügyintézésben, a támogatások lehívásában.

A 2014 óta a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) szárnyai alatt működő falugazdász-hálózat eddigi, 30 éves múltja egy sikertörténet. Nemes cél érdekében jött létre, és teljesíti be küldetését egyre több tudással felvértezve. Nélküle a Kamara sem lenne az, ami – a falugazdászok jelentik a legerősebb kapcsot a kamarai tagság és a szervezet között.

A hálózatot a rendszerváltást követően – 1994. március 1-jével – állította fel az akkori kormány Földművelésügyi Minisztériuma, hogy szakmai segítséget nyújtson a privatizáció keretében földhöz jutott gazdáknak. A falugazdászok 1995-től az Agrárkamarához tartoztak, 1999-től ismét

visszakerültek a minisztériumhoz, majd 2007-től a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalhoz. Az uniós csatlakozáskor a falugazdászok tevékenysége is átalakult, legfontosabb feladatuk a termelők támogatáshoz jutásának elősegítése lett. Majd a hálózat fennállásának huszadik évfordulóján, 2014-ben visszakerültek az újjáalakult Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához.

A múlt évben indult új Közös Agrárpolitika és az egyre szigorodó uniós előírások, valamint a pályázati lehetőségek bővülése miatt szükség volt arra, hogy a falugazdászok nagyobb létszámmal és folyamatosan bővülő szolgáltatásokkal segítsék a gazdákat. Országos létszámukat ezért 700 főre bővítette a NAK, vármegyékben pedig harmadával többen, 43-an nyújtanak tanácsadást. Ügyfélszolgálatuk mind a 16 járás frekvenciált településén folyamatos, míg további 15 településen heti, kétheti rendszerességgel vannak jelen személyesen is a falugazdászok.

A hazai termelők, gazdálkodók, agrárvállalkozók széles spektruma támaszkodik rájuk. Minden esztendőben 10 egységes kérelemből 7-et a kamarai falugazdászok segítségével adnak be a gazdálkodók, így az elmúlt 10 évben több mint

1500 milliárd forint támogatás lehívásában működtek közre. A nyár eleji határidőig vármegyénkből idén több mint 8 ezer kérelem érkezett be a Magyar Államkincstárhoz, ennek több mint kétharmadát, mintegy 5500 darabot a NAK falugazdászainak közreműködésével nyújtották be a gazdálkodók. Az egységes kérelmek beadása sokrétű tudást igényel: 44 támogatási jogcím kritériumát kell ismerni ahhoz, hogy leghatékonyabban tudják a támogatásokat lehívni és az adatszolgáltatási feltételeket teljesíteni a hozzájuk forduló gazdákkal együtt, miközben a szakmai előírásokat illetően is tanáccsal látják el az ügyfeleiket.

Ezenfelül a falugazdászok végzik a NAK hatósági feladataival, az agrár- és vidékfejlesztési támogatások igénybevételével vagy a mezőgazdasági káreseményekkel kapcsolatos adminisztrációt is. Gyűjtik a termésbecsléshez, állapotminősítéshez szükséges adatokat, segítenek a gazdálkodási napló vezetésében, a műholdas ellenőrzéshez kapcsolódó Területi Monitoring Rendszer (TMR) végzéseinek értelmezésében, végrehajtásában. Az őstermelőkkel és az őstermelők családi gazdaságával kapcsolatos ügyintézés, azaz a nyilvántartásba vételt, ezen adatok módosítását vagy a nyilvántartásból törlést is a falugazdászok intézik. Ráirányítják a gazdálkodók figyelmét az aktuális szakmai kérdésekre, innovatív megoldásokra, a klímaváltozással járó kihívásokra, hogy tudatosan alkalmazzanak fenntartható gazdálkodási modelleket.

A legfontosabb feladatuk azonban továbbra is a gazdálkodók támogatáshoz jutásának segítése, hisz ez a fő garanciája a sikeres gazdálkodásnak, a gyarapodásnak, a hazai agrárium fejlődésének.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

JABIL

6IPARI
SZEGMENS**25**ÉV
TAPASZTALAT**3100+**

MUNKATÁRS

Testreszabott megoldások a tervezéstől a kiszállításig

A tiszaujvárosi Jabil közel 25 éves tapasztalatával és globális jelenlétével egyedi gyártási, ellátási lánc- és technológiai megoldásokat kínál a világ vezető márkái számára. Termékeink között megtalálhatók az elektromos járművek, megújuló energiaforrások és felhőalapú AI adatközpontok is.

Hogyan keltjük életre a termékeket?

Látogass el a jabil.com oldalra a részletekért!

www.joysonafety.com

10 YEARS IN MISKOLC

More than 96 million airbags

We save lives by innovation –
Next generation technologies are our guiding focus.

At Joyson Safety Systems we are strongly committed to innovation and progress. As a reliable and competent partner in the automotive industry, we develop and produce automotive systems and components, that are used in vehicles worldwide. Our product portfolio consists of steering wheels, airbags, seat belts, plastic technical components, electronic devices and sensors.

More than 43,000
employee worldwide,
of which nearly 2,000 people
part of Miskolc's success story.

Product excellence
Inspiring team
Innovative products
Career opportunities
International environment

Joyson Safety Systems Hungary Kft.
3516 Miskolc, Joyson út 1.

Tel.: 36 46 408 256
E-mail: munka@joysonafety.com
Web: www.joysonafety.com

Employment has improved in our county

The annual gross average salary increased by 14.5 percent to HUF 5.6 million/person

I. Economic operators in the county

The economic environment has also had an impact on the number of taxable entities, and over the last three to four years businesses have faced a series of individually challenging circumstances, which together, appearing one after the other, have had an even greater impact. The outbreak of the coronavirus epidemic in 2020 limited business operations for two years. Subsequently, the Russian-

Ukrainian war generated an energy and raw materials crisis, which led to high inflation, putting businesses, especially micro and small enterprises, including sole entrepreneurs, in a difficult situation.

Both the economic and the tax environment influence business decisions. Most recently (in 2022), the re-regulation lump sum tax of small enterprises, popularly known as the KATA, has had the biggest impact on sole entrepreneurs and limited partnerships. The aim of the tightening

was to further whiten the economy by closing legal "loopholes", so the reduction in these two segments of businesses can be seen as a "cleansing effect" of the change in legislation. At the same time, the rules on flat-rate taxation for sole entrepreneurs were made more favourable. The most important element of this change is that flat-rate income not exceeding half of the minimum wage on an annual basis is now exempt from tax. According to the records of the National Tax and Customs Authority, in

GRAPH 1

Number of active taxable entities in Borsod-Abaúj-Zemplén county on the last day of the year

Borsod-Abaúj-Zemplén county 82.3 thousand active taxable entities had a tax number required for economic activity at the end of 2023. The total number of taxable entities increased by 0.3 thousand compared to the end of the previous year, corresponding to an increase of 0.4%. This growth was driven by the willingness of sole entrepreneurs to start a business, as this was the only one of the three large groups of taxable entities where the number of new entrants exceeded the number of businesses that ceased to exist. In the other two large groups - business organisations and private individuals with a tax number - there

was a slight decrease (one per cent each).

(see: Graph 1)

After a small decline in 2022 due to changes in the economic and tax environment, the number of sole entrepreneurs increased again in 2023. Their number increased by 900 in one year, reaching 25.8 thousand at the end of 2023. Most of the new entrants started their business alongside their existing full-time job, and the number of retired and full-time students starting a business has also increased. Although there was no increase in the number of full-time sole entrepreneurs, they

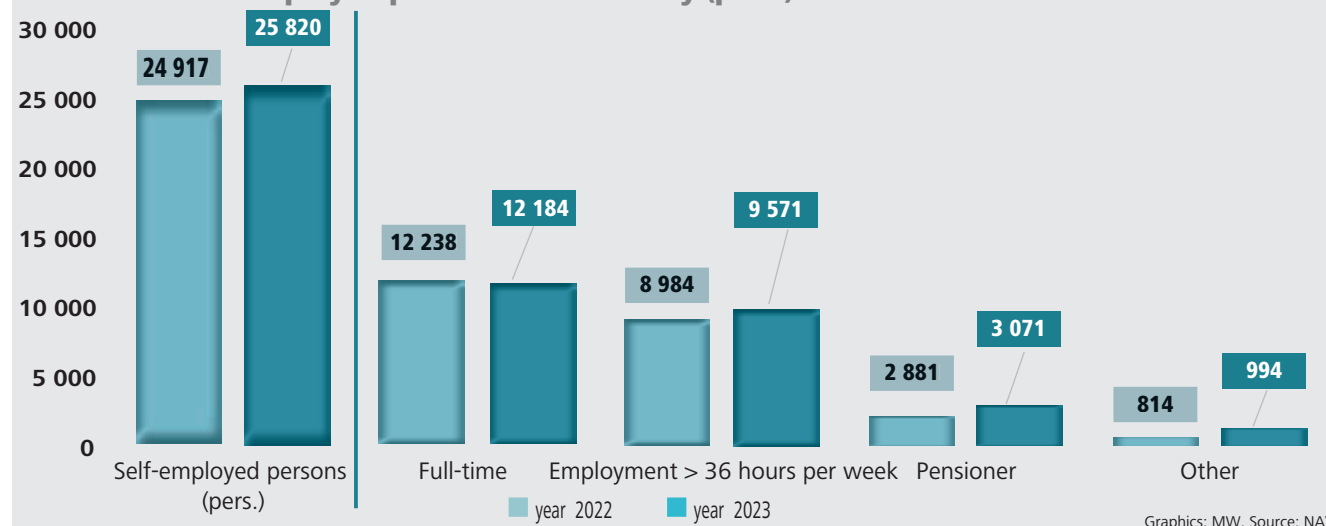
remained the largest segment with a share of 47%. They are followed by entrepreneurs who started a business while employed, with 37%, and retired people with 12%. The remaining 4 per cent of sole entrepreneurs are those who are full-time students in higher education institutions or members of a partnership.

(see: Graph 2)

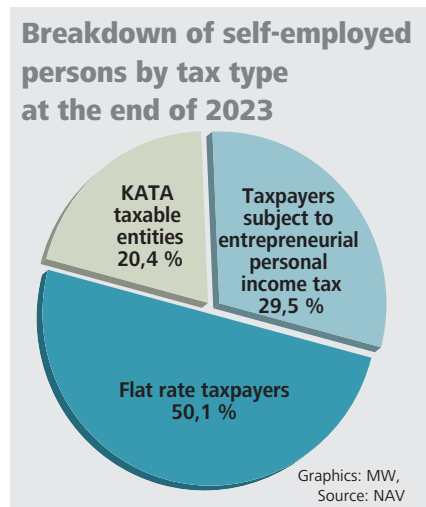
In the last two years there has been a complete transformation in the taxation methods of sole entrepreneurs. For those who did not or could not opt for the new KATA in autumn 2022, the flat-rate taxation rules offered a simpler tax

GRAPH 2

Number of self-employed persons in the county (pers.)

GRAPH 3

option. This option was chosen by many, making flat-rate taxation the most popular method among entrepreneurs, and the role of the KATA has declined significantly. In numerical terms, the narrow group of flat-rate taxpayers, at 5 percent, has grown to 50 percent in two years, while the share of KATA taxpayers has fallen from 61 percent to 20 percent. There was only a minor change in the share of those who use the entrepreneurial personal income tax method (i.e. account for expenses on an itemised basis), from 33 to 30 percent.

(see: Graph 3)

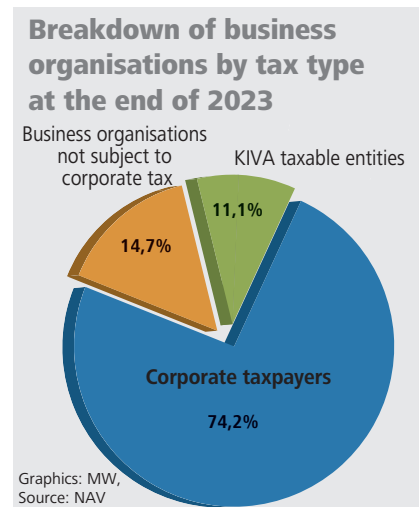
The number of business organisations continued to fall in 2023, at a slightly lower rate than in 2022. This was

driven by a fall in the number of limited partnerships. Following a decrease of around 300, two thirds of which were limited partnerships, the number of business organisations was 25.2 thousand. Two thirds of them are corporate enterprises established for the purpose of generating income and wealth (of which 12.9 thousand are private limited companies, 3.3 thousand are limited partnerships and 192 are companies limited by shares), a quarter of them are not motivated by profit but by some other social utility (foundations, sports and other associations, condominiums, non-profit companies), and a small proportion (5%) belong to the category of budgetary organisations and other economic operators.

(see: Graph 4)

In principle, business organisations must account for their business activities in accordance with the provisions of the Corporate Tax Act, unless they are not subject to corporate tax or they apply the small business tax (KIVA). KATA is no longer available for companies from September 2022. On this basis, a smaller proportion (15%) of business organisations, such as budgetary organisations, were not subject to corporate tax law. The number of those opting for kiva has increased further in 2023, in connection with the abolition of KATA, so their share has increased slightly further, to 11% of all business

GRAPH 5

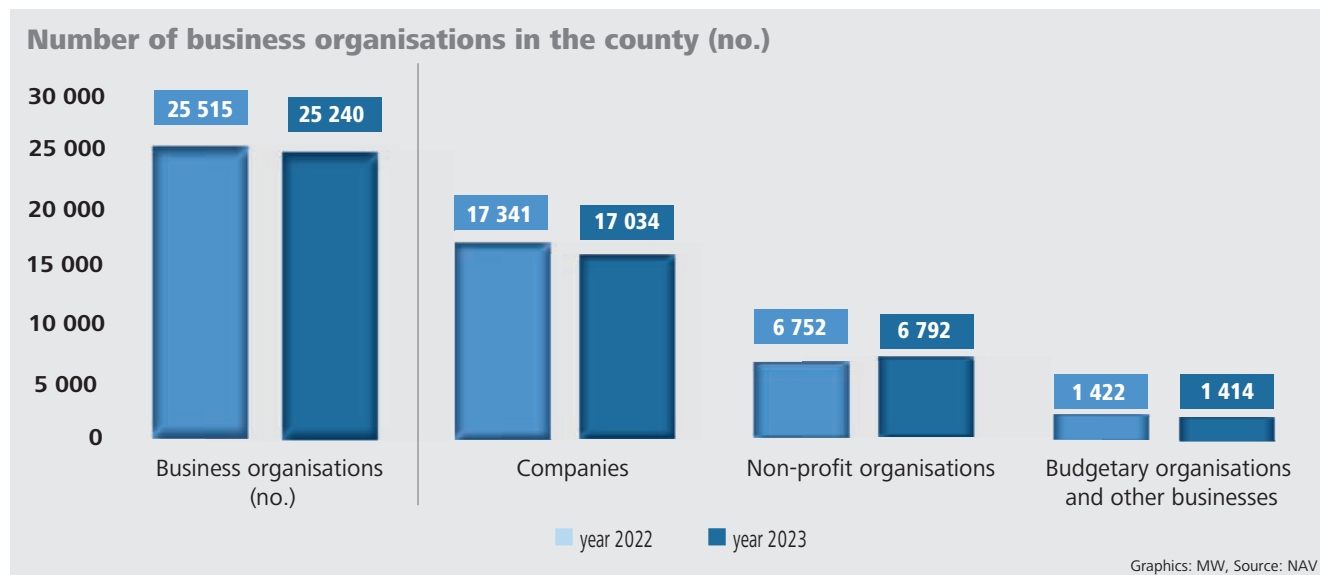

organisations. Nevertheless, corporate tax continues to be the most widely used taxation regime, with 74% in 2023.

(see: Graph 5)

The number of private individuals with a tax number, the third segment of taxable entities, also moved down slightly by one percent (1.1 percent) in 2023. These 31.2 thousand persons do not qualify as entrepreneurs in the classical sense, but since they conduct activities that require registration for a tax number, they are also classified as taxable entities. This category includes, among others, primary agricultural producers, landlords, hospitality providers and self-employed professionals

GRAPH 4

II. Key information from corporate tax returns

II. 1.) Methodology of data collection

When presenting the county's economy, we rely on the data from corporate tax returns which reflect the activities and results of the enterprises that are the most important in terms of economic performance. 91.6 percent of the taxable income in 2023 is attributable to corporate taxpayers established in the county. The combined performance of companies taxed under the KIVA and sole entrepreneurs applying the entrepreneurial personal income tax and KATA rules accounted for only the remaining 8.4%.

The corporate tax return, in addition to the calculation of tax liability, also includes the key economic data of the annual accounts. It can therefore also be used to illustrate the economic performance of the county, the profitability and efficiency of businesses as well as the employment trends.

For our analysis, we aggregated the corporate tax returns submitted by

companies registered in Borsod-Abaúj-Zemplén county for the year 2023 and applying double-entry bookkeeping and operating in line with the calendar years, as well as the returns for the previous year of those choosing a different business year, as in their case this is the period for which data is fully available. Consequently, we uniformly

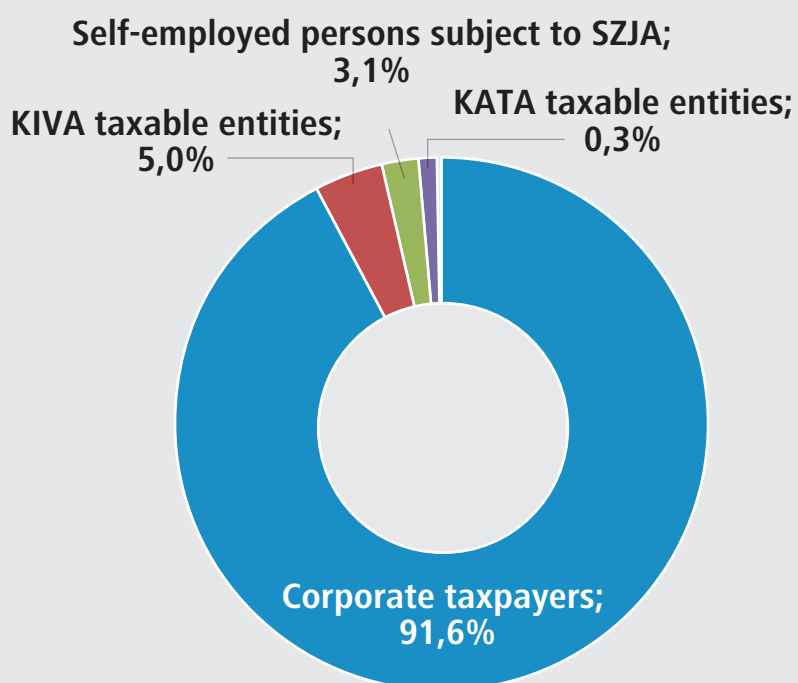
included the 2022 return data for all companies applying business years not identical with the calendar years in the data for the period under review, and we also followed this principle in compiling the TOP list.

Since 2016, business have had the option to keep their books in accordance with the International Financial Reporting Standards (hereinafter: "IFRS") in addition to the rules of the Hungarian Accounting Act. Given that the categories of income and financial statement used by IFRS do not always correspond to the income statement and balance sheet data applied in the Hungarian accounting rules, only fully or approximately corresponding return data were aggregated to provide a picture of the county's economy as a whole. As the number of county-based companies applying IFRS has increased by two in 2023, there are 7 companies applying this method. However, their economic performance is significantly higher than their share: their revenues represent 11 percent of the county's total, their number of employees 11.9 percent, and their total assets 17.7 percent.

Since 2019, taxpayers have had the option of choosing group corporate tax liability under the conditions set out in the law. The members of the group keep their books of account

GRAPH 6

Distribution of revenue by type of enterprise in 2023 Borsod-Abaúj-Zemplén

Graphics: MW, Source: NAV

TABLE 1

Data of Borsod-Abaúj-Zemplén County group members of group representatives of other counties

Description	Borsod-Abaúj-Zemplén county in total		Members of other county group taxpayers in Borsod		Proportion from the county in total	
	year 2022 1	year 2023 2	year 2022 3	year 2023 4	year 2022 5=3/1	year 2023 6=4/2
Number of taxpayers	13 231	13 082	12	12	0,1%	0,1%
Net revenue (million HUF)	7 561 381	6 569 731	926 105	768 739	12,2%	11,7%
Of which: Export revenue (million HUF)	3 834 199	3 282 934	344 121	268 553	9,0%	8,2%
Revenue from domestic sales (million HUF)	3 727 182	3 286 798	581 985	500 186	15,6%	15,2%
Number of staff (pers.)	95 667	97 556	4 414	4 412	4,6%	4,5%
Personnel expenditure (million HUF)	592 312	690 389	45 741	51 518	7,7%	7,5%
Of which: Wages (million HUF)	466 759	544 852	33 772	38 515	7,2%	7,1%
Amortisation (million HUF)	219 067	233 075	40 734	45 556	18,6%	19,5%
Yield (million HUF)	605 390	442 375	69 009	15 444	11,4%	3,5%
Balance sheet total (million HUF)	7 191 526	7 210 949	1 172 396	1 151 886	16,3%	16,0%
Of which: Equity (million HUF)	3 717 377	3 692 120	803 863	766 537	21,6%	20,8%
Share capital (million HUF)	391 310	392 246	122 304	122 974	31,3%	31,4%

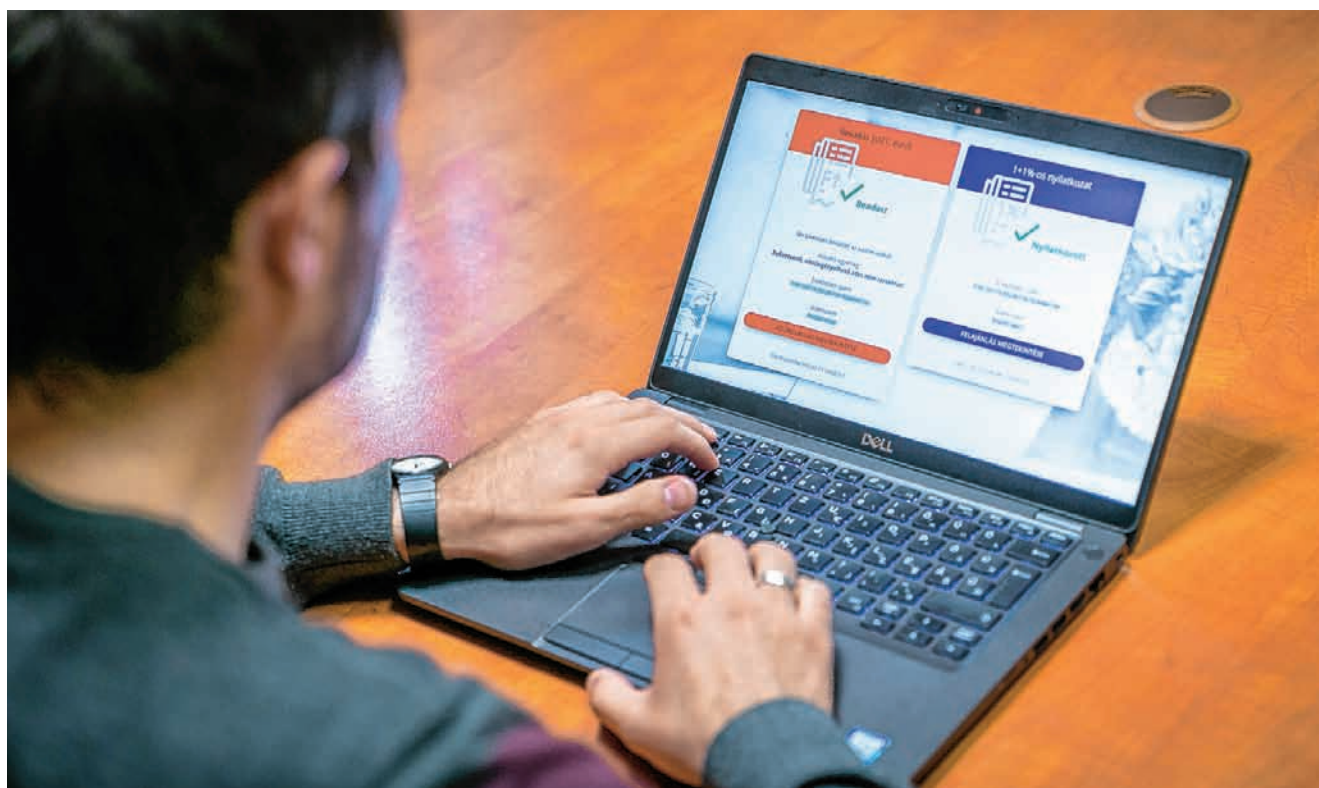
according to the same rules (uniformly either according to Chapter III of the Accounting Act or IFRS) and file a common return as a group according to the domicile of the group representative, regardless of the fact that the group members may be subject to different counties based on their domicile. The sectoral classification is also based on the main activity (NACE – TEÁOR – code) of the group representative. The number of businesses gathered into groups increases year after year, but

sometimes a member leaves a group. With a registered office in the county, initially (in 2019) 7 group taxpayers were formed with 33 group members. In 2023 the 12 group representatives had 48 members.

In addition, 12 locally based companies report their economic activities as members of other county-based groups. These businesses continue to operate in Borsod-Abaúj-Zemplén County, mainly providing employment for the local population, but records about

their income statement and balance sheet data are kept and the associated corporate tax liability arises elsewhere. In order to get a realistic picture of the economy of Borsod-Abaúj-Zemplén County, we also included the data of such businesses in our analysis. These few companies accounted for 11.7 percent of the total net revenues of the county in 2023, employed 4.5 percent of the workforce, i.e. 4,400 people, and held 16 percent of the total assets of the enterprises.

(see: Table 1)

There above two categories – IFRS and group taxpayers – are overlapping, as there are businesses that apply IFRS and are also members of a group taxpayer, and in their case the group representative is not seated in Borsod-Abaúj-Zemplén County. Of course, each taxpayer is counted only once in the county aggregate.

Please note that when comparing the local data with the national data, the national data excluding the financial sector is taken as the projection base for comparability, as there is no banking operator registered in the county. The size of the enterprises was defined according to the criteria of the Small and Medium Enterprises (SMEs) Act. When classifying micro, small and medium-sized enterprises, in addition to the limits on the number of employees, revenues and balance sheet total were taken into account, as well as the fact that the share of state or municipal ownership in the share capital must not exceed 25 percent. For the analysis, taxpayers were grouped into four distinct categories - micro, small, medium, other - where the micro category is not a subset of the small business group, but a separate entity. The “other” category includes large companies (64 companies in 2023) that do not meet the criteria of SMEs as one or more of their economic indicators exceed the required threshold, and it also includes non-profit organisations (510 companies in 2023) that were not required to enter their data on registered capital in the tax return form, and thus their ownership structure of these entities cannot be clearly identified. The latter group represents the largest mass in the “other” category, but data on revenues, number of employees, income generated etc. are related to large enterprises.

II.2.) Number of returns

For our analysis, we used data from 13.1 thousand error-free corporate tax returns received by 31 July 2024, 1.1 percent fewer than in the previous year. The decrease is largely due to the shift to small business taxation, but it can also be partly explained by

GRAPH 7

the effects of the crisis that has been going on for years.

(see: Graph 7)

7 returns were prepared according to IFRS also this year, while the rest were prepared by the business in line with the rules of the Hungarian Accounting Act.

Instead of filing a corporate tax return, 3.9 thousand taxpayers (typically foundations, public foundations, associations, churches) met their corporate tax obligations by filing a declaration, which they could do

because they had not earned any income from business activities during the year. The data of these organisations were not included in our analysis (not even in the number of units).

Classifying the returns by the main activity of enterprises by industry does not show any significant change compared to the previous year.

(see: Graph 8)

20 percent of tax returns belonged to the category of trade and repair of motor vehicles, 14 percent to construction, 10 percent to the processing industry, 8 percent to material services (transportation, storage, accommodation and catering services) and 5 percent to agriculture and mining. We present the electricity, gas, steam and air conditioning supply and water supply, sewerage, waste management and remediation activities combined, but they still represent only 1 percent of the total number of tax returns altogether. However, their other characteristics (revenue, investment value, business assets, etc.)

GRAPH 8

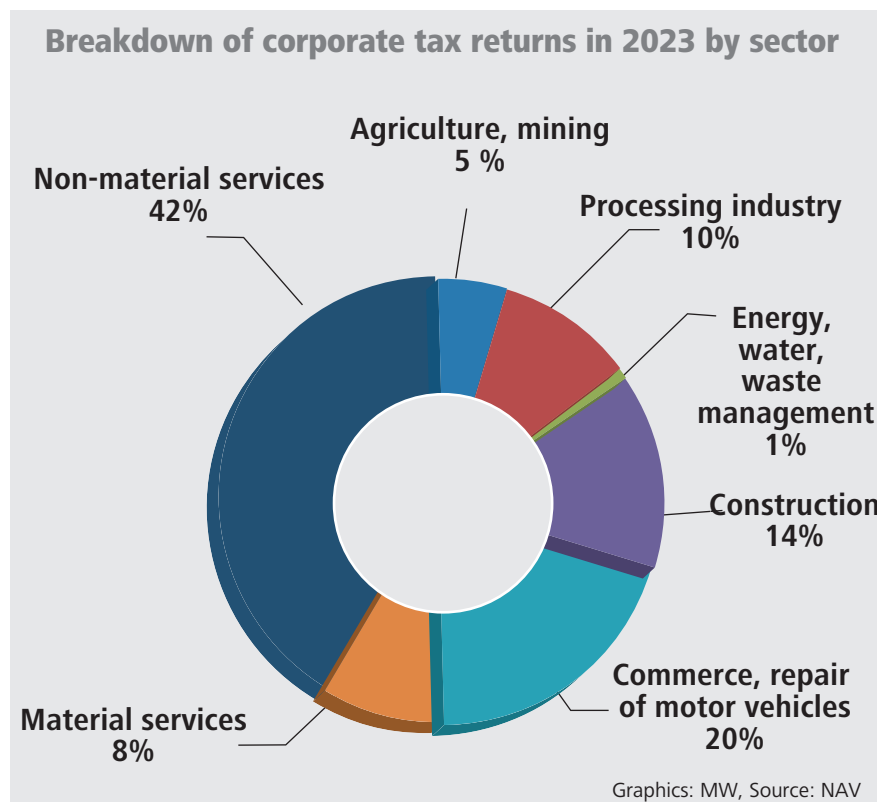

TABLE 2
Number of corporate tax returns by national economic sector

Borsod-Abaúj-Zemplén	Number of corporate tax returns				
	year 2022		year 2023		Index 2023/2022 %
	pcs	Distr. %	pcs	Distr. %	
Agriculture-Forestry	666	5,0%	644	4,9%	96,7%
Mining	32	0,2%	29	0,2%	90,6%
Food industry	275	2,1%	267	2,0%	97,1%
Textile industry	57	0,4%	54	0,4%	94,7%
Wood-paper-printing industry	206	1,6%	194	1,5%	94,2%
Chemical industry	86	0,6%	83	0,6%	96,5%
Manufacture of non-metallic mineral products	71	0,5%	67	0,5%	94,4%
Metalworking	332	2,5%	328	2,5%	98,8%
Mechanical engineering	143	1,1%	140	1,1%	97,9%
Other processing industry	126	1,0%	119	0,9%	94,4%
Energy, water, waste management	182	1,4%	177	1,4%	97,3%
Construction	1 797	13,6%	1 770	13,5%	98,5%
Commerce, repair of motor vehicles	2 619	19,8%	2 624	20,1%	100,2%
Transport, storage	428	3,2%	417	3,2%	97,4%
Accommodation and catering services	713	5,4%	669	5,1%	93,8%
Information and Communication	417	3,2%	407	3,1%	97,6%
Financial and insurance activities	302	2,3%	293	2,2%	97,0%
Real estate	698	5,3%	700	5,4%	100,3%
Professional, scientific and technical activities	1 681	12,7%	1 708	13,1%	101,6%
Administrative and support service activities	563	4,3%	584	4,5%	103,7%
Human health and social work activities	777	5,9%	773	5,9%	99,5%
Other non-material service activities	1 060	8,0%	1 035	7,9%	97,6%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	13 231	100,0%	13 082	100,0%	98,9%

are significant, and it is therefore considered worth highlighting them separately in the sectoral graph. The other sectors not listed cover non-material services, which together accounted for 42 percent. This latter aggregate category includes 10 economic activities, of which professional, scientific and technical activities, human health and social work activities and real estate were reported the most frequently.

(see: Table 2)

II.3.) Sales revenue

The companies' sales revenue of HUF 6,569.7 billion in 2023 did not reach the

level of 2022 in the county aggregate, in fact it was significantly lower. This amounts to HUF 991.6 billion, or 13.1 percent of the total.

There are declines in both sales directions, with foreign sales even slightly stronger than domestic sales. The revenue of HUF 3,286.8 billion from transactions in domestic markets was HUF 440.4 billion lower, a decrease of 11.8 percent. Revenues from cross-border transactions, at HUF 3,282.9 billion, was HUF 551.2 billion lower, a decrease of 14.4%.

Only a small proportion of the decrease can be attributed to the shift of micro

and small businesses to small business taxation. This was more markedly affected by the fall in demand due to high inflation. The sharp rise in consumer prices was not only seen in 2022, but was still well above 20% in the first half of 2023. Inflation eased very slowly, falling below 10 per cent only from October, but the year-on-year inflation rate was not less than 5 percent in December. The annual average inflation rate was 17.6 percent, 3.1 percentage points higher than the 14.5 percent average price level increase in 2022.

The negative change in sales data was driven by the strengthening of HUF against EUR. The result was that the consideration received in euros for exports was recorded in the books at a lower HUF amount.

(see: Table 3)

The decline in sales revenue is not a general phenomenon. Growth continues in most service sectors. Businesses in the information and communication sector increased their revenues by nearly 20 percent, while accommodation and catering increased by 15 percent, and the 10 percent increase in real estate and the 6.8 percent increase in professional, scientific and technical activities should not be underestimated. However, the weight of the services sector is far from being such as to have a significant impact on the county figures. The ten sectors together accounted for only 6% of total revenue.

What really reduced the county total was the drop in revenue recorded by the three main sectors. The chemical industry saw a 30% drop in revenues, which meant a loss of HUF 766 billion

TABLE 3
Sales revenues of corporate taxpayers in 2022–2023

Serial No.	Description	Borsod-Abaúj-Zemplén			County/National Ec.	
		year 2022	year 2023	Index 2023/2022	year 2022	year 2023
1	Number of returns	13 231	13 082	98,9%	4,1%	4,1%
2=3+4	Sales revenue (million HUF)	7 561 381	6 569 731	86,9%	4,5%	3,9%
3	Of which: Export (million HUF)	3 834 199	3 282 934	85,6%	6,3%	5,7%
4	Domestic sales (million HUF)	3 727 182	3 286 798	88,2%	3,5%	3,0%
5=3/2	Export/Net revenue (%)	50,7%	50,0%			

in a year. Sales in the machinery sector fell more slightly, by around 10 per cent, causing a HUF 188 billion year-on-year decline, while sales in the metalworking sector also fell by 10 percent, resulting in a HUF 44 billion drop in revenue. Even if these three sectors did not achieve record revenues in 2023, they continue to represent the county's main economic potential. Chemical industry and mechanical engineering remain ahead of all other sectors, with shares of around 30-30%, and metalworking is the fourth largest in the county, with a share of 6%.

It is also worth mentioning the trade and repair of motor vehicles, as this sector is the top sector in terms of domestic sales, and if exports are taken into account, it is still "in the lead" behind the chemical and machinery industry. This sector also felt the impact of the fall in demand due to high inflation, and was unable to grow, with revenues remaining at the previous year's level.

In the national aggregate, there is also a slowdown in sales - the value

realised in 2023 is 1.1 per cent lower than in 2022 - which is clearly linked to a 5.4 per cent drop in export sales, as domestic sales even increased by 1.4 per cent.

As a result of the county's sales revenue falling much more sharply than the national rate, the county's share of output in relation to the national rate also fell, from 4.5 per cent in 2022 to 3.9 per cent in 2023.

(see: Table 4)

For many years, sales revenue in Borsod-Abaúj-Zemplén have been almost equally divided between domestic and cross-border markets, with an export share of exactly 50% in 2023. Nationally, this rate has been around 35 percent for many years. The higher share in the county indicates that there are several companies operating in the region that are nationally dominant and have a significant international market share.

(see: Graph 9)

In 2023, more businesses than before was able to sell internationally. The

number of exporting companies rose from 720 to 789, and their share of companies filing a return increased from 5.4% to 6%.

Sectoral concentration remains high in this area, with three sectors accounting for nine-tenths of all exports. The machinery industry is the largest exporter in the county, generating HUF 1,649 billion in 2023, which alone accounted for 50 percent of the county's total value. Despite the biggest decline, the chemical industry is still the second largest, with a revenue of HUF 1174 billion, and its share is still close to 36 percent. Metalworking generated HUF 239 billion in export revenue, contributing 7 percent of the county's output.

These are the sectors with the highest export share, with 83% in machinery, 64% in chemicals and 62% in metalworking, meaning that most of the products produced are sold abroad.

(see: Graph 10)

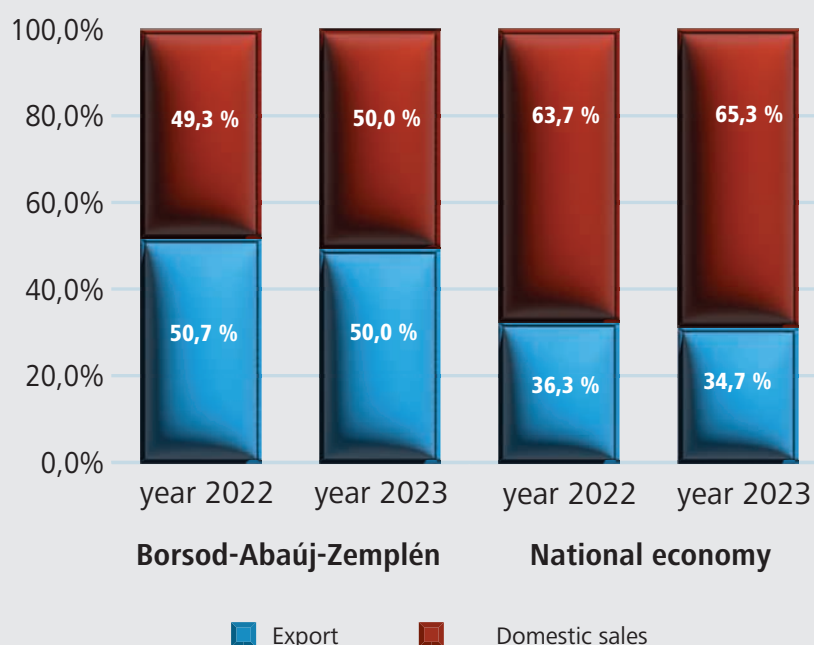
Of the smaller sectors with a revenue of at least HUF 1 billion, it is worth

TABLE 4
Evolution of sales revenue by sector in 2022-2023

Borsod-Abaúj-Zemplén	Sales revenue			Export revenue			Proportion of export	
	year 2022 Million HUF	year 2023 Million HUF	Index %	year 2022 Million HUF	year 2023 Million HUF	Index %	year 2022 %	year 2023 %
Agriculture-Forestry	101 917	99 084	97,2%	5 327	3 190	59,9%	5,2%	3,2%
Mining	24 181	21 433	88,6%	7 540	4 440	58,9%	31,2%	20,7%
Food industry	198 966	199 283	100,2%	28 387	49 936	175,9%	14,3%	25,1%
Textile industry	19 303	15 421	79,9%	15 119	11 629	76,9%	78,3%	75,4%
Wood-paper-printing industry	20 147	19 042	94,5%	2 755	2 849	103,4%	13,7%	15,0%
Chemical industry	2 577 535	1 810 821	70,3%	1 579 124	1 174 038	74,3%	61,3%	64,8%
Manufacture of non-metallic mineral products	15 696	16 353	104,2%	2 048	2 152	105,1%	13,0%	13,2%
Metalworking	431 845	387 950	89,8%	262 320	239 155	91,2%	60,7%	61,6%
Mechanical engineering	2 174 638	1 986 484	91,3%	1 782 907	1 649 026	92,5%	82,0%	83,0%
Other processing industry	13 813	12 329	89,3%	1 165	1 307	112,2%	8,4%	10,6%
Energy, water, waste management	290 329	281 404	96,9%	3 401	1 270	37,3%	1,2%	0,5%
Construction	328 037	335 716	102,3%	6 628	7 577	114,3%	2,0%	2,3%
Commerce, repair of motor vehicles	764 439	761 700	99,6%	87 811	73 182	83,3%	11,5%	9,6%
Transport, storage	171 940	175 065	101,8%	31 055	38 661	124,5%	18,1%	22,1%
Accommodation and catering services	41 069	47 277	115,1%	1 340	19	1,4%	3,3%	0,0%
Information and Communication	30 258	36 165	119,5%	4 449	8 779	197,3%	14,7%	24,3%
Financial and insurance activities	28 583	24 612	86,1%	46	254	546,9%	0,2%	1,0%
Real estate	43 902	48 294	110,0%	400	643	160,6%	0,9%	1,3%
Professional, scientific and technical activities	51 403	54 905	106,8%	4 322	7 105	164,4%	8,4%	12,9%
Administrative and support service activities	179 895	172 792	96,1%	7 552	7 106	94,1%	4,2%	4,1%
Human health and social work activities	23 858	24 951	104,6%	37	72	194,7%	0,2%	0,3%
Other non-material service activities	29 626	38 650	130,5%	466	544	116,7%	1,6%	1,4%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	7 561 381	6 569 731	86,9%	3 834 199	3 282 934	85,6%	50,7%	50,0%

GRAPH 9

Exports and domestic sales as a percentage of net revenue

Graphics: MW, Source: NAV

highlighting the textile industry, where - as in previous years - the export ratio is extremely high. Three quarters of the

sector's total revenue, HUF 11.6 billion, came from international markets. In the other sectors, the export ratio

indicator is much more modest, but it is the unusual improvement of around 10 percentage points in this indicator that justifies mentioning some of them separately. In the food industry, with the entry of one company into international markets, the sector's export revenue increased by 75 percent to nearly HUF 50 billion, and the export share indicator reached 25 percent. In the area of information and communication, the spectacular growth of the sector can be attributed to the increase in the foreign market share of a company. Export revenue doubled, to HUF 8.8 billion, and the export ratio was 24 percent.

Of course, the sectoral breakdown of domestic sales shows a different picture from that of exports, as almost all companies filing a return are included, while export performance is the result of a narrow range of the enterprises.

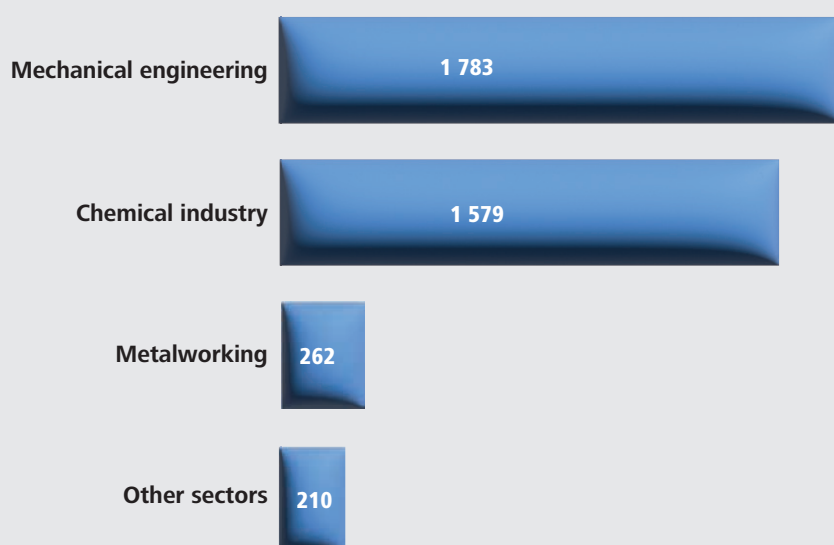
As mentioned above, trade accounted for the largest share of domestic revenue, with HUF 688.5 billion, or 21%. The chemical industry followed closely behind with HUF 636.8 billion, a share of 19 percent. Slightly behind them, the machinery, construction and energy sectors were in the range of HUF 300 billion, with a range of 8 and 10 percent. In the range of HUF 135-165 billion, corresponding to a share of 4-5 percent, there are four sectors: metalworking, administrative and support service activities, food processing, and transport and storage.

(see: Graph 11)

In the graphs showing exports and domestic sales, those sectors that accounted for at least four percent of the county total are shown separately.

GRAPH 10

Sectoral breakdown of export sales in 2023 (HUF billion)

Graphics: MW, Source: NAV

II.4.) Employment and related costs

Following an average increase of 1.8 percent in 2022, companies reported an increase in employment in 2023 as well in their corporate tax returns. The total for the county in 2023 was 97,556, an increase of 1,889, or 2 percent, compared to the previous year. Employment growth has therefore

GRAPH 11

Breakdown of net domestic sales by sector in 2023 (billion HUF)

Graphics: MW, Source: NAV

continued in enterprises established in the county, and this is in line with the national trend.

In the returns, the data must be provided using the same methodology as the labour statistics provided by the Central Statistical Office, with the understanding that the simple statistical average of the monthly averages must be provided as an annual average. As the statistics cover persons continuously engaged in the activity of a business organisation for more than five working days, the above figure does not represent the total number of persons employed. In

simplified terms, it includes those who have an employment relationship with the employer, i.e. regular employees, who are permanently employed at the workplace, and thus excludes, for example, those employed based on specific agency contracts or under simplified employment arrangements.

(see: Table 5)

Employers spent a total of HUF 690.4 billion on wages and salaries, other personal benefits and their contributions, which means that personnel expenditure increased by 16.6 percent. The largest part of this - nearly eight-tenths - was wages

and salaries, which included bonuses paid to employees in addition to their regular monthly pay. Under other personnel-related expenditure, employers accounted for HUF 60.3 billion including payments made on the Széchenyi Recreation Card, expenses for representation, business gifts, expenditure on meals for official or business travel and the allowance to which employees are entitled on the basis of fuel savings. Wage contributions totalled to HUF 85.2 billion on the employers' side.

Interestingly, the share of labour costs in the transport and storage sector is lower than average, at around 65%, while the weight of other personnel costs is much higher than the average of 9%, reaching 25%. The discrepancy may be caused by the significant volume of the fuel saving allowance, which is specific to the sector, and may also have an impact on the average wages recorded in the sector.

The annual gross average wage - calculated as the ratio of the average statistical headcount and wage cost - rose by 14.5 percent to reach HUF 5.6 million per employee. In the national aggregate, the annual average gross wage increased even more intensively, by 15.6 percent, which means that those working in enterprises based in Borsod-Abaúj-Zemplén County earned less than the national average. The gap has been increasing over the past two years, with a difference of 14 percent in 2022 and 14.9 percent in 2023.

(see: Graph 12)

From the employers' perspective, we looked at the average cost of hiring an

TABLE 5
Employment and its costs in 2022-2023

Serial No.	Description	Borsod-Abaúj-Zemplén			County/National Ec.	
		year 2022	year 2023	Index 2023/2022.	year 2022	year 2023
1	Average number of staff in total (pers.)	95 667	97 556	102,0%	4,3%	4,3%
2=3+4+5	Personnel expenditure in total (million HUF)	592 312	690 389	116,6%	3,7%	3,7%
3	Of which: Wages (million HUF)	466 759	544 852	116,7%	3,7%	3,7%
4	Other personnel costs (million HUF)	52 194	60 336	115,6%	3,8%	3,6%
5	Wage contribution (million HUF)	73 360	85 201	116,1%	3,7%	3,7%
6=3/1	Average wage (THUF/pers.)	4 879	5 585	114,5%	-14,0%	-14,9%
7=2/1	General personnel expenditure (THUF/pers.)	6 191	7 077	114,3%	-13,7%	-14,9%

employee. This includes, in addition to the wage, other employment-related payments, taxes and contributions. The specific labour input indicator was calculated by comparing the total personnel expenditure with the

average statistical headcount. The value of this indicator increased from HUF 6.2 million/person to HUF 7.1 million/person in the county as a whole, i.e. by 14.3 percent, essentially in line with the annual growth rate

of average gross wages. The national average changed in the same direction by 16.6 per cent to HUF 8.3 million. Consequently, the county's growth rate – even if only slightly – remains below the national average, which

GRAPH 12

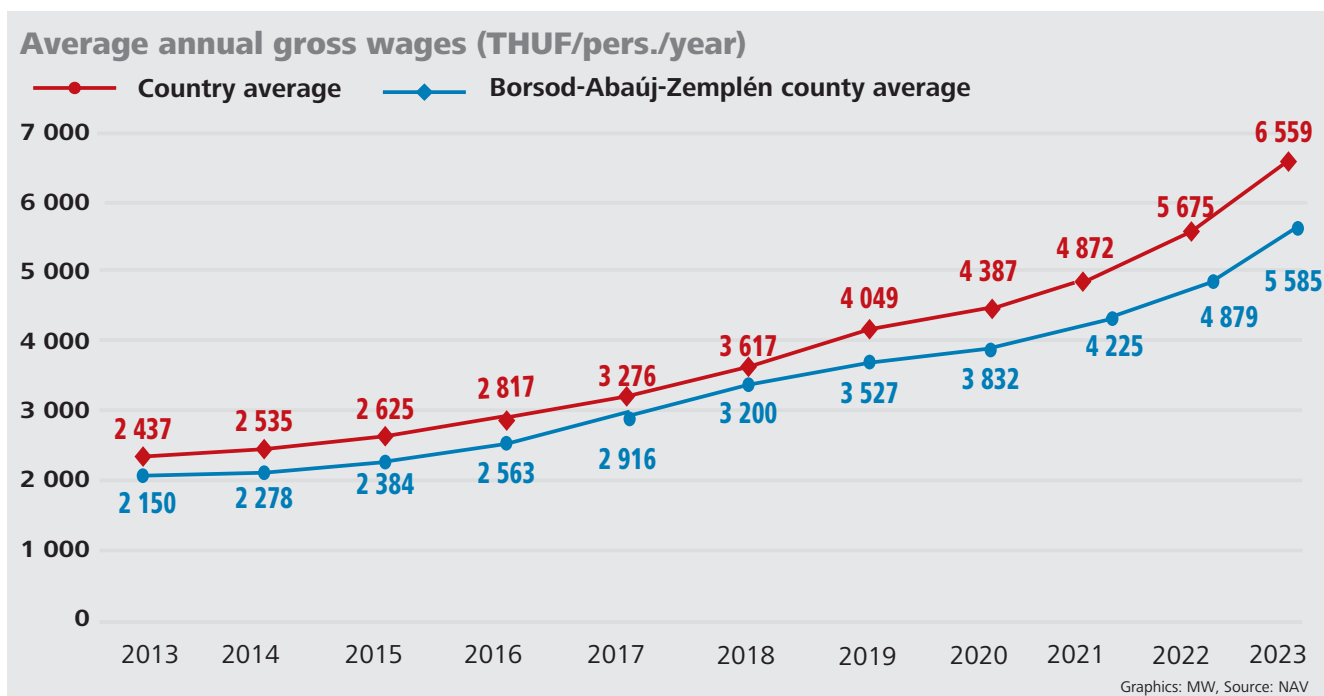

TABLE 6

Sectoral structure of employment and related costs in 2022–2023

Borsod-Abaúj-Zemplén	Average number of staff			Personnel expenditure			From the previous: wage costs		
	year 2022	year 2023	Index %	year 2022	year 2023	Index %	year 2022	year 2023	Index %
	pers.	pers.		Million HUF	Million HUF		Million HUF	Million HUF	
Agriculture-Forestry	3 090	2 993	96,9%	16 444	18 750	114,0%	13 337	15 050	112,8%
Mining	366	395	107,9%	3 016	3 739	123,9%	2 441	3 074	125,9%
Food industry	3 049	2 920	95,8%	17 409	19 611	112,7%	13 962	15 423	110,5%
Textile industry	662	607	91,7%	2 969	3 115	104,9%	2 439	2 570	105,4%
Wood-paper-printing industry	1 039	952	91,6%	4 749	4 987	105,0%	3 835	4 020	104,8%
Chemical industry	7 428	7 353	99,0%	75 919	85 105	112,1%	57 853	66 983	115,8%
Manufacture of non-metallic mineral products	629	720	114,5%	2 984	3 683	123,4%	2 466	3 093	125,4%
Metalworking	8 862	8 818	99,5%	59 593	67 490	113,3%	47 263	52 537	111,2%
Mechanical engineering	16 283	16 550	101,6%	127 458	143 595	112,7%	102 628	113 786	110,9%
Other processing industry	687	580	84,4%	4 048	3 711	91,7%	3 261	2 941	90,2%
Energy, water, waste management	4 075	4 512	110,7%	31 067	39 954	128,6%	24 920	31 632	126,9%
Construction	8 621	8 124	94,2%	41 258	46 380	112,4%	31 957	36 617	114,6%
Commerce, repair of motor vehicles	10 975	10 994	100,2%	46 779	54 836	117,2%	36 808	43 829	119,1%
Transport, storage	4 567	4 545	99,5%	31 365	35 785	114,1%	20 361	23 095	113,4%
Accommodation and catering services	2 964	3 004	101,3%	11 674	13 034	111,7%	9 004	9 989	110,9%
Information and Communication	1 216	1 386	114,0%	8 552	12 782	149,5%	6 839	10 216	149,4%
Financial and insurance activities	2 268	1 816	80,1%	11 851	11 670	98,5%	9 459	9 356	98,9%
Real estate	1 161	1 161	100,0%	5 303	6 122	115,4%	4 314	4 792	111,1%
Professional, scientific and technical activities	3 096	3 011	97,3%	14 616	16 173	110,7%	11 699	12 327	105,4%
Administrative and support service activities	9 649	11 911	123,4%	44 024	63 649	144,6%	36 365	53 731	147,8%
Human health and social work activities	1 956	2 023	103,4%	15 176	16 852	111,0%	12 018	13 185	109,7%
Other non-material service activities	3 024	3 181	105,2%	16 059	19 366	120,6%	13 530	16 604	122,7%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	95 667	97 556	102,0%	592 312	690 389	116,6%	466 759	544 852	116,7%

means that businesses officially seated here) can operate with smaller labour expenditure compared to other regions in the country.

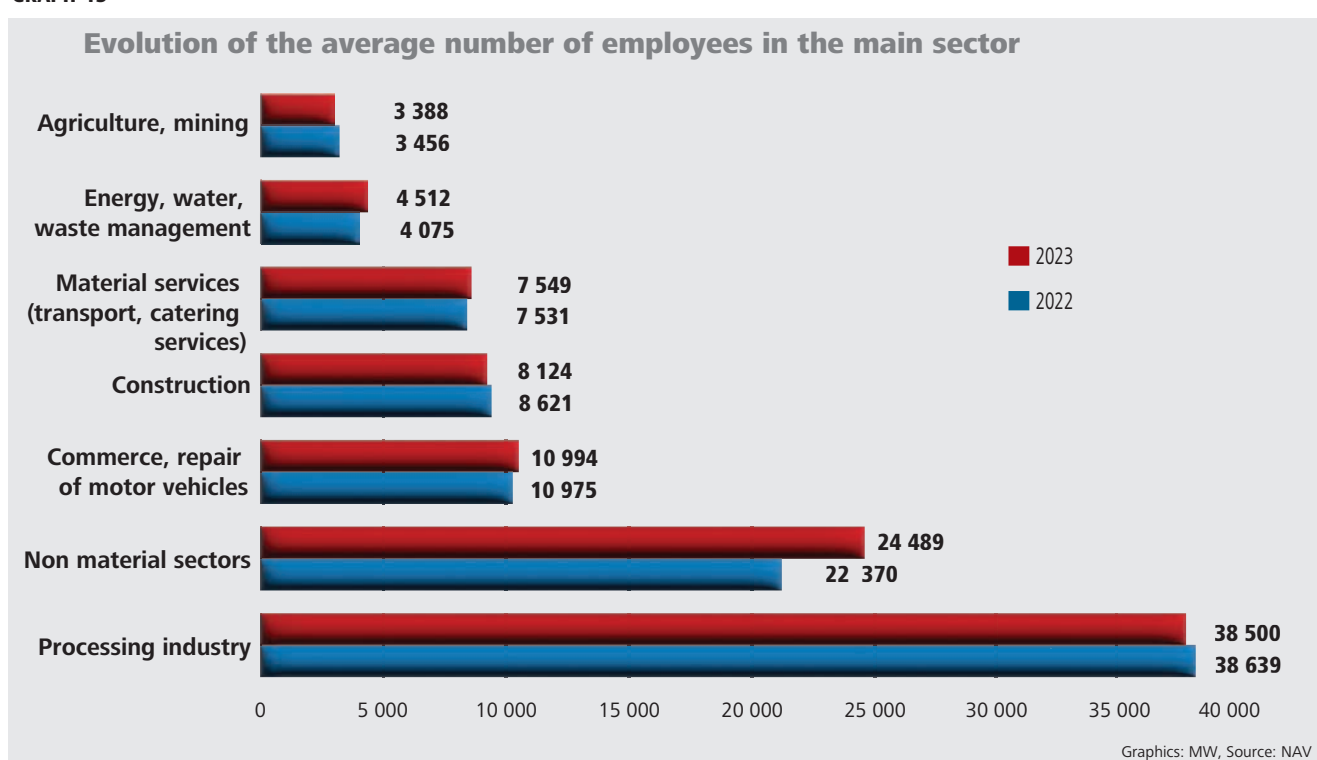
(see: Table 6)

The interpretation of changes in the number of employees at sectoral level is influenced by the exit or entry of group taxpayers from or into the group. This can cause internal shifts between sectors, as has happened between the energy, water supply, waste management and finance and insurance sectors. One of the group taxpayers in the latter sector has left the group and filed its return independently for the year 2023, which is now included in the former sector group in the aggregate. This means that the change of around 400 people is mainly technical.

The administrative and support service sector played the key role in the actual increase in the number of staff at county level. A significant part of the increase of 2262 persons can be attributed to the addition of new human resources capacity in the dominant company in the sector.

GRAPH 13

Due to the industrial nature of the county's economy, the processing industry, as usual, employed the largest number of workers (38,500), accounting for 40% of the total number of people in employment. Within this, the machinery, chemical and metalworking industries provided the highest number of jobs. The term "non-material branches" used in the analysis refers to the totality of service sector, ranging from information and communication activities to other non-material services. The wide range of activities provided a subsistence for a quarter of the labour force (24,489 people). Of these, the largest absorber was the administrative and support service sector, which employed nearly 12,000 people in 2023. In addition, businesses active in trade and repair of motor vehicles (10,994), construction (8,124) and energy, water supply, sewerage, waste management and remediation activities (4,512) also employ large numbers of employees. The construction boom came to an end in 2022, with permanent jobs falling by around 500 in 2023. Businesses engaged in material service provision (transportation, catering services)

employed 8 percent of the labour force (7,549). In the catering sector, which was still experiencing a rather large loss of staff two or three years ago, the decline stopped in 2022 and a slight increase started in 2023, although the number of staff has not yet reached its pre-pandemic level. The two production sectors – agriculture and mining – represent the smallest potential to absorb labour, although the number of people employed in mining has also increased with the re-emergence of coal mining, bringing the total number of employees in the sector to 395. In agriculture, on the other hand, the number of jobs has fallen year on year, with the number of jobs falling below 3,000 over this period. (The significant number of seasonal agricultural workers is not reflected in the headcount.)

(see: Graph 13)

Based on the specific labour expenditure indicator – calculated as the ratio of personnel expenditure and average statistical headcount of businesses – the chemical industry continues to spend the most on employee benefits, with the average value of employee benefits including

taxes and contributions exceeding HUF 11.5 million per person. Mining as well as information and communication are in the top three with an annual average of over HUF 9 million per person. In addition, five other sectors are above the county average, spending mostly HUF 7-8 million per head of staff per year, including energy, machinery and equipment, human health activities, transport and storage, and metalworking. In the remaining sectors, despite rising wages and other benefits, average personnel expenditure are below the county average, with the lowest in the accommodation and catering activities group, where the indicator was only HUF 4.3 million per person.

The difference between the highest and lowest labour cost is two and a half times. The two extremes have become slightly closer in recent years, as the difference between the chemical industry and accommodation and catering services was threefold in 2021.

As explained at the beginning of this chapter, wage costs account for nearly 80 percent of personnel expenditure,

so the evolution of labour costs and average wages are closely related. This is why we observe a similar trend in average annual gross wages in the sector. The annual gross wage per person in the leading chemical industry was HUF 9.1 million, while in the accommodation and catering sector it was only HUF 3.3 million.

(see: Table 7)

II.5.) The results of the enterprises

In terms of profit before tax, the majority of companies, 60.8 percent, ended the year with a profit, 34.1 percent reported a loss and 5.1 percent were in the zero category. There has been little change in the proportions of the three categories compared to previous years, but the direction of change indicates a deterioration in performance. The share of loss-making companies increased by 1.6 percentage points and the share of profitable companies decreased by 1.0 percentage point, with fewer corporate tax returns.

However, there was a significant drop in the volume of profit achieved. As we have seen in previous years, the chemical industry was able to generate the most significant change, due to its dominant weight in the county's economy. Two years ago, this meant huge, outstanding profits, a year ago

TABLE 7

Average annual gross wage and average living wage by sector

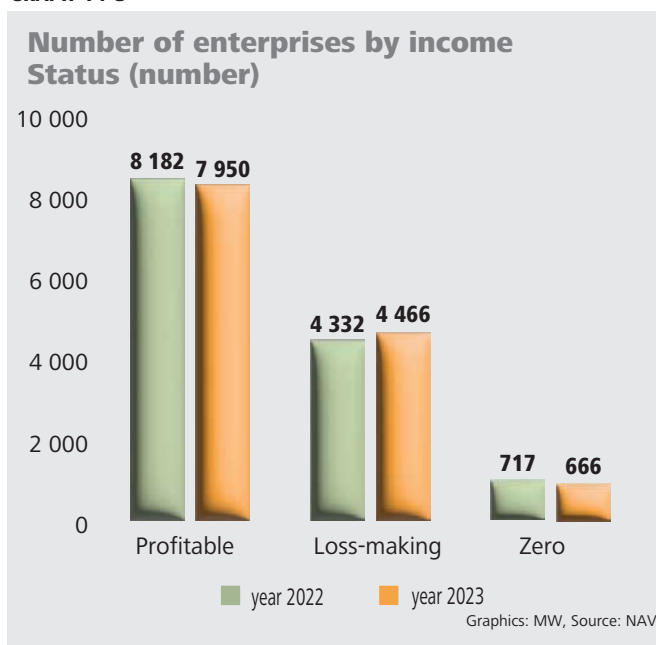
Borsod-Abaúj-Zemplén	Average annual gross wages			Specific labour input		
	year 2022	year 2023	Index 2023/2022. %	year 2022	year 2023	Index 2023/2022. %
	thousand HUF/pers.	thousand HUF/pers.		thousand HUF/pers.	thousand HUF/pers.	
Agriculture-Forestry	3 738	4 316	115,5%	4 739	5 322	112,3%
Mining	6 055	6 670	110,2%	7 639	8 242	107,9%
Food industry	4 698	4 579	97,5%	5 754	5 710	99,2%
Textile industry	5 077	3 685	72,6%	5 907	4 484	75,9%
Wood-paper-printing industry	3 104	3 691	118,9%	3 903	4 571	117,1%
Chemical industry	7 561	7 789	103,0%	9 769	10 221	104,6%
Manufacture of non-metallic mineral products	3 293	3 921	119,0%	4 132	4 743	114,8%
Metalworking	4 651	5 333	114,7%	5 964	6 725	112,7%
Mechanical engineering	5 142	6 303	122,6%	6 572	7 828	119,1%
Other processing industry	3 342	4 747	142,0%	4 477	5 892	131,6%
Energy, water, waste management	5 290	6 115	115,6%	6 811	7 624	111,9%
Construction	3 141	3 707	118,0%	4 177	4 786	114,6%
Commerce, repair of motor vehicles	2 868	3 354	116,9%	3 691	4 262	115,5%
Transport, storage	3 691	4 458	120,8%	5 943	6 868	115,6%
Accommodation and catering services	2 319	3 038	131,0%	3 175	3 939	124,0%
Information and Communication	4 506	5 624	124,8%	5 693	7 033	123,5%
Financial and insurance activities	3 368	4 171	123,8%	4 325	5 225	120,8%
Real estate	3 033	3 715	122,5%	3 783	4 568	120,7%
Professional, scientific and technical activities	3 334	3 779	113,3%	4 297	4 721	109,9%
Administrative and support service act.	3 192	3 769	118,1%	3 873	4 563	117,8%
Human health and social work act.	4 785	6 144	128,4%	6 156	7 759	126,0%
Other non-material service activities	3 855	4 474	116,1%	4 790	5 311	110,9%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	4 225	4 879	115,5%	5 462	6 191	113,4%

the figures were more modest, and in 2023 the sector's pre-tax profits fell to a very low level, still in the profit range overall, although several of the sector's major companies made substantial losses.

(see: Graph 14 a, 14 b)

The county's enterprises had a combined profit of HUF 357.5 billion and a loss of HUF 130.3 billion. Profit decreased by 24 percent to HUF 113.4 billion, while loss increased by two and a half times to HUF 80.6 billion. The combined result of the two is just

GRAPH 14 a

GRAPH 14 b

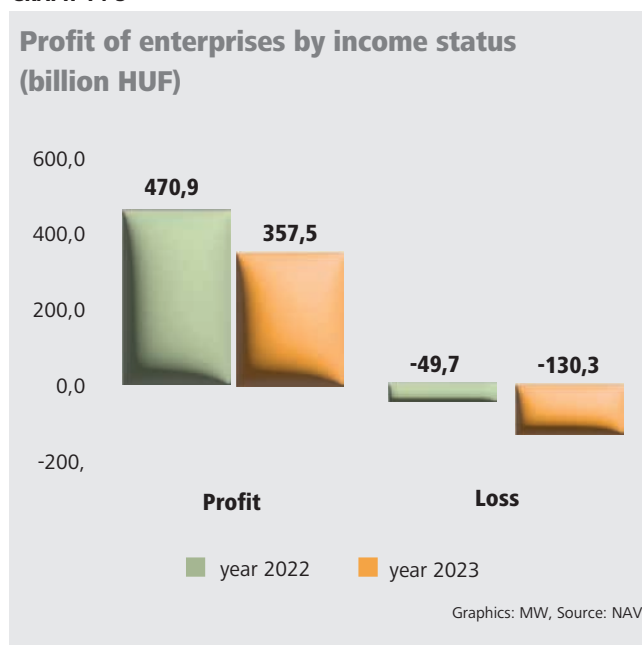

TABLE 8

Sectoral structure of profit before tax

Borsod-Abaúj-Zemplén	Profit/loss before tax			Profit before tax			Loss before tax		
	year 2022	year 2023	Change	year 2022	year 2023	Change	year 2022	year 2023	Change
	amount	amount	2023-2022.	amount	amount	2023-2022.	amount	amount	2023-2022.
	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF	Million HUF
Agriculture-Forestry	17 917	11 733	-6 184	19 506	15 225	-4 281	-1 588	-3 492	-1 904
Mining	6 089	2 613	-3 476	6 298	3 262	-3 036	-209	-649	-440
Food industry	5 069	10 909	5 841	12 258	15 734	3 476	-7 189	-4 825	2 364
Textile industry	-510	-702	-192	242	212	-30	-752	-914	-162
Wood-paper-printing industry	127	1 436	1 309	1 385	1 690	305	-1 258	-254	1 005
Chemical industry	161 924	11 295	-150 628	162 312	57 930	-104 382	-388	-46 634	-46 246
Manufacture of non-metallic mineral products	1 670	2 542	872	2 628	2 612	-16	-958	-69	888
Metalworking	23 608	-8 710	-32 318	33 240	21 034	-12 206	-9 632	-29 744	-20 112
Mechanical engineering	20 175	37 824	17 649	27 587	51 162	23 575	-7 412	-13 337	-5 926
Other processing industry	2 054	1 847	-207	2 402	2 370	-32	-348	-523	-176
Energy, water, waste management	10 695	9 107	-1 587	13 301	11 797	-1 504	-2 607	-2 690	-83
Construction	49 744	37 262	-12 482	51 887	41 531	-10 356	-2 144	-4 269	-2 126
Commerce, repair of motor vehicles	41 498	29 728	-11 769	44 194	39 419	-4 775	-2 696	-9 691	-6 994
Transport, storage	12 436	11 924	-512	12 835	13 668	833	-398	-1 743	-1 345
Accommodation and catering services	2 473	3 633	1 159	4 253	4 858	605	-1 780	-1 226	554
Information and Communication	4 372	3 764	-608	4 835	4 619	-216	-463	-855	-392
Financial and insurance activities	2 969	4 325	1 356	5 687	5 351	-336	-2 717	-1 026	1 692
Real estate	21 710	15 747	-5 962	23 700	17 762	-5 938	-1 990	-2 014	-24
Professional, scientific and technical activities	10 213	12 907	2 694	11 657	14 494	2 837	-1 444	-1 586	-143
Administrative and support service act.	18 296	17 902	-394	20 318	20 041	-278	-2 022	-2 138	-116
Human health and social work activities	4 012	4 306	294	4 482	5 069	587	-470	-763	-293
Other non-material service activities	4 612	5 760	1 148	5 855	7 658	1 803	-1 243	-1 898	-655
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	421 153	227 155	-193 999	470 861	357 496	-113 365	-49 708	-130 341	-80 634

over half of what it will be in 2022, i.e. HUF 227.2 billion.

If we look at the results excluding the chemical industry, the figures still show an overall deteriorating situation, only the decline is more moderate: companies reported a 15% decrease in pre-tax profit in 2023, from HUF 259.2 billion in 2022 to HUF 215.9 billion.

(see: Table 8)

Besides the chemical industry, a number of other sectors have also underperformed compared to 2022. In the metalworking sector, in addition to the decline in revenues, the increase in material and personnel expenditure led to a decline in profit before tax, to the extent that the consolidated result of the sector's members turned from positive to negative, from plus HUF 23.6 billion to minus HUF 8.7 billion. This is certainly linked to the problems in the procurement of raw materials due to the war situation.

After an exceptionally strong year in 2022, the construction, trade, real

estate, agriculture and mining sectors have also seen more modest success. The fall in revenues in these activities determined the lower level of results compared to the previous year. The pre-tax profit before tax of HUF 97.1 billion, the balance of gains and losses in the five sectors, was HUF 40 billion lower than a year earlier.

In other sectors, however, results are improving, with engineering companies leading the way. The value of profits nearly doubled, and although the volume of loss also increased, it was much smaller. Thus, the sector's total consolidated profit nearly doubled to HUF 37.8 billion, the highest in the sector in 2023 by county average.

The reduction in the volume of loss was beneficial to the sector's result. There were some sectors where the aggregate value of losses in 2022 as a percentage of profits reached 40-90%. There was a significant improvement in results as this ratio was reduced to 15-30 percent in 2023. This also gave a significant boost to the pre-

tax profits of the food, wood, paper and printing, non-metallic mineral products, accommodation and catering, and finance and insurance sectors.

II.6. Assets and profitability

The total value of assets reported in corporate tax returns as the balance sheet total, which represents the assets of companies, amounted to HUF 7,210.9 billion in 2023. Although the increase compared to the previous year is minimal, 0.3 percent, it is not the year-on-year change that is most important, but rather the long-term change in the indicator that is of significance.

(see: Table 9)

Looking back over the last ten years, investment and development has resulted in businesses doubling their capital strength, which is reflected in a variety of assets. About six tenths of the assets were available to businesses in the form of fixed assets. They have the common feature of serving the business for a longer period of time. These mainly took the form of

TABLE 9
Assets and profitability of enterprises in 2022–2023

Serial No.	Description	Borsod-Abaúj-Zemplén			County/National Ec.	
		year 2022	year 2023	Index 2023/2022.	year 2022	year 2023
1	Profit after tax (million HUF)	386 324	209 300	54,2%	3,8%	2,2%
2	Equity (million HUF)	3 717 377	3 692 120	99,3%	4,0%	3,8%
3	Total assets (million HUF)	7 191 526	7 210 949	100,3%	2,6%	2,6%
4	Net sales revenue (million HUF)	7 561 381	6 569 731	86,9%	4,5%	3,9%
5=1/2	Return on equity (%)	10,4%	5,7%			
6=1/3	Return on assets (%)	5,4%	2,9%			
7=2/3	Capital strength (%)	51,7%	51,2%			
8=1/4	Return on sales (%)	5,1%	3,2%			

tangible assets (real estate, machinery, equipment and installations). A smaller share was in financial fixed assets (equity and debt securities) and intangible assets (such as property rights, intellectual products, patents, know-how).

The remaining 40 percent of the assets were current assets. Receivables, inventories and cash accounted for a high proportion of current assets. If we look at the assets of enterprises by source, we can see that the share of own and debt funds used to finance their activities was still roughly 50/50

in 2023, with only a minimal shift (0.5 percentage points) in favour of debt. The total value of own funds (including equity capital), at HUF 3,741 billion, remained practically stagnant compared to the previous year, with two elements showing a more significant change in their internal composition, in opposite directions. The profit reserve increased due to the reinvested assets of profitable enterprises, while the increased amount of losses in the year under review significantly reduced the balance sheet profit. There was also only a slight change in the overall value of debt funds.

There is a shift between the two main components of the HUF 3,469 billion assets. Short-term liabilities decreased by around HUF 200 billion, while long-term liabilities increased by a similar amount.

(see: Table 10)

The stagnation of equity at the county level was largely due to the drop in the chemical industry's 2023 results and, to a lesser extent, to the "weakness" of the metalworking sector, which means that its after-tax result turned into a loss in the sector aggregate.

TABLE 10
Key elements of business assets by sector

Borsod-Abaúj-Zemplén	Equity			Foreign capital			Balance sheet total		
	year 2022	year 2023	Index	year 2022	year 2023	Index	year 2022	year 2023	Index
	amount Million HUF	amount Million HUF	2023/2022 %	amount Million HUF	amount Million HUF	2023/2022 %	amount Million HUF	amount Million HUF	2023/2022 %
Agriculture-Forestry	153 055	165 447	108,1%	2 896	2 894	99,9%	221 285	240 088	108,5%
Mining	16 407	15 888	96,8%	12	27	225,8%	25 928	25 970	100,2%
Food industry	72 781	83 498	114,7%	6 023	6 015	99,9%	171 568	177 065	103,2%
Textile industry	3 102	2 834	91,4%	451	460	102,1%	16 189	14 582	90,1%
Wood-paper-printing industry	13 710	15 326	111,8%	122	119	97,5%	26 580	25 382	95,5%
Chemical industry	1 955 683	1 785 457	91,3%	45 818	44 143	96,3%	2 903 854	2 649 584	91,2%
Manufacture of non-metallic mineral products	110 410	116 943	105,9%	971	2 785	286,8%	126 460	131 867	104,3%
Metalworking	267 410	247 960	92,7%	23 941	15 309	63,9%	462 991	450 833	97,4%
Mechanical engineering	251 994	287 075	113,9%	15 961	19 396	121,5%	1 121 274	1 137 727	101,5%
Other processing industry	8 431	7 654	90,8%	112	112	99,8%	13 548	12 559	92,7%
Energy, water, waste management	163 205	171 665	105,2%	606	602	99,3%	483 013	555 402	115,0%
Construction	153 873	169 628	110,2%	38	49	131,2%	292 697	311 057	106,3%
Commerce, repair of motor vehicles	163 879	193 868	118,3%	1 686	1 646	97,6%	336 402	415 393	123,5%
Transport, storage	41 032	45 645	111,2%	726	698	96,1%	138 828	148 080	106,7%
Accommodation and catering services	23 741	31 485	132,6%	231	231	99,9%	69 458	78 727	113,3%
Information and Communication	27 275	28 419	104,2%	45	51	113,1%	40 624	46 125	113,5%
Financial and insurance activities	43 485	46 668	107,3%	7	4	55,8%	166 340	143 887	86,5%
Real estate	113 315	121 682	107,4%	910	860	94,5%	236 617	250 434	105,8%
Professional, scientific and technical activities	43 750	49 064	112,1%	108	94	87,6%	77 988	82 889	106,3%
Administrative and support service act.	57 971	67 290	116,1%	621	624	100,5%	161 295	198 361	123,0%
Human health and social work activities	17 375	18 336	105,5%	0	0	100,0%	27 102	29 927	110,4%
Other non-material service activities	15 492	20 288	131,0%	50	50	100,0%	71 486	85 012	118,9%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	3 717 377	3 692 120	99,3%	101 333	96 168	94,9%	7 191 526	7 210 949	100,3%

In those sectors where profit after tax has improved strongly, the stock of equity has also increased, as profits (or a large part of them) have been reinvested in businesses to ensure long-term operation. In the machinery sector, which showed the largest improvement in profit by volume, equity also increased significantly by HUF 35 billion (13.9 percent). In the less important sectors, there was an even more spectacular shift than in machinery and equipment: the stock of equity capital increased by 32.6% in accommodation and catering services, 16.1% in administrative and support service activities and 14.7% in food processing.

Regardless of the changes that have taken place, the chemical industry continues to have the largest capital (reported under the heading Balance sheet total). The chemical industry accounted for 36.7 percent of the assets, amounting to HUF 7,210.9 billion, of the enterprises based on the county. The machinery industry also

made a significant contribution, with a share of 15.8 percent. Apart from these, no other sector had a share of more than 10 percent, with three sectors accounting for between 5 and 8 percent of the total, namely energy, water supply, waste management (7.7 percent), metalworking (6.8 percent) and trade and repair of motor vehicles (5.8 percent).

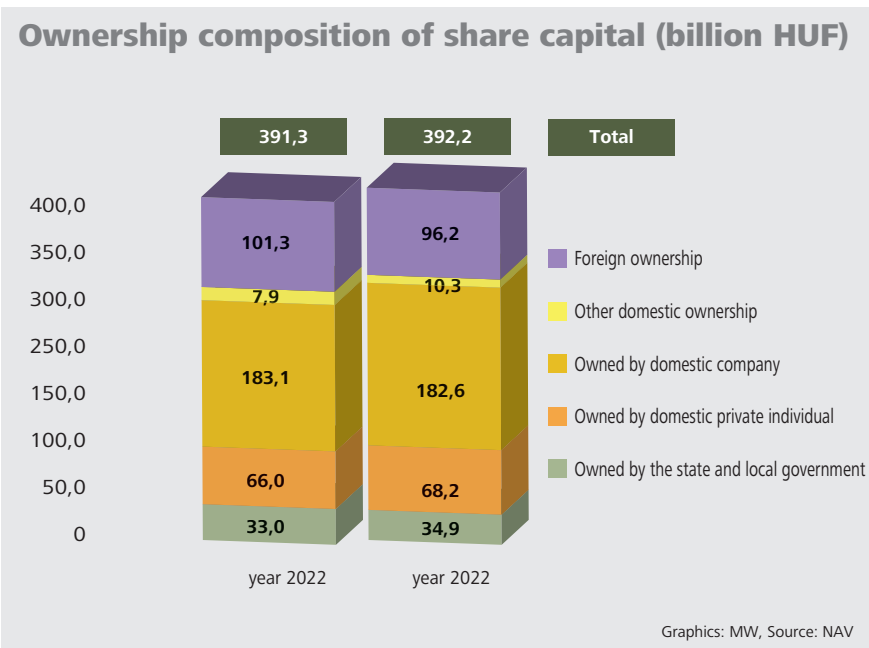
As a result of individual entrepreneurial decisions, foreign investors in the metalworking sector made a large-scale reduction of around HUF 9 billion in the share capital. Most of this is linked to a company that will cease its activities in Hungary. On the contrary, other sectors received capital injections, such as the energy sector, which received nearly HUF 1.5 billion from public sources, and the non-metallic mineral products sector, which received HUF 1.5-2.0 billion from domestic corporate and foreign owners. The machinery sector also gained HUF 3.5 billion in foreign-

owned registered capital, although this is not a new investment, only the transfer of the company's headquarters to the Borsod-Abaúj-Zemplén county (the company was not based here the previous year).

As a result of these changes, the overall share capital has not changed, but the ownership structure has slightly modified. State- or municipality-owned assets increased by 0.5 percentage points to 9 percent, while the ownership share of domestic individuals, companies and other organisations increased by 0.9 percentage points to 66.6 percent. However, foreign ownership fell by 1.5 percentage points to 24.5 percent. It should also be noted, however, that if a foreign-owned company registered in Hungary establishes another business or acquires ownership in another partnership, the given business or partnership will be accounted in the statements as an entity owned by the domestic company.

(see: Graph 15)

GRAPH 15

There are two sectors where the share of state and municipality ownership is the strongest, finance and insurance 47 percent and wood, paper and printing 80 percent. In the energy sector, agriculture and real estate, the state or municipality holds 10-10% of the registered capital.

The share of foreign investors in three sectors - machinery, metalworking and textiles - was very high, above 70 percent. The 50-70 percent range included chemicals and non-metallic mineral products. Furthermore, agriculture, food industry, transportation and storage are also worth mentioning,

where the share of foreign ownership ranged between 20 and 30 percent. Despite the high share of foreign capital in the share capital, the vast majority of enterprises, 96 percent, are wholly owned by Hungarian investors. Most of the foreign capital is therefore tied to a relatively small number of companies with significant registered capital.

We can use several indicators to compare the assets position and profitability of businesses. The capital strength of enterprises illustrates the ratio of equity to total liabilities. On an aggregate level, the indicator is 51.2 percent in the county, only 0.5 percentage points lower than the 2022 value. In terms of the evaluation of the indicator, not the current specific value but its changes that are really relevant. The capital strength of the chemical industry is illustrated by the fact that, despite the deterioration in results as already mentioned, the value of the indicator has remained unchanged at 67.4%. However, the fall in the result for metalworking weakened the indicator by 2.8 percentage points.

TABLE 11
Sector specificities of the profitability indicators in 2022–2023

Borsod-Abaúj-Zemplén	Equity ratio			Return on equity			Return on sales		
	year 2022	year 2023	Change	year 2022	year 2023	Change	year 2022	year 2023	Change
	%	%	2023–2022. Percentage point	%	%	2023–2022. Percentage point	%	%	2023–2022. Percentage point
Agriculture-Forestry	69,2%	68,9%	-0,3	11,1%	6,7%	-4,4	16,6%	11,1%	-5,5
Mining	63,3%	61,2%	-2,1	35,0%	15,8%	-19,2	23,7%	11,7%	-12,0
Food industry	42,4%	47,2%	4,7	5,5%	11,9%	6,4	2,0%	5,0%	3,0
Textile industry	19,2%	19,4%	0,3	-17,1%	-25,3%	-8,2	-2,7%	-4,7%	-1,9
Wood-paper-printing industry	51,6%	60,4%	8,8	0,4%	8,9%	8,5	0,3%	7,2%	6,9
Chemical industry	67,3%	67,4%	0,0	7,5%	0,4%	-7,2	5,7%	0,3%	-5,3
Manufacture of non-metallic mineral products	87,3%	88,7%	1,4	1,4%	2,1%	0,7	9,8%	14,8%	5,0
Metalworking	57,8%	55,0%	-2,8	8,2%	-4,0%	-12,2	5,0%	-2,6%	-7,6
Mechanical engineering	22,5%	25,2%	2,8	7,0%	13,9%	6,9	0,8%	2,0%	1,2
Other processing industry	62,2%	60,9%	-1,3	22,0%	21,9%	-0,1	13,5%	13,6%	0,2
Energy, water, waste management	33,8%	30,9%	-2,9	5,5%	4,8%	-0,8	3,1%	2,9%	-0,2
Construction	52,6%	54,5%	2,0	30,6%	20,6%	-10,0	14,3%	10,4%	-3,9
Commerce, repair of motor vehicles	48,7%	46,7%	-2,0	23,7%	14,0%	-9,6	5,1%	3,6%	-1,5
Transport, storage	29,6%	30,8%	1,3	27,5%	23,3%	-4,2	6,6%	6,1%	-0,5
Accommodation and catering services	34,2%	40,0%	5,8	9,6%	10,7%	1,1	5,5%	7,1%	1,6
Information and Communication	67,1%	61,6%	-5,5	14,7%	12,0%	-2,8	13,3%	9,4%	-3,9
Financial and insurance activities	26,1%	32,4%	6,3	6,0%	8,6%	2,5	9,2%	16,2%	7,1
Real estate	47,9%	48,6%	0,7	18,6%	12,4%	-6,2	48,1%	31,4%	-16,7
Professional, scientific and technical activities	56,1%	59,2%	3,1	21,7%	24,6%	2,9	18,4%	22,0%	3,5
Administrative and support service act.	35,9%	33,9%	-2,0	28,6%	24,3%	-4,3	9,2%	9,5%	0,2
Human health and social work activities	64,1%	61,3%	-2,8	21,0%	21,6%	0,6	15,3%	15,9%	0,6
Other non-material service activities	21,7%	23,9%	2,2	28,4%	27,0%	-1,4	14,9%	14,2%	-0,7
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	51,7%	51,2%	-0,5	10,4%	5,7%	-4,7	5,1%	3,2%	-1,9

In the same way, the value of the indicator also increased in the sectors with improving results, with an increase of 2.8 percentage points in machinery and equipment, and even stronger increases in smaller sectors, such as 6.3 percentage points in finance and insurance, 5.8 percentage points in accommodation and catering, and 4.7 percentage points in food industry.

(see: Table 11)

The return on equity ratio is one of the most important measures for owners, indicating the ratio of profit after tax per unit of equity. So, this indicator also reflects the evolution of results. The county aggregate has fallen from 10.4 to 5.7 percent, mainly due to a drop in the chemical sector in 2023, but it shows a decreasing trend even if the chemical industry is excluded, as there is a negative trend in two-thirds of sectors.

However, for two sectors - metalworking and textiles - not only the direction of change but also the value of the indicator itself was negative in 2023, due to the fact that the losses of the

operators in the sector exceeded their profits.

In terms of the return on revenue, real estate activities continue to deliver by far the most impressive value among the sectors, with a rate of 31.4 percent. This can also be seen as a sector specificity, since there is a higher proportion of transactions where the countervalue is not recorded as sales revenue but as other income, which is not included in the denominator of the indicator but increases the profit after tax (numerator). Furthermore, a favourable ratio unfolds in professional, scientific and technical activities, human health activities as well as in finance and insurance where the ratio of profit after tax to net sales exceeded 15 percent.

II.7. Business development, investment

In order to maintain or strengthen their market position, companies invest from time to time in the acquisition of new equipment, technologies, expansion of production space and various developments. Investment in 2023 was at a high level, similar to

the previous year. The total value of ongoing developments amounted to HUF 460.9 billion. This means that enterprises based in Borsod-Abaúj-Zemplén County accounted for 4.5 percent of the national development value.

(see: Table 12)

One in three businesses has started or continued to invest in new projects. As usual, around half of the county's development value was concentrated in two sectors. Investment in the chemical industry totalled HUF 162 billion, 35 percent of the county's value. The 85 billion HUF development of the machinery industry accounted for 18 percent of the total. In addition, there were three other sectors where the total value of investments exceeded HUF 20 billion: energy, water and waste management (HUF 52 billion), trade and repair of motor vehicles (HUF 33.5 billion) and metalworking (HUF 23 billion). Trade is also worth highlighting because it is the area where most new developments have taken place compared to the previous year.

TABLE 12

Investments in progress in Borsod-Abaúj-Zemplén County in 2022-2023

Borsod-Abaúj-Zemplén	Investment value in the reference year				
	year 2022		year 2023		Index 2023/2022. %
	amount Million HUF	Distr. %	amount Million HUF	Distr. %	
Agriculture-Forestry	17 958	3,6%	15 549	3,4%	86,6%
Mining	947	0,2%	1 356	0,3%	143,2%
Food industry	11 613	2,3%	7 186	1,6%	61,9%
Textile industry	1 205	0,2%	148	0,0%	12,3%
Wood-paper-printing industry	1 145	0,2%	1 002	0,2%	87,5%
Chemical industry	188 787	37,7%	161 988	35,1%	85,8%
Manufacture of non-metallic mineral products	1 414	0,3%	2 580	0,6%	182,4%
Metalworking	28 362	5,7%	22 539	4,9%	79,5%
Mechanical engineering	105 512	21,0%	85 242	18,5%	80,8%
Other processing industry	449	0,1%	559	0,1%	124,4%
Energy, water, waste management	42 682	8,5%	51 964	11,3%	121,7%
Construction	15 532	3,1%	15 611	3,4%	100,5%
Commerce, repair of motor vehicles	19 977	4,0%	33 524	7,3%	167,8%
Transport, storage	20 138	4,0%	14 345	3,1%	71,2%
Accommodation and catering services	9 626	1,9%	11 165	2,4%	116,0%
Information and Communication	2 879	0,6%	1 806	0,4%	62,7%
Financial and insurance activities	3 428	0,7%	2 907	0,6%	84,8%
Real estate	16 051	3,2%	13 148	2,9%	81,9%
Professional, scientific and technical activities	3 428	0,7%	3 770	0,8%	110,0%
Administrative and support service act.	6 011	1,2%	6 730	1,5%	111,9%
Human health and social work activities	1 994	0,4%	3 176	0,7%	159,3%
Other non-material service activities	2 136	0,4%	4 665	1,0%	218,4%
ECONOMIC SECTORS IN TOTAL	501 275	100,0%	460 962	100,0%	92,0%

III. Economic performance based on the size of enterprises

Taking into account the provisions of Act on Small and Medium-sized Enterprises (SMEs), a very high proportion of companies filing corporate tax returns

in Borsod-Abaúj-Zemplén County, 88.3%, belonged to the category of micro-enterprises with fewer than ten employees. The share of companies with employees between 10 and 50 and classified as small enterprises according to other parameters, is

5.9%. Businesses employing 50-250 employees and falling into the category of medium-sized enterprises by other characteristics made up 1.4 percent. The remaining circle of business classified into the "other" category accounted for 4.4 percent and included businesses with more than 250 employees or which otherwise did not fit into the SME category and were considered large enterprises (slightly more than 50 businesses), as well as the non-profit organisations whose registered capital was unknown, and thus could not be classified into either of the three categories. The distribution of the four categories has not changed compared to the previous year.

(see: Graph 16)

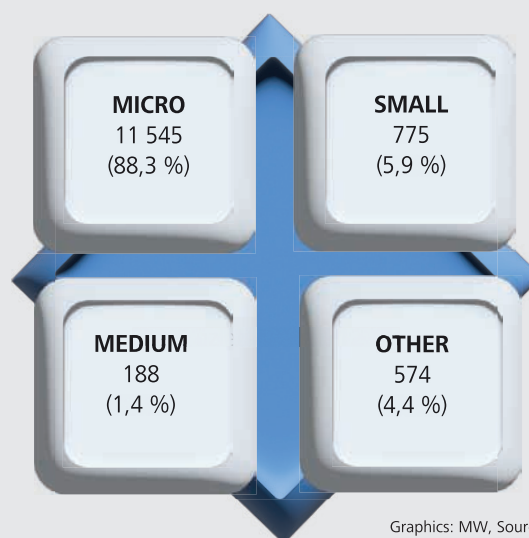
The slight decrease in the number of enterprises did not affect medium-sized enterprises but was characteristic of the other three groups. The change is due to movement between categories, a shift to small business taxation or the cessation of activity.

In terms of sectoral classification, micro and small enterprises were present in all sectors. They were mostly concentrated in trade, construction and non-material services (e.g. professional, scientific and technical activities, human health care, real estate). Medium-sized enterprises were most heavily represented in

GRAPH 16

Grouping of return filers by size class

Graphics: MW, Source: NAV

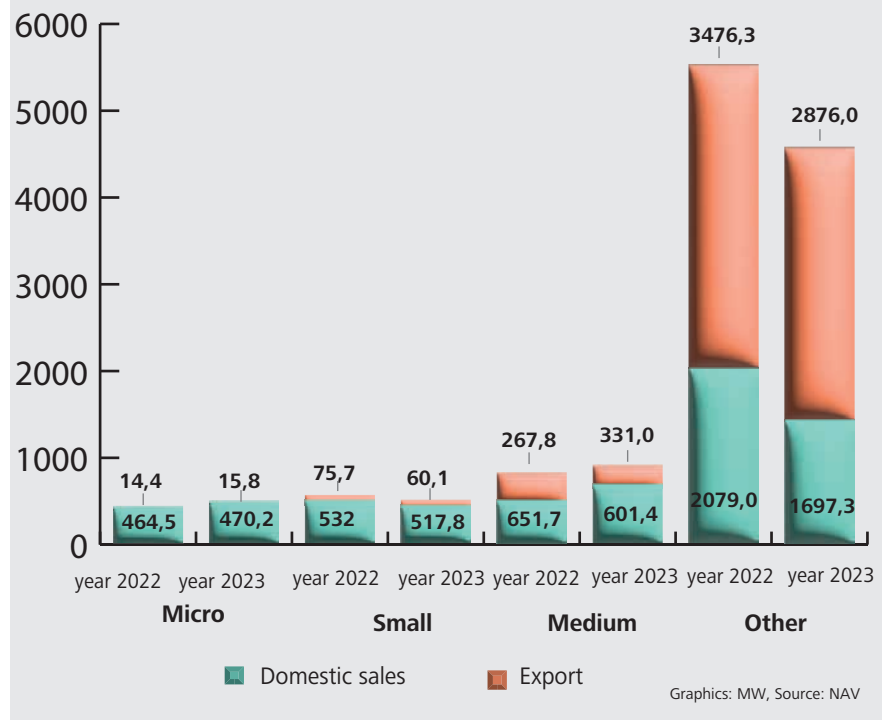
processing industry, with metalworking being the most common, but they were also numerous in construction and trade. The “other” category is dominated by the services sector in terms of the number of companies and by large processing companies in terms of economic performance.

As a result of the decline in consumption, sales revenue changed slightly in the micro, small and medium categories, while in the other segment it fell significantly by almost 14 percent. This factor was the starting point for the change in the distribution ratios between categories. The revenue share of the “other” category decreased from 74 to 70 percent, the medium category from 12 to 14 percent, the small category from 8 to 9 percent, and the smallest category from 6.3 to 7.4 percent.

The higher classification was typically accompanied by an increase in the share of export revenues. The

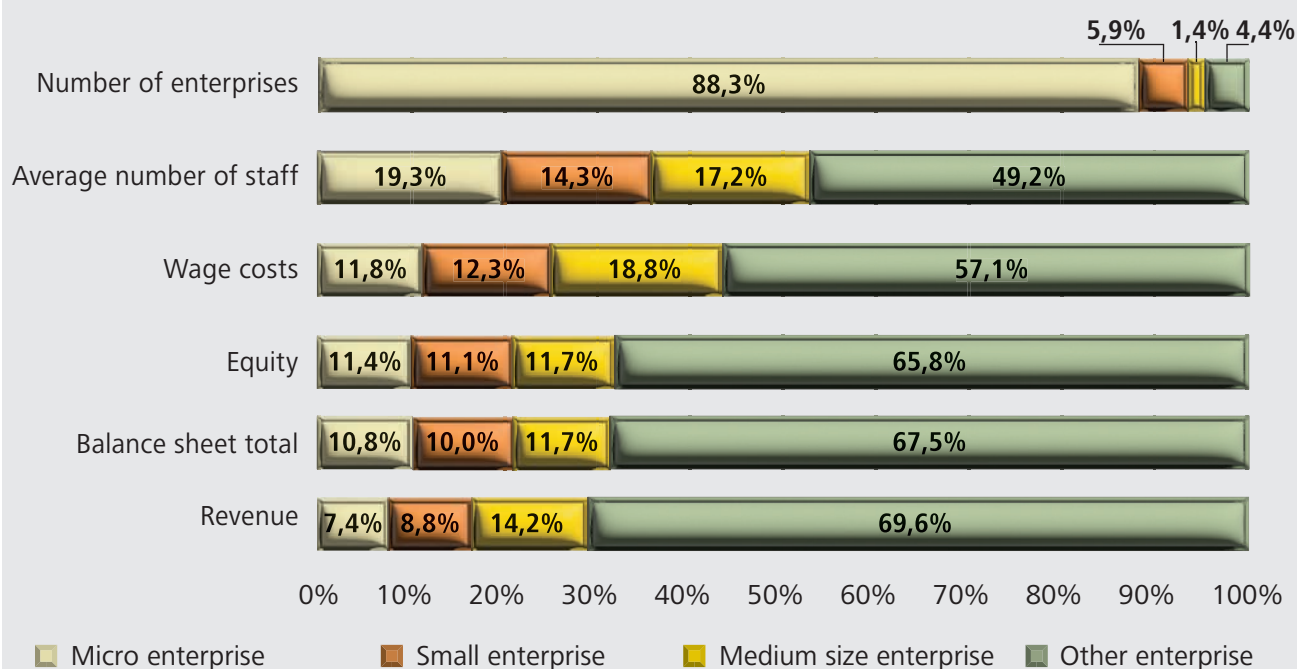
GRAPH 17

Sales revenue by size of enterprise (billion HUF)

GRAPH 18

Evolution of economic indicators by size in 2023 in Borsod-Abaúj-Zemplén county

Graphics: MW, Source: NAV

activity of micro and small enterprises was predominantly domestic, with only a fraction of their sales revenue generated from foreign markets, 3.2 and 10.4 percent respectively. The share of exports in revenues was more than one third, 35.5 per cent, in the medium category and 62.9 per cent in the other group.

(see: Graph 17)

Economic performance is primarily determined by the distribution of invested capital. This is illustrated by the fact that other businesses owned seven tenths of all assets (balance sheet total), with micro, small and medium-sized enterprises sharing the remaining three tenths roughly equally, with one tenth each.

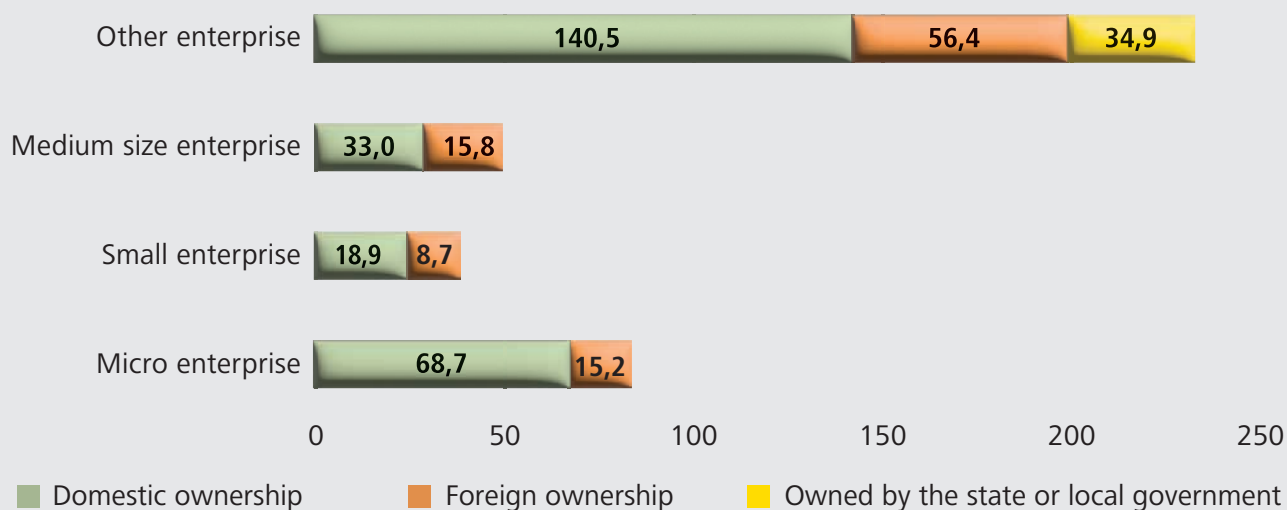
(see: Graph 18)

In Borsod-Abaúj-Zemplén county, six-tenths of foreign investment (registered capital amounting to HUF 56.4 billion) was in the other category of enterprises, while the remaining four-tenths (HUF 40 billion) was in the SME sector.

Thus, the presence of foreign capital was most pronounced in other

GRAPH 19

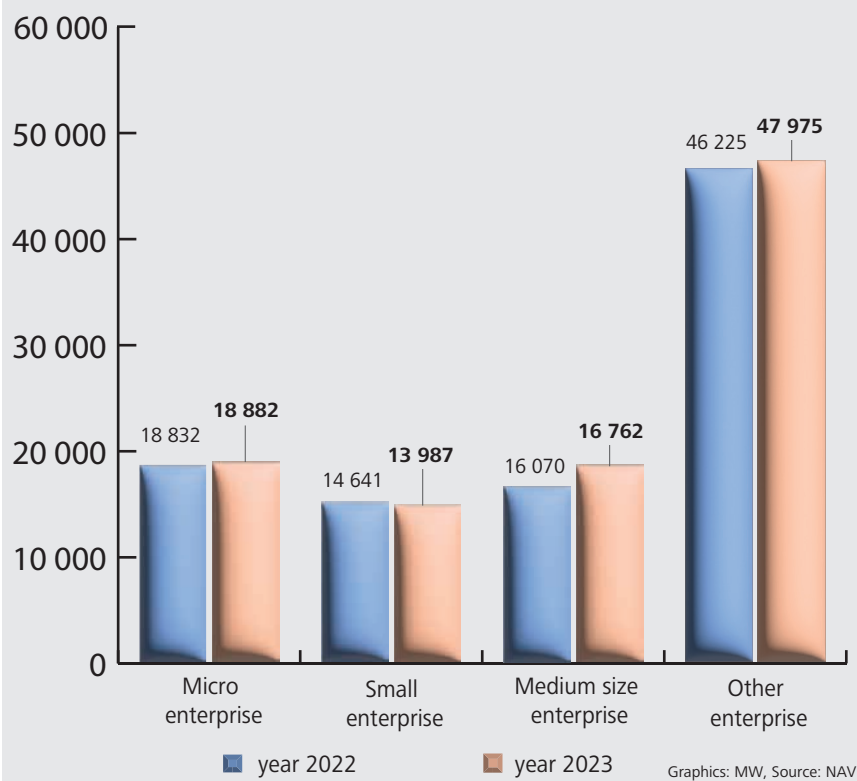
Ownership structure of registered capital by size class of enterprise in 2023 (billion HUF)

Graphics: MW, Source: NAV

GRAPH 20

Evolution of the average number of employees by size of enterprise (persons)

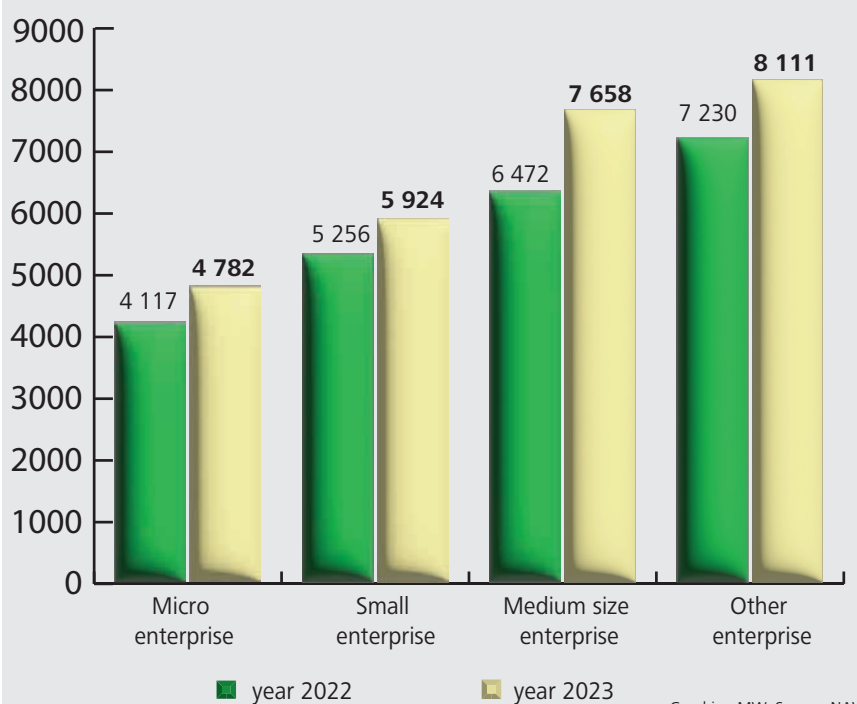
enterprises, with almost twice as much investment in this segment as in all other categories combined. This also means that the proportion of the share capital held by a domestic individual or domestic company decreases as the size of the company increases. In the micro category it was still 82 percent, in the small and medium-sized category it was around 67-68 percent, and in the other category it was only 61 percent, although the latter also includes a share of the state or municipality of 15 percent. Thus, foreign ownership was lowest in the micro category at 18 percent, highest in the SME category at between 31 and 32 percent, and 24 percent in the other category.

(see: Graph 19)

The aggregate corporate tax return data reflect a high share of other enterprises in most cases, above 55%, but a slightly lower share of 49% for the number of persons employed. This also means that the other three categories, micro, small and medium-sized enterprises, employed more than half of the workforce, 51%. So, in terms of job opportunities, every second job is in the SME sector.

GRAPH 21

Specific labour input by the size of the enterprises (thousand HUF/person/year)

At the county level, the increase of nearly 1,900 employees is mostly attributable to the other category, with only 139 increases in the other three groups. In the two middle groups, mostly internal reorganisation took place.

(see: Graph 20)

The annual average of personnel expenditure per employee is still the lowest in the micro category, at HUF 4.8 million per person, despite the fact that the year-on-year change was higher than the county average, at 16.1%. In the other category, on the other hand, the specific expenditure on employees increased at a lower rate of 11.2 percent, suggesting that the new jobs created in this segment are in the lower wage category. However, the annual average of HUF 8.1 million/person for the other category is still much higher, at 1.7 times the average for the smallest category.

(see: Graph 21)

The role and weight of the TOP100 in the county's economy

**There are eight new members in the top 100 ranking list
no new players in the first 50 places**

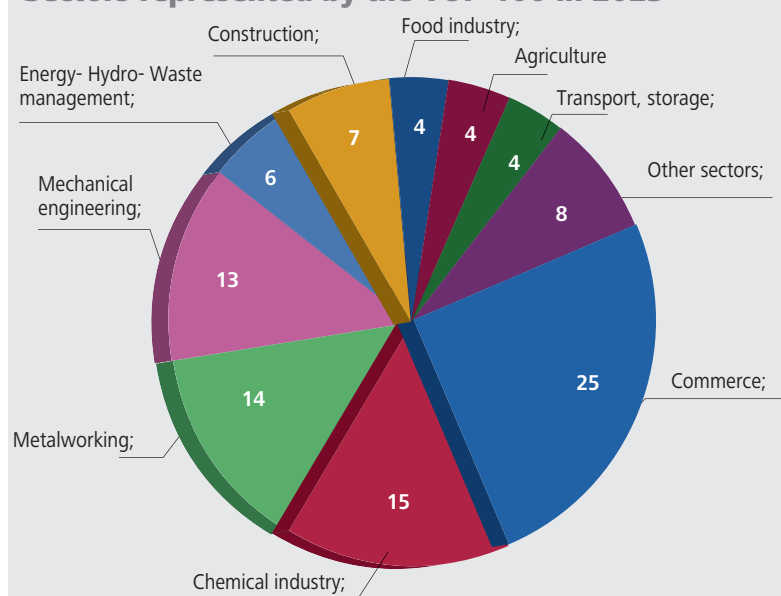
The ranking of companies is based on the net revenue according to the last corporate tax return. Eight of the 100 new members are new, but the others are "old friends", so much so that most of them have been regulars in the community of large enterprises for years. There were no changes in the top five and no new entrants in the top 50.

(see: Graph 22)

Looking at the sectoral composition of the TOP100, the most prominent players in the key sectors mentioned several times in our previous analysis can now be identified by name. The rankings include 15 companies from the chemical industry, 14 from the area of metalworking, 13 from the machinery industry and 25 in trade, a key sector for domestic sales. In addition, the

GRAPH 22

Sectors represented by the TOP 100 in 2023

Graphics: MW, Source: NAV

TABLE 13
Data illustrating the economic importance of the 100 largest companies

Description	Borsod-Abaúj-Zemplén			TOP 100			Rate of TOP 100	
	year 2022	year 2023	Index %	year 2022	year 2023	Index %	year 2022	year 2023
	1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=4/1	8=5/2
Number of enterprises providing data	13 231	13 082	98,9%	100	100	100,0%	0,8%	0,8%
Sales revenue (million HUF)	7 561 381	6 569 731	86,9%	6 235 411	5 228 605	83,9%	82,5%	79,6%
Export revenue (million HUF)	3 834 199	3 282 934	85,6%	3 696 935	3 149 595	85,2%	96,4%	95,9%
Export/Net revenue (%)	50,7%	50,0%		59,3%	60,2%			
Domestic sales (million HUF)	3 727 182	3 286 798	88,2%	2 538 475	2 079 010	81,9%	68,1%	63,3%
Average number of staff (persons)	95 667	97 556	102,0%	44 410	46 984	105,8%	46,4%	48,2%
Investment value (million HUF)	501 275	460 962	92,0%	373 544	331 091	88,6%	74,5%	71,8%

energy, construction, food, agriculture and transport and storage sectors are represented by more than 3 players, while six sectors are represented by a total of eight companies.

(see: Table 13)

The role of the 100 largest companies in the economy is substantial. Even though the revenues of the latest TOP100 did not reach the performance of the previous TOP100, nearly 80 percent of the sales in the county can still be attributed to this top category. Since they are also the biggest exporters in the county, they accounted for almost all of the county's export sales, almost 96 percent. This very high proportion is due to the fact that 82 out of 100 companies exported. Moreover, for 27 companies the export share exceeded 80 percent, meaning that most of

their revenue came from foreign sales. In addition, nearly two-thirds of the domestic sales revenues can be associated with this narrow circle of businesses.

(see: Graph 23)

Most of the remaining businesses in the county operated mostly to supply domestic consumption or were suppliers of these large exporters, so 90 percent of their revenue came from domestic sales.

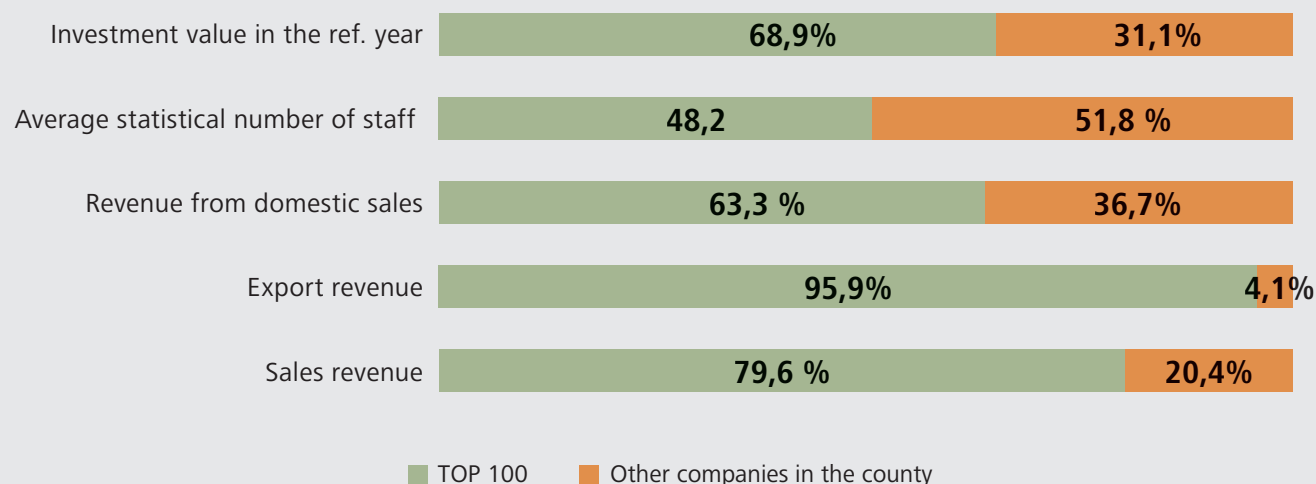
The 100 largest companies also played a major role in the labour market, providing jobs for 46,984 people, i.e. nearly half (48.2%) of the average statistical headcount of the county-based companies were employed by them. The increase in the total number of persons employed in the county is also largely due to the companies

at the top of the ranking. A building management company increased its human resources by 1,800, while the TOP100's mechanical engineering jobs increased by 557 and the chemical industry decreased by 500. Indeed, these employment figures reflect the current combination of unemployment and labour shortages in the labour market and the need for actors on both sides of the labour market to adapt to changing circumstances.

In terms of development, 86 of the leading companies were still investing in 2023, with 31 of them having an investment value of more than HUF 1 billion in the year under review. Thus, the investment in development made by the TOP100 reached about seven tenths of the total investment value of the county, HUF 331 billion.

GRAPH 23

Some economic indicators reflecting the weight of the TOP 100 in 2023

Graphics: MW, Source: NAV

Hagyomány és innovációk a Borsodinál

Tavaly ünnepelte ötvenedik születésnapját, de idén sincs megállás a Borsodi Sörgyárnál. A vállalat már az év elején egy új termékkel lepte meg a hazai sörfogyasztókat és azóta is számos dolog történt az élet habos oldalán.

Februárban vezette be a Borsodi Sörgyár a világ egyik legismertebb sörmárkáját, a Sziklás-hegység ihlette Coors világos sört a hazai piacra. Az új termék mellett, hogy egy új fogalommal, a Coors hideggel ismertette meg a hazai sörfogyasztókat, csomagolásában is különleges, mert a hőérzékeny technológiának köszönhetően a fogyasztók rögtön tudják, hogy mikor lesz fogyasztásra kész hőmérsékletű a sörük.

A vállalat idei másik nagy újdonsága a Miller Lime, ami a klasszikus Miller Genuine Draft könnyed és selymes ízjegyeire épít. A hozzáadott valódi lime-lé biztosítja azt, hogy a Borsodi Sörgyár új prémium lager söre tökéletes kísérője legyen akár egy vibráló bulinak a városban, egy laza napnak a strandon vagy épp egy fesztiválnak, ahol a zene és a jó társaság található.

A hazai sörkultúra fejlődésének köszönhetően nemcsak a prémium és szuper prémiumkategóriás termékek iránt nő a kereslet, hanem az alkoholmentes termékekre is egyre nyitottabbak a fogyasztók. Erre az igényre ad tökéletes választ az alkoholmentes Borsodi Friss termékcsalád, ami kizárólag természetes forrásból származó összetevőkből készül. A mangó-maracuja ízű Borsodi Friss 0,0%, nemcsak

különleges ízvilágával hívja fel magára a figyelmet, hanem alacsony kalóriatartalmával is.

Az új termékek bevezetése mellett egy régi ismerőst is újra köszönthetett a Borsodi, hiszen 15 év után ismét együttműködtek a nyár folyamán a Magyar Labdarúgó-szövetséggel és a 2024-es labdarúgó-Európa-bajnoksághoz kapcsolódóan a Borsodi lett a magyar férfi labdarúgó-válogatott hivatalos söre.

A Borsodi Sörgyár idén nemcsak termékújdonságokkal állt elő. Elin-dította „hazai pályán” kampányát a Borsodi márka, mellyel felhívja a figyelmet arra, hogy mekkora szerepe van a minket körülvevő közösségeknek, a mindennapi örömeket akkor tudjuk a legjobban átélni, amikor barátokkal vagyunk.

A sport és a közös szurkolás élményéhez a Coors márka is évtizedek óta kapcsolódik és ez hozzájárult ahhoz, hogy világszerte az egyik legismertebb sörmárkává válhasson. Ezt a hagyományt építi tovább a vállalat, hiszen hároméves megállapodást kötött a Sportfive Hungary Kft.-vel, így 2024 júliusától a Coors lett a Groupama Aréna hivatalos söre.

A Borsodi Sörgyár számára a magas minőség és partnerek, fogyasztók elégedettsége mellett kiemelten fontos a munkatársak jólléte is, hiszen az elégedett és kellően motivált munkavállaló a legjobb csapatjátékos és elkötelezett nagykövete a vállalatnak és a márkáinak. A Borsodi idén másodszorra kapta meg a Top Employer, azaz a Legjobb Munkáltató minősítést Magyarországon.

BORSODI
AZ ÉLET HABOS OLDALA

Az élet habos oldala

Akkor vagy hazai pályán, ha együtt a csapat.

TISZTÁN ÁRPAMALÁTÁBÓL KÉSZÜLT

1484254 SZPONSZORÁLT TARTALOM

Bővítjük termékeink skáláját a hazai és a külföldi nyomdaipar számára

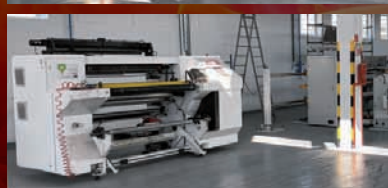
A 2024-es év a CNI Kft. életében az eddigi legnagyobb beruházásokról szólt.

Felújítottuk az egyik csarnokunkat, ahová 6 darab tekercsvágó gépet telepítettünk. Ez jelentős kapacitást képez a meglévő és az új vevőink számára, mert a vágógépekkel öntapadó papírt, öntapadó fóliát, valamint prégezőfóliákat is tudunk vágni. Ezekből a termékekből készülnek a címkék, melyeket a vevőink igényeik szerint nyomtatnak meg és vághatnak méretre. Az új üzem mellé egy nagy kapacitású raktárat is kialakítottunk az alapanyagok számára. Bővítettük a festékkereszt, az oldószeres festékek keverésére két új gépet vásároltunk. Ezek a keverők a festéklaborban elkészített receptek szerint nagyban tudják keverni a sok színes festéket, amelyek a nyomdákba kerülnek, leginkább fóliák

nyomtatása céljából. Vevőink az élelmiszeripari csomagolóanyagok, zsugorfóliák, zsákok, de gyakran címkék és más nyomtatott termékek színes nyomtatására vásárolják a nyomdafestékeinket.

A festékek hígításához hígítókat is gyártunk, de az oldószergyártásban készülnek a mosófolyadékok, az ipari hígítók és más organikus folyadékból gyártott termékek. Termékeinket a cég saját kamionjaival és tartálykocsijával szállítjuk, az idén egy újabb kamiont és ADR-es pótkocsit is beszereztünk.

Cégünk létszáma elérte a 40 főt, de a fejlődés további munkahelyeket képez, főképp Tiszaújváros vonzáskörzetéből várjuk a jelentkezőket. Amennyiben felkeltettük érdeklődésüket, az office@cni.hu e-mail-címre várjuk bemutatkozó levelüket, önéletrajzukat. Büszkék vagyunk arra, hogy a CNI Kft. ismét bekerült a régió TOP 100-as cégei közé.

KAPCSOLAT

3580 Tiszaújváros,
hrs. 2092/3.
cni@cni.hu
<https://cni.hu/>

1488577

FK RASZTER
FK RASZTER ÉPÍTŐ ZRT.

ELISMERÉSEINK:

ÉPÍTŐIPARI NÍVÓDÍJ:

- Degenfeld Kastélyszálló építés
- XIII. ker. Bp. Meséskert passzív ház óvoda építés

ÉPÍTŐIPARI NÍVÓDÍJ DICSÉRET:

- Miskolc Városi Jégcsarnok építése
- Miskolc-Tapolca Termálbarlang és Gyógyfürdő felújítása

ÉPÍTŐIPARI MESTERDÍJ

- Cigándi-Tiszakarádi árvízapasztó tározó
- MAGYAR INGATLANSZÖVETSÉG KÜLÖNDÍJ:**
- Edelényi Kastély felújítás

ÉPÍTÉSZETI NÍVÓDÍJ:

- Tokaj 150 fős Idősek Otthona
- TIERNEY CLARK DÍJ:**
- BorsodChem Klór Üzem
 - Cella épület

1484254

Folyamatos fejlődés és utánpótlás-nevelés a Nestlé szerencsi gyárában

A Nestlé Hungária Kft. tavaly 100 éves jubileumát ünneplő szerencsi üzeme az elmúlt évtizedekben a Nestlé közép-európai regionális kávé- és kakaóitalpor-gyártó és -töltő központjává fejlődött, ahol többek között Nescafé és Nesquik termékeket is készítenek. A vállalat folyamatos fejlesztéseivel és duális szakképzési programjával mindent megtesz azért, hogy a térség megkerülhetetlen munkáltatója maradjon.

Szerencs neve hazánkban rég összefonódott az élelmiszergyártással, de ma már nem csupán Magyarországon, hanem a világ számos pontján fogyaszthatók a Nestlé szerencsi gyárában készült termékek. Az európai piacra itt kifejlesztett Nestlé 3in1 termékek mellett több más azonnal oldódó italpor is innen indul útra nap mint nap 24 különböző országba.

– Hosszú út, rengeteg átalakulás és modernizációk láncolata vezetett addig, hogy a gyár mind a mai napig fenntartható és nyereséges módon

működő bástyája legyen a helyi iparnak – mondta el Lidia Wronska, a Nestlé Hungária Kft. szerencsi és diósgyőri gyárában igazgatója, aki különösen büszke a gyárban zajló automatizációs folyamatokra, amelyek jelentős hatékonyságnövelést tettek lehetővé, illetve a nagy léptékű felújításokra, amelyek az itt dolgozó munkatársak kényelmének fokozását szolgálják.

A Szerencsen zajló fejlődést jól érzékelteti, hogy a Nestlé az elmúlt években összesen 11 milliárd forint értékű beruházást hajtott végre a régióban, amelynek 80 százalékát a szerencsi üzem fejlesztésére fordították. Ennek köszönhetően az üzem éves gyártási kapacitása mára 40 000 tonnára nőtt, amelynek 85 százalékát exportálják, és közel 500 embert foglalkoztatnak.

Szakképzési programmal az utánpótlás-nevelésért

A gyár hosszú ideje biztosít stabil munkahelyet az itt élők számára, a térség egyik legnagyobb munkáltatójaként jó kapcsolatot ápol a helyi

közösségekkel, így játsza fontos szerepet a környék fejlődésében.

A Nestlé szerencsi gyárában 2023 szeptemberében duális szakképzési program is indult, amelynek keretében hat fiatal villanyszerelő kezdte meg gyakorlati tanulmányait a gyár udvarán kialakított, minden komfortnak megfelelő tanteremben. Az osztályteremben a legmodernebb eszközökön gyakorolhatnak a diákok szakirányú oktató segítségével, a jól teljesítő tanulóknak pedig a vállalat a hároméves képzés végén állást is ajánl.

– A folyamatos megújuláshoz elengedhetetlen a megfelelő munkaerő megléte is. Duális szakképzési programunkkal nem titkolt célunk az utánpótlás-nevelés, és büszke vagyok rá, hogy szeptemberben elindult a második évfolyam oktatása is újabb hat tehetséges tanuló részvételével – mondta el Lidia Wronska. Hozátette: – A pályaválasztás előtt álló fiataloknak nagyszerű lehetőséget nyújt a Nestlé a Fialok Foglalkoztatásáért nevű program egésze alatt működő képzésünk, hiszen amellyel, hogy korszerű ismereteket sajátíthatnak el, megismerhetik a nagyvállalati működés alapjait, és értékes munkatapasztalatokat is szerezhetnek.

A Nestlé duális szakképzési programját 2024-ben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara is elismerte: az „Év duális képzőhelye” pályázaton idén nagyvállalatok kategóriában a Nestlé Hungária Kft. lett a vármegye kiemelkedő duális képzőhelye.

A vállalat ugyanakkor nem csak a fiatalokra épít. Az idősebb, már többéves tapasztalattal rendelkező szakembereknek is van helye a Nestlénél: érdemes figyelemmel követni a vállalat karrieroldalát, ahol folyamatosan frissítik az aktuálisan elérhető állásokat.

Alapfilozófiánk harmóniára törekedni a természettel. Ez volt a cégcsoport névadó vállalatának, a **MENTO környezetkultúra Kft.**-nek az egyik alappillére, ami máig meghatározza minden tevékenységünket. Az elmúlt csaknem **25 évben** folyamatosan fejlesztettük képességeinket, szélesítettük portfóliónkat. Mára a térség egyik legsokszínűbb, ezáltal az egyik legstabilabban működő vállalatcsoportjává váltunk, mintegy 300 családnak nyújtva biztos megélhetést. Európai szinten is kiemelkedő tapasztalatokkal rendelkezünk a hulladékkezelésben, ilyen létesítmények építésében és üzemeltetésében. A **MENTO Csoport az egyik meghatározó szereplő Kelet-Európában, ha hulladékgazdálkodás, -újrahasznosítás, vagy -ártalmatlanítás a feladat.**

Folyamatosan bővítjük tevékenységi körünket, ami mára az építőipar széles spektrumát is felöleli. A MENTO Csoporthoz tartozó **DHJ Építő Kft.** komplex szolgáltatásokat kínál a tervezéstől a teljes körű kivitelezésig, legyen szó mély- vagy magasépítésről. A közműhálózatoktól az utakon, hidakon át az irodaházig bármit megépítünk. **Saját beton- és aszfalt előállító üzemeknek köszönhetően költséghatékony és rugalmas megoldásokat kínálunk megrendelőinknek.** A MENTO csoportnál küldetésünknek tekintjük, hogy munkánk során környezetkímélő technológiákat alkalmazzunk. A legmodernebb gépekkel, berendezésekkel, professzionális szakembergárdával és korszerű minőségirányítási rendszerek alkalmazásával dolgozunk, hogy mindenben megfeleljünk partnereink igényeinek.

TritonLife MacroKlinika – vállalat-egészségügy felsőfokon!

Meggyőződésünk, hogy egy vállalati egészségprogram akkor szolgálja leghatékonyabban a munkáltató és munkavállalók érdekeit, ha a feladatok koordinálása egy szolgáltatónál összpontosul!

számító **egészségfejlesztési programot**, akár genetikai alapú rizikóelemzéssel.

Szolgáltatásunk leginnovatívabb eleme a **TELEMEDICINA**, mely magában foglal egészségügyi hotlinet, telefonos orvosi konzultációt, e-recept igénylést és gyógyszerkiszállítást.

A magyar és a nemzetközi egészségbiztosító, egészségügyi ellátásszervező céggel szerződött partneri viszonyban állunk, mely által mindenkinek lehetősége van egész-

ségügyi szolgáltatásainkat **EGÉSZSÉG-PÉNZTÁR VAGY EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS** terhére igénybe venni, mely komoly adókedvezménnyel jár együtt.

Vállalat-egészségügy terén széles körben működünk együtt a régióban lévő gazdasági társaságokkal. Nagyon büszke vagyok rá, hogy mi vigyázhatunk a **HELL** cégcsoport munkatársainak egészségére is! – hangsúlyozta Szabó Gergely ügyvezető igazgató.

INFORMÁCIÓ

30 féle szakrendelés, egynapos sebészet, fekvőbeteg-ellátás, képalkotó diagnosztika (CT, MR, ultrahang, röntgen) várólista nélkül!

www.macroklinika.hu
06-70-500-1818

1488577 SZPONSZORÁLT TARTALOM

Mi egy komplex, egyénre szabott, ezért egyedi vállalat-egészségügyi programot kínálunk! Szolgáltatásunk tartalmazza a **foglalkozás-egészségügyi alapellátást**, a jogszabály szerinti kiegészítő vizsgálatokat és a munkahelyi kockázatelemzést. Széles körű, magas szakmai tartalmú **SZŰRŐCSO-MAGOKAT** nemek és korosztály szerinti bontásban. Igazi különlegességnek

KONYHATERVEZÉS FELSŐFOKON

homestudio.micorex.hu
3516 Miskolc, Pesti út 5.
homestudio@micorex.hu
Időpontfoglalás: +36 20 252 2817

1486552

dynea®

1487734

Conversation with Mr. Patrick Lu Hongjie, Chairman of the Board

Wanhua BorsodChem became the leading economic power of the region

In the spirit of the mission formulated by their Headquarters, they want to shape Wanhua BorsodChem into a company that their employees look up to admiring, and the community around them recognizes and respects.

Wanhua has been the controlling majority shareholder of BorsodChem since February 2011. The experience of the 13.5 years of joint efforts behind them provides sufficient basis for a retrospective assessment. The Company, which was in a critical financial situation at the beginning of the acquisition process, has gradually turned an initial significant loss into a profit over four years as a result of the financing resources provided by the Owner, technology and knowledge transfer, and the dedicated teamwork of Chinese and Hungarian employees. Subsequently, they embarked on the largest development programme in the Company's history, aimed at expanding production capacity, improving product quality and security of supply, and creating the full infrastructure for a new site, suitable for chemical production through a brownfield investment. All of this laid the foundations for BorsodChem to achieve three, gradually increasing record financial results of its existence in 2017, 2018 and 2021.

Developments started earlier were continued

The European economy, especially the chemical industry, experienced an extremely difficult period in 2023. Despite the easing of the tension caused by energy prices that had previously risen to extreme heights, high inflation and market credit interest rates restrained consumption and investments, which was clearly reflected in the strongly subdued demand for their products. As a result, in 2023 they were able to achieve 25% lower sales revenue than the previous year. However, the economic slowdown

once again reinforces the importance of increasing competitiveness as a primary development priority. Therefore, in order to strengthen the efficient operation and market position of their company, they continued the investments and developments, which were started earlier, in spite of the recent difficult period.

Locally produced raw material

The highlight of the year of 2023 is that they put their Aniline plant into production at their new Site IV, which produces the most important raw material for their main product, MDI, locally. In addition to increasing the security of supply and the vertical integration of the site, the facility compared to previous Chinese imports, created the opportunity for saving transportation costs and reducing their carbon footprint.

In addition, to reduce the risk of security of supply, they built a new nitric acid plant for the nitration of the raw material of aniline, and their new, natural gas-fired, combined heat and electricity power plant started operating also. This is essential to meet the increased steam demands resulting from their developments, and at

the same time, they now provide more than one third of their electricity demand with in-house production of exceptionally high efficiency.

Improvement of efficiency

Due to their continuous expansions and new plants, the development of their Wastewater Treatment Plant has also become essential; in order to enable them to handle properly the increased wastewater flows having a new composition. They completed the investment in 2023 and began trial operation.

They consider it an important milestone that during the annual turnaround, they increased the capacity of the MDI plant by almost 15%, which crowned the expended efforts, by producing a high-quality product at a level exceeding the nominal maximum production capacity during the three-day lasting parameter measurement.

They also deem the renewal of their integrated company management software system an outstanding success. With the implementation of the S/4 HANA project, BorsodChem became the first large company in Hungary to

simultaneously successfully migrate and update historical data collected in the SAP system over past 25 years.

Biodiversity

In the course of their EU-supported LIFE climate adaptation project launched in 2020, in cooperation with the Aggtelek National Park, in the spirit of biodiversity, they transformed their pools previously used for salty water storage to create wetlands for protected birds and plants, which is a good example of how the goal of economic development can be reconciled with nature conservation, in the course of building sustainability. For the general public, they have created a bird observation tower and even a nature trail to present the birdlife that occurs there.

Their commitment to sustainability and corporate social responsibility is faithfully reflected by the fact that the Company won the Platinum rating for the third consecutive time in the international, independent sustainability assessment conducted by EcoVadis.

Lovable Workplace

In recognition of their responsibility towards their employees, in the 2023 DreamJobs competition, they once again won the title "Lovable Workplace" and the "Most Innovative Company" special award based on their initiatives that support the attractiveness of their company and elements that increase their retention power.

In beneFit Prize contest, they received a special professional award in the Generation Z category in recognition of the training, predictable career-paths and benefits that they provide young people with to strengthen their commitment.

The past lasting for three quarters of a century

This year, BorsodChem has reached a significant milestone in its existence, as they are celebrating the 75th anniversary of the founding of their legal predecessor. Over the past three quarters of a century, their company has become one of the leading players in the European chemical industry in the production of plastic raw materials and inorganic chemicals.

The intention of their Owner and the

Company is the same in the subject that the investment program, implemented since the acquisition - during which they have so far invested 1.8 billion euros (720 billion forints at today's exchange rate) for their site developments - will be continued at a similar or, if possible, an even greater pace in the future.

Within this framework, their strategic goals are to become Wanhua's largest overseas integrated production base and the operational centre that manages the operations of their parent company's European interests, as well as the most competitive polyurethane production base in Europe and the European production centre of innovative new chemicals, developed by their Headquarters.

Local patriotic way of thinking

Their goal is to double their sales revenue by the end of the decade by the above steps, and to create a number of new jobs equal to about half of their current workforce, even with their continuous improvements aimed at the efficiency of the workforce. For this, they are looking for chemical technicians, or candidates with secondary education who are well trained in their current profession, but who are willing and able to learn new things, as well as engineers, who want to be not only observers, but also creative participants in BorsodChem success story, from the entire county.

As one of the largest companies in the region and at the same time a responsible employer, they provide

a secure livelihood for the families of their more than 3,300 employees, but their growth also imposes a great responsibility on them, as their operation have an impact onto the environment and surrounding local communities.

Thus, since we can talk about Wanhua BorsodChem, they have been practicing their social responsibility in local patriotic attitude. Therefore, with their financial donations and other supports, they primarily help the institutions and associations of Kazincbarcika, the Sajóvalley settlements, the University of Miskolc and the county seat. Apart from occasional, rare exceptions, they did not provide support outside the county boundaries.

Ensuring sustainability

Their basic goal with the aforementioned investment program is to improve the efficiency of the 75-year-old BorsodChem and ensure the sustainability of their operations over the next three quarters of a century at least. They want to realize all of this with competitive business management and, as they have done so far, by further enhancing the harmony they have already established with their natural and social environment, in full symbiosis.

In the spirit of the mission formulated by their Headquarters, they are working to shape Wanhua BorsodChem into a company that their employees look up to admiring, and the community around them recognizes and respects.

Development, results, goals

Evaluating 30 years – BOKIK celebrates the anniversary of its foundation

In our interview, Tamás Bihall stressed that the Chamber's main economic development goals include increasing competitiveness and productivity, and improving efficiency. We talked to the President of the Chamber of Commerce and Industry of Borsod-Abaúj-Zemplén County, which is celebrating its 30th anniversary, about the three decades and its plans for the future.

The year 2024 is special for the Chamber in several ways. On the one hand, it is the year of the renewal and it is also the 30th anniversary of the founding of the BOKIK. Both dates provide an opportunity to evaluate 4 and 30 years respectively. Looking back, how do you see the founding period in 1994?

One of the historic achievements of the Antall government was the development of a new regulatory framework for chambers of commerce and industry. The law on chambers was promulgated in March 1994, and BOKIK was established on 29 November 1994. We started almost from scratch, as we did not have the human, material or operational resources. It is important to mention that even then more than 50 business organisations, including businesses and associations, participated in the preparation of the regional chamber elections, so the public body was formed on a very broad basis, which I believe was a meaningful mandate. Over the years, we have built a chamber system to European standards, and I am proud to have been part of this development process from preparation to establishment, and to have been able to be involved as President in the work over the past 30 years. It has also been a great pleasure to get to know many great people and entrepreneurs during this quarter of a century.

What have been the biggest challenges in thirty years?

In terms of history, we have had a fantastic and varied 30 years. If we try to unravel the logic of how the economy works, it has been a very difficult and challenging period.

Tamás Bihall, president of BOKIK

This includes the privatisation era of the 1990s, when people became owners of significant assets almost overnight, which of course also entailed the ill-conceived and disorganised nature of the whole privatisation system.

Over the three decades, Hungary has alternated between periods of crisis and periods of balanced development, while it became a member of the European Union in 2004. From pandemics to the war, the hardships of the last four to five years that have tested people and economies are familiar to all. These events have left and continue to leave a deep mark on the economy at both micro and macro levels.

If we look at the achievements of BOKIK's work, among the first successes I must mention that after the collapse of metallurgy and mining, it was also thanks to the Chamber's significant international network that we were able to keep our region on the map of Europe and the world. We were

the first to receive a delegation from South Korea, as well as German and French chamber experts, in order to improve and address the situation here. Many large investors have also come through the Chamber's channels, for example from northern Italy and the United States. These have all helped the region and companies to develop business relations. There are, for example, several businesses in our county that are still in operation today and were established as a result of such meetings.

Because of my personal involvement, I consider the creation of the dual system of vocational training in Hungary to be somewhat a success for Miskolc. It is a complex system, and although we have progressed more slowly than we thought, vocational training in Hungary, including our county, is now of European quality. It is important to mention the establishment of the Széchenyi Card Programme and Kavosz Zrt., which has become a key financing instrument of the Hungarian SME system since its launch in 2002. An important step in the development of the Chamber's infrastructure was the complete renovation of our seat in Miskolc between 2017 and 2019. Thanks to this, we now welcome the county's entrepreneurs in a modern building with meeting and conference facilities of European standard, and our seat has also become an emblematic building in Miskolc.

What does the Chamber need to improve and change?

A public body is always like the economy around it. From this basic premise, I would like to highlight three things about the development of the Chamber. The first is that the world is changing rapidly, to mention only digitalisation and the rise of artificial intelligence, and the Chamber must keep pace with this dynamic movement, transformation, these new trends. Change also requires us to adopt new ways of working. The second is that our county has a very complex economic structure, so it is important for us to reach out to those settlements that are not so-called economic centres, such as Miskolc, Tiszaújváros or Kazincbarcika. We started this work this year under the Entrepreneurs in Alliance programme. The third thing I would like to highlight is rejuvenation. In addition to the great people mentioned above, we need to find more and more great people. We need to find those talented, committed entrepreneurs who are willing and able to sacrifice extra hours of work to further strengthen the business community and the Chamber.

Now, after the Chamber elections, the question is: what are the long-term goals of BOKIK to promote the economic development of the county?

We can work with policymakers and businesses to set long-term economic goals along the lines set out by the country, the government. Strengthening competitiveness and productivity and improving efficiency are at the top of the agenda, and this is where everything comes from. The challenges that all companies will face are: artificial intelligence, ESG (short for Environmental, Social and

Governance), green transition, digitalisation. It is important for the Chamber to assist decision-makers in the realisation of priority goals for the economy, such as the development of education, the catching up of underdeveloped border regions, or the proper positioning of Miskolc, a city with country rights. We particularly welcome public capital injections to support SMEs' investments and improve their competitiveness. We are also expanding the range of loans offered by the Széchenyi Card Programme. This means that from 1 November, the annual interest rate for investment-type loan products under the Széchenyi Card Programme will be reduced to 3.5%. In addition to industrial development, tourism in the county must also be reconsidered, as our environment and natural resources can make tourism an outstanding sector in this area. The Chamber should also be involved in this work, preferably in the decision-preparation process, and help decision-makers to identify the optimal directions. To do this, of course, we also need a strong expert base. That is why we are striving to create a team of advisers with as much knowledge as possible, a "think tank" to support the work of the Chamber in all areas.

What steps are required to get the region's economy growing again?

In the current state of the economy, looking ahead with optimism may be the way forward. A lot of hard work is needed from all players, and at the end of the day, companies will show the results. I am confident that entrepreneurship will help everyone to grow, strengthen and develop their business. As the county has a strong industrial base, particularly in the area of chemical industry and mechanical engineering, the related development and ability to attract capital will allow the region to remain economically stable, which could be enhanced by the opportunities in tourism already mentioned. All this can help to create the essential conditions for keeping skilled and talented young people at home. This is an important foundation for the economic stability and growth of the region. To do this, we need to be involved in government programmes, working with government offices, municipalities, universities and educational institutions.

„The Chamber must also keep pace with the transformation brought about by digitalisation and the rise of artificial intelligence“

The aim is to improve competitiveness

Entrepreneurs welcomed the Chamber's 2024 business development programme

„In alliance with entrepreneurs” – this is the title of the Entrepreneurship Development Programme (VFP) of the Chamber of Commerce and Industry of Borsod-Abaúj-Zemplén County (BOKIK) launched at the beginning of the year. Tiborné Dudás, secretary of the Chamber, said that the initiative was aimed, among other things, at improving the competitiveness of businesses operating in disadvantaged regions of the county, and it is good news that the programme will continue in 2025.

The preparation for the implementation of the programme started in 2023, and the starting point was the cooperation between the Hungarian Chamber of Commerce and Industry (HCCI) and the Government, in the framework of which the parties signed the agreement "In Alliance with Entrepreneurs" in 2022.

According to the agreement, a national Entrepreneurship Development Programme supported by the Ministry of National Economy and the Ministry of Education and Culture was launched last year, and BOKIK joined the programme.

Focus on convergence

"The aim of the development programme is to improve the competitiveness of businesses and to support the catching-up of areas with weaker economic performance and lower tax capacity", said Tiborné Dudás. She added that, in our case, this category includes all subregions, with the exception of the county seat, Miskolc and Tiszaújváros.

We learned that between March and September, staff members of the Chamber organised 24 events in various subregions of the county in connection with the development program. These included workshops with 15-20 participants, lectures with an audience of more than 100 people, full-day courses and visits to exhibitions abroad with 20-25 participants.

"All in all, we provided up-to-date knowledge and useful professional skills to nearly a thousand participants. We have identified business opportunities and helped entrepreneurs to expand their contacts and exchange professional experience," the secretary said. She noted that the feedback was positive for all types of events. The newly opened advisory centres in Cigánd, Enc, Edelény, Gönc, Mezőcsát, Pálháza, Putnok and Tokaj were well received. In these towns, consultations and events were held on a regular basis.

Services brought to the county

"Experience has shown that entrepreneurs were very happy that services are available to them close to their home town and they could participate for example in the motivational lectures of Péter Geszti in Tokaj, Péter Balogh - or "Petya" as he is known to everyone - on artificial intelligence and international market entry in Mezőköves, and Miklós Schiffer's style coaching in Tarc, in the centres of the small regions. But I must also mention the day-long workshop in Kazincbarcika of the renowned marketing expert Róbert Mészáros" - summarized the series of major events of the Chamber's secretary.

Positive reactions

We also talked about how the development programme was received by entrepreneurs and what feedback they gave. Tiborné Dudás said that it was good to read the opinions of the participants,

such as the following lines: "It is useful that micro, small and medium-sized enterprises can participate in professional programmes organised by the Chamber. Not only because they can get relevant knowledge from the speakers that can be used for their own business, but also because the informative discussions with other participants help them to move forward." An entrepreneur participating in an exhibition wrote the following: "Organised by the Chamber, we participated in the WEBUILD Energiesparmesse 2024 in Wels, Austria, in March. During the few days of the trip, good contacts were established between the representatives of the 12 participating companies, we exchanged entrepreneurial experiences,

discussed problems and learned from good practices. We gained a lot of knowledge at the exhibition, where we were able to see the latest technological solutions in the field of energy efficiency."

The programme will continue

"We at the Chamber have evaluated this series of programmes as a way of strengthening our links with the county's entrepreneurs, helping them in their day-to-day work and, overall, the renewed service offer has been well received. According to information from the Hungarian Chamber of Commerce and Industry, this national Enterprise Development Programme will continue in 2025. We at BOKIK will use the experience of this first cycle to make our events supporting entrepreneurs as successful as possible" - concluded Tiborné Dudás.

Tiborné Dudás, secretary of the chamber

At the service of enterprises

Following the BOKIK Annual General Meeting of Delegates held on 12 June 2024, the new Board of Directors has in recent months set the Chamber's objectives for the next four years and the professional associations have been formed. In our summary, we present the elected members of the Chamber's governing bodies and the 10 objectives BOKIK defined for the period between 2024-2028.

10 objectives of the chamber

When planning its work for the next four years, the Presidency considered the expected developments in the world economy, the strategic objectives of the domestic economy, the strengths and weaknesses of the county's economy and the trends in the various sectors. Based on this knowledge, and focusing on the Chamber's activities and tasks, the ten priority objectives for the 2024-2028 cycle were drawn up, which, once approved by the Assembly of Delegates, will define the work of BOKIK for the next four years.

- 1. Increasing the competitiveness of SMEs** – Focusing on innovation, R&D, digitalisation, cybersecurity, Industry 4.0.
- 2. In alliance with entrepreneurs** – Strengthening the relationship between the Chamber and entrepreneurs, increasing the number of voluntary members.
- 3. BOKIK is the voice of the economy** – Collecting and

disseminating information on the functioning of businesses and providing information to entrepreneurs, lobbying.

- 4. The digitalisation of the economy, the application of artificial intelligence** – A response to the challenges of markets, business and the labour market.
- 5. Energy management – Environment – Circular economy – Climate change** – Supporting responsible business development.
- 6. Expanding the export markets of the county's companies** – Exploiting the opportunities offered by the Chamber's external relations, organising theme-specific trips abroad.
- 7. Securing skilled labour for the county's companies** – The Chamber's response to the challenges of the labour market.
- 8. Promoting balanced local development** – Helping disadvantaged areas of the county to catch up through the Chamber's business development programme.
- 9. Renewal of the Chamber's communication and marketing activities** – Presence and activity on new online platforms.
- 10. Strengthening the activity of chamber bodies**

The implementation of these strategic objectives serves the operation of some 1,800 voluntary chamber member companies and more than 40,000 registered businesses in our county.

BOARD 2024-2028

The President of BOKIK	Tamás Bihall	Nord Tender Kft.
General President	Dr. István Barkóczy	FUX Zrt.
Head of Industry Division	László Kiss	"KIS" Szerelő és Kereskedő Kft.
Head of Trade Division	László Tóth	Unió Coop Zrt.
Head of Service Division	István Derczó	Weinberg '93 Kft.
Head of Artisanal Division	Attila Kovács J.	Ortopán Kft.
Department of Heavy Industry and Energy	József István Antal	MVM Émász Áramhálózati Kft.
Department of Chemical industry	Viktória Dési	MOL Petrolkémia Zrt.
Department of Mechanical Engineering	László Bódi	Halbo mce Tervező és Fővállalkozó Zrt.
Department of Light Industry	Dr. László Persze	Mezőkövesdi Bútoripari Kft.
Department of Food Industry	Zsolt Kisgergely	Kisgergely Fagylaltgyártó és Kereskedelmi Kft.
Department of Construction and General Contracting	László Kocsi	ÉPSZER Zrt.
Department of Wholesale	Zoltán Valler	Kispatak 2000 Kft.
Department of Food Retail	Krisztián Zsiga	Abaúj-Coop Zrt.
Department of Clothing and Other Trade	Lajos Szűcs	Florida Sport 26 Kft.
Department of Motor Vehicle Trade	Attila Sándor	Miskolc Autóház Kft.
Department of Tourism and Catering	Péter Bágyi	Zemplén Idegenforgalmi Kft.
Department of Construction and Specialised Trades	János Dakos	Profession Consulting Kft.
Department of Health Services	István Madarász	self-employed persons
Department of Electrical and Vehicle Mechanics	Lajos Tóth	self-employed persons
Department of Wood, Paper and Printing	Sándor Stefán	self-employed persons
Department of Food, Clothing and Applied Arts	László Vass	self-employed persons
Department of Construction Machinery and Metalworking	Gábor Sedlák	CreativEnergy Kft.
Department of Transport	György Ádám Imre	Adampont Kft.
Department of Public Services	Ákos Lőrinc	ÉRV Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.
Department of Finance and Economic Services	Attila Soós	COOL WORK Kft.
Department of Business Services	Péter Koleszár	MED-PC Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Department of Real Estate	Lajos József Jánosik	Jánosik és Társai Kft.
Department of Residential and Community Services	Krisztina Bodáné Tajthy	BNL START PARTNERS Kft.

Leading companies provide a solid foundation

The Chamber of Commerce and Industry of Borsod-Abaúj-Zemplén County (BOKIK), in collaboration with the daily newspaper North Hungary and the Borsod-Abaúj-Zemplén Tax and Customs Directorate of the National Tax and Customs Administration (NAV), releases its special TOP 100 issue for the 18th time. On this occasion, BOKIK organises an economic forum in conjunction with the issue launch ceremony. What changes can be seen at the forefront of the county TOP 100 list, what is the proportion of new entrants? BOKIK experts looked into this among other things.

Changes and status quo at the top

This year's TOP 100 list – compiled on the basis of net sales revenues in 2023 – shows that the leading companies provide the county's economy with solid foundations. Of the companies in the top 10 in the 2024 edition, 9 were also in the top 10 in the 2023 edition, and most of them are ranked almost identically: 7 of the companies in the top 10 are ranked the same as last year. The chemical industry giant of Kazincbarcika, i.e. BorsodChem Zrt., took the number one position with a massive lead in sales revenues in both years.

Ranking in the 2024 edition		Ranking in the 2023 edition
1.	BorsodChem Zrt.	1.
2.	Robert Bosch Energy And Body Systems Kft.	2.
3.	MOL Petrolkémia Zrt.	3.
4.	Jabil Circuit Magyarország Kft.	4.
5.	Robert Bosch Power Tool Kft.	5.
6.	Joyson Safety Systems Hungary Kft.	8.
7.	Bc-Energiakereskedő Kft.	6.
8.	MVM Émász Áramhálózati Kft.	11.
9.	Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft.	9.
10.	B + N Referencia Zrt.	10.

A further analysis of the list based on net revenues shows that there are a total of 13 companies that have maintained their position from last year.

Positions retained	Company name
1.	BorsodChem Zrt.
2.	Robert Bosch Energy And Body Systems Kft.
3.	MOL Petrolkémia Zrt.
4.	Jabil Circuit Magyarország Kft.
5.	Robert Bosch Power Tool Kft.
9.	Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft.
10.	B + N Referencia Zrt.
14.	WSZL Kft.
30.	Ongropack Kft.
31.	Weinberg '93 Építő Kft.
66.	Kurilla-Gabona Kft.
76.	Mihó Miskolci Hőszolgáltató Kft.
79.	Certa Kft.

The Weinberg Kft. of Sárospatak opened a new office building this year.
The company maintains a stable position in the TOP 100

New entrants on board

As a noteworthy change, the 100 most significant businesses listed in the 2024 issue include 8 new names, compared to the previous year. The businesses indicated in the following table are new entrants to the elite club. It should be noted that some of them have already been included in this prestigious list in the previous year(s).

Ranking	Company name	City	Main activity
57.	Gs Yuasa Magyarország Kft.	Miskolc	manufacture of electrical and electronic equipment for motor vehicles
73.	Pv Napenergia Kft.	Miskolc	other building services installation
85.	Ad Plastik Tisza Kft.	Tiszaújváros	manufacture of parts for road vehicles and vehicle engines
89.	Hunpetrol 2018 Kft.	n.a.	n.a.
90.	Mirehu Kft.	Miskolc	treatment and disposal of non-hazardous waste
93.	Carl Zeiss Digital Innovation Hungary Kft.	Miskolc	computer programming
94.	Szentistváni Takarmány Kft.	Szentistván	manufacture of feed for livestock
96.	Duna Italkereskedőház Kft.	Miskolc	wholesale of beverages

Re-arranged rankings

It is also worth noticing that some of the businesses included in the 2023 issue have climbed up in this year's TOP 100 list. In total, there are 43 companies in the list that have improved their position compared to last year. When examining the results of the TOP 100 ranking, it is also worth looking at which companies have jumped the most positions and which have shown the greatest momentum in growth. The table below shows which companies have improved their ranking by at least 10 positions. As regards the location of firms, these are typically located in the county capital.

Current position	Company name	Position last year	Degree of improvement of positions
58.	Ilkotrade Kft.	90.	32
44.	Siad Hungary Kft.	67.	23
60.	Fraisa Hungária Kft.	80.	20
56.	Mento Környezetkultúra Kft.	73.	17
49.	Miskolc Autóház Kft.	65.	16
40.	Ad-Vesz Kereskedelmi Zrt.	55.	15
47.	Fk-Raszter Építő Zrt.	62.	15
35.	Mda Hungary Autóipari Kft.	46.	11
84.	Abaújtej Kft.	95.	11
64.	Szerencsi Mezőgazdasági Zrt.	74.	10
87.	Miskolc Motors Kft.	97.	10

It is also worth noting that only 4 companies have moved down, but they are still in the Top 100.

TOP 100 in the light of district data

DISTRICT	number of companies
Miskolc	54
Tiszaújváros	11
Mezőkövesd	7
Kazincbarcika	8
Sáropatak	4
Sátoraljaújhely	4
Encs	3
Ózd	3
Szerencs	3
Gönc	2
Tokaj	1
Cigánd	0
Edelény	0
Mezőcsát	0
Putnok	0
Szikszo	0
TOTAL	100

An analysis of the top 100 companies by district shows that, as in the previous year, the districts of Cigánd, Edelény, Putnok, Szikszo and Mezőcsát unfortunately do not have any companies in the top 100. The number of TOP 100 companies in the 2024 list in the districts of Encs, Gönc, Ózd, Sáropatak, Sátoraljaújhely, Szerencs and Tokaj is the same as in the previous year. In the districts of Kazincbarcika and Tiszaújváros, the number of TOP 100 companies decreased by two in each case, while in the district of Mezőkövesd the number increased by one and in the district of Miskolc by three. This shows that the latter change will further strengthen the economic dominance of the region.

The chemical giant from Tiszaújváros maintains its podium position

Miskolc remains the economic centre of the county

Businesses also faced many challenges in the first eight months of 2024

After a challenging period of inflation, the Hungarian economy has been adversely affected in 2024 by falling demand for goods provided by the processing industry and a weakening the German economy. With favourable labour market data and rising real wages, household consumption is still below the level of two years ago, and fiscal considerations have led to the postponement of a number of public investments. All these processes also occurred in Borsod- Abaúj-Zemplén county. In keeping with tradition, at the request of BOKIK, the Central Statistical Office has again this year prepared an analysis of the county's economic trends for the TOP 100 publication, based on data available until the first half of 2024.

The county's investment performance increased only modestly, with a declining performance in the processing industry, including the automotive and chemical industry. The first quarter result keeps the construction industry in positive territory, but the number of orders is significantly lower than a year earlier. However, the county's tourism sector performed well in the first eight months of the year.

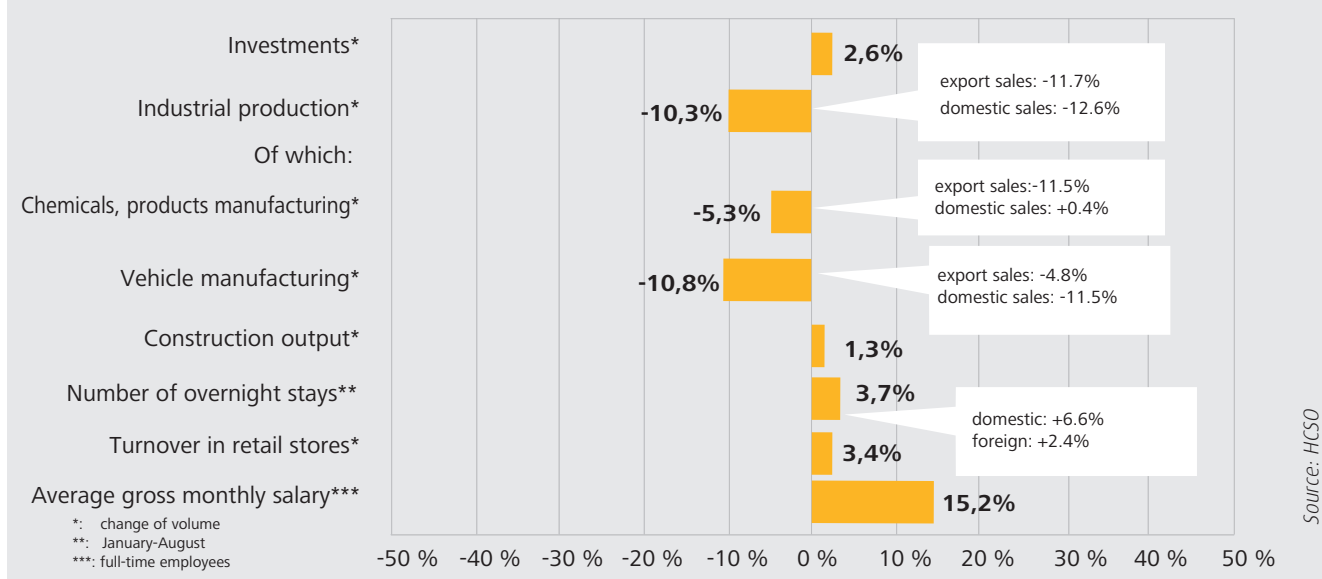
and agricultural enterprises, the latter being more important than the national average.

In August 2024, 76,000 enterprises were registered in the county, about 600 fewer than a year earlier. Within this, the number of more than 58 thousand self-employed remained stagnant, while the number of nearly 18 thousand companies fell by 3.0% over a year. The number of registered businesses has been slowly declining since mid-2022, in line with the national trend, and has fallen by nearly 3,000 over the period.

Most businesses were registered in agriculture (30%). In addition, a larger proportion, but less than 10% each, include organisations engaged in trade, real estate, professional, scientific and technical activities (such as consultancy, advisory and engineering services) and construction. The number of agricultural businesses fell the most (-3.6%), as nearly 900 individuals (e.g. primary producers), most of them with a tax number, were removed from the register in one year, mainly for administrative reasons. In the major sectors, the number of

Evolution of the main economic indicators in Borsod-Abaúj-Zemplén county, 2024. First half of the year (compared to the same period of the previous year)

Figure 1

Business environment

Businesses also faced many challenges in the first eight months of 2024. The economic uncertainties affected the different sectors to different degrees, which in Borsod- Abaúj-Zemplén is mainly reflected in the decline in the number of corporate

businesses either decreased slightly (real estate, construction industry) or remained broadly stable (trade, professional, scientific and technical activities). Significant increases were recorded in transport and storage (+7.5%) and other service activities (+5.3%).

The trend in the number of newly created and closed organisations indicates a decline in entrepreneurship: In the first eight months of 2024, the number of newly registered enterprises fell by 7.8% compared to the same period of the previous year, while the number of enterprise closures increased by 7.0% over this period.

Among the five hundred companies with the highest turnover in the country, there are 6 companies limited by shares and 14 private limited companies based in Borsod-Abaúj-Zemplén County. These 20 companies accounted for 5.6% of the TOP 500's revenues and 5.9% of its headcount, ranking 4th in the list including the capital and the counties both in terms of revenues and workforce.

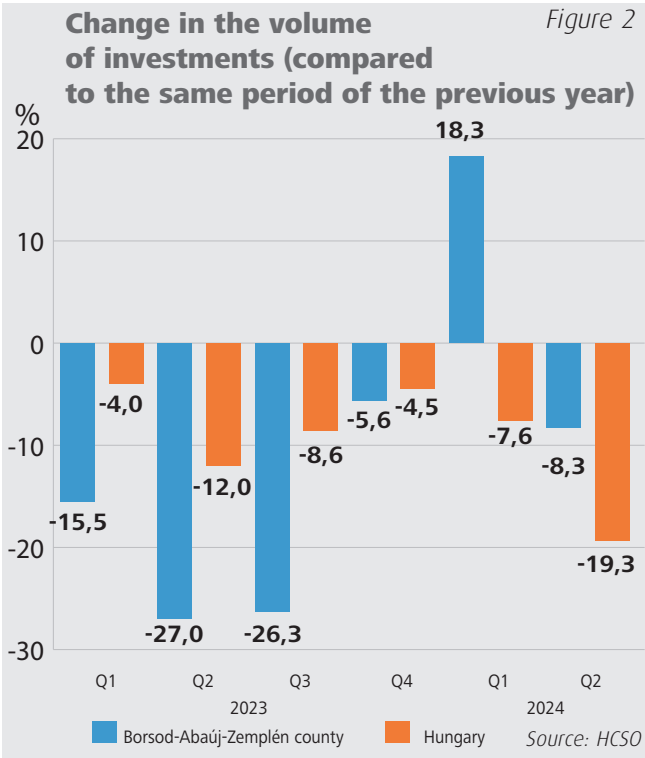
Within the county, businesses with the highest revenues are concentrated in Miskolc. Of the 100 largest companies, 40 are located here, and these organisations accounted for 30 % of the revenues generated by the TOP 100 companies and 39 % of their headcount. In addition to the county capital, there are 23 other municipalities, of which Tiszaújváros (13) and Kazincbarcika (9) have a significant number of priority organisations. Of the largest enterprises in the county, 46 were active in the processing industry and 24 in trade, based on their main activity.

Investments (1.)

In 2023, the development activity of business organisations based in Borsod-Abaúj-Zemplén County decreased by 18% compared to the previous year. This was largely due to a similar decrease in the volume of development in the processing industry. Investment performance also declined in most sectors. The development amounting to HUF 505 billion in the county accounted for 4.0% of the national performance.

After the decline last year, the willingness to invest improved in the first six months of 2024 in Borsod-Abaúj-Zemplén: the value of development projects carried out by business organisations based in the county was HUF 225 billion, 2.6% more than in the same period of the previous year. This made Borsod-Abaúj-Zemplén one of the three counties where performance increased. The amount spent on investment in the county increased to 4.4% of the national figure. Investments per capita amounted to HUF 364,000, almost seven-tenths of the national average. On the basis of this indicator, Borsod-Abaúj-Zemplén ranked 6th among the capital and the counties.

Among the productive sectors, investment increased in industry (excluding water and waste management) and agriculture (9.6% and 4.2% respectively), while construction fell (38%). Among services, only trade (14%), real estate (56%) and catering services (15%) saw an increase, while investment fell in the other sectors, with the largest decrease (71%) in information and communication. 73% of investments were made in industry. Within this, the largest share of

modernisation spending was in the processing industry. Within the sector, the largest amount was spent on development in the chemical and mechanical engineering industries. Industry was followed by trade (3.8%) and agriculture (3.7%). Separately, the share of each of the other branches did not exceed 3.0%.

In Borsod-Abaúj-Zemplén in the first half of 2024, two-fifths of the developments were for the construction of buildings and other structures, while another 31% were for the purchase of machinery, equipment and vehicles from domestic sources and 28% from imports. Businesses in the county spent 29% more on machinery, equipment and vehicles purchased domestically and 23% more on buildings and other construction compared to the same period last year. At the same time, the output of foreign-made machinery, equipment and vehicles fell by three tenths.

Industry

In 2023, the county's industry experienced a significant decline, with the output of industrial enterprises employing more than four people in Borsod-Abaúj-Zemplén County falling 16% below the level of a year earlier, the second largest decline among the counties after Fejér. The downward trend continued in the first half of 2024 due to the collapse of production in industries producing for export markets.

In the first half of 2024, the county's output, worth HUF 2258 billion, accounted for 8.3% of national industrial

(1. The data are from a mid-year data collection and include the investments of organisations by location of their registered office irrespective of the location of the investment, and refer to enterprises with more than 4 employees as well as budgetary organisations and designated non-profit organisations irrespective of their size. Preliminary data.)

production. Production volume fell by 7.9%, which was also below the 3.6% decline in national output. The decline in Borsod-abaúj-zemplén was exceeded only by Veszprém among the counties. Output was below the previous year's level in every month, with the biggest fall being 14% in March.

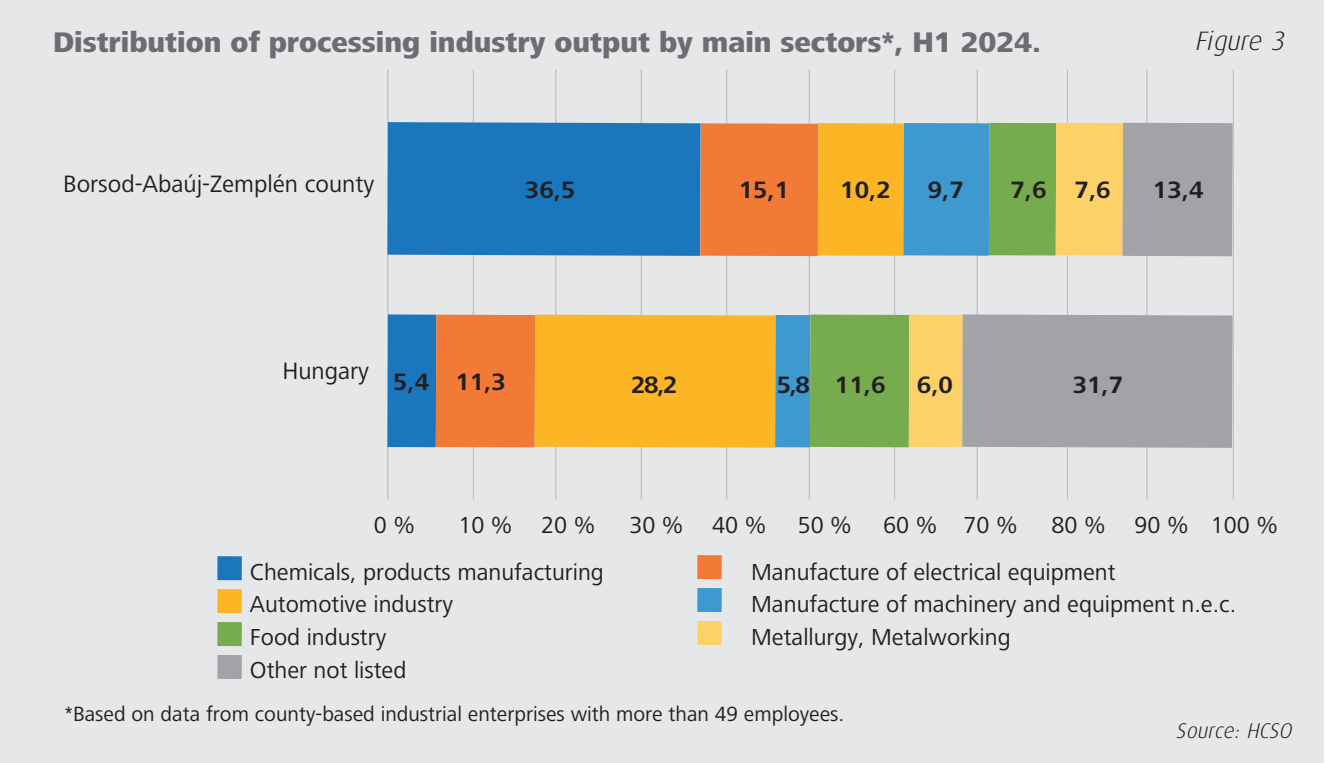
Industrial production per capita in the county in January-June 2024 was HUF 3.7 million, 29% higher than the national average. In the ranking of the counties and the capital, this value was the same as a year earlier, the 6th place.

In the first half of 2024, the volume of industrial production (excluding water and waste management) of county-based industrial enterprises with more than 49 employees was 10% below the same period of the previous year. The 12% decline in sales was largely due to a 12% drop in sales to the more important foreign markets, while domestic sales were 13% lower.

Production in the chemicals and chemical products sector, which also accounts for 36% of processing industry output in the county, fell by 2.1%, less than in machinery. The 3.5% fall in sales was caused by a 12% drop in domestic sales, while the more dominant export sales stagnated. The production volume of plastic raw materials, which is of crucial importance within the sector group, decreased by 3.0%.

Within the processing industry, production rose by 7.9% in food processing and by 5.3% in the metallurgy and metalworking. Both groups account for 7.6% of the sector. Food sales increased by 10% as domestic sales grew by a fifth.

The export value of county industry excluding water and waste management (HUF 1,382 billion) accounted for 72% of total sales, above the national average (69%). Within this, the energy industry sold exclusively on the domestic market, accounting for 13% of domestic sales of the industry excluding water and waste management, with a value of 70 billion. In processing

The decline in the county's industrial performance is almost entirely explained by a 22% drop in the processing industry, which accounts for 44% of manufacturing output. Electrical machinery and equipment, the largest component of machinery and equipment, fell by 12%, while transport equipment and machinery and equipment n.e.c., which both account for one-tenth of processing, fell by 11% and 24% respectively. The decline in machinery production is largely due to falling demand for industrial products that are part of international value chains. Sales in the sector, which produces almost nine-tenths of its output for export, fell by 23%, including a 21% drop in sales abroad and a 40% fall in minor domestic sales.

industry, which excludes energy and mining, three quarters of sales revenues came from foreign markets, which was slightly below the national average (77%).

52% of the county's processing industry exports came from foreign sales of machinery and equipment, which retained its strong export orientation even in the face of declining sales. Electrical machinery and equipment accounted for 95% of the group's sales on the external market, while the share of machinery and equipment n.e.c. on the export market was lower, 74%. 70% of sales of the chemicals and chemical products manufacturing industry group came from external markets.

Foodstuffs, characterised with rising sales, and metallurgy and metalworking had lower export sales compared to the more important sector groups, with 49% and 53% respectively.

Construction industry

The production value of enterprises operating in the construction industry based in Borsod-Abaúj-Zemplén County was HUF 200 billion in 2023. The volume of production fell by 7.1% year-on-year, more than the national decline of 2.5%. In terms of decrease, Borsod-Abaúj-Zemplén was in the middle between the capital and the counties. By Construction Major Groups, the fall in output was driven by a 17% drop in the volume of building construction, which accounts for 53% of output, while the construction of other construction increased by 6.8%. During the year, production increased only in June, July and October.

In the first half of 2024, the production value of construction companies in the county was HUF 85.6 billion, 1.3% higher than the low base of a year earlier, which was less than the national growth rate of 3.6%. The construction industry in six counties and Budapest expanded, with the lowest growth in Borsod-Abaúj-Zemplén. The output of construction companies operating in the county accounted for 3.6% of the national total. In terms of the production value per capita (THUF 139), which was only 56% of the national average, Borsod-Abaúj-Zemplén ranked 11th among the capital and the counties.

In the first half of 2024, both the volume of new contracts and the volume of contracts at the end of the period decreased significantly compared to the same period of the previous year. The order volume of HUF 12.6 billion at the end of June was 73% lower at comparable prices, the worst figure in a regional comparison. At this stage of the year, the last time the value of the contracts was even lower was in the first half of 2018. The decline is mainly explained by a fall in contracts for the construction of buildings.

Tourism

The main tourism indicators were favourable in the first eight months of 2024, supported by low inflation and rising real earnings. There were more visitors in the county than before, but while commercial accommodation typically catered for foreigners, private accommodation providers were able to increase both the number of domestic and cross-border visitors.

In August this year, 194 commercial accommodation establishments were operating in the northernmost county of the country, of which 58 were hotels and 72 were guesthouses. Both the number of rooms and beds available for rent decreased slightly (by 0.7% and 1.9% respectively), with a total of 5.2 thousand rooms and 13 thousand beds. In private accommodation, an additional 17 thousand places were available, 6.6% more than in the previous year.

Higher quality hotels and guesthouses accounted for more than half of commercial accommodation. The number of bed places offered by hotels increased slightly, up 1.1% on a year earlier, while guesthouses operated at 8.6% lower capacity.

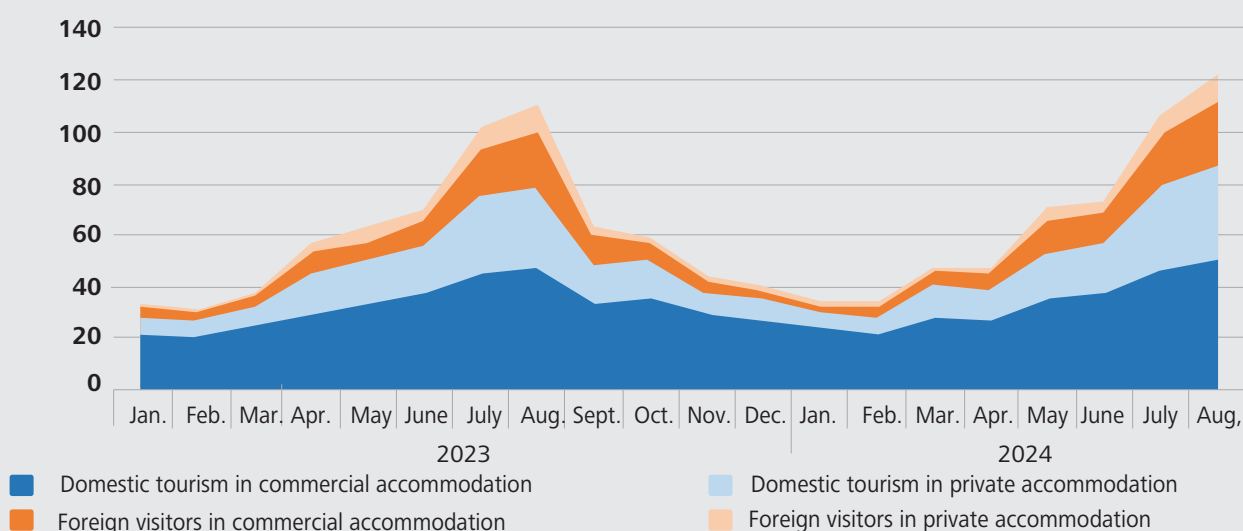
Hotel occupancy rates were better than a year earlier in almost all months of 2024, with 61% of rooms occupied in August compared to 56% in August 2023.

This positive occupancy rate is due to the increased number of visitors, but also to the fact that the average length of stay of visitors to the county is decreasing. By the end of August 2024, the county's commercial and private accommodation facilities had been visited by 520,000 guests, who spent a total of 1.2 million nights. The number of guests was 7.1% higher and the number of nights 3.7% higher than in the same period of the previous year, but the increase was still below the national average.

Number of guest nights in Borsod-Abaúj-Zemplén county Thousand guest nights

Figure 4

Thousand guest nights

Source: HCSO

In the first eight months of 2024, Polish (124 thousand), Slovakian (57 thousand) and Romanian (22 thousand) guests spent the most nights in accommodation, but Germans and Czechs also spent a significant number of nights (19 thousand and 14 thousand respectively). Visitors from these five countries accounted for three quarters of all nights spent abroad, 6.6% more than a year earlier. Among the major countries, only the Czech Republic recorded a decrease in overnight stays (-9.1%), while the number of arrivals from China increased significantly (+42%).

In addition to the natural factors, the county's tourism is determined by the region's thermal and spa baths. One third of all nights was registered in the district of Miskolc and 24% in the district of Mezőkövesd. The number of overnight stays in the county capital (351 thousand) did not change significantly, while the second place in terms of turnover, Bogács (137 thousand), decreased slightly. Both places were characterised by a decline in domestic tourism. The third most important settlement is Mezőkövesd, where the turnover of tourist accommodation in terms of overnight stays (139 thousand) increased by 13%.

Between January and August 2024, commercial accommodation generated HUF 19 billion in gross revenue and private accommodation a further HUF 4.3 billion, an increase of 16% and 13% respectively at current prices compared to a year earlier. The turnover of the Széchenyi Recreation Card also increased: at current prices, cardholders paid HUF 1.8 billion in commercial accommodation, an increase of 5.6%, and HUF 0.3 billion in private accommodation, an increase of 2.6% compared to the previous year.

Retail trade

In 2023, surging inflation, falling real wages and the associated fall in consumption have caused huge losses in the retail sector. Consumption was significantly lower than a year earlier. With the end of the inflation shock and after real wages started to rise again, consumption, while increasing, still fell short of the pre-inflationary period. This is because the priority for the population has shifted from consumption to rebuilding savings, which decreased due to inflation, and to repaying loans.

The retail network in Borsod-Abaúj-Zemplén county achieved a turnover of HUF 438 billion in the first half of 2024. The volume index calculated on an annual basis shows that the turnover of shops grew in line with the national trend (102.8%) and at a similar rate (103.4%) in the first half of the year. Monthly data show that turnover was almost stagnant in January and then there was a growth of 5.4-2.0% until July.

At the end of 2023, there were around 5.9 thousand retail outlets (including motor vehicle and spare parts stores) in Borsod-Abaúj-Zemplén county, 526 fewer than a year earlier. 36% of the shops were run by sole entrepreneurs.

Labour Market

The unemployment rate in the first quarter of 2024 was 7.9%, higher than 6.8% in the same period of the

previous year and the 3rd highest among the counties and the capital. The employment rate of 59% did not show a significant decrease compared to the same period of the previous year, even though the number of employed persons decreased by nearly 5 thousand in Q2 2024. The decrease in employment is not reflected in the statistics due to a similar decrease in the population aged 15-74. The economically active population has remained virtually stagnant, with an activity rate of around 64% since the third quarter of 2022.

In April-June 2024, business organisations in the county employed 172,000 people in the reference period the same as in the corresponding period of the previous year. The main changes were at the sectoral level.

In the processing industry, which employs nearly a quarter of the workforce, employment fell by 6.3% in the second quarter of 2024, bringing the number of people employed in the sector to less than 40,000. The number of persons employed in the manufacture of machinery fell by more than 2,000, mainly due to a decline of more than 1,000 in the manufacture of machinery and equipment n.e.c. The number of employees in metallurgy and metalworking the most important processing industry group in the county in terms of the labour market, fell by nearly 300. The decline was partly offset by an increase of more than 200 in the food industry.

The number of staff in administrative services increased by 2,000 to nearly 15,000. The increase in the number of employees was also accompanied by organisational changes within the sector, with an increase of nearly 11 thousand employees in the construction management branch, while general building maintenance recorded a decrease of slightly less than 8 thousand. The number of employees in the health services sector rose by around 500, driven by an increase in the social work segment.

In the second quarter of 2024, the average gross monthly earnings of full-time employees were HUF 529 thousand, which was 16% higher in nominal terms than in the same period of the previous year. This increase exceeded the national average, but the county's average earnings were still HUF 118 thousand below the national average. Average earnings rose by 12% for manual workers and by 18% for white-collar workers, with the former earning an average of HUF 404 thousand gross and the latter HUF 688 thousand.

The number of registered jobseekers was 33,000 on the closing day in June 2024, virtually the same as a year earlier. Except for the first months of 2024, the number of jobseekers has not increased significantly. The highest number was 34.5 thousand in March 2024 considering the year until June. At the same time, the number of job vacancies in the county rose by 10% in June compared to the same month last year, which meant that labour market conditions remained loose: 62 jobseekers for every ten vacancies, compared to 68 the previous year.

szinvanet

**Professzionális
informatikai megoldások**

szinvanet.hu

Szolgáltatásunkat ajánljuk

Cégeknek:

- céges rendezvényekre, konferenciákra, továbbképzésre
- csapatépítő kirándulásokra
- partnerlátogatásra
- exkluzív rendezvényen való megjelenésre
- cafeteriaelemként dolgozói elismeréseként

Magánszemélyeknek, családoknak, baráti társaságoknak:

- kirándulásokra, nyaralásokra
- exkluzív megjelenésre (pl. esküvő, diplomaosztó)
- szabadidős tevékenységekhez (pl. síelésre)

A kisbuszok bérleti díjai tartalmazzák:

- magyar éves autópályadíjat
- tele üzemanyagtankkal és AdBlue-val átadást
- nemzetközi biztosításokat
- szezonnak megfelelő, felszerelt gumibroncsokat, hólancot stb.

**Csoportos utazás
exkluzív körülmények
között!**

Új Mercedes CLE450 Cabrio 4Matic (380 LE)

Jellemzők: erőteljes teljesítmény, luxuskényelem, biztonsági funkciók.

Bérelhető

Nardo szürke exclusive Audi Q8

Jellemzők: 3 literes, V6-os dízelmotor, 286 lóerő, aktív légrugó, 17 hangszórós Bang & Olufsen Premium 3D hifi, S-line külső és belső csomag.

Újdonság

2025 tavaszán érkezik bérautóflottánkba az új Mercedes Sprinter Tourer.

Jellemzők: sok praktikus extrával felszerelt, állóklíma, nagy belmagasság. Ülőei 2-2-2-3 személyesek, még a bőröndöknek is marad hely.

Béreljen exkluzív 7-8-9 személyes prémiumkisbuszokat!

toniccargo.hu/kisbusz-berles/ • +36-20/916-1088

konyaripeter.toniccargo@gmail.com

A vevőkért történik minden a „jó szomszédnál”

Hitvallásunk, hogy szép környezetben kell minden vevőt kiszolgálni, teljesen függetlenül attól, hogy városban van-e az üzletünk, vagy egy kisebb településen. Arra törekszünk, hogy ugyanaz a berendezés és arculat várjon minden vásárlót, mint egy nagyobb üzletünkben. Felszereltségben, minőségben is azt képviseljük, hogy minden boltunkban azonos, magas színvonalat kapjon minden vevő. Fontos tudni, hogy a vármegye több településén a mi boltunk van csak jelen, így segítve az emberek mindennapjait.

1487400

D&D
DRÓTÁRU ZRT.
112 éve Miskolcon

**múlt
jelen
jövő**

+36 20/380-3973 contact@drotaru.hu 3527 Miskolc, Sajtósziget ut. 4.
www.drotaru.hu

1488928

TenPao

**The Power of Business,
The Business of Power**

A hongkongi alapítású Ten Pao Csoport 40 éves tapasztalatával az egyik legjelentősebb kapcsolódóműtápegység-, valamint intelligens töltő- és vezérlőgyártó.

A világ számos részére szállított termékeink között megtalálhatóak az USB-töltők, vezeték nélküli töltők, adapterek, nyitott keretű tápegységek, LED-vezérlők és -tápegységek, amelyeket olyan fogyasztási cikkekhez használnak, mint például az okostelefonok, audiorendszerek, laptopok, háztartási elektromos eszközök vagy elektromos cigaretták. Az intelligens töltők és vezérlők magukba foglalják az olyan vezeték nélküli töltőket, intelligens töltőket és intelligens vezérlőket, amelyeket elektromos kéziszerszámokhoz használnak.

Vevőink között olyan piacvezető OEM-vállalatok vannak, mint pl. a Bosch, az Oppo, a Google, a Makita, a Metabo vagy a Philips.

A cégcsoport számára kiemelten fontos az innováció, ezért cégcsoporton belül jelentős a kutatás-fejlesztési szegmens. A Ten Pao Csoport számos szabadalommal rendelkezik, és saját fejlesztésű terméket is gyárt és forgalmaz.

A Ten Pao Csoport 2017-ben alapította meg első, Ázsia kívüli gyártó- és logisztikai telephelyét Magyarországon, Miskolcon, a cégcsoport európai partnereinek kiszolgálása és támogatása céljából. A miskolci gyár fő profilja kapcsolódóműtápegységek, töltők, valamint szerelt nyomtatott áramkört lapok gyártása nagy teljesítményű automata gyártóberendezésekkel. Amennyiben többlet szeretne megtudni cégünk-ről, vagy felkeltettük érdeklődését, kérjük, lépjen velünk kapcsolatba az alábbi elérhetőségeken egyiken, vagy látogasson el honlapunkra, LinkedIn-profilunkra.

Információ:
E-mail: hungary@tenpao.com
Tel.: 70/684-8199

Ten Pao Electronics Hungary Kft.
3508 Miskolc, Bogács u. 4. • www.tenpao.com
member of TEN PAO GROUP HOLDINGS LIMITED

1483148

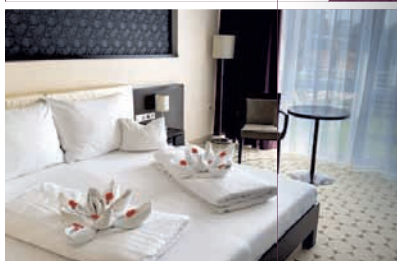
Wellness és konferencia egy helyen!

Rendezvény kapacitás akár 180 főig

Szállás akár 170 fő részére

400m²-es wellness részleg | Tágas, modern szobák

Kedvező árak | Szakértő személyzet

+36 (30) 146 6929 | hotel@hotelaurora.hu | www.hotelaurora.hu

1491536

Fedezd fel a megújult Hotel Atlantist!

Egyedi, prémium minőségű szobák!

Családbarát szolgáltatások!

Teljesen felújított 900m²-es gyógyvizes wellness részleg!

Családi összejövetelek, konferenciák akár 200 főig!

Professzionális kiszolgálás.

06 (52) 899 930 | info@hotelatlantis.hu | www.hotelatlantis.hu

1491552

Fenntartható hulladékgazdálkodás

A Sajókazai Hulladékkezelő Centrumban

A ZV Zöld Völgy Nonprofit Kft. a Sajó-Bódva Völgyében található, és stratégiai szerepet tölt be a térség hulladékgazdálkodásában. Itt nemcsak a térség 146 településének hulladékát fogadjuk és szállítjuk, hanem előkezelést, válogatást és tárolást is végzünk, ezzel biztosítva a fenntartható feldolgozást és újrahasznosítást.

Célunk, hogy széles körben tudatosítsuk a szelektív hulladékgyűjtés egyre növekvő jelen-

tőségét. Az otthon már nem hasznosítható hulladékok más környezetben, megfelelő kezelés mellett újra értéket teremthetnek. Hulladékgazdálkodási tanösvényünk bemutatja a régióban használt háromfázisú gyűjtőrendszer (kék, zöld és fekete gyűjtőedények) működését, beleértve a kommunális hulladék lerakását, a zöldhulladék komposztálását, valamint a szelektív hulladékok válogatásának folyamatát. Szemléltető programunk minden korosztály számára biztosítja a hulladékgazdálkodás alapvető

ismereteit, legyen szó óvodásokról, iskolásokról vagy felnőttekről. Az oktatóprogram végére a résztvevőkben tudatosul a megfelelően kezelt hulladék értéke, amely időt, energiát és erőforrásokat takarít meg. A felnőttek a szelektív hulladékgyűjtés gazdasági és környezeti előnyeit ismerhetik meg mélységében, míg a fiatalabb generációk számára a fenntarthatóság fontossága válik világossá. Az érdeklődők minden további információt megtalálnak a zoldvolgy.hu weboldalon.

1483116 SZPONSZORÁLT TARTALOM

BÚZA TÉRI VÁSÁRCSARNOK

AHOL A MISKOLCIAK ÖSSZEFUTNAK

Nyitvatartás: H-P: 5-17-ig, Szo: 5-14-ig, V: 5-12-ig

Nálunk egy helyen mindent megtalál: dohánybolt, szárazáru, cukrászda, hús-hentes áru, hal, divatáru, dísztagy, édesség, gomba, kutyaeledel, illatszer-vegyi áru, italbolt, méz, pékáru, pénzváltó, savanyúság, tejtermék, tojás, tészta, vendéglátás, virág, zöldség, gyümölcs.

1487757

ÁTRIUM PARK – irodák egy park közepén Miskolc szívében

Modern, minden igényt kielégítő irodakomplexum a volt István-malom területén

2017-ben került az **Átrium** Ingatlanhasznosító Zrt. érdeklődési körébe ez a Miskolc belvárosának szélén fekvő elhagyott terület. A Zsolcai kapu 34. szám alatt található ingatlanegyüttes korábban a Goodmills Magyarország Kft. telephelye volt, azonban malomipari tevékenység számára korszerűtlenné vált. A területnek új funkciót kellett kapnia, ami komoly fejtörést okozott a befektetők számára. A térség gazdasági fejlődése mutatta meg a fejlesztési lehetőséget, hiszen a növekvő gazdasági teljesítmény magával vonta a cégek növekedését, új kisebb cégek alakulását. Egyre több, magas színvonalú irodára volt szükség. Így látta meg a területben rejlő lehetőséget Szabó Viktor, a cég vezérigazgatója, aki a korábbi, az ingatlanhasznosítás terén szerzett tapasztalatait kamatoztatja az Átrium Zrt. vezetése során. Meglátásai az ingatlanpiac változásai terén jónak bizonyultak. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy a városban üzemeltetett másik irodaházukban, az Átrium Office Centerben (Vágóhid u. 4–6.) is keresni kell a szabad helyet. A cég által üzemeltetett ingatlanok 85%-os szinten töltöttek, egybevéve az irodákat, raktárakat, üzlethelyiségeket. Az idei év során kapja meg végleges formáját az Átrium Park, melynek nem végső eleme, de

igazán kiemelkedő, fontos pontja az **ÁLLÍTÓLAG BISZTRÓ** megnyitása. Az étterem beindításának és üzemeltetésének nem kis feladatát Kiss-Baráth Edina és Kiss Gábor vállalta magára. A bisztró minden berendezése – beleértve a konyhát és a vendégteret – a legmodernebb eszközökkel

Állítólag
BISZTRÓ

és megjelenéssel várja vendégeit. Kínálatukban a hét minden munkanapján reggeli ételek, változatos ebédmenü szerepel, valamint barista kávékülönlegességek és ízletes sütemények. Rendezvények szervezését is vállalják, és tervezik az itt készülő ételek házhoz szállítását.

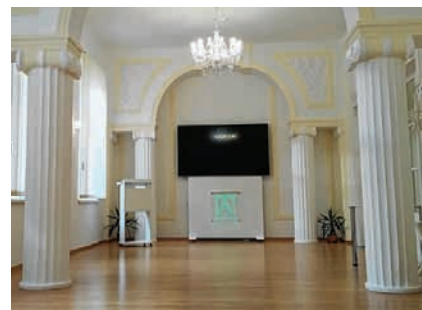
Az Átrium Zrt. célja, hogy ne csupán munkaidőben keressék fel az emberek a Parkot, amely összesen 3,5 HA-on fekszik. Jelenleg 350 parkolóhely áll rendelkezésre, amelyeket gondozott pihenőparkok vesznek körbe. Ez a hatalmas terület napközben az itt dolgozók kényelmét szolgál-

ja, azonban hétvégente kiválóan alkalmas nagy létszámú rendezvények lebonyolítására. A parkolási szolgáltatás már most is elérhető mindenki számára. A célok között szerepel a tematikus rendezvények szervezése. Év végén szeretnék végre megnyitni a sokak által különösen várt KILÁTÓT. A látványosságnak azonban csak az egyik eleme a páratlan, semmivel össze nem hasonlítható kilátás, a másik a belsejében található. A valaha volt gépészeti tér hatalmas belmagasságú terei szinte kínálják magukat, hogy kiállítótérként funkcionáljanak. Itt kap helyet a Borsod-Miskolci Gőzmalom számára létrehozott tárlat, illetve más képzőművészeti, történelmi kiállítás.

A Zsolcai kapu 34. szám 2 rendezvényteremmel is rendelkezik, melyek szintén nem csak az irodaház bérlői számára kerültek kialakításra. A Monarchia korabeli épületünkben található DÍSZTEREM konferenciák számára ideális, az étteremhez kapcsolódó RENDEZVÉNYTEREMben pedig az ültetett és állófogadások szervezésére van lehetőség.

INFORMÁCIÓ

Átrium Park Miskolc
Zsolcai kapu 34.
+36706297588

1484996 SZPONSORÁLT TARTALOM

Érrendszéri gyógykúra csomag

Csak közvetlen foglalásnál érvényes.

A csomag tartalma:

- Szállás, svédasztalos reggelivel és vacsorával
- Gyógyvizes medencék, úszómedence, szauna, sókamra, infrakabin használata
- Tavasztól–őszig kinti gyógyvizes medencék
- Speciális kezeléscsomag: személyenként 1 érszűkület-vizsgálat, 1 mofetta kabin kezelés, 1 sonoterápia, 1 Berner kezelés
- (a kezelések a hotelben vannak és orvosi papír nem kell hozzá)
- Napi egy kancsó lúgosított egészségvíz biztosítása szobánként
- Ingyenes parkolás a szálloda parkolójában
- Igény esetén fürdőköntös, a szálloda rendelkezik lifttel

Igényelje az 5 éjszakás egészségcsomagunkat!

- ➔ +1 db kezelés választható: lökéshullám-terápia, mofetta kabin, 3D masszázsfotel, berner, jadeköves masszázs

HAJNAL HOTEL
GYÓGYSZÁLLODA

2024.
szept. 29–dec. 20-ig
és 2025.
jan. 5–febr. 28-ig
(vasárnapi vagy
hétfői érkezéssel)

Hajnal szárny hétfői kezdéssel

72 000 Ft-tól/1 fő/4 éj,

vasárnapi kezdéssel **90 000 Ft/1fő/5éj**

Kikelet szárny tágasabb, modemebb szoba

hétfői kezdéssel **76 00 Ft-tól /1 fő/4 éj,**

vasárnapi kezdéssel **95 000 Ft/1fő/5éj**

3400 Mezőkövesd, Zsóry fürdő, Hajnal u. 2. www.hajnalhotel.hu • E-mail: info@hajnalhotel.hu • Telefon: 49/505-190

Miskolcra érkezik a német prémium autóipari beszállító, a Meleghy Automotive

Családi vállalkozásként célunk a vállalatunk Európa-szerte fenntartható működése. Emellett kiemelt figyelmet fordítunk a csoportunk bővítésére, fejlesztésére és növekedésére, valamint a munkahelyeink hosszú távú biztonságának garantálására

A vállalat alaptevékenysége az autóipar számára készült karosszérierkeztető elemek gyártása. Az egyszerűtől az összetett szerelvényekig gyárt, és prémiumminőségű termékekkel látja el az összes ismert autógyártót. 2012 óta a Meleghy Automotive számos külső hatás – például a koronavírus-járvány és az ukrajnai háború – ellenére folyamatos

növekedést és határozott fejlődést tudott felmutatni. Egy erős menedzsmentcsapat vezette át a fiatal vállalatot ezeken az időszakokon, mely során a társaság árbevételét mintegy 40 millió euróról 2022-re mintegy 330 millió euróra többszörözte. Az eleinte két telephellyel rendelkező Meleghy Automotive egy nemzetközileg aktív vállalatcsoporttá vált, amely immáron négy országban kilenc telephellyel és mintegy 1300 alkalmazottal rendelkezik. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a modern technológiáknak és eszközöknek, ezért a társaság folyamatos beruházásokat hajt végre a korszerű présgépekbe és hegesztéstechnológiába, hogy a legmodernebb üzemek még versenyképesebbé váljanak.

Meleghy Automotive Hungary Kft.

• HU-3516 MISKOLC, Galamb József utca 5. • Tel.: +36 30 466 1670 • E-mail: hungary@meleghyautomotive.de

Green Plan Energy Kft. – a jövő technológiája

A kazincbarcikai székhelyű cég már nem először került fel a Top 100 listára, ami köszönhető a rendkívül dinamikus fejlődésének és a maximálisan környezettudatos szemléletnek. A Green Plan Energy Kft. fenntartható, azaz ESG-vállalatként a borsodi régió egyik kiemelkedő cégének számít.

A Green Plan Energy Kft.-t 2010-ben alapította Plachy László, még abban az időben, amikor a napelemes rendszerekre kevésbé volt igény. A cég kezdetben közel sem volt ennyire jövedelmező, mint ma, viszont az alapító tulajdonos töretlenül hitt abban, hogy a napelemes rendszerek a jövő kiemelkedő energiatermelését jelentik majd hazánkban is. Igaza volt. Mára a vállalat 5 magyar tulajdonossal, a fő napelemes ágazat pedig 105 fővel Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye egyik leginnovatívabb munkahelyévé vált. Maga a cégcsoport jelenleg több mint 180 főt foglalkoztat.

A cég fő profilja a megújuló energia, amely a napelemes rendszereket, valamint LED- és napelemes világítástechnikát jelenti leginkább. A vállalkozás több ágazatban is tevékenykedik:

- napelemes rendszerek és kandeláberek
- porfestő üzem
- magas- és mélyépítés
- egyedi acélszerkezet gyártás
- világítástechnika

Szolgáltatásait tekintve a lakossági napelemes rendszerek tervezése és kivitelezése mellett a régió legnagyobb naperőmű-tervező, valamint -kivitelező cége. Nemcsak regionálisan, hanem országosan is olyan nagy léptékű naperőművek köthetőek a céghez, mint az MVM, a Möbelix

vagy a Vilati naperőművei többek között. Összesen több mint 100 naperőmű tervezése és kivitelezése fűződik a Green Plan Energy Kft. nevéhez. Solar kandeláberei pedig több borsodi településen megtalálhatóak, hiszen az önkormányzatok számára is rendelkezésre áll a cég a napelemes tervezés és kivitelezés területén országos szinten.

A vállalat azonban nem csak az érdemei és a sikeres működése kapcsán alkotott kiemelkedőt. A kivitelezés mellett az innovatív fejlesztések sem állnak távol tőle. Saját tervezésű napelemtartó szerkezetei és kocsibeállói csak a kezdetét jelentik annak, amit a Green Plan Energy Kft. az innovációk terén elkezdett.

A cég céljának tekinti, hogy a fenntarthatóságot és az emberközpontúságot szem előtt tartva ne csak szolgáltatassa, hanem képviselje is a környezettudatos, társadalmilag felelős működést.

Több esetben támogatott és támogat különféle alapítványokat, sportegyesületeket. A Kazincbarcikai Vegyész RC állandó szponzora, valamint a kazincbarcikai Kolorfesztivál egyik kiemelt támogatója.

Minősített ESG-vállalatként szigorúan ragaszkodik a fenntartható céges működéshez. Folyamatosan törekszik a teljes szénsemlegesség elérésére, a karbonlábnyom csökkentésére. Autós flottáját nagyrészt elektromos járművek teszik ki, az irodákban kizárólag újrahasznosított papírt használnak, és kiemelten fókuszálnak az energiatakarékosságra.

A környezetvédelem mellett a megfelelő munkahelyi légkör megteremtésére is fontos a Green Plan Energy Kft. számára. A cég a jövőben is egy stabil, tisztességes bérezést kínáló, támogató, családbarát munkahelyet szeretne fenntartani. A munkatársak ezért mindent megkapnak ahhoz, hogy egy jól működő, hatékony és stresszmentes munkakörnyezetben dolgozhassanak. Az olyan különféle támogatások, mint például az iskola-kezdési támogatás vagy a gyermekszületési támogatás a cég minden alkalmazottja számára igénybe vehető. Ezenkívül a cégben rendszeresen tartanak különféle családi rendezvényeket, csapatépítőket, illetve céges pihenési lehetőség is elérhető dolgozóinak.

Világsiker Miskolcra

Csúcsra jutott a MiReHu szemléletformáló programja

A MiReHu Nonprofit Kft. újabb rangos elismerést tudhat a magáénak, mivel a Nemzetközi Szilárd Hulladék Szövetség (International Solid Waste Association – ISWA) a 2024. évi kommunikációs díjának első helyezését jutalmazta a társaság „Legyél Te is szuperhős!” szemléletformáló programját.

A MiReHu népszerű szemléletformáló tevékenységét évek óta folyamatosan fejleszti, igyekszik újra meg újra megújulni, új hangon megszólítani az embereket. A gondolkodásmódjuk, kreativitásuk és egyedi technikáik önmagában is kiemeli a Társaságot az átlagból, azonban azt, hogy jó úton járnak, az elmúlt években elért sikereik mind visszaigazolják.

A lépcsről lépésre fejlődő egyedi ötleteiket, megoldásaikat és ezáltal a teljes szemléletformálási tevékenységüket különleges eltökéltségük hajtja. Elhivatottságukat mi sem bizonyítja jobban, mint hogy mára számos hazai szervezet különböző elismerésekkel díjazta programjaikat, hiszen most már kétszer nyerték el a Fenntarthatóság Szimbóluma díjat, háromszor választotta az Európai Hulladéksökkentési Hét hazai zsűrije a legjobbak közé őket, csak hogy néhányat említsünk az eddig elért sikerekből. 2023-tól már nemzetközi szinten is felfigyeltek rájuk, az Európai Hulladéksökkentési Hét nemzetközi versenyének legjobb háromja közé is bejutottak, az idén pedig

az ISWA beválogatta szemléletformáló programjukat a világon alkalmazott jó gyakorlatok közé.

A mostani siker annyiban tér el a korábbiaktól és azért tekinthető a legnagyobb elismerésnek, mert versenyben első helyezést kapva egy olyan világszervezet ismerte el munkájukat, amely globálisan a legszélesebb körben fogja össze azon szervezeteket, szakértőket, amelyek a szilárd hulladékokkal valamilyen formában érintettek.

Ez az ISWA, mely szervezet küldetése a fenntartható és professzionális hulladékgazdálkodás előmozdítása és fejlesztése, illetve a körforgásos gazdaságra való áttérés elősegítése világszerte. Ez egy olyan független nonprofit szervezet, amely 1970 óta létezik, a világ 93 országában van jelen több mint 1200 taggal.

Az ISWA minden évben díjazza azokat a kiváló kezdeményezéseket és kreatív ötleteket, melyek növelik a társadalmi tudatosságot és támogatják a fenntartható hulladékgazdálkodást. A nyerteseket az ISWA-közösség önkénteseiből és vezetőiből álló testület választja ki, majd a díjakat a minden évben megrendezésre kerülő ISWA Világkongresszus záróünnepségén adják át, amelyet idén Fokvárosban tartottak meg szeptember 15. és 18. között.

A 2024. évben az ISWA-díj témája a „A hulladék érték: a fenntartható jövő megoldásai” címet kapta. Ezúttal is három kategóriában indítottak versenyt: publikációk, videótartalmak és kommunikáció.

A MiReHu a kommunikációs kategóriában indult, és nyert a „Legyen Vele az R-Power, legyél Te is szuperhős!” elnevezésű programjával, amelyben különlegesen ötvözték a különböző kommunikációs és edukációs elemeket. Az online és fizikai térben zajló szuperhősképzéstől szórakoztató közösségi játékokon keresztül a példa nélküli R-parkig rengeteg egyedi ötlet és fejlesztés található, melyek mindegyike csomagolási hulladék-termelés csökkentésére, illetve annak megelőzésére fókuszált az Európai Unió irányelveivel összhangban.

A MiReHu munkásságát elnézve meg kell állni egy picit és belegondolni abba, hogy milyen óriási dolog, hogy egy kis elszántság, kreativitás és elhivatottság mi mindenre képes, milyen eredményeket érhet el. A MiReHu valóban úttörő ebben, hiszen szemléletformáló programjával valami olyat csinál, olyan különleges világot teremt, amelyre mindannyian vágyunk, velük játszva tanulhatunk és tehetünk a környezetünkért, a fenntartható jövőnkért. Múltán lehetnek büszké magukra, elérték azt, hogy egy miskolci cég a világ hulladékgazdálkodási élvonalába jutott.

MiReHu

A Miskolc Csoport tagja

HÍREK, HELYBEN, AZONNAL.

1493702

Új szintre lép a Nobasic Szalon: Bemutatjuk a Head Spa kezelést

A Nobasic Szalon harmadik születésnapján örömmel mutatjuk be legújabb szolgáltatásunkat: a Head Spa kezelést.

Az oxigénterápiás hajgyógyászatunk továbbfejlesztett változatát mostantól egy kényelmes masszázsszágon élvezhetik vendégeink. A kezelés célja, hogy egyesítse a fejbőr és haj egészségét támogató terápiás hatásokat, és pihentető, relaxációs élményt nyújtson. A Head Spa kezelés nemcsak pihentet, hanem hatékonyan kezeli a különböző problémákat, mint a szárazság, irritáció vagy hajhullás. A kezelés serkenti a vérkeringést, ezáltal elősegíti a haj növekedését, valamint fiatalító hatással bír a fejbőrré. Azoknak is ajánlott, akik szeretnék természetes módon javítani a hajuk és a fejbőrük egészségén.

Komplex szolgáltatáscsomag

A szalon portfóliója teljes mértékben lefedi a haj- és fejbőrápolás igényeit. A Head Spa tökéletesen kiegészíti a már meglévő szolgáltatásainkat, mint a férfi- és női fodrászat, a kemikáliamentes hajfestés és az oxigénterápiás hajgyógyászat. A szolgáltatásaink lényege, hogy ne csak esztétikai eredményeket érjünk el, hanem javítsuk a vendégeink komfortérzetét is.

Prémiumtermékekkel a legjobb eredményért

A szalonban használt termékek is tükrözik a minőség iránti elkötelezettségünket. A Natulique és az Oxygeni Hair márkák biztosítják, hogy a vendégek csak a legjobb, természetes alapanyagokból készült termékekkel találkozzanak. Ezek a termékek gyengédek, ugyanakkor rendkívül

hatékonyak a haj és a fejbőr egészségének megőrzésében.

Új mérföldkő a Nobasic Szalon életében

A Nobasic Szalon három év alatt folyamatosan fejlődött, és most egy újabb mérföldkőhöz érkezett. Az új Head Spa kezelés bevezetésével tovább szélesítjük szolgáltatási palettánkat,

hogy még több lehetőséget kínáljunk vendégeink számára a teljes testi és lelki felfrissülésre. Szalonunk célja, hogy minden vendég a legmagasabb színvonalú szolgáltatásokban részesüljön, akár a mindennapi hajápolásról, akár különleges kezelésekről van szó.

Kényelmes időpontfoglalás

Online foglalási rendszerünk egyszerűen használható, így bármikor könnyedén lefoglalhatja időpontját. Próbálja ki legújabb Head Spa kezelésünket, és tapasztalja meg, hogyan egyesíthető a hajápolás és a fejbőrkezelés a maximális kényelemmel és relaxációval.

INFORMÁCIÓ

OXYGENI HAIR
HEAD SPA

Online időpontfoglalás:

www.nobasic.hu

Recepció: 06707007070

N O B A S I C
CUT & CARE

VERSENYELŐNY FÉNYSEBESSÉGGEL BORSODBAN

Az ipari napelemes rendszerek specialistája, a PV Napenergia idén ismét bekerült Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye TOP 100 legjelentősebb vállalata közé. Ennek alkalmából a cég egyik tulajdonosával, Nagy Bálinttal beszélgettünk.

Gratulálunk az ideji sikerhez. Végre autentikus személytől kérdezhetjük meg, hogy milyen volt a 2024-es év napenergia tekintetében?

Köszönöm a PV Csoportnak nevében. Egy izgalmas év áll mögöttünk. Mérföldkőhöz érkezett a hazai napenergia-hasznosítás. Már rég nem csak arról van szó, hogy a napelemes rendszer egy hatékony eszköz az energiafelhasználás gazdaságossá és környezetbaráttá tételére. Eljött a villamosenergia-kereskedelem, az energiatárolás és a megújuló energiatermelés összekapcsolódásának korszaka. A szolárberuházásokat már nem elsősorban a pályázatok hajtják, hanem a gazdasági racionalitás és szükségesség.

Hogyan állnak napenergia hasznosításban a vármegyei cégek?

Tapasztalatunk alapján a borsodi KKV-k és itt tevékenykedő nagyvállalatok többsége is elkötelezett a megújuló energia iránt. Értik a fontosságát, azonban eltérő tudással rendelkeznek a témáról,

ami már túlmutat a hagyományos napelem-telepítés kérdéskörén. Ezt felismerve kollégáimmal megalapítottuk a PV Academy-t. Ez egy olyan tudásmegosztó fórum, amelyben bemutatjuk az iparvállalatok önfogyasztós rendszereiben, az energiatárolásban, a rugalmassági szolgáltatásokban, a termelő-tároló rendszerek üzemeltetésében rejlő gazdasági és ökológiai lehetőségeket, ezek alkalmazásának logikáját és a koncepcióalkotás műszaki-gazdasági összefüggéseit.

Milyen tervei vannak a PV Napenergiának a 2025-ös évre?

2020-ban csatlakoztunk a Bravogroup Holdinghoz, így a cégcsoport energetikai területének vagyunk a zászlóshajója. Szeretnénk jövőre is folytatni a növekedést, amely 10 éves működésünk során – köszönhetően a csapat kitartó munkájának és a napelem-technológia létjogosultságának – töretlen. Folytatjuk és továbbfejlesztjük a PV Academy-t, hiszen a kollégáimnál felhalmozott tudást eddig sikeresen konvertáltuk értéké. Bővítjük célpiacainkat a PV Store nagykereskedelmi üzletágunkban. Kollégáink számára újabb ösztönző programokat, fejlesztési lehetőségeket teremtünk. Tesszük ezt azért, hogy a már meglévő csapattagok hatékonyabban végezhessék feladataikat, az érkező leendő kollégák pedig továbbra is egy értékes közösséghez kapcsolódjanak.

Az elmúlt 10 éves működésből mi az, amire leginkább büszke, mint cégvezető?

Nehéz a válaszom, csak hosszasan tudnék beszélni a kollégák munkájáról, fejlődéséről, a mérföldköveink eléréséről, amelyek önmagukban büszkeséggel töltenek el. De ha mégis ki kellene emelnem egyet, akkor az az ipari napelemes rendszerekhez köthető szolgáltatásunk. Itt sikerként értékelem, hogy a MAVIR statisztikája alapján a 2023-as évben az úgynevezett iparvállalatok önfogyasztós rendszereinek telepítésében a piacvezetők között előkelő helyen szerepeltünk és az ideji részadatok is biztató eredményt mutatnak. Ez egy olyan egyértelmű visszajelzés, amely alapján a cégek számára telepített önfogyasztós napelemes rendszerek piacán sikeresen tevékenykedünk az elmúlt évek vizsgálata alapján, amelyet nagy örömmre ügyfeleink is megerősítenek.

Mit üzenne a vármegyei cégeknek, akik szívesen vágnának bele a napenergia hasznosításba?

Járják körbe a témát, kérjenek szakmai információkat a területen jártas, hiteles szakértőktől és ne halogassák a beruházási döntést, mert jelentősen befolyásolja a versenyképességüket. Magánemberként, pedig szeressék a helyi futballt, vagyis: Hajrá, Diósgyőr! :)

ÚJ TERRAMAR

CUPRA

 Miskolc Autó
WWW.MISKOLCAUTO.HU

A Cupra Terramar csoporton belüli legmagasabb kombinált üzemanyag-fogyasztása 0,4 – 8,8 l/100km, CO₂-kibocsátása 9 – 199 g/km. A megadott értékek a típusjóváhagyás során rögzített, gyári felszereltséggel kerültek megállapításra, és a hirdetés feladásának időpontjában érvényesek. A nevezett értékek WLTP szerint mértek, nem egyes járművekre vonatkoznak, nem részei a tájékoztatónak, hanem a különböző járműtípusok összehasonlítására szolgálnak, a 715/2007/EK rendelet jelenleg érvényes előírásainak megfelelően. Ezen értékek egyes többletfelszereltségek, tartozékok, valamint a vezetői szokások és egyéb, nem technikai jellegű tényezők (pl. környezeti feltételek) is befolyásolják. A kép illusztráció, többletfelszereltségek is ábrázolhat. Részletes tájékoztatásért forduljon márkakereskedéseinkhez!

MISKOLC AUTÓ - 3533 MISKOLC, LORÁNTFFY ZS. U. 30/A - TEL: +36 46 530 030 - INFO@MISKOLCAUTO.HU

ÚJ BMW X3 - EMLÉKEZETES PILLANATOK, CÉGEKNEK AKÁR 3,33% KAMATTÓL.

Miskolc Motors

A kép illusztráció. A hirdetés nem minősül ajánlattételnek, a tájékoztatás nem teljes körű. Részletes tájékoztatásért forduljon márkakereskedésünkhöz.
BMW X3 átlagfogyasztás: 5,8 - 8,3 l/100 km; CO₂-kibocsátás: 153-189 g/km.